

ספר התורה

THE

PENTATEUCH.

תורת האלהים

חומש חמישי

כולל

ספר רברים

הונה מאתי הקטן

יצחק בן אורי ז"ל ן' אליעזר

פה פילארילפיא בבית וברפום של הגביר קנגו שרמן במצות המסדר

בשנת תורה צוה לנו משה לפק

THE LAW OF GOD.

VOLUME FIFTH,

CONTAINING

THE BOOK OF DEUTERONOMY.

EDITED,

AND WITH FORMER TRANSLATIONS DILIGENTLY COMPARED AND REVISED,

BY ISAAC LEESER.

PHILADELPHIA:
PRINTED BY C. SHERMAN,
FOR THE EDITOR.
5605.

Entered, according to the Act of Congress, in the year 1845,
By Isaac Leeser,
In the Clerk's Office of the District Court for the Eastern District of
Pennsylvania.

ספר דברים

חמישי לתורת אלהים

יקיף

מאחר לחדש העשתי עשר כשנת הארבעים עד אשר תמו ימי ככי אבל משה בשבעה לחדש הראשון בשנת הארבעים ואחת שנים חדשים ושבעה ימים

THE LAW OF GOD.

VOL. V.

THE BOOK OF DEUTERONOMY.

הסופר אחר שהשלים ספר כמדבר יגיח ד' שטות פנויות ויתחיל לכתוב ס' הדברים בתחלת השטה החמשית ככתוב בתחלת ס' שמות

אַלֶּה הַדְּבָרִים אָזְשֶּׁר דִבֶּר משֶׁהוֹ אֶל-בָר'-יִשְׂרָצֵׁיר בְּעָבֶר הַיַּרְבֶּן בַּפִּרְבָּר בְּעַרָבָרו מוֹר פֿוּף בֵּין־פָּארֶן וּבִין־רָּתֹפָּל וְלָבֶן וַחֲצֵרָת וְדִי זָהָב: אַחַר עשַר יוֹם מַחבֹּב דֶּבֶרְ דַהַר־שַּׁעִיר עָר קָרֵשׁ בַּרְגַעַ : וַיְרִזוֹ בְּאַרְבָּעַים שָׁנְּרוֹ בְּעַשְׁרֵזֵי־ עַשָּׁר חְרֵשׁ בְּאֶחֶר רַלְחְרֶשׁ רְבֶּר משׁרוֹ אֱלֹי-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבְּלֹל אֲשֶׁר צִוּהְ יְהוֶרה אֹתְוֹ אֲלֵהֶם: אַחַרי הַכּרֹנו אָת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֵמרִי אַשֵּׁר יושֵׁב בְּחַשְׁבְּוֹן וְאֵרת עַוֹג מֶבֶרך רַוּבְשָׁן אָשֶׁר־־יוֹשֵׁב בְּעֶשְׁרָתִי בְּאֶרְנָיִי בְּעֶבֶר רַתַּיְרָהֵן בְּאֶרֶייִ מואָב הואָיר משֶה בָּאֶר אֶת־הַרעוֹרֶה הַוְאת לֵאמָר: יְהוַרָה אֱלֹהָינוּ דְּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחַרָב לֵאמָר רַב־לָבֶם שֶבֶת בָּהֶר הַזֶּה: פְנָוּו וּסְעַוּ לָבֶׁם וּבֹאוּ בור בואמור ואלר בר בר אבני בארבר בבר וּבַשְּׁפַּלְרה וּבַנֶּנֶב וּבְחוֹף רַזֶּכֶם אֶלֶין רַוּבְנַעֵנוּ וְהַלְּבֶנֹוֹן עַר־תַּנָתָה הַנָּרָל נְתַּה־פְּרֶת: רְאָה נַתָּרִי דִּלְפְנֵינֶם אֶת־הָאָרֶץ בָּאוּ וּרְשַׁוּ אֶת־ הָאָרֶץ אָשֶר נִשְבַע יְהֹוֶה לַאֲבֹרֵהִיבֶּם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעַקֹבֹ לְתַת לָהֶׁם וּלְזַרָעָם אַחֲרִיהֶם:

THE BOOK OF DEUTERONOMY.

1. These are the words which Moses spoke DEBARIM. unto all Israel on this side of the Jordan in the CHAP, I. wilderness, in the plain opposite Suph, between Paran, and Tophel, and Laban, and Chazeroth, and Dizahab. 2. It is a journey of eleven days from Horeb by the way of Mount Seir unto Kadesh-barneä. 3. And it came to pass in the fortieth year, in the eleventh month, on the first day of the month, that Moses spoke unto the children of Israel, according unto all that the Lord had commanded him concerning them; 4. After he had smitten Sichon the king of the Amorites, who dwelt in Cheshbon, and Og the king of Bashan, who dwelt at Ashtaroth in Edreï. 5. On this side of the Jordan, in the land of Moab, began Moses to explain this law, saying, 6. The Lord our God spoke unto us in Horeb, saying, Ye have dwelt long enough at this mount: 7. Turn you, and take your journey, and go to the mount of the Amorites, and unto all its neighbouring places, in the plain, in the mountain, and in the vale, and in the southern country, and by the coast of the sea, to the land of the Canaanites, and unto Lebanon, unto the great river, the river Euphrates. 8. Behold I have given the land before you: go in and take possession of the land which the Lord hath sworn unto your fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give unto them and to their seed

a i. e. After the going out from Egypt, which is always the era mentioned in the Bible up to the Babylonian captivity.

אַלַבְּרָי שְׁצֵּלֵח בָּעָת הַהָּוֹא לֵאמֶר לְאַ־אוּכָּר יִינְה אֱלְהֵיכֶם הַרְבָּה
 אָרַבְּרָי שְׁצֵּלֵח בָּעָת הַהָּוֹא לֵאמֶר לְאַ־אוּכָר יַיִּשְׁמֵיִם לַרְב:

יהוֶּה אֱלהֵי אֲבְוּהַנֶּם יֹפַף עֵלִיכֶם כָּבֶם אֱכֶּף יוֹ פָּעמִים וִיבָרַךְּ אֶרְהַיִּכֶּם כַּאֲישֶׁר רַבֶּר רָלֶבֶם:

יבָרָה אָשָא לְבַדֶּי טִרְחַבֶּם וּמַשַּׂאֲבֶם וְרִיבְבֶם:

וּיְרָגִים וְיְרָאִים חְבָּמִים וּנְבֹנִיֶם וְיְרָאִים אַ בְּבָנִים וּיְרָגִיִם וּיְרָאִים אַ

ורת אמרו טוב-הַדָּבֶר אֲשֶׁר־דִּבַּרְרָה בַּלְעִשְׁוֹת : ורת אמרו טוב-הַדָּבֶר אֲשֶׁר־דִּבַּרָרָה בַלְעִשְּׁוֹת :

יוּרְעִּים וְשָׁרֵי מֵאֹוּת וְשָׁרֵי חֲמִשִּׁים חֲכָמִים וְשָׁרֵי מֵאֹוּת וְשָׁרֵי חֲמִשִּׁים חֲכָמִים שָׁרֵי וְיִרְעִּים וָאֶהֵן אוּתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שְׂרֵי וְיִרְעִּים וְשָׁרֵי מֵאֹוּת וְשָׁרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׁרֵי

יַ עֲשָׁלֶת וְשְּׁמְרָים לְשִׁבְמֵיכֶם: וְאֲצַנֶּה אֶת־שִּׁפְמֵיכֶם נּקְּבְּמִיכֶם נְשְׁפְמִיכֶם נִּשְׁבְּמִיכֶם נִּשְׁבְּמִיכֶם בַּעִרת הַהָּוֹא לֵאמֶר שָׁמַע בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַּמְיתָּם

יוֹבָּבָר אָשֶׁר יִקְשָׁה מִבֶּם תַּקְרבִוּן צֵּלְי וּשְׁמַעְתּוּי רָגֹּרְר בִּפְּשְׁבָּט בֹּקּשְׁוּ בַּנִּרֹל הִישְׁמָעׁוּן רָא רָתְנִּוּרוּ מִפְּנִי־אִישׁ כִּי רַחִּמִּשְׁבָּט לֵאר תַּיִם הְוּא רְתַנִּוּרוּ מִפְּנִי־אִישׁ כִּי רַחִמִּשְׁבָּט לֵאר תַּיִם הְוּא וְהַבָּבָר אָשֶׁר יִקְשָׁה מִבֶּם תַּקְרבוּוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתְּיוּ:

וּאָצַעָּה אֶרְתֶכֶם בָּעַת הַהָּוֹא אֱתְּ בָּלֹ־הַרְּבָּרִיםְ 18

יישָר בּגָעשִּׁוּן: וַנִּפַע מֵחנֵיכ וַנֵּבֶּעֶךְ אַתְּע בָּלֹי דַאָּעֶר בַּגָעשִּׁוּן: וַנִּפַע מֵחנֵיכ וַנַּבֶּעֶךְ אַתְּע בָּלִי after them. 9. And I said unto you at that time as followeth, I alone am not able to bear you: 10. The LORD your God hath multiplied you, and, behold, ye are this day as the stars of heaven for multitude. 11. May the Lord the God of your fathers make you a thousand times so many more as ye are, and bless you, as he hath spoken unto you.* 12. How can I alone bear your cumbrance, and your burden, and your strife? 13. Furnish for yourselves wise and understanding men, and those known among your tribes, and I will place them as rulers over vou. 14. And ye answered me, and said, The thing which thou hast spoken is good to do. 15. And I took the chiefs of your tribes, wise and known men, and I set them as . heads over you, captains over thousands, and captains over hundreds, and captains over fifties, and captains over tens, and as officers among your tribes. 16. And I commanded your judges at that time, saying, Hear the causes between your brethren, and judge righteously, between a man and his brother, and between his stranger.^b 17. Ye shall not respect persons in judgment; the small as well as the great shall ve hear; ye shall not be afraid of any man; for the judgment belongeth to God: and the cause that is too hard for you ye shall bring before me, and I will hear it. 18. And I commanded you at that time all the things which ye should do. 19. And we departed from Horeb, and we went through all that great and terrible wilderness, which we have seen, by the way of the mountain of the

^a This verse is a parenthesis. Moses says in the verse above that he was not able to bear all the labour of the great multitude; and adds, nevertheless, may it be the will of God to add to them a thousand fold as many, and then continues with the narrative.

b The law knows of no distinction between the Israelite and the foreigner; all are alike before the Supreme Judge of the world.

בָרֶךְ הַר הָאֱמִרִּי כַּאֲשֶׁר צְוָה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֹרֶענוּ וַנְבֿא אָר קָרֵשׁ בַּרְגַעַ : וָאֹמָר אָבֶלֶבֶע 20 בָּאתֶם ער־רַיַר קְאֱמִרִי אֲשֶׁריְהוְה אֱלֹהֵינוּ יה נֹתֵן לֶנוּ : יְרֹאֵה נָרַוֹן יְהוָה אֱלֹהֶיךְ לְפָנֶיךְ אֶת־ 21 הָאֶרֶץ עַכֶּלְהוֹ רַשׁ בַּאֲשֶׁר ּ דְּבֶּר יְהוֹּה אֱלוֹזֵי אָבֹנֶיוּךָ לֶּךְ אַלֹּרִתִירָא וְאַלֹּרַתַּתְּוֹרוּ ! וַתִּקְרְבָּוּן אַבַיר בָּלְכֶם וַרְזאמְרוּ נִשְׁלְחָה אָבְנִשִׁים לְפָּנֵינוּ 22 וְיַחְפַּרוּ־־בָּלוּ אֶת־־דָּאָבֵץ וְיָשָׁבוּ אֹרָנוּ דְּבָּר אֶרת-־הַנֶּבֶרֶלְ אֲשֶׁר נַעֲבֶלְרח־בַּבְּה וְאֵרֹל הָעָלִים אַקּח : וַיִּישָׁב בְּעִינִי רַדָּבֶּר וָאָקָּח ייִבּר נָאָאַ : מָבֶּם שְנֵים עַשֵּׁר אֲנָשִּׁים אִישׁ אֶחֶר רַשְׁבֶּט יַנְפְנוּ וַיַּעֲרָאוּ הָרֶּירָה וַיְּבָאוּ עַר־־נַחַר 🏎 עְּשְׁכֵּל 24 יוֹרָרוּ אֹרָעה : וַיִּקְחַוּ בִיַרַם מְפָּרֵי הַאָּרֵץ וַיּוֹרָרוּ 25 אָבֶלינוּ וַיָּשָׂבוּ אֹרָגוּ דָבָרֹ וַיָּאִמְרוּ טוֹבֶה הָאָבִץ אַשֶּר־יִרוּוָרוּ אֱלֹהַינוּ נֹתֵון לָנוּ : וְלְאׁ אֲבִיתֶם 26 27 לַעַלֶּוֹת וַתַּמְלוּ אֶת־־פִּי יְהוָּה אֱלְהֵיבֶּם: וַתַּבְנְנְוּ בְאָרֶבּיכֶם וַרָּאִמְרֹּוּ בְּשִּׁנְאַר יְהוָרוֹ אֹרְנוּ קוֹצִיאָנוּ מֵאֶבֶץ מִצְרֵיִם לָתַרת אֹרְתָנוּ בְּיֵר הָאֱמֹרִי אָנָה וּ אָנָה וּ אָנָה וּ אָנַחָנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הַמַּפוּ אֶת־ 🕫 לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדְוֹל וָרָם מִמֶּנוּ עָרֶים נְדֹלְת ובצורת בשמים וגם־בני ענקים ראינו שם:

שלישי

Amorites, as the Lord our God had commanded us; and we came as far as Kadesh-barneä. 20. And I said unto you, Ye are come unto the mountain of the Amorites, which the LORD our God doth give unto us. 21. Behold, the LORD thy God hath given the land before thee: go up and take possession of it, as the Lord the God of thy fathers hath spoken unto thee; fear thou not, nor be thou discouraged.* 22. And ye all came near unto me and said, Let us send men before us, that they may search out for us the land, and bring us word again concerning the way by which we must go up, and the cities to which we shall come. 23. And the thing was pleasing in my eyes; and I took twelve men of you, one man for every tribe: 24. And they turned and went up into the mountain, and came unto the valley of Eshcol, and spied it out. 25. And they took in their hands some of the fruit of the land, and brought it down unto us, and brought us word again, and said, The land which the LORD our God doth give us is good. 26. Notwithstanding, ye would not go up, and ye rebelled against the order of the Lord your God: 27. And ye murmured in your tents, and said. On account of the hatred of the LORD toward us. hath he brought us forth out of the land of Egypt, to deliver us into the hand of the Amorites, to destroy us. 28. Whither shall we go up? our brethren have made faint our heart, saying, The people is greater and taller than we; the cities are great and walled up to heaven; and moreover the sons of the Anakim have we seen there.

a Meaning "surrendered, yielded up;" elsewhere called "to give into the hands."

b "Confusedly; and elsewhere (v. 19) it is said, 'The chiefs of your tribes and elders,' &c.; that approaching was a worthy one, the young men honoured the elders by letting them go in advance; and so the elders to the chiefs; but in this case you all came in confusion, young men pushing aside the elders, and the elders the chiefs."—Rashi.

: בַאַכַר אָלֵכֶם לא־רַדַעַרְצָוּן וֱלֹא־תֵירְאָוּן מָהֶם 😕 יְהוָהַ אֱלְהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְנִיכֶּם הָוֹא יִלְחַם לְכֶּם בְבלל אֲשֶׁר עשֶׁרוֹ אִרְזכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם: וּבַפִּרְבָּר אֲשֶׁר רָאִירָן אֲשֶׁר נְשֶׂאֲך יְהוְרֵה אֶרוֹהֶיךָ בְּאֲשֶׁר יִשָּׁא־אָישׁ אֶת־בְּגָוֹ בְּכָל-רַהַהֶּיֶרְהָ י בּלַכְהָּלִם עַר־בְּאֲבֶם עַר־־הַפָּקוֹם הַאֶּר : הַלַּכְהָלם י ובדבר הַזֶּה אֵינְכֶם פַאֲמִינִּם בִּיהוָה אֱלְהֵיכֶם : הַהֹלֵהְ לִפְנִיבֶּם בַּדֶּרָהְ לְתִוּר לָבֶם מָקוֹם לַחֲנְהָבֶם בָּאֵשׁ ו לַּיְלָה לַרְאֹרְתַכֶּם בַּנָּבֶרְ אָשֶׁר הַעְלְכוּ־בָּה וּיִשְׁמַע יְהוָה אֶרת־קוֹל דּבְרֵיכֶם 34 וּבְעָגָן יוֹמָם: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶרת־קוֹל ניִקְצָף וַיִּשָּבָע לֵאמְר: אִם־יִרְאֶה אִישׁ בְּאֲנְשֵׁים 25 הָאֵלֶה הַדְּוֹר הָרֶע הַזֶּהְ אֲרת הָאָרֶץ הַפוֹלָה אֲשֶׁר יוּלְהָי בְּלֵבְ בֶּן־יְפָנָּהֹ בָּאֲבְהֵיבֶם: זְוּלְהָי בָּלֵבְ בָּן־יְפָנָּהֹ 36 תַּוּא יִרְבֶּׁתָּנָה וְלְוֹ־אֶתָּגוְ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בָּרַדְּבָּה יּוֹלְבָנְיֵו יַּעון אֲשֶׁר מִלֵּא אֲחֲרֵי יְהוֶה: גַּם־בִּי הִתְאַנַף יְהֹלֶה בִּנְלַלְכֶם לֵאמֶר נַם־אַהָּה לְאֹרתָבָא שָם: ירושע בו-נון הועמר דלפניה הוא יבא שמרו 38 אֹתַוֹ חַזֵּׁלְ כִּי־הָוּא יַנְחַלֶּנָה אֶרת־יִשְּׂרָאֵל ֹ וְטַכְּכֶב אַכֶּר לָא־יָדְעָנּ לָבָז יְהָיָה וֹבְנִיכֶּם אֲשָׁר לֹא־יָדְעָנּ 39 הַיוֹם מַוֹב וָלָע הָפָּה יָבָאוּ שֻׁפָּה וְלְהֶם אֶרְעֹנֶּנְה 40 והם יירשוה: וְאַהֶּם פְנִוּ לְבֶם וּסְעוּ הַמְּרְבָּרָה 29. And I said unto you, Have no dread, nor be ye afraid of them. 30. The Lord your God who goeth before you, he it is who will fight for you, according to all that he did for you in Egypt before your eyes; 31. And in the wilderness, which thou hast seen, where the Lord thy God bore thee, as a man doth bear his son, on all the way that ye have gone, until ye came into this place. 32. Yet in this thing ye do not believe in the Lord your God, 33. Who goeth before you on the way to seek out for you a place for your encampment, in fire by night, to cause you to see on the way in which ye are to go, and in a cloud by day. 34. And the Lord heard the voice of your words, and he was wroth, and swore, saying, 35. Surely there shall not one of these men of this evil generation see that good land, which I have sworn to give unto your fathers, 36. Save Caleb the son of Yephunneh; he shall see it, and to him will I give the land upon which he hath trodden, and to his children, because he hath wholly followed the LORD. 37. Also with me was the Lord angryb for your sakes, saying, Thou also shalt not go in thither. 38. Joshua the son of Nun, who standeth before thee, he shall go in thither: him encourage; for he shall cause Israel to inherit it.* 39. And your little ones, of whom ye said, They will become a prey, and your children who know not this day either good or evil, these shall go in thither, and unto them will I give it, and they shall possess it. 40. But as for you, turn you, and take your journey into the wilder-

2

^a According to Rashi this ought to read: "Where thou hast seen that the Lord." But in either way the sense is the same.

b As Moses was relating the doom of "the generation of the desert," as they are called by our writers, he includes also the decree which was pronounced upon him, since he too did not pass over the Jordan.

41 דֶרֶךְ יַש־קּוּף: וַהַענוּ וּ וַהַּאִמְרוּ אֵלֵי חָשְּׁאנוּ ליחורה אַנְחָנוּ נַעַלְהוֹ וְנִיְּשׁׁמְנוּ כְכִל אֲשֶׁר־צְוְנִוּ יְהַנָה אֶלֹהָינוּ נְתַּחְנְּרוּ אֵישׁ אֶרוֹ־כְלֵי מִלְחַמְרֹּתוּ יַהְינוּ בָלְעַלֹת הָהָרָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹה אֵלֵי אֱמֶר 42 לָהֶם לָא הַעָּעלוּ וְלָא הְלָחֲמוּ בִי אֵינֶנִי בְּקְרְבְּבֶם 43 וְלֹא הַעָנְנְפֹּוּ לִפְנֵי אִיְבִיכֶם: וַאֲרַבֶּר אֲלִיכֶם וְלֵא ישַמַעָמֶם וַתַּמְרוֹ אֶתִיפִּי יְהוֶֹה וַתָּוֶרוּ וַתַּעַלוּ הְהָרָה: 44 וַיַּצֵּא הָאֶמרִי הַיּשֵּׁב בְּהָר הַחוּא דִּלְרַארְעלֶם וַיְרְדְּפָּוּ אֶתְבֶּׁכִם בַּאֲשֵׁר הַעַשֵּׁינָה הַדְּבֹרִים וַיַּכְּתְוּ אַרְעָכֶם בְשַׂאָיר עַר־חָרְמֶה: וַהָּשְׁבוּ וַתִּבְכָּוּ לְבְּגֵי 45 יְרוּנֶרוֹ וְלְאִישָׁמַע יְהוָהֹ בְּקַּלְלֶבֶם וְלָא הֶאֱזוֹן אַלֵיבֶם: וַתִּשְׁבִוּ בְּקָדֵשׁ יָמֵים בַבְּיִם בַּיָּמִים אֲשֶׁר 46 ישַׁבְתֶּום: וַגַּפָּן וַנִּפַע הַוּמְרָבָּרָהֹ דֶּבֶּךְ יַם־סוף בַּאֲשֶׁר דָבֶר יְהֹוֶה אֵלֶי וַנְסָב אֶת־הַר־שֵּׂעִיר יָמֵים בַבְים: ם חמישי וַיָּאמֶר יְהוֶה אֵלֵי לֵאמְר: רבילֶבֶּם סְבֹ אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנְוּ לָבֶם צְפְנָה: וְאֶת־ הָעָם צו לַאמר אַתֶּם עַכְרִים בּוְבוּל אָחֵיכֵם בְּגֵי־ עשָׁו הַיִשְׁבִים בְשֵׁעִיר וְיִיְרְאָוּ מָבֶּם וְנִשְׁמַרְהֶים מְאָד: אַל־תִּתְנֶרוּ בָּם בִּי לְא־אָתֵן לְכֶם מְאַרְצָּם ַעָר מִרְרַךְ כַּףּ־רֶגֶל בִי־יֶרשָׁה לְּאֵשָׁו נָהַתִּי אֶת־הַר שַׁעֵיר: אָכֵל רִתִשְׁבְרָוּ מֵאָתֵּם בַּבֶּסֶף וַאָּכַלְתָּם

ness by the way of the Red Sea. 41. And ye answered and said unto me, We have sinned against the LORD; we indeed will go up and fight, according to all that the LORD our God hath commanded us; and ye girded on every man his weapons of war, and ye insisted to go up into the moun-42. And the LORD said unto me, Say unto them, Go not up, and do not fight; for I am not among you; lest ye be smitten before your enemies. 43. So I spoke unto you; but ye would not hear; and ye rebelled against the order of the Lord, and you went presumptuously up into the mountain. 44. And the Amorites, who dwelt in that mountain, came out against you, and they pursued you, as the bees do, and overthrew you in Seir, as far as Chormah. 45. And ye returned and wept before the LORD; but the LORD would not hearken to your voice, nor give ear unto you. 46. And ye remained in Kadesh many days, ac-

CHAP. II. cording unto the days that ye abode there. 1. Then we turned, and took our journey into the wilderness by the way of the Red Sea, as the Lord had spoken unto me: and we travelled around Mount Seir many days.*

2. And the Lord said unto me, as followeth, 3. Ye have travelled around this mountain long enough: turn you northward. 4. And the people command thou, saying, Ye are passing by the border of your brethren the children of Esau, who dwell in Seir; and they will be afraid of you; therefore take ye good heed unto yourselves: 5. Do not meddle with them; for I will not give you of their land, not so much as a foot's breadth; because unto Esau have I given Mount Seir for an inheritance. 6. Food shall ye buy of them for money, that ye may eat; and water

[&]quot;For your sakes," means only that the disobedience of the people caused his own transgression.

ז וַגַם־מַּיִם הַכָּרוּ מֵאָהַם בַּכַּסַף וּשִׁהִיהֵם: כִּיּ יְרוֹנָרו אֱלֹהֶיף בֶּרַכְךָּ בְּכִלוֹ מַעֲשֵׂרו יָבֶּׁךְ יָרַע לֶכְרְּזְרְ אֶרִנ־הַמִּרְבֶּר הַנָּרְל הַזֶּיָה זֶה ו אַרְבָּעֵים שָנָר יְרֹנֶה אֶרֹהֶיֹךְ עִפֶּּרְ רְאׁ חָקַרְהָ דְּבֶר: אַנְגַעַבר מֵאָרת אַחַינוּ בְגִי־עַשָּׁוּ רַיִישְׁבִים 8 בְשֵׁעִיר מִבֶּרֶךְ הָוְעַרָבָּרו מְצִירָלרת וּמְעֶצְיָן וַנְּפֵּן וַנַעַבֹר הַרָּה וְבֶרֵר D מֹלבֹר מוִאָב: זַנָּאמֶר יְרוּוָרו אַנַין, אַרן-תָּזּרְ ישת־מוֹאָב וְאַרֹּ-רִתְהְגָּר בָּכוֹ מִלְחָמֶה בִּי לְאַר אָבָהוֹ לְךָ מִישִרצוֹ וֶרְשָּׁה כֵי דִּלְבִי-לוֹט נָתַתְּתִי ים אָרז־ער יֶרישָׁח: הָאמִים לְפָּגִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם 10 וו נָרוֹר וְרָב וָרָם בַענָקִים : רְפָּאֵים יַחָשְׁבְוּ אַף־הַם בַּעַנְקִים וְהַמַּאָבִים יִקְרְאָוּ כְּהָם יבְּמִים: וּבְשֵׁעִיר יָשְבָּוּ רַחֹרִים בְּבְּנִים וּבְנֵי עשַוּ יִירָשׁוּם וַיִשְמִירוּם מִפְּנֵיהֶם וַיִּשְׁבְוּ תַחְתֶם בַּאָשֶר עָשֶׁח יִשְׂרָאֵר לְאֶּרֶץ יֶרְשָּׁרֹׁו אַשֶּר־נָרָתן יְהוֶה לָהֶם: עַהָּח לֶמְנוּ וְעִבְרוּ לָכֶם 13 שָּרֵר: וְהַיָּמִים נְנַעַבָּר אֶרת־נַחַל זְבֶר: וְהַיָּמִים 14 אֶרת־נַחַל אָשֶׁר־רָזַלְרנוּ ו מִקְרָשׁ בַּרְגֹעַ עָר אָשֶׁר־עָבַּרְנוּ אָרת־נַחַל זֶּרֶר שְלשִים וּשְׁמֹנֶרה שָׁגֶרה עַר־תֹּם כל-הורור צנשי הפלחמה מקרב הפחנה

also shall ye buy of them for money, that ye may drink.
7. For the Lord thy God hath blessed thee in all the works of thy hand: he hath provided for thy wandering through this great wilderness: these forty years the Lord thy God hath been with thee; thou hast lacked nothing. 8. And we passed away from our brethren the children of Esau, who dwelt in Seir, through the way of the plain from Elath, and from Ezyon-gaber.

And we turned and passed the way of the wilderness of Moäb. 9. And the LORD said unto me, Do not attack the Moäbites, nor contend with them in battle; for I will not give thee from their land any inheritance; because unto the children of Lot have I given Ar for an inheritance. 10. The Emim in times past dwelt therein, a people great, and numerous, and tall as the Anakim; 11. As giants were they also accounted, equally with the Anakim; and the Moäbites called them Emim. 12. And in Seir dwelt the Chorim in times past; but the children of Esau drove them out, and they destroyed them from before them, and dwelt in their stead; as Israel hath done unto the land of his inheritance, which the LORD hath given unto them. 13. Now rise up, and get you over the brook Zered; and we passed over the brook Zered. 14. And the time which we came from Kadesh-barneä, until we had passed over the brook Zered, was thirty and eight years; until all the generation of the men of war were spent from out the midst of the camp, as the Lord had sworn unto them.

^a Meaning, that they could have no excuse for asking favours of men, since their wealth, abundant as it was, had been supplied by the liberal hand of their God.

b Нев. "רין. "he hath known;" a knowledge of a person's wants being requisite, before his benefactor can furnish him with the needful.

בּאַשֶׁר נִשְׁבַּעׁ יְהֹוָה לָהֶם: וְגַם יַר־יְהוָה הַיִּרָה בּיִרָה בּאַשֶׁר בּשְׁבַעׁ יְהוָה לָהֶם: 16 בָּב לְהָפֶּם מֶפֶּרֶב הַפְּחֲנֶה עַר הָפָּם: וַיְהִיּ בַאֲשֶׁר־הַּתֹפוּ בָּל־אַנְשֵׁי הַפִּלְחָמֶה לָמְוּת מֶקֶרֶב וַיְדַבֶּר יְהוַה אֵלֵי 18 לַאִּמְר: אַרָּתָהֹ, עֹבֶר הַיָּוֹם אֶת־גְּכְוּל מוֹאֶב אֶרת־ יאר : וָקְרַבְּהָּה כְּוּר בְּגֵי עַפּוֹן אַל־הְעָצָהָם וְאַל־ 19 תַתְנֵר בֶּם בִּי רְאַ בְּאַהַוֹן מֵמֶּבֶץ בְּנִי-עַפְּוֹן לְךָּ יָרֶשָּׁה בִּי לִבְנִי־לְוֹט נְתַתְּיה יָרְשָׁה: אֶרֶץ־רְפָּאִים 20 הַתְּחָשֵׁב אַף־־הָוא רְפָּאַים יְשְׁבוּ־־בָּהוֹ לְפָּנִים יַעָם נָקוֹל וְרֶב יִקְרָאוּ לָהֶם וַמְוְמִים : עַם נָּדְוֹל וְרֶב 21 וָרֶם בַּענָקִים וַיִּשְׁמִירָם יִהוָהֹ מִפְּנֵיהֵם וַיִּירָשָׁם בי עשָׁר לַבְנֵי עַשָּׁר הַיְשְבִים 22 בַּאֲשֶר עָשָּׁר לְבְנֵי עַשָּׁר הַיְשְבִים 22 בְשֵׁעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיר אֶרת־־הַחֹרוֹ מִפְנֵיהֶם בַּיִירָשֶׁם נַיִּשְׁבָּוּ תַּחְהָם עַר הַיִּוֹם הַאֶּרו : וְהָזעַנִים 23 הַיְשְׁבֶים בַּחֲצֵהִים ער־עַזָה כַפָּתֹרִים הַיִּצְאַים 24 מְבַבְּּהְלֹר הִשְׁמִירֶם וַיִּשְׁבְוּ הַחְחָבֶם: קוֹמוּ סְעֹוּ וְעַבְרוּ אֶת־נַחַל צַּרְנוֹ רָאֵרה נָרַתַתִּי בְּיֵרְדְּ אֶרת־ פִיחֹן מֶלֶדְיםשְׁבְּוֹן הָאֶמֹרֶי וְאֶת־צִירְצִוֹ הְחַלֹּ בְשׁ בּ וְהַתְגָר בְּוֹ מִלְחָמָה: הַיַּוֹם הַזֶּה אָחֵל תַּרַת פַּחְדְּבְּ וְיִרְצֶירְהֹלְ עַלֹּבְּנֵיּ הָעַפִּים תַּחַרג כָל־רַזְשָׁמֶיִם

ישר ישמעון שמעה ורגוו וחדר מפניה:

And also the hand of the LORD was against them, to destroy them from the midst of the camp, until they were spent.

16. So it came to pass, when all the men of war were spent by dying from the midst of the people,

17. That the Lord spoke unto me, saying, 18. Thou art passing this day by the border of Moab, by Ar, 19. And thou comest nigh opposite the children of Ammon: do not attack them, nor meddle with them; for I will not give thee of the land of the children of Ammon any inheritance; because unto the children of Lot have I given it for an inheritance. 20. As a land of giants was it also accounted: giants dwelt therein in times past; and the Ammonites called them Zamzummim; 21. A people great, and numerous, and tall, as the Anakim; but the Lord destroyed them before them; and they drove them out, and dwelt in their stead: 22. As he had done to the children of Esau, who dwell in Seir, from before whom he destroyed the Chorim; and they drove them out and dwelt in their stead, even unto this day. 23. And the Avim, who dwelt in open towns, as far as unto Azzah,—the Caphtorim, who came forth out of Caphtor, destroyed them, and dwelt in their stead. 24. Rise ye up, take your journey, and pass over the river Arnon; behold I have given into thy hand Sichon king of Cheshbon, the Amorite, and his land: begin to drive him out, and contend with him in battle. 25. This day will I begin to put the dread of thee and the fear of thee upon the nations that are under the whole heaven; whoever will hear the report of thee, shall tremble, and shall quake because of thee. 26. And I sent messengers

^a Not only the land of Og, king of Bashan, was the only one at times called the "giant country," since the people of Moäb and Ammon also took possession of two districts belonging to the same general tribe of men.

ין בּשְׁלַח מַלְאָבִים מִפְּרְבַּר קְבַמוֹת אֶל־-סִיחְוֹן 26 מַבֶּלְךְ חָשְׁבְּוֹן דִּבְרֵי שָׁצְוֹם לֵאִמְרֹי: אֶעְבְּרֵרִי מָבֶי בְאַרְצֶּׁהְ בַּדֶּרָהְ בַּדֶּרָהְ אֵבֶלְהְ לְאׁ אָסְוּר ימִין ושְׁמָאול : אָבֶר בַבֶּמֶף תַּשְׁבַּרֶנִי וְאָבֶר תִּי וּמָים בַּבֶּסֶף תּמֶן־־ק'י וְשָׁרְגִירִיי רַק אָעְבְּרֶרוּ 29 בְרַנְבֶּלי : בַּאֲשֶּׁר עֲשׁוּ־־רִּלי בְנֵי עֵשָׂוּ הַזִּיְשְׁבִיםׁ בְּשֵׁלִיר וְדַּזַפָּוֹאָבִים הַיְשְׁבִים בְּעֶר עַד אָשֶׁר־ אָצֶבוֹל אֶרת-הַיַּרְהֵּן אֶל-הָיִּבֶּׁרֶץ אַפּשֶׁר-יְרוּוְרִי יס בלהינו נרתן לנו: וְלֵא אָבָה סִיחוֹ מֶלֶךְ חֶשְבוֹן מָלֶרָ חָשְבוֹן רַוְעַבְרֵנוּ בָּוֹ בֶּיּ־רִּגְּקְשָׁה יְהוֹנָה אֱרֹּהָיָּךְ אֶרִּרּ רוחו ואפין את־לְבָבוֹ דְשַׁעון תִּהְוֹ בְיֶדְהָ בִיּוֹם וַיָּאמֶר יְהוָהֹ אֵלֵי רְאֵה ששי דַוחַלֹתִי תַּת לְפָנֵּיוָךְ אֶת־סִיחָן וְאֶרת־אַרְצֵוּ דְחַתֵּר לֶּבֶשֶׁת אֶת־צַּיְרְצְוֹ: וַיֵּצֵא' סִיחוֹן דִּלְקְרָאתׁנוּ 👊 לְּבֶשֶׁת הָוּאַ וְכָרֹּיַעֶמֶּוֹ לַמִּלְחָמֶה יְהְצָה: וַיִּרְעָנֶהוּ יְהֹוָה יָאֶלהַינוּ לְפָגַיֶנוּ וַבַּךְ אֹתֶוֹ וְאֶת־בָנָוֹ וְאֶת־־כָּל־עַמְוֹ וַנְּלְכָּד אֶת־כָל־עָרָיוֹ בָעֵרת הַהָּוֹא וַנְּחֲבם אֶת־כָל־ יַעיר מְרָּגִם וְהַנָּשִים וְהַפָּף לֹא רִזשְאַרְנוּ שָׁרֵיר: ַרָק הַבְּהַמֶּה בָּזַוְנוּ לְנֵוּ וּשְׁלֵל הֶעָרֵים אֲשֶׁר לְבָרְנוּ: מֵעַרֹעַר אָשֶׁר על־שְּׁפַּר זַינַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אָשֶׁר בַּנַּחַלֹ וְעַר-הַגִּלְעָׁר לְא הַיְתָהֹ קְרְיָה אֲשֶׁר שָׁגְבָה

* בניו קרי

out of the wilderness of Kedemoth unto Sichon king of Cheshbon, with words of peace, saying, 27. Let me pass through thy land: always by the highway will I go, I will not turn unto the right hand or unto the left. 28. Food shalt thou sell me for money, that I may eat; and water for money shalt thou give me, that I may drink: only let me pass through on foot; 29. (As the children of Esau who dwell in Seir, and the Moäbites who dwell in Ar, did unto me;) until that I shall pass over the Jordan into the land which the Lord our God giveth us. 30. But Sichon king of Cheshbon would not suffer our passing by him; for the Lord thy God had hardened his spirit, and had made obstinate his heart, that he might deliver him into thy hand, as (hath happened) this day.*

31. And the Lord said unto me, Behold, I have begun to give Sichon and his land before thee: begin to drive him out, that thou mayest inherit his land. 32. And Sichon came out against us, he and all his people, to the battle at Yahaz. 33. And the Lord our God gave him before us; and we smote him, and his sons, and all his people. 34. And we conquered all his cities at that time, and devoted every inhabited city, and the women, and the little ones; we left none that escaped. 35. Only the cattle we took for a prey unto ourselves, and the spoil of the cities which we had captured. 36. From Aroer, which is by the bank of the river of Arnon, and the city that is in the river, even unto Gilead, there was not one city which was too strong for us: the whole did the Lord

^{*} This must not be understood as if the Israelites had been permitted to pass through the countries of Moäb and Edom; Moses' request was twofold, to pass through the country and to purchase provision. We can therefore infer that the Edumeans and Moäbites sold provisions to the Israelites, whilst Sichon alone prepared to attack them. But as

ינו בְּפָגֵינוּ : רָק אֶל־ מָלָן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָגֵינוּ : רֶק אֶל־ אָבץ בְּגִי־עַפְּוֹן לָא קָרֶבְתָּ כָּל־יַדׁר נַחַל יַבּקֹ וְעָרֵי הָּהָר וְכָּל אֲשֶׁר־צְּוָה יְהוֹנָה אֱלֹהֵינוּ : וַנַבֶּּן וַנַּעַל בֶּרֶךְ רַבְּבָּשֶׁן וַיֵּצֵאַ עוֹנֹ מֶכֶלְרְ-תַּבָשָׁן לְקְרָארֹענוּ קוֹא וְכָל־עַמֶּוֹ לַמְּלְחָמֶה אֶרְרֶעִי: וּיֹאמֶר יְהוְה אַלַי אַל־הִזירָא אֹרֹזוֹ כִּי בְיֵרֶךְ נְתַתִּי אֹתֶוֹ וְאֶת־ בָל־עַמְּוֹ וְאֶרת־אַרְצְוֹ וְעָשִׂירָ לוֹ בַּאָבְאָר עָשִׂירָ לְבָיחֹן מֶבֶּן הָאָמִלִי אָשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחָשְׁבְּוֹן: וַיִּתֵן יְהֹנָה אֱלֹהַינוּ בְּיָבֵנוּ גָּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבְּשָׁן יָאֶת־כָּל־עַמֶּוֹ וַנַבֶּהוּ עַר־בִּלְתִי הִשְׁאִיר־לְוֹ שָׂרִיר : וַנְּלְכָּר אֶרת־כָּרל־עָרִיוֹ בָעֵרת הַהְּוֹא לְאֹ הַיִּרָהוֹ לַרְיָּרוֹ אֲשֶׁר רְאַ־לָקְחְנוּ מֵאָתֶוֹם שִׁשִּׁים עיר כָל-חֶבֶר אַרְגֹב מַמְלֶבֶר. עִוֹג בַּבְשָׁן: כָּל-אֵּלֶּר עַרִים בְּצָרֶרת חוֹמֶה גְבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרֶיחַ לְבֶּר מָעָרֵי הַפְּרָזָי הַרְבֵּה מְאְרֹ : וַנַּחֲרֵם אוֹהָם בַּאֲשֶׁר עשינו ליסיחוֹ פֶּבֶרך חִשְׁבְּוֹן בַּוֹחֲבִם כְּרֹי-נֵעיר מְתָם הַנָּשִים וְהַפֶּף: וְכָל־הַבְּהֵמֶה וּשְׁלֵל הָעָרִים בָּוונוּ לֶנוּ: וַנִּלֵּח בָּעָרת הַהוֹא אֶרת־רָשְאֶרֶץ מִיַּר שְׁנֵי מַרְלֵי הָאֶמרִי אַשֶּר בְעַבֶּר הַיַּיַרְהֵן מִנַּחַל אַרְגָּן עַר־בָּיִר הָרְמְוֹן: צִירִנִּים יִקְרָאָוּ לְחֶרְמְוֹן שְּרָיָן וְהָאֱמִרִּי יִקְרָאוּ־לְוֹ שְנִיר: כָּלוֹ עָרֵי הַפִּישֹׁר

our God give before us. 37. Only unto the land of the children of Ammon thou camest not nigh, unto the whole margin of the river Yabbok, and the cities in the mountains, and unto whatsoever the Lord our God had forbidden us.

1. And we turned, and went up the way to Bashan: and Og the king of Bashan came out against us, he and all his people, to the battle at Edreï. 2. And the Lord said unto me, Fear him not: for into thy hand have I given him, and all his people, and his land; and thou shalt do unto him as thou hast done unto Sichon king of the Amorites, who dwelt at Cheshbon. 3. And the Lord our God gave into our hands Og the king of Bashan, also, and all his people: and we smote him until none was left to him who escaped. 4. And we took all his cities at that time, there was not a city' which we took not from them, sixty cities, all the region of Argob, the kingdom of Og in Bashan. 5. All these were fortified cities, with high walls, gates, and bars; beside unwalled towns which were a great many. 6. And we devoted them, as we had done unto Sichon king of Cheshbon, devoting every inhabited city, the women, and the little ones. 7. But all the cattle, and the spoil of the cities, we took for a prev to ourselves. 8. And we took at that time out of the hand of the two kings of the Amorites the land which is on this side of the Jordan, from the river of Arnon unto Mount Hermon; 9. (The Sidonians call Hermon Sirion; and the Amorites call it Senir;) 10. All the cities of the plain,

the Moäbites were relations of Israel, their sordidness in refusing to meet them with bread and water, waiting till money was offered, and their hiring Bileäm to curse the people, caused them afterwards to be prohibited the right of becoming proselytes. (Deut. xxiii. 5)

" Fortified place," ARNHEIM, who thus distinguishes between קריה and יער "fortress" and "simple city."

וְכָל־הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן עַר־פַרְ־בָה וְאֶרְרֶעִי עָרֵי יו מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן: כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְאַר יוֹ מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן: כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ מְיָרֶתר הַרְפָּאִים הִנָּה עַרְשׁוֹּ עֶרֶשׁ בַּרְּלֶּר הַלְה הָוֹא כְּרַבָּת בְּנֵי עַמָּוֹן הָשַׁע אַמָּוֹת אָרְכָּה וְאַרְבַּע אָפֶוֹת רָחְבָּה בְּאַפֵּת־אָישׁ: וְאֶת־הָאֶרֶץ הַוְאֹת 12 יָרִשְׁנוּ בָעַרת הַהֶּוֹא מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר־עַל־נָחַל אַרְנֹן וַחֲצֵי הַר־הַגִּלְעָר וְעָבִיו נָהַהִי לָרְאוּבֵנִי וְלַנְּדִי : ינֶתר הַגּלְעֻר וְכָל־הַבְּשָׁן מַמְלֵכֶת עוֹג נָתַׁתִּי לַחֲצִי וּ וְיֶּתֶר הַגּלְעֻר אָבֶט הַזְמְנַשֶּׁרוּ כִּל חֶבֶל הָזִאַרְגִּבֹ רְבָלּיהובָשָׁן 14 הַהָּוֹא יָקָרָא אָרִץ רְפָּאִים: יָאֵיר בֶּן־מְנַשֵּׁה לְּכַּחֹ אָרת־כָּל־תַבֶּל אַרְגֹֹב עַר־גְּכָוּל הַנְּשׁוּרָי וְהַפַּעֲבָתֶי וַיִּקְרָא אֹרָם עַל־שְׁמָוֹ אֶת־הַבְּשָׁןֹ חַוָּת יָאִיר עַר הַיִּוֹם הַזֶּה: וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָר: וְלָרְאוֹבֵנִי 15 וְלַנְּדִי נָתָתִי מִן־הַגִּלְעָר וְעַר־נַחַל אַרְנֹן תִּוֹךְ הַנָּחַל וּוְבֶל וְעַר יַבָּק חַלַּחַל וְבָוּל בְּגֵי עַמְוֹן: וְחָעַרְבֶח זֹי וְתַיַּרְבֵּן וּנְבֶל מִכּנָּבֶת וְעַּר יָם הָעַרָבָה יָם הַפֶּּבֵשׁח 18 תַּחַת אַשְׁדְּת הַפִּסְגָה מִוְרָחָה: וָאֲצֵו אֶהְבֶּׁם בָּעֵת הַהָוא לֵאמֶר יְהוָה אֱלְהֵיכֶּם נָתַוֹ לְכֶּם אֶת־הָאָרֶץ הוארו לְרִשְּׁלָה חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לֹפְנֵי אֲחֵיכֶם 19 בְנֵי־יִשְׂרָאֵר בָר בְּנִי־חָיִל : בַּק נְשֵׁיכֶם וְטַפְּכֶם וּמְקְנֵבֶם יַדְּעָתִי בִּי־מִקְנָה רָב לְבֶם יֵשְׁבוּ בְּעֵרִיבֶּם

and all Gilead, and all Bashan, unto Salchah and Edrei, the cities of the kingdom of Og in Bashan. 11. For only Og king of Bashan had been left of the remnant of the giants; behold, his bedstead was a bedstead of iron; lo! it is in Rabbah of the children of Ammon: nine cubits is its length, and four cubits its breadth, after the cubit of a man. 12. And of this land, of which we took possession at that time; from Aroer, which is by the river Arnon, and half Mount Gilead, and the cities thereof, I gave unto the Reubenites and to the Gadites. 13. And the rest of Gilead, and all Bashan, the kingdom of Og, I gave unto the half tribe of Menasseh; all the region of Argob, with all Bashan, this is called the land of giants. 14. Yaïr the son of Menasseh took all the region of Argob unto the border of the Geshurites and the Maachathites; and he called them the (land of) Bashan, after his own name, Chavoth-yaïr, unto this day.* 15. And unto Machir I gave Gilead. 16. And unto the Reubenites and unto the Gadites I gave from Gilead even unto the river Arnon the land withinb the river and that adjoining, even unto the river Yabbok, the border of the children of Ammon; 17. The plain also, and the Jordan, and the adjoining country, from Kinnereth even unto the sea of the plain, the Salt Sea, under the declivities of Pisgah, eastward. 18. And I commanded you at that time, saying, The LORD your God hath given you this land to possess it: armed shall ve pass over before your brethren the children of Israel, all that are fit to bear arms. 19. But your wives, and your little ones, and your cattle, (for I know that ye have much cattle,) shall abide

a Or, "the arm of a man," as Mendelssohn probably means in rendering "Vorderarm," or, the forepart of the arm, which is certainly not the usual length of the cubit, which the entire arm is.

b This is rendered according to Onkelos, who has been followed by vol. v. 3

20 אֲשֶׁר נָחַתִּי לָבֶם ֹ עַׁר אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהֹוָהוּ לַאֲחֵיכֶם בּ בָּכֶם ֹנֵיְרְשַׁוּ נַם־הַּם אָת־הָאְבֶּרֶץ אֲשֶׁר יְהוְה אֶלְהִיבֶּם נֹתָזן לָהֶם בְּעַבֶּר הַיַּרְבֵּן וְשַׁבְּהָּם אַישׁ 21 בְלֹירָשָׁהוֹ אֲשֶׁר נָהָרִי לֶכֶם: וְאֶת־יְהוֹשַׁוּעַ צוּיִהִי בָּעָת הַהָּוֹא לֵאמֶר עִינֵיךְ הָרֹאֹרת אֵת בָּל־אֲשֶּׁר עשָׁה יְהוַרָה אֱלְהֵיכֶם לִשְנֵי הַמְּרָבִים הָאֵּלֶּה בּן־יְעַשֶּׂה יְהוָרוֹ לְכָל-הַמַּמְלְכֿוֹרת אֲשֶׁר אַהֶּוֹה עבר שַפָּה: לְא תִירָאַוּם כֵּי יְהוֶה אֱלְהֵיכֶּם הָוּא 22 ַנְאֶתְחַנַּן אֶל־ 23 הַנּלְחָם לָכֶם: ס יָהוֶה בָּעָת הַהָּוֹא לֵאמְר: אֲרֹנֵי יֱהוֹה אַתַּה הַחָלּוֹתָ לְהַרְאַוֹרת אֶת־עַבְּדְּךָּ אֶת־נְּרְלַךְּ וְאֶת־יֶרָהָ הַחַזָּקְהְ אַשֶּׁר מִי־אַר' בַּשָּׁמִים וּבָאָּבֶץ אֲשֶׁר־יֵעשֶּׁר בּקַעֲשֶׂיךָ וְכַגְּכְוּלֹתֶדָ: אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶהֹ אֶרִז־ 25 הָאֶרֶץ הַפּוֹלָה אֲשֶׁר בְּעַבֶּר הַיַּרְהֵן הָהָר הַשְּׁוֹב בּיּ לְמַעַנְבֶּׁם וְלֹא בִירְעַבֵּר יְהֹוֶה בִּיּ לְמַעַנְבֶּם וְלֹא 26 שָׁמַע אַרֶּי וַיּאֹמֶר יְהוָה אֵלֵי רַב־לָּךְ אַל־הוֹמֶף ראש הַפְּסְנָּה בַּרָבֶר אָלֵי עוֹד בַּדָבֶר הַזֶּה: עֲלֵהוּ רָאשׁ הַפְּסְנָּה 27 וְשָׂא עֵינֶיךְ יֶבָּה וְצָבֶּנָה וְחֵימֵנָה וּמְוְרָחָה וּרְאֵה 28 בְעיגֶיךָ כִּי־לְאׁ רַקְעַבְרֹ אֶת־הַיַּרְדֵּן הַאֶּה: וְצֵו אֶת־ 28 יְהוֹשֶׁעַ וְחַוְּקָחוּ וְאַפְּגֵּאָהוּ כִּי־הָוּא יַעֲבֹר לִפְּנֵי הָעָם

הַּוֶּה וְהוּאֹ יַנְחַיל אוֹרָם אֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֱה:

* מפטיר

in your cities which I have given you;* 20. Until that the Lord have given rest unto your brethren, as well as unto you, and until they also have taken possession of the land which the Lord your God giveth them beyond the Jordan: and then shall ye return every man unto his inheritance, which I have given you. 21. And I commanded Joshua at that time, saying, Thy eyes have seen all that the Lord your God hath done unto these two kings: thus will the Lord do unto all the kingdoms whither thou passest. 22. Ye shall not fear them; for the Lord your God it is who will fight for you.

23. And I besought the LORD at that time, saving, 24. O Lord ETERNAL, thou hast begun to show thy servant thy greatness, and thy mighty hand; for what god is there in heaven or in earth, that can do aught like thy works, and like thy mighty wonders? 25. Let me go over, I pray thee, that I may see the good land that is on the other side of the Jordan, this goodly mountain, and the Lebanon. 26. But the LORD was wroth with me for your sakes, and he would not hear me: and the LORD said unto me, Let it suffice thee; do not continue to speak unto me any more of this 27. Get thee up unto the top of Pisgah, and lift up thy eyes westward, and northward, and southward, and eastward, and behold it with thy eyes; for thou shalt not pass over this Jordan. 28. And thou shalt charge Joshua, and encourage him, and strengthen him; for he shall go over before this people, and he shall divide

ARNHEIM; הוך is in this sense a noun, signifying "that within;" and means then the land comprised within the bed of the river; and the banks on both sides are comprised by the word ונכל, as Rashi explains.

29 וַנֵשֶׁב בַּנְּיָא מְוּל בֵּית פְעוֹר: פ

ן וערבוה ישְּׁרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחָקִים וְאֶל־הַפּּשְׁפָּטִׁים אָשֶׁר אָנֹכֵי מְנַלְּים אָרִי־הָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהִי יְהוָה אֶלֹהִי יְהוָה אֶלֹהִי יְהוָה אֶלֹהִי יְהוָה אֶלְהִי יְהוָה אֶלְהִי יְהוָה אֶלְהִי יְהוָה אֶלְהִילָם וֹלְא תִנְרְעִוּ מָמֵנוּ לִשְׁמֹר אֶת־אַנְכִי מְצַוָּה אֶרְכֶם וְלְא תִנְרְעִוּ מָמֵנוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִי מְצְוָּה אֶרְכֶם וְלְא תִנְרְעִוּ מְמֵנוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִי מְצְוָּה אֶלְהֵילֶם אֲשֶׁר אָנְכִי מְצַוָּה אֶרְכָם מִי מְאָרָב אָנֹכִי מְצַוּה אֶרְכָם מִּרְנֹה אֶלְהֵילֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוּה אֶרְכָם:

עינֵיכֶם הָראורת אֶרת אֲשֶׁר־נָעשֶׂה יְהוָה בְּבַער ³ פָּעוֹר בִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְּ אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר

ל הַ רְשְׁמִירוֹ יְתֹּוֶת אֱלֹהֶיךְ מְקּרְבֶּךְ : וְאַמֶּם הַדְּבֵּלְים בּיתְּים אֱלֹהֵיךָ מַקּרְבֶּרְ : וְאַמִּם הַדְּבַלְים בַּיתוּה אֱלְהֵיכֶם חַיִּים בַּלְכֵם הַיִּוֹם : רְאַה וּ לִפֵּרְתִּי

לְעַשִּׁוֹת בֵּן בְּקַרֶּב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַנֶּנִי יְהוְה אֱלֹהָי קַעְשַׁוֹת בֵּן בְּקַרֶּב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שֶׁפָּה

לְרִשְּהֶתה: וּשְּׁמֵּרְתָּם וַעֲשִׂיתָם בֵּי הַוּא חָכְמַתְבֶּם וֹבְינַתְּבֶּם לְצִינֵי הָעַמֶּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֲת בָּל־ הַיַנַתְבָּם לְצִינֵי הָעַמֶּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֲת בָּל־ הַחָקִים הָאֵבֶּלֹה וְאָמְרֹוּ רַק עַם־חָבָם וְנָבֹוּן הַגְּוֹי

קרָבִים אֶלְיִוּ בִּיהוָרַהְ אֶלהִינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלְיִוּ בְּיהוָרַהְ אֶלהִים אָלְיִוּ בִּיהוָרַהְ אֶלהִינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלְיוּ:

פּ וֹּמִי נְּוֹי נָּדְוֹל אֲשֶׁר־לְוֹ חֶקְים וֹמִשְׁבְּטִים צַדִּיֹקְם פּ כְּכֹל הַתּוֹרָה הַוֹּאַת אֲשֶׁר אָנֹכֶי נֹתָן לְבְּנֵיכֶם הַיְּוֹם:

פּן־הִישְבָּח לְךְּ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךְ מְאֹר פָּן־הִישְבַּח 9

out to them the land which thou shalt see. 29. And we abode in the valley opposite Beth-peor.

CHAP. IV. 1. And now, O Israel, hearken unto the statutes and unto the judgments which I teach you to do; in order that ye may live, and go in and take possession of the land which the LORD the God of your fathers giveth unto you. 2. Ye shall not add unto the word which I command you, nor shall ye diminish aught from it; that ye may keep the commandments of the LORD your God which I command you. 3. Your eyes have seen that which the Lord hath done because of Baal-peor; for every man that followed Baal-peor, the LORD thy God hath destroyed from the midst of you. 4. But ye that did cleave unto the Lord your God, are alive, every one of you, this day.* 5. See, I have taught you statutes and judgments, just as the Lord my God commanded me, that ye should do so in the land whither ye go to take possession of it. 6. Keep therefore and do them; for this is your wisdom and your understanding before the eyes of the nations, that shall hear all these statutes, and they will say, Surely a wise and understanding people is this great nation. 7. For what nation is there so great that hath gods which are so nigh unto it, as is the LORD our God at all times that we call upon him? 8. And what nation is there so great, that hath statutes and judgments so righteous as is all this law, which I lay before you this day? 9. Only take heed to thyself, and guard thy soul diligently, that thou do not forget the things which thy eyes have seen,

^a Here must be supplied, "at the time that this occurred."

^b As idolatry was the prevailing sin among all ancient nations, Moses commences by calling the attention of the people pre-eminently to the consequences of their relapse in the country of Moäb; how that

אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאַוּ עֵינֶיִדְ וּפֶּן־יָסוּרוּ מִלְּבֶבְּדְ 10 כְּלֹ יְמֵי חַיֶּיֶךְ וְהְוֹדַעְרָהָנם לְבָנֶיךְ וְלְבְנֵי בָנֶיְךְ: יוֹם אַשֶּׁר עַמַּרָתָ לִפְנֵי יְהנֶרה אֱלֹהֶיֹךְ" בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהֹוָה אֵלֵי הַקְהֶל־לִי אֶת־הָעֶם וְאַשְׁמִעָם אֶת־ דָבָרָי אֲשֶּׁר יִדְלְמְרוּן דְלִיִרְאָה אֹרִי כָּל-דַיָּיִמִים אָשֶּׁר הַם חַיִּים על־הָאָרָכָּה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יְלַפֵּרוּן: עַ וַתִּקְרְבָוּן וַרַּגעַטְרוּן תַּחַרוּ הָהָר וְהָהָר בִּעַר בְּאֵשׁ עַ יַתְּהָן וְעַרָפֶּל : וַיְדַבְּר יְהֹוֶה עָגָן וְעַרָפֶּל : וַיְדַבְּר יְהֹוֶה וּיִבַר יְהֹוֶה אָליבֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְבָרִים צַּתְּם שְׁמְעִים 13 וּתְמוּנֶה אֵינְכֶם רֹאִים זְוּלָתִי קוֹל: וַיַּגַּר לָבֶם אֶרת־ בְּרִיתוֹ אֲשֶּׁר צִוָּה אֶתְכֶם לְעֲשׁוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרֶים וּיִבְתְּבֵּם עַל־שְׁנֵי לְחִוֹת אֲבָנִים: וְאֹרִתי צִּוָּה יְהוְהֹ 14 בַּגַרת הַהָּוֹא לְדַלְפֵּר אָרְהָכֶׁם הָקִים וּמִשְׁפְּמִים לַגַעשְׂרָכֶם אֹרָם בָּאָבץ אֲשֵׁר אַתֶּם עַבְרִים שֶׁפֶּה ינְשְׁמֵרה: וְגִשְׁמַרְתָּם מְאָד לְנַפְשְּׁרֵזיבֶם כִּי לְאַ זְּרְשְׁתָּה: וְגִשְׁמַרְתָּם מְאָד לְנַפְשְּׁרֵזיבֶם כִּי לְא רְאִיהֶם כָּלֹ־תְּמוּנָה בְּיוֹם דּבֶּר יְהוְהְ אֲלֵיכֶם בְּחֹבֵב יַּם מָתְּוֹךְ הָאֵשׁ: פָּּן־תַּשְׁחִרֹּנוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פָּסֶרֹ¹⁶ זַבֶּר אָוֹ נְקַבֶּרו: תַּבְנִירת זָבֶר אָוֹ נְקַבְּרו: תַּבְנִירת כָּרֹ-בְּהַמֶּרה צָּשֶׁר בָאֶבֶץ תַּבְנִיתֹ כָּלֹ-צְפָּוֹר כָנְף 18 אַשֶּׁר תָּעָוּף בַּשָּׁמֵיִם: תַּבְנִּית כָּלֹ־רֹמֵשׁ בַּאַדְמֵה הַבְנֵית בָּרֹ-דָּנָה אָשֵר־בַּמַיִם מְהַחַת לָאַרִץ:

and that they depart not from thy heart all the days of thy life; but thou shalt make them known unto thy sons, and unto thy sons' sons; 10. The day that thou stoodest before the LORD thy God in Horeb, when the LORD said unto me, Assemble for me the people, and I will cause them to hear my words, which they shall learn, to fear me all the days that they shall live upon the earth, and which they shall teach their children. 11. And ye came near and stood at the foot of the mountain; and the mountain was burning with fire unto the midst of the heaven, (from amidst) darkness, clouds, and thick darkness. 12. And the Lord spoke unto you out of the midst of the fire; the sound of the words ye heard, but any similitude ye saw not; there was only a sound. 13. And he told unto you his covenant, which he commanded you to perform, the ten commandments; and he wrote them upon two tables of stone. And the Lord commanded me at that time to teach you statutes and judgments, that ye might do them in the land whither ye go over to possess it. 15. Take ye therefore good heed unto yourselves; for ye saw no manner of similitude on the day that the Lord spoke unto you in Horeb out of the midst of the fire: 16. That we become not corrupt, and make yourselves a graven image, the similitude of any idol figure, the likeness of a male or of a female, 17. The likeness of any beast that is on the earth, the likeness of any winged fowl that flieth in the air of heaven. 18. The likeness of any thing that creepeth on the ground, the likeness of any fish that is in the waters beneath the earth: 19. And that thou lift not up thy eyes

so many that transgressed died, whilst those firm in the service of God remained alive.

^a The great King of Israel did not make himself manifest under any

לך לישל היי לי אילי מת לאלי היאר אילי אלי האלי המולה אלילי מת לאלי הקאר אילי האלים ביורי היהלי הריי אילי לי לאלי הליי הליו הליה האלים לייות לי לאלי הלייל הליות האלים היהלר מפאלים לילח יהלר לא לאלי הליות אלי אלילי הליות האלים לכל האלי האלים האחר לר הדיחל והאלים לכל הלח יהלר אלי האלים הדיחל והאלים לכל הלח האלים אלי הלל האלים האלים לכל האלים האלים האלים האריביה האלים האלים האלים אליה אריבי

וֹתֹאַיבֶּים לָכֵּם פָּסָב, שְׁמִּינִּרת כָּר אָבִאֹּר צּוֹּרְ אַר-בָּרִית יְחִוָּרו יִבִּילִם אִבּׁהְר בָּרַת אֹפָכֵּם אַר-בַּרִית יְחִוָּרו יִבּילִר בִּיכָּם בְּוֹיבִּלְם אָבִּרוּ בְּכָּם פּֿוֹ-שִׁהְּבֹּחוּ אַר-בַּיִּרְנֵין וְאַשְּׁמִם אִבִּים וְיִבְּהְּנֵּח אָרִר אַנְּרָ

יְחֹנְה אֱלֹהֶיך: כֵּי יְהנָה אֱלֹהֶיךּ אֵשׁ אְׁכְדֶּלֹה הְוּא אֵל קַנָּא:

לאַבון מַטּנָ מַאָר בוּאָבׁא אַמָּר אַשָּׁר אַפָּר אַבֿרָם בּאַבון מַטּנָ מַאֹר בוּאָבֿא אַמָּר אַשָּׁר אַפּׂט אַבֿרִם בּאַבּרון מַטּנָ מַאַר בוּאָבֿא לְבִילּא לְבִילּא בּי־אָכֹּרְ בַּלְּטִּא לְבִילִּא לְבִילִא בִּי־אָכֹּרְ בַּאַבּיִּא לְבִילִּא לְבִילִא בִּי־אָכֹּרְ בַּאַרִּא בְּיִבּים נְּאָבּיִּא בְּיִם נְּאַבּיִים בּאַבּיִא וְאַשִּׁיבֵּים בָּאַבּיא בּיִּים נְּאַבּיִא בּיִּים וְנִוּשִׁנְּמִים בּאַבּיִא בּיִּים וְנִוּשִׁנְּמִים בּאַבּיִא בּיִּים וְנִוּשִׁנְּמִים בּאַבּיִא בּיִּים וְנִוּשִׁנְמִים בּאַבּיִא בּיִּים בּיִּאַבִּיץ

unto the heavens, and thou see the sun, and the moon, and the stars, all the host of heaven, and be misled to bow down to them, and to serve them, those which the LORD thy God hath assigned unto all nations under the whole heaven. 20. But you the Lord hath taken, and brought you forth out of the iron furnace, out of Egypt, to be unto him a people of inheritance, as ye are this day. 21. Furthermore the LORD was angry with me for your sakes, and he swore that I should not go over the Jordan, and that I should not go in unto that good land, which the LORD thy God giveth. thee for an inheritance: 22. For I must die in this land; I shall not go over the Jordan; but ye will go over and take possession of this good land. 23. Take heed unto vourselves, lest ve forget the covenant of the Lord vour God, which he hath made with you, and make yourselves a graven image, the likeness of any thing, which the LORD thy God hath forbidden thee. 24. For the Lord thy God is a consuming fire, even a watchful God.

25. When thou begettest children, and children's children, and ye shall have remained long in the land, and ye become corrupt, and make a graven image, the likeness of any thing, and do the evil in the eyes of the Lord thy God, to provoke him to anger: 26. I call heaven and earth to witness against you this day, that ye shall soon perish from off the land whereunto ye go over the Jordan

bodily shape. All on the mountain was darkness and cloud. A loud voice was heard, audible words reached the ear of all at once, one impression was made upon all alike. Hence the energetic prohibition against the folly of representing the Invisible and Incomprehensible under any outward shape, even the most beautiful and strong. All will fail of reaching him; consequently all are odious to the Deity.

[&]quot; "To give them light."-TALMUD MEGILLAH.

אָתיבייַרָבֶּן שָׁפָּה לְרִשְׁתָה לֹאַרַבְוּאֲרִיכֻן יָמִיםׂ 27 על על בי בושמר בושמרון: וְבוּפִיץ יְרוּהַיָּר׳ בי עליבין אָרְעָפֶר בָּנוּיִים וְנִשְּאַרְהֶזם מְתַי מִסְפָּר בַּנוּיִם אָשֶּׁר וְנַהָּג יְהֹוֶה אֶרְגכֶם שְׁמָּה: וַעַבַרְתֶּם־שֵׁם 😕 🕸 אֶרוֹהִים פַעשֵּרו יֵרִי אָרֶם עֵץ וֹאֶבֶן אֲשֶׁר לא-יִראוּן וְלֵשׁ יִשְׁמְעוּו וְלִשׁ יְאֹכְּלְוּוּ וְלְשׁ יריטו: וּלַלְשְׁתֶּם מִשֶּׁם אֶת־יְרעַנָּה אֱר'בּיּ וּפֹאֹאטר בֿי דוּלרְהְּנוּ בֹּכֹרן---לַלְבֹנּ וּבֹכֹרן-יס נפֹאֶב : בַּצַּר רְלְ וּמְצִאְיוּךְ כָּרְ בַּוּבָרִים 30 רָאֶלֶרוֹ בְאַחָרִירוֹ הַיָּלִים וְשַׁבְּהָוֹ עַר־יִהוָרוֹ 31 בלהוד ושבעה בקלו: כי בל בחום יהנה אַלהָּיך לא יַרְפָּךָ וְלֵא יַשְׁחִיכֶּוֹךְ וְלֵא יִשְׁכַחֹ אָת־בְּרֵירת אֲכֹהֶיךְ אֲשֶׁר נִשְׁבַע לְהֶם: כֵּי שְאַל־ 32 נאל לְיָמִים רָאשׁנִים אֲשֶׁר־הָיֵנּי לְפָנָיף לְמִן־ הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהַים ו אָרָם עַל-הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵרה הַשָּׁמֵים וְעַרַקְצֵה הַשָּׁמֵים הַנְרְיָה או הַנִשְׁמַע כָמְהוּ: הַשֶּׁמֵע בָּרָהוּל הַוֶּּה אוֹ הַדִּשְׁמֵע כָמְהוּ: הַשֵּׁמֵע עם לול אֱלהֹים מְדַבֶּר מִתוֹךְ־הָאֵשׁ בַּאֲשֶׁר־ אָרָיִם לְּבֿוּא אָרָתָה נַיֶּחִי : אַרוּ הַנְפַה אֱלֹהִים לְּבֿוּא 😘 🤯 מָעָרָת אַרָּתָה לַלַּחַת לוֹ גוֹי מָקָרֶב גוֹי בְּמַפֹּת בְּאֹתֹת וּבְמְוּפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיֵר חַיָּקָה וּבִוְרוֹע נְטוּיָה

to possess it; ye shall not remain many days upon it, but shall surely be destroyed. 27. And the LORD shall scatter you among the nations, and ye shall be left few in number among the nations, whither the Lord will lead you. And ye will serve there gods, the work of men's hands. wood and stone, which neither see, nor hear, nor eat, nor smell. 29. But thou wilt seek from there the LORD thy God, and wilt find him, if thou seek him with all thy heart and with all thy soul. 30. When thou art in tribulation, and all these things have overtaken thee, in the latter end of days, then wilt thou return to the Lord thy God, and be obedient unto his voice. 31. For a merciful God is the LORD thy God; he will not forsake thee, nor destroy thee: and he will not forget the covenant of thy fathers which he hath sworn unto them. 32. For do but ask of former days, which were before thee, since the day that God created man upon the earth, and from the one side of heaven unto the other side of heaven, whether there hath been the like of this great thing, or whether the like hath been heard? 33. Hath ever people heard the voice of ab god, speaking out of the midst of the fire, as thou hast heard, and remained alive? 34. Or hath a god assayed to go to take to himself a nation from the midst of a nation, by proofs, by signs, and by wonders, and by war, and by a mighty hand, and by an outstretched arm, and by great

As the verse stands, it means that under the oppressions of the times, many will fall off to idolatry and false worship. This prediction has come to pass, during the many persecutions which have occurred. Onkelos, however, paraphrases: "And ye shall serve there nations, worshipping error, (idolatry,) the work of the hands of men," conceiving, probably, as the commentator to Mendelssohn observes, that to worship idols is a sin, not a punishment.

b Meaning, the gods of any other nation; did such ever speak to their followers? &c.

וּבְמוֹרָאִים נְּרֹלֵים בְּבְׁכֹּל אֲשֶׁר־עָשֶּׁה לְבֶׁם יְהוְה אַלְהֵיכֶם בְּמִצְרָיִם לְעֵינֶיךְ: אַהָּתֹה הָרְאַ הָרֵי לַבְעַת כִּי יְהוָֹה הָוּא הָאֱלֹהֵים אֵין עוֹר מִלְבַרְּוֹ:

פּרְאַךּ אֶרִר־אִשָּׁוֹ הַשְּׁמִיְעַךָּ אֶת־קֹלְוֹ לְיַסְּכֶּךְ וְעַל־הָאָּרֶץ הַרְאַדָּ אֶרִר־אִשָּׁוֹ הַגְּרוֹלָרֹה וּרְבָרֵיו שָׁמַעִתָּ מִתְּוֹךְ הַרִּאָדָּ אֶרִר־אִשָּׁוֹ הַגְּרוֹלָרֹה וּרְבָרֵיו שָׁמַעִתָּ מִתְּוֹךְ

יוְהַחַת כֵּי אָהַבֹ אֶת־אֲבֹהֶיךְ נֵיבְחַר בְּזַרְעוֹ בַּיּתְר בְּזַרְעוֹ בַיּוֹנְדְל מִפְּצְרָיִם: בַּבְּרִי נַיּוֹצְאָהָרְ בְּפָּנְיִוְ בְּכֹחוֹ הַוּנְדְל מִפְּצְרָיִם:

לְרַיַבִּיאָהְ לְתָת-לְךְּ אֶת-אַרְצִים נְחֲלָה כַּיִּוֹם הַזֵּה : בְרַבִּיאָהְ לְתָת-לְךְּ אֶת-אַרְצִים וְעַצְמִים מִפְּהָ מִפְּנֵיף :

³⁹ נְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וְהַשֵּׁבֹּרָ אֶל־לְּבָבֶּהְ בִּי יְהֹנָה הָּוּש בִּשְׁבֵּים מִפַּׁעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתְּחַתּ הָאֶלהִים בַּשָּׁבַיִם מִפַּׁעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתְּחַתּ

40 אָין עוֹר: וְשָׁמֵרְהָּ, אֶרת־הָקָיו וְאֶת־מִצְוֹהָיו אֲשֶׁר אָנֹכְי מְצַוְּהָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִימֵב לְּהְ וּלְּבָנֶיְהְ אַחֲרֶיְהְ וּלְמַעוֹ הַאַבֶּיִךְ יָמִים עַל־הַיְאַרָּמְרוּ אֲשֶׁר יְהֹנְהָ אֶלהָיִרְ נֹתָן לְּךָ כָּל־הַיָּמִים: פּ שׁרישׁי

אַן יַבְּדָיר משֶׁרוֹ שְׁרַשׁ עָרִים בְּעָבֶר הַיַּיְרְבֵּן 41

4º מִוְרָחָרהֹ שֲמֶשׁ: לְגָׁס שַׁמֶּרהֹ רוֹצֵחַ בְּאָיֶׁר יָרְצַחׁ אָרת־רֵעָהוּ בִּבְלִי־דַּעַת וְהָוּא לְאֹ־שֹׁנֵא לְוֹ מִתְּמַלְ שׁלְשֶׁם וְנָס אֱל־אַחֶרת מִן־הֶאָרִים הָאָל וָחָי:

וֹאָרעַ־לָאַפְוּעַ פּֿוּלְאָרַ לַוּבְּי וֹאָרעַ־נּוֹלֵן פֿפּאָאוּ אָרעַ-פּֿאָר פֿפּוּבנר פֿאָראַ רוּפּיאָר בּןראַנּבּוֹיִי

terrors, according to all that the Lord your God did for you in Egypt before thy eyes? 35. Unto thee it was shown, that thou mightest know, that the ETERNAL is the God; there is none else beside him. 36. Out of the heavens he caused thee to hear his voice, to instruct thee: and upon earth he caused thee to see his great fire; and his words thou didst hear out of the midst of the fire. 37. And therefore because he loved thy fathers, he chose their seed after them, and brought thee out in his presence with his mighty power out of Egypt; 38. To drive out nations greater and mightier than thou art, from before thee, to bring thee in, to give thee their land for an inheritance, as it is this day. 39. Know therefore this day, and reflect in thy heart, that the ETERNAL is the God in the heavens above, and upon the earth beneath: there is none else. 40. Thou shalt keep therefore his statutes, and his commandments, which I command thee this day, that it may go well with thee, and with thy children after thee, and that thou mayest live many days upon the land which the LORD thy God giveth thee, forever.*

41. Then Moses set aside three cities on this side of the Jordan toward the rising of the sun; 42. That thither might flee the manslayer, who should kill his neighbour unawares, when he had not been an enemy to him in times past; and that he should flee unto one of these cities and live. 43. Bezer in the wilderness, in the plain country, for the Reubenites; and Ramoth in Gilead for the Gadites; and Golan in Bashan for the Menassites. 44. And this is the law

^a "In his own person," Arnheim; "With his own word," Onkelos; who, by the by, frequently renders the holy Name with the prefix "memera" מיכורא, as Gen. iii. 8, vi. 6, xv. 6, &c. Perhaps the idea of λόγος common in his time, as the mysterious creative power of the Deity.

44 לַסְּנַשִּׁי: וְוָאת הַתּוֹרֶה אֲשֶׁר־שֵׂם משֶׁה לְפְנֵי בְּנֵי

אַפְּר בַּבָּר מַמִּח אַלְרַבְּנֹי וֹהְּרָאַלְרַ בַּצֹארֹטׁם יֹהְרַאַלְ: אַבְּרָּר נִיתְּרַר וְּדַיּטְפּֿוֹס וְדִיפּּאַפּּמֹים זְּרִיפּּאַפּמֹים

46 מִמּצְרָיִם: בְּעֵּבֶר רַיַיִרְצִּן בַּגִּיְא מְוּל בֵּירת בְּעוֹר בְּאֶרָץ סִיחן מֶלֶךְ רָהְצֵמְרֹי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבְּוֹן אֲשֶׁר הִבָּה משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְצֵאְתָם מִמּצְרָיִם:
אֲשֶׂר הִבָּה משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְצֵאִתָם מִמּצְרָיִם:

אַני פֿרְלַנִי הַאָּמִרָּי אָשֶׁרְ בְּעַבֶּר הַיִּרְהֵּן מִזְּרָח עוֹג מֶלֶרְי-הַבְּשָׁן שְׁנִי פַּרְלֵּי הָאָמִרָּי אָשֶׁרְ

שַּׁמֶש: מֵערֹעֵר אָבְשָּׁר עַל־-שְׂפַּרִע-יַנְחַל אַרְנָן 🕬

49 וְעַר־תַּיר שִּׂיאָן הָוּאָ חֶרְמִוֹן: וְכָל־תַּ'ְעַרְבָּרוּ עֵשְׁרָּת הַיִּרְהֵּן מִוְּלָחָה וְעַר יָם הְוָעַרְבֶּרוּ מַחַתּת אֵשְׁרָּת הַפְּסְנֵּה: פּ יביע

יִשְׂרָצֵּל משָׁה אֶל-כָּל־יִשְׂרָצֵּל וַיַּאמֶר אָלַהָּם שְׁמַע יִשְׂרָצֵל אָל בָּל־יִשְׂרָצֵל וַיַּאמֶר אָלַהָם שְׁמַע יִשְׂרָצֵל אָת־הַחְּקָּים וְאֶת־הַמִּשׁבְּטִים אֲשֶׁר אָנֹכֶי דּבִּים וּשְׁמַרְהֶּם דּבִּר בְּאָזְנִיכֶם הַיִּיִוֹם וּלְמַרְתָּם אֹרָהם וּשְׁמַרְהֶּם בּלַב בּרִית בְּחֹרֵב:
2 לֵעשֹׁהָם: יְהֹוָה צֱלֹהֵינוּ כָרַת עִמֶּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב:

3 לֹא אֶרת־אָמבֿהִינוּ כָּרָרת יְהֹוֶה אֶת־הַבְּרִית הַוְאת

ל בֵי אִרְּתנוּ אֲנַּחְנוּ אֵלֶּח פָּה הַיִּוֹם כְּלֵנוּ חַיִּים: פָּנִים וּ בְּפָנִים דָבֶּר יְרֹּוְוָה עִפָּכֶם בָּרָהר מִרְּזוֹךְ הָאֵשׁ:

לְּגִיר עֵמֵּר בֵּין־יְהֹוֶה נְיִ יְרֵאהֶם בָּעַת הַהְּוֹא לְהַגִּיר בָּין־יְהֹוֶה כָּי יְרֵאהֶם מִפְּגַי הָאֵשׁ כָּי יְרֵאהֶם מִפְּגַי הָאֵשׁ

which Moses set before the children of Israel: 45. These are the testimonies, and the statutes, and the judgments, which Moses spoke unto the children of Israel, when they came forth out of Egypt, 46. On this side of the Jordan, in the valley opposite to Beth-peor, in the land of Sichon king of the Amorites, who dwelt at Cheshbon, whom Moses and the children of Israel smote, after they were come forth out of Egypt: 47. And they took possession of his land, and of the land of Og king of Bashan, the two kings of the Amorites, who were on this side of the Jordan toward the rising of the sun; 48. From Aroer, which is on the bank of the river Arnon, even unto Mount Sion, which is Hermon, 49. And all the plain on this side of the Jordan eastward, even unto the sea of the plain, under the declivities of Pisgah.*

CHAP. V. 1. And Moses called all Israel, and said unto them, Hear, O Israel, the statutes and the judgments which I speak in your ears this day, that ye may learn them, and that ye may observe to do them. 2. The Lord our God made a covenant with us in Horeb. 3. Not with our fathers did the Lord make this covenant, but with us, we who are here all of us alive this day. 4. Face to face did the Lord speak with you, on the mount out of the midst of the fire, 5. (Ib was standing between the Lord and between you at that time, to announce to you the word of the Lord; for ye were afraid by reason of the fire, and ye went not up into the mount;) saying,

² Others render this word with "springs;" others with "the foot;" but it probably means, the direction which streams take in quitting a mountain, the slope; here, therefore, the points where the slopes of the Pisgah commence.

b This is a parenthesis, explaining the reason why the people would not themselves receive the commandments, and of the appointment of

וְלְאֹרְעַלִיתֶם בָּהָר לֵאמְר: ם אַנכי יְרוֹנָה שֶׁלְנֶיף אַשֶּׁר הְוֹצֹארֶיף מַאֶּנֶץ מְצָרָיִם־מָבֵּיִת עָבָבֵים : לַאֹרִיְרְעָרֵה לְלָּ אַרוֹהָים אַחַרִּים על-פָּגָיַ: לַאּ־רַזְעַשֶּּרוּ־לְּדְ وْوْلِ اللَّهِ اللَّلَّ اللَّهِ اللَّلَّ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّاللَّمِي اللَّهِ اللللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ ا לאָשֶׁר בָּצָּירִץ מִלְּחַת וֹאָשֶׁר בַּשַּׁיִם ו מִתַּחַת לָאָירֹא: לְאַ-עֹשְׁתַּעְחָוֹנֶרִי לְהֶים וְלַאַא בִאּבְּבֶּם בִּי אָנֹבִי יְהנָהַ אֱלֹהֶּיךָ אַלֹ כַּלָּא פֿבֵּר עַוֹן אָבְוֹת יַערל--בָּנִים וְעַל--שָׁלֵשִים וְעַל--רְבַּאָים לְשְׂנְאָיֵ : יוֹמֹאֵ ה חָפֹר בְאַבְלְפְּׁים בְאִנְיַכֹּי וּלְשִׁמְכֹרי וּלְשִׁמְכֹרי ם : וֹחָוֹץ לא תשא אתרשם־יְהוָה 11 אֶלהֶיךָ לַשָּׁוָא כִּי לָא יְנַקֶּהֹ יְהוְּה אֶת אֲשֶׁר־יִשְׂא 11 12 אָת־שְמִוֹ לַשְׁוְא: שַׁמֵוֹר אֵת־ D יוֹם הַשַּבָּת לְקַדְּשֶׁוֹ כַאֲשֶׁר צִוְךָ ו יְהוֹנָה אֱלֹהֶיךְ: יוֹם שֵׁשֶׁרת יָמֵים תַּעֲבֹר וְעָשִׁירָת בָּל-מְלַאְכְהֶּה: וְיֹּוֹם μίγ יֵמֵים תַּעֲבֹר וְעָשִׁירָת בָּל-מְלַאִּכְהֶּ ָ הַזּשָּׁבִיעַי שַבָּת ו לַיהוָרָה אֱלֹהֶיף לָא־הַעַשָּׂה כָל־ מָבָלֹה אַתָּרָה וּבִנְּהְ־וּבִתֶּהְ וְעַבְּדְּהְ־וֹּאַמֶּתֶּהׁ וְשְוֹרְהָּ וַחֲמְרְהָ וְכָרֹי־בְּהָמְהֶּהְ וִגְרָהָ אֲשֶׁר בּשְׁעָרֶיךָ דְלַמַעַן יָנָוּחַ עַכְדַךְ וַאֲמֶרְדָךָ כְּמֵוֹדְ יוֹצָאַף" בִּי־בֶעָבֶר דְהַיַּיִרָע וּ בְּאֵבֶרְץ מִצְרַיִם וַיּצְאַף" נּיַנְאַבְים וַיּצְאַף יְחַנֶּה אֱלַנָּיְרָ מִשֶּׁׁם בְּנֵר חֲזָקְרָה וּבִוְרַע נְטוּיְבְּה * מצותי קרי

- 6. I am the Lord thy God, who have brought thee out of the land of Egypt, from the house of slavery. 7. Thou shalt have no other gods before me. 8. Thou shalt not make unto thyself any graven image, any likeness of any thing that is in heaven above, or that is on the earth beneath, or that is in the water under the earth: 9. Thou shalt not bow thyself down unto them, nor serve them; for I the Lord thy God am a jealous God, visiting the iniquity of the fathers upon the children, and upon the third and upon the fourth generation of them that hate me, 10. And showing mercy unto the thousandth generation of them that love me and keep my commandments.
- 11. Thou shalt not take the name of the LORD thy God in vain; for the LORD will not hold him guiltless that taketh his name in vain.
- 12. Keep the sabbath day to sanctify it, as the Lord thy God hath commanded thee. 13. Six days shalt thou labour, and do all thy work: 14. But the seventh day is the sabbath in honour of the Lord thy God; on it thou shalt not do any work, neither thou, nor thy son, nor thy daughter, nor thy man-servant, nor thy maid-servant, nor thy ox, nor thy ass, nor any of thy cattle, nor thy stranger that is within thy gates; in order that thy man-servant and thy maid-servant may rest as well as thou. 15. And thou shalt remember that thou hast been a servant in the land of Egypt, and that the Lord thy God brought thee out from there by a mighty hand and by an outstretched arm:

Moses, as the messenger between God and the people; the word saying is to be understood as though it followed immediately upon the words "of the fire," in v. 4.

a "As the Lord thy God commanded thee in Marah, before the giving of the law."—Rashi. Otherwise the phrase is merely general, referring to the institution of the Sabbath as a divine thing, and is an

עריבו צוול יחור אלוליו ביעשות אתיום ם בַּבָּד אֶת־אָבִיךָּ וְאֶת־אָפֶּׁךְ וּ בְּאֲשֶׁר צּוָּהָ יְהֹוֶרה בֶּאלֹהֶיְהְ לְמַעוֹ יְאֵריְבָן יָמִיּהְ וּלְמַען יַיִּטַב לָּךְ עַל הָאֲרָטָּה אֲשֶׁר־יְהֹוֶה אֱלֹהֶיךָּ 17 נַתַן לָךְ: ס לָא תַּרְצַחֵ: ס וְלֵא תַּנְאֶר: ס וְלֵא תַּנְנְב: ס וְלֹא־ ולא יאן אַ: בַּרְעַבֶּה בְרַבְעַבָּ עַר שִׁןא ס ולא תַּחְמָד אַשֶּׁת בַעֶּךְ D תַרְאַנֶּה בַּית רַעָּךְ שָׂרֵהוּ וְעַבְרָוֹ וַאֲטָרתוֹ שׁוֹרָוֹ ים חמש אָת־ בַּוֹחֲמֵלוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶך: בּ חמש אָת־ 19 הַדְּבָרֵים הָאֵּלֶּה דְּבֶּר יְהוֹנָה אֶל-בָּל-קְהַלְּבֶׁם בָּהָר מִהַּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָגָן וְהָוְעַרְבֶּּל קוֹל נְּרְוֹל וְלֵא יָפֶף וְיִּכְהְנִם עַל-שְנֵי דְחַתׁ אָבָנִים בַוִירָגָם בּבַלִי: וַיְהִי בְּשָׁמְעֵבֶם אֶת־הַקּוּל' מִרְתוֹךְ 20 רַהַהְשֶׁךְ וְהָהָר בִּעַר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבָּוּן אֵלֵי כָל־ יַרְאֹנוּ הַרְאָנוּ הַן הָרְאָנוּ בַּן רָאִשֵּׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזָקְנֵיכֶם: וַרְאַמְרוּ הַן הֶרְאָנוּ 21 יִידוּוָרוּ אֶלהַׁינוּ אֶרת־כְּברָוּ וְאֶרת־נָּרְלוּ וְאֶת־קלְוּ שָׁמֵעְנוּ מִרָּוֹךְ הָאֲשׁ הַיַּוֹם רַזְּיָהֹ רָאִינוּ בְּי־יְרַבְּר אַלהֶים אֶת־הָאָדֶם וָחֵי: וְעַהָּתֹּ לֵפֶּה נָמֹּוּת 22 בַי רְאַבְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּרֹלֶה הַזְּאַרת אָם־יְסְבָּים ו אַנֹּחָנוּ לִּשְׁמֹעַ אֶת־קּוֹל יְהֹוֶה אֱלֹהֵינוּ עוֹר

therefore the Lord thy God hath commanded thee to observe the sabbath day.

16. Honour thy father and thy mother, as the LORD thy God hath commanded thee; that thy days may be prolonged, and that it may go well with thee, in the land which the LORD thy God giveth thee.

17. Thou shalt not kill.

Neither shalt thou commit adultery.

Neither shalt thou steal.

Neither shalt thou bear false witness against thy neighbour.

18. Neither shalt thou covet thy neighbour's wife.

Neither shalt thou desire thy neighbour's house, nor his field, nor his man-servant, nor his maid-servant, nor his ox, nor his ass, nor any thing that is thy neighbour's.*

19. These words did the Lord speak unto all your assembly on the mount out of the midst of the fire, of the cloud, and of the thick darkness, with a great voice, and he added no more; and he wrote them on two tables of stone, and he gave them unto me. 20. And it came to pass, when ye heard the voice out of the midst of the darkness, whilst the mountain was burning with fire, that ye came near unto me, even all the heads of your tribes, and your elders; 21. And ye said, Behold the Lord our God hath caused us to see his glory and his greatness, and his voice we have heard out of the midst of the fire: this day have we seen that God can speak with man, who nevertheless may live. 22. But now why should we die? for this great fire may consume us: if we continue to hear the voice of the Lord

expression of Moses in his address to the people, calling their attention to the necessity of obedience, because it is the will of God. Hence the introduction of the exodus from Egypt in verse 15. See also verse 16, where the same phrase occurs again.

If we consider that the repetition of the Decalogue was only to

23 וְמָרְגוּ: כֵּי מִי כָל-בָּשֶּׁר אֲשֵׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים בּי מָי כָל-בָשֶּׁר אֲשֵׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים בּי בַּי מָתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמִנוּ וַיֶּחִי: קְרַב אַהָּה וֹיְשְׁמָע אֶרת כָל-אֲשֶׁר יִאמָר יְהנָה אֱלֹהֻינוּ וְאַהְּ וּ הַּלֹּהָינוּ הַבְּר יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ בּל-אֲשֶׁר יְרַבֵּר יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ בִּלּיךְ וְשָׁמֵע יְהוָרֹה אֱלֹהֵינוּ בּי בַּלִיךְ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ: וַיִּשְׁמַע יְהוָרֹה אֶרת-קוֹל בַּי בַּיֹרְר וְשָׁמִעְנוּ וְעָשִׂינוּ: וַיִּשְׁמַע יְהוָרֹה אֶרת-קוֹל בַּיּ

דְּבְרֵיבֶּם בְּרַבֶּרְכֶם אַבֶּרִי וֹיֹאטֶר יְרוּלְרוּ אֵלֵיי שְׁמֵּעְרִתִּי אֶת־לְּוֹל דִּבְרֵי רָעָעם הַוָּהֹ אֲשֶׁר דִּבְּרִי צֵלֶיךְ הַזִּיטִיבוּ בָּל-אֲשֶׁר דְּבֵּרוּ : מִי־ִיהֵען וְרָזִירוֹ אֵלֵיי 26

לְבָבָּם זֶּה לָהֶּם לְיִרְאָרה אֹתֵי וְלִשְׁמְר אֶת־בָּל־ מְצְוֹרָתִי בָּל-הַיָּמֶים לְמַעַן יִימַב לְהֶם וְלִבְנֵיהֶם מְצְוֹרָתִי בָּל-הַיָּמֶים לְמָעַן יִימַב לְהֶם וְלִבְנֵיהֶם לֹצְוֹרָם: לֵךְ אֱמָר לָהֶם שִׁוּבוּ לָבֶם לְאָהֲלֵיבֵם:

יָעשׁוּ בָּאָרִץ אֲשֶׁר אָנֹכֵי נֹתַן לָהֶם לְרִשְׁתָּח: אַלְהֵיכֶם לַעשׁוֹרת כַּאֲשֶׁר צִוֶּה יְהוֶה אֱלְהֵיכֶם 29

יִרְחִיוּן וְטַוֹּב לְבֶּׁם וְהַאֲרַכְתָּם יָמִים בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר אַנְּרוֹ יְמִין וּשְׂמְאֹל : בְּכָּל-וַהַוּּיֶרֶךְ אֲשֶׁר אַנְּרוֹ יְתִוָּה אֱלְהֵיכֶם אֶּרְגָכֶם תַּלֵכוּ לְמַעַן הַחְיוּן וְטַוֹּב לְבֶּם וְהַאֲרַכְתָּם יָמִים בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר

our God any more, then shall we die. 23. For who is there of all flesh, that hath heard the voice of the living God speaking out of the midst of the fire, like us, and hath remained alive? 24. Go thou near, and hear all that the LORD our God may say; and thou shalt speak unto us all that the Lord our God may speak unto thee; and we will hear and do it. 25. And the Lord heard the voice of your words, whilst ve were speaking unto me; and the LORD said unto me, I have heard the voice of the words of this people, which they have spoken unto thee: they have done well in all that they have spoken. 26. O that this their heart might remain in them, to fear me, and to keep all my commandments always, in order that it might be well with them, and with their children for ever! 27. Go say to them, Return you into your tents. 28. But as for thee, remain thou here by me, and I will speak unto thee all the commandments, and the statutes, and the judgments, which thou shalt teach them, that they may do them in the land which I give them to possess it. 29. Observe ye then to do as the LORD your God hath commanded you: ye shall not turn aside to the right or to the left. 30. Altogether in the way, which the Lord your God hath commanded you, shall ve walk, in order that ve may live, and that it may be well with you, and that ye may remain many days in the land which ye will possess. 1. And these are the commandments, the statutes, and the judgments, which the Lord your God hath commanded to teach you, to do them in the land whither

recall the general tenor thereof to the people, the variation from the text in Exodus xx. will readily explain itself; it is there the very word of God; here the chief is the teacher of what had been confided to him.

ve are passing over to possess it: 2. In order that thou

י שְׁבַעָּ יִשְׁרָאֵל יְהֹנָה אֶלהֵינוּ יְהנָה וּ אֶחָלְי יִאָנְה אָנֹבְי יִהנָה וּ אֶחָלְי יִאָנְה אָנֹבְי יִ אַר יִרוֹר יֶבֶל יְהָנָה בְּכָל־יְרְבְּכְרְּ וּכְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מִשְּׁרָאֵל יְהֹנָה אָלהֵינוּ יְהנָה וּ אֶחָלְ־ אָנֹבְי יִּהְנָה יִבְּיִלְּה אָנֹבְי יִבְּיִּר אָנֹבְי

קצוּהְ הַיּוֹם על־לְבָבֶהְ : וְשִׁנְּנְתֵּם לְבָנִיהְ וְדַבּּרְהָּג בֶּם בְּשִׁבְרְתְּהְ בְּבִירֶגוּ וּבְדֶּ בְתָּהְ בַבֶּרֶהְ וְרַשָּׁכְבְּּהָ בִּם בְשִׁבְרְתִּהְ בְּבִירֶגוּ וּבְדֶּ בְתָּהְ בִּשְּׁרָהְוֹ

לְּמְשָׁבְּׁהֹ בֵּין עִינֶיך: וּכְתַבְּתֶּם עַל־יְנֶדֶּך בִּיתֶדְּ
 וְּכְּקוּמֶך: וּלְשַׁרְתָּם דְּלְאַוֹּח בֵּיתֶדְ

יהנה ביינביאַר, יהנה ביינביאַר, יהנה אַלהָּיך אָלִרָּה בְּירִיבְיאַר, יְהנֵה אָלהִיך אָלִרָּה בְּירִיבְיאַר, יְהנֵה אָלהִיך אָלִרָּה אָלֶרִין אֲשָּׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתִיךְּ לְאַבְּרָתְּם לְיִצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם לִיִּצְּלְתִּ וְטִבְּרִתְּם בְּרִלְתִּים נְּרְלְתִּ וְטִבְּרִתְּם בְּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתֹּם בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְלְתִּים בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְתִּם בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְתִּים בּרְלֹת וְטִבְּרִתְּם בּרְתִּם בּרְתִּים בּרְלְתִּים בּרְתִּים בּרְתֹּים בּרְתִּים בּרְתְּיִבְּיִם בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתְּיִם בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְבִּבְּתִּם בּרְתִּבְּיתְם בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּרְתִּים בּּבְּרתִּם בּרְתִּים בּרְתִּים בּּרְּתִּים בּּרְּתְּיִים בּּיִּבְּיתְּיִים בּּיבּייִים בּּיִּבְּיתְּים בּּיבּיים בּּיבְּתְּיִּים בּּיִּיבְּיִיתְּיִּים בּּיּבְּיתְּיִים בּּיִּים בּּיבְיבְּיתִּים בּּיּבְּיתְּיִים בּּיִּיבְּיתְּיִּבְּיתְּיִים בּיּבְּיתְּיִים בּּיִּבְּיתְּיִים בּּיִיבְּיתְּיִים בּּיבּיתְיִיבְּיִיבְּיתְּיִים בּּיבְּיתְּיִבְּיבְּתְיִּבְּיתְּיִים בְּיבְּיתְּיִבְּיבְּיתְיִּבְּיתְיִים בּיּבְּיתְיִבְּיבְּבְּיתְיִבְּיתְיִים בּיּבְּיתְיבְּיתְיבְּיבְּיתְיבְּבְּיתְּבְּיתְיבְּיתְּבְּבְּיתְיבְּיתְיבְּיתְּיבְּיתְים בּיוּבְּבְיתְּיתְּיבְּיתְּיבְּיתְיבְּבְּתְּיבְיבְּיתְּבְּיתְיבְּבְּתְיבְּיתְּבְּיתְּבְּיתְיבְּבְּבְּתְיבְּבְּיתְם בּיּבְּבְּבְּתְיבְּבְּבְּיתְיבְּבְּבְּבְּתְיבְּבְּיתְיבְּיבְבְּבְּתְיבְּבְּבְּתְיבְּבְּיבְּבְּבּיתְיבְּבְּבְּבְיתְים בּּיבְּבְיבְיבְּבְיבְּבְּבְיבְיבְּבְּבְּבְּבְיבְּבְיבְּבְּבְּבְּבְיבְּבּ

יוֹ אֲשֶׁר לְאִ־בְנִירָת: וֹבְּתִּים מְלֵאִים בְּלִּ־טוּב אֲשֶׁר לְאִ־חָצַּבְתָּ בְּרָמִים לְאִ־חָצַבְתָּ בְּרָמִים לְאִ־חָצַבְתָּ בְּרָמִים לְאִ־חָצַבְתָּ בְּרָמִים

יוֵיתִים אֲשֶׁר לְאדֹנָטֵעְתִּ וְאָבֹּלְתָ וְשָּׂבְעִתִּי: הֹשֵּׁמֶר לְךָּ פֶּן־תִּשְׁבָּח אֶרת־יְרֹוֹגָה אֲשֶׁר הוֹצִיאָּקְךָ מֵאֱערץ

וו מְצְרָיִם מָבֵּיִרת עַבָּרִים: אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיְךְ תִּירָא עַבָּרִים: אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיִךְ תִּירָא יּרָא * ע רבתי mayest fear the Lord thy God, to keep all his statutes and his commandments, which I command thee, thou and thy son, and thy son's son, all the days of thy life; and that thy days may be prolonged. 3. Hear, therefore, O Israel, and observe to do them; that it may be well with thee, and that ye may increase mightily, as the Lord the God of thy fathers hath spoken to thee, (in) the land that floweth with milk and honey.*

4. Hear, O Israel: The Lord our God is the One Eternal Being. 5. And thou shalt love the Lord thy God with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might. 6. And these words which I command thee this day, shall be in thy heart: 7. And thou shalt teach them diligently unto thy children, and shalt speak of them when thou sittest in thy house, and when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up. 8. And thou shalt bind them for a sign upon thy hand, and they shall be as frontlets between thy eyes. 9. And thou shalt write them upon the door-posts of thy house, and upon thy gates.

10. And it shall be, when the Lord thy God shall have brought thee into the land which he hath sworn unto thy fathers, Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give unto thee, great and goodly cities, which thou didst not build, 11. And houses full of all good things, which thou didst not fill, and wells hewed out which thou didst not hew, vineyards and olive trees, which thou didst not plant; and when thou shalt have eaten and be satisfied: 12. Then beware that thou do not forget the Lord, who brought thee forth out of the land of Egypt, from the house of slavery.

13. The Lord thy God shalt thou fear, and him shalt thou

^{*} Here we must understand, "replete with."

14 וְאֹתָוֹ הַוְעֲבֶּר וּבִשְׁמְוֹ הִשְּׁבֵעֵ: לְא הֵלְכֹּוּן אֲחָהֵי

15 סְבִּיבְּוֹתִיכֶּם: כִי אֵל כַּנְגָּא יְהֹוָה אֱלֹהֶיךְ בְּקְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ פְּלְרָבֶּךְ מָעֻלֹ הַשְׁמִירְךְ מֵעֻלֹ פְּלְּהִיכֶם כִּאֲשֶׁר נִפִּיתֶם בַּפִּפְּח:

16 פְּנֵי הַאְּבָרְוֹ אֲשֶׁר צָּנְךְ : וְעָשֶׂיִתְ הַיְשֵׁר וְהַשְּׁכֵיִרְ מֵעֻלֹ שָׁרְיִהְנָה בְּלְבִּיכֶם כַּאֲשֶׁר נִפִּיתֶם בַּפִּפְּח:

17 שְׁמִוֹר תִּשְׁמְרוֹ אֲשֶׁר צָּנְךְ: וְעָשֶׂיתְ הַיְשֵׁר וְהַפִּוֹב בְּעִינִי יְהוֹנֶה לְמַעוֹ יִיטֵב לְּךְ וּכָּארָ וַיְבְשִׁתְּע הִיְשֶׁר וְהַפְּוֹב בְּעִבְּיִיךְ יִהְנָהְ בְּעִינִי יְהוֹנֶה לְמַעוֹ יִיטֵב לְּךְ וּכָּארָ וִיְהְשָׁרְ אֶּהְרֹ בְּעִבְּיִיךְ הַשְּׁבְּע יְהוֹוֶר לַאֲבֶּרְ יִהְשָׁהָּל אֶּר.

18 בְּעִינִי יְהוֹהְ לְמַעוֹ יִיטֵב לְּךְ וּכָּארָ וִיְלְשִׁיתְ הַיְשֶׁבְּע יְהוֹיָה לְּצִּיִּרְ הַשְּׁבָּע יִהוֹדְה לַאֲבֹּהְ אֶּהִיר.

קאמֹר מֹרו רֹאֹנִרו וֹנֹטׁפֹּוֹם וֹנִפּאּפְּׁמִּים אֹֹאֹּרְ ס יְּנִינְׁנִי מֹרו רֹאֹנִנִינִ פֹּנִינִׁ בֹּנְינִרְ בִּנְּרָ מָּמֹר וַכֹּמִיר בִּבְּרִ-אִּיִבּינִ מֹפֹּנִינִר בִּאָּמֹר וַבְּרִּר

21 צוֶה יְהוֶה אֱלֹהֵינוּ אֶהְהֶבֶם: וְאֶפֵּרְתַּ לְבִּנְּךְּ עָבְרֵים רָזִינוּ לְפַּרְאָה בְּמִצְרֵיִם וַיִּצִּיאֵנוּ יְהוֶּה 22 מִמִּצְרַיִם בְּיֶר חָזָקְה: וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתִּה וֹמְפְּרִינים גְּדֹלְים וְרָעִים וּ בְּמִצְרַיִם בְּפַּרְעָהׁ וּכְכָל-בֵּירְזוֹ

לֶּתֶת לָנוּ אֶת-הָאָּרֶץ אֲשֶׁרְ נִשְׁבָּע לַאֲבֹרְתֵינוּ : וְאוֹחָנוּ הוֹצִיא מְשֶׁם לְמַעַן הָבִיא אֹּהְנוּ בּי לְעִינֵינוּ : וְאוֹחָנוּ הוֹצִיא מְשֶׁם לְמַעַן הָבִיא אֹהְנוּ :

24 וַיְצַוַנֵּנוּ יְהֹוָרה לֵעֲשׂוֹרה אֶרת־כָּל־־הַחָּקִים הָאֵׁלֶּר לְיִרְאָה אֶרת־יְהוַה אֱלֹהֵינוּ לְטִוֹב לְנוּ כָּל־רַהִיָּמִים serve, and by his name shalt thou swear. 14. Ye shall not go after other gods, of the gods of the nations which are round about you; 15. For the Lord thy God is a watchful God among you; so that the anger of the Lord thy God may not be kindled against thee, and he destroy thee from off the face of the earth.

16. Ye shall not tempt the Lord your God, as ye tempted him in Massah. 17. Ye shall diligently keep the commandments of the Lord your God, and his testimonies, and his statutes, which he hath commanded thee. 18. And thou shalt do that which is right and good in the sight of the Lord: in order that it may be well with thee, and that thou mayest go in and possess the good land which the Lord has sworn unto thy fathers, 19. To cast out all thy enemies from before thee, as the Lord hath spoken.

20. When thy son asketh thee in time to come, saying, What mean the testimonies, and the statutes, and the prescriptions, which the Lord our God hath commanded you?

21. Then shalt thou say unto thy son, We were bondmen unto Pharaoh in Egypt; and the Lord brought us out of Egypt with a mighty hand: 22. And the Lord let come signs and wonders, great and sore, upon Egypt, upon Pharaoh, and upon all his household, before our eyes; 23. And us he brought out from there, in order to bring us in, to give us the land which he had sworn unto our fathers. 24. And the Lord commanded us to do all these statutes, to fear the Lord our God, that it might be well with us always;

^a As Moses addresses all the people of Israel, he occasionally employs the singular, they being but one body in his eyes, and again the plural as they are composed of individuals. Hence the frequent changes observable in the text.

b One who sees iniquity and is ever ready to recompense it with retribution.

^c Heb. מחר "to morrow," any time after to-day.

25 לְחַיֹּהֵנוּ בְּהַיִּוֹם הַזֶּה: וּצְרָקָה תְּהְיֶה־לֶגֵוּ כִירנִשְׁמֹר לַעשורת אֶרת־כָּל־הַפּצְוָרֵה רַהוֹארת לִפְנֵי יְדתוְרֵה ּבְי אַלהַינוּ כַאַשֶׁר צְוָנוּ: ם שביעי יָבִיאַךּ יִרדּנָרה אֱלֹהֶּיךּ אֶל־הָאֶבץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־ שָׁמָּה לְרִשְׁהָגָה וְנָשֵׁל גְּוִים־רֵבֵּים ו מִפְּנָיך הַחָתִּי וְרַהֹּגְרְנָשִׁי וְרָהְאֶמוּדִׁי וְרַהְכְנַעֲעֵנִי וְרַהִפְּרוּיִי וְרָהוּיִּ וְהַיְבוּהָי שִׁבְעַה גוּוֹם רַבִּים וְעַצוּמִים מִמֶּךְ: וּנְהָנְּם יְהנָרִה אֱלֹהֶיִךְ לְפָּנֶיךְ וְהִכִּיתֶם הַחְחַבֶּם מַחֲרִים אֹלָם לְאַ־תִּכְרָת לְהֶם בְּרִירו וְלְאַ רְתְחָנֵם: וְלְא תרתחתו בם בתד לא רתתן לבנו ובתו לא רתקח לַבְגֵר: כִי־יָסַיִר אֶרת־בִּנְךָּ מֵצְחַבִּי וְעָבְרָוּ אֱלֹהַים יְאָחֵרֶים וְחָרֶה אַף־יְהוָהֹ בָּלֶם וְהִשְּׁמִירְהָ מַהֵר: כֵי אם־כָה בַוּעֲשׁוּ לְהֶּם מִוְבְּחְוֹבִיהֶם הִּתֹּלִצוּ וּמַצֵבוֹהֶם חָשַבֵּרוּ וַיְאָשֵירָהֶם רְעַנֵּדעון וּפְּסִילֵיהֶם רַנְשְּׂרְפָּוּן בָּאֵשׁ : בֵּי ַעָם בְּרוֹשׁ אַבְּׁח לֵיהוָרוּ אֶלהֶיִהְ בְּהָׁ בָּחַר ו יְהוָה אֱלהֶיהְ לְהְיִוּרת לוֹ לְעַם סְגְּלָה מִכּל' הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּגֵי הַאַרְמָה: לָא מֶרְבְּבֶּם מִבְּלֹ-הָעַפִּים חָשַק יְחוֶֹה בָּבֶם וַיִּבְחַר בָּבֶם בִּי־אַתֶּם הַמְּעָט מִבָּלֹ־הָעַמִּים: בִּי מֵאַהָבַּרֹת יָהוָה אֶרְכֶּם וּמִשְּמְרָו אֶת־חַשְּבִעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבָרֹתיבֶּם הוֹצִיא יְהוָֹה אֶרְבֶבֶם בְּיֵרַ חַוָּקָה

and that he might preserve us alive, as it is at this day. 25. And it shall be accounted righteousness unto us, if we observe to do all this commandment before the LORD our God, as he hath commanded us.

1. When the LORD thy God doth bring thee into the land whither thou goest to possess it, and cast out many nations before thee, the Hittites, and the Girgashites, and the Amorites, and the Canaanites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites, seven nations, greater and mightier than thou; 2. And when the LORD thy God giveth them before thee, and thou dost smite them: thou shalt utterly destroy them; thou shalt not make any covenant with them, nor show mercy unto them. 3. Neither shalt thou make marriages with them; thy daughter thou shalt not give unto his son, and his daughter thou shalt not take unto thy son. 4. For he would turn away thy son2 from following me, so that they might serve other gods: and the anger of the LORD would be kindled against you, that he would destroy thee speedily. thus shall ve do unto them; their altars ve shall pull down, and their statues ye shall break, and their groves ve shall cut down, and their graven images ye shall burn with fire. 6. For thou art an holy people unto the LORD thy God; of thee the LORD thy God hath made choice to be unto himself a special nation, above all the nations that are upon the face of the earth. 7. Not because ye are more numerous than all the nations, did the LORD desire you and make choice of you; for ye are the fewest of all the nations; 8. But on account of the love of the Lord for you, and because he keepeth the oath which he hath sworn unto your fathers, hath the LORD brought you out with a mighty

a Son stands here for the entire people, therefore it is properly followed by the plural in the next phrase.

וִיפְרְּךָּ מִבֵּירת עָבָרִים מִיַּר פַּרְעָה מֶלֶּרְ־מִצְרָיִם:

פּ וְגַבִּעְהָּ בִּייִהְוֹה אֱלֹהֶיךְ הַוּא הַאֱלֹהֵים הָאֵלֹ הַנָּאֱבֶּין שֹׁמֵר הַבְּרֵירת וְהַהֶּפֶרְ לְּאְהְבָּיוֹ וּךְ־שְׁמְרְי

פּצֹּיוֹ לְבֹּיִאִבּיֹבוּ בַא יֹאַטֹר לְמִּלִּאַן אָרְ-פּנֹּיוּ 10 מֹצִּוְבִינְ לְאֵׂלֶנִ בוּנ : וּמְהַּלְּם בֹּן הְּלִּאָיוּ אֶרְ-

יו יְשֵׁלֶם־לְוּ: וְשֶׁמַרְהָּנָ אֶרִר־הַפּּצְּוָה וְאֶרִר־הַחְפִּים לַעשׂוֹתִם: פֹּ

יוְהָיָה וֹ עַקָּב הִשְׁמְעוּן אֵרו הַמִּשְׁבָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְהָנִם וַעַשִּׁירֶם אֹרֶתם וְשָׁמֵר יְהֹוָה אֱלֹהֶּיךְּ וּשְׁמַרְהָנִם וַעַשִּׁירֶם אֹרֶתם וְשָׁמֵר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךְּ לְךָּ אֶרו־־הַבְּרִירוֹ וְאֶרוּ־הַהְּטֶּר אֲשֶׁר נִשְׁבֵּע

שׁנִּר--אָבּרְפָּׁילּ וֹתֹשְׁרִירִת צִאִּלְּׁרְ יִּצְּרִלְּׁ וִיִּצְרְשְׁׁרֵּ וִיִּצְרְשְׁׁרָּ וִיִּצְרְשְׁׁרְ בְּטִּּלְּךָּ וִפְּרִי--אָבּרְפָּילָּ וְתַשְׁׁרְיִרת צִאִּלְּׁרְּ וְתִּיִּלְּׁךְּ וְתִּאְרִשְׁׁךְּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ יִּבְּרִבְּרָ וְמִיִּרְיִרְּשְׁׁרָּ וִיִּצְרְשְׁׁרָּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ וְיִצְּרְשְׁׁרְּ וְיִצְּרְשְׁרָּ

מַבֶּל--הָעַמֶּים רֹא-יַהְיֶּרוֹ כְּךְּ עָקָר וְעַקְּהָרוֹ מַבָּל--הָעַמֶּים רֹא-יַהְיֶּירוֹ כְּךְּ עָקָר וְעַקְּרָה יִּאְהְיֶּירוֹ

יוֹבְּבְהֶמְהֶלְיִםְ הָרָעִים אָבְשֶׁר יָרֹעְרָהָ לְּאׁ יְשִּימָם בּּלְּהְרָעִים הָבְעָרָה לְּאֹ יְשִּׁימָם בּ מְרְנֵי מִצְרַיִּם הָרָעִים אָבְשֶׁר יָרַעְרָהָ לְּאֹ יְשִּׁימָם

אַ פֿפּטר אַ פּפּטר אַ פּפּטר אַ פּפּטר אַ פּפּטר אַ פּפּטר אַ װְלָא רַעְעָבּוּך אָרִר־אֶּרְהַיִּהֶּם פְּי־ אָינְּךְּ עַבְיִּהְהָם אֲשֶּׁר יְהֹּנְהָ אֶּלְהָּיִךְ נִרֹדֵן לֶּךְּ לְאַ-רִּחְחִוֹּם אִינְּךְּ עַּלְּאַרְיִהְיִּם פְּי־ אַינְהָּהְ אָּרִיךְּהָם בְּכָל-שִׂנְאֵיךְ : וְאָכַלְרֵדֵּ אֶּרִ-כָּרְ-אַ מצותיו קרי אַרִּייִם בְּכָל-שִׂנְאָירְ : וְאָכַלְרֵדֵּ אֶּרִ-כָּרִי- hand, and redeemed you out of the house of bondmen, out of the hand of Pharaoh king of Egypt.* 9. Know then that the Eternal thy God, is the God, the faithful God, who keepeth the covenant and the mercy with those that love him and with those that keep his commandments to the thousandth generation; 10. And repayeth those that hate him to their face, to destroy them: he will not delay to him that hateth him, he will repay him to his face. 11. And keep thou the commandment, and the statutes, and the ordinances, which I command thee this day, to do them.

12. And it shall come to pass in reward for that AYKEB. ve do hearken to these ordinances, and keep, and do them, that the LORD thy God will keep unto thee the covenant and the mercy which he hath sworn unto thy fathers: 13. And he will love thee, and bless thee, and multiply thee; and he will bless the fruit of thy womb, and the fruit of thy land, thy corn, and thy wine, and thy oil, the increase of thy cattle, and the droves of thy flocks, in the land which he hath sworn unto thy fathers to give unto thee. 14. Thou shalt be blessed above all the nations: there shall not be a barren male or female among thee, or among thy cattle. 15. And the LORD will take away from thee all sickness, and all the evil diseases of Egypt, which thou knowest, he will not put upon thee; but will lay them upon all them that hate thee. 16. And thou shalt consume all the nations which the Lord thy God will give unto thee; thy eye shall have no pity upon them: and thou shalt not serve their gods; for that would be a snare unto thee.

a i. e. The one who is in truth God the Creator, the other deities being false, powerless, imaginary beings, therefore not God. In this sense must the definite article in this and other instances be understood.

b i. e. At once, promptly, so that the guilt be expiated in the fourth generation, whilst the righteousness of the fathers is remembered to

17 מוקש הוא לה: בֵי תֹאמֶר D בִּרְבַבְּּלְּ רַבֶּיִם תַוּוֹיָם הָאֵלֶּה מִמֶּנִי אֵיבָה אולכן לְרֹוּנִיהָּח: לְאַ נִינֹא מִבּׁים זֹלִר הַוְכֹּר בֻּת בָּשֶּׁר־עָשָׂה יְהוַרֹּה אֱלֹהֶיךְ לְפַּרְעָה יוֹלְכָרן-מִצְרָיִם: וֹשַׁפָּטִת וֹדְּרְלְוֹי אָיִשֶּׁרַ־רָאַיּ צינָיך וְהָאֹרָת וְהַמְּפְׁתִים וְהַיֶּיר הְחַזָּקְת וְהַוְרַעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצְאֲהָ יְהֹנָה אֱלֹהֵיך בּן־יָעשָּׁרו יְרוּנְרו אֱרֹהָירָ לְכָל-הַעַמִּים אֲשׁר יַשַּׁלָּח יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: וְנַם אֶרת־הַצְּרְעָה יְשַׁלָּח 🗠 אָתָה יָבַא מִפְּנֵיהֶם יְרוּנֶרוּ אֱרֹנֶיךְ בֶּם עַר־יַאַבֹּר הַנִּשְׁאָרֶים ין רַוּנְסְרָּוָרִים מִפָּנֵיך: לֹא רַוְעַרִץ מִפְּנֵיהֶם בִּי־ ירוֹן הַ אֱלהָיה בְּקרְבֶּה אֵל נָדִוֹל וְנוֹרָא : וְנְשַׁל " 22 יִרוֹלַ יְנוֹרָא : וְנְשַׁל " יְרוֹה בֶּלהֶיך צֶרת-הַנוֹיֵם הָצֵל מִפְּנֵיך מְעַט מְעָט לְא רתוּכַל בַלֹּהָם מַהֵּר פֶּן־תִּרְבֶּר עָלֶיךָ 23 חַצַרת הַשָּׂבֶה: וּנְהָנֶם יְהֹוֶה אֱלֹהֵיךְ לְפָּנֵיֶךְ וְהָמֶם 24 מְהוּמָה גָרֹלֶה אָר הִשֶּׁמְרֶם: וְנָרָגוּן מַלְבֵיהֶםׁ בְיָרֶךְ וְהַאֲבַרְתָּ, אֶת־שְׁמָׁכִם מְחַחַת הַשְּׁמֵים לְא־ ירְאַיַצֵּב אִישׁ בְּפָּנֶּיךְ עַר הִשְּמְרְדָּ אֹרֶעם: פְּסִילֵי 25 אֶלְהֵיהֶם הִשִּׁרְפִּוּן בָּאֵשׁ לְאֹ־תַחְמוּ בֶּׁסֶף וְזָהָב עַלִיהֶם וְלָקַחְתָּ לָּךְ בָּן תִּנַקִשׁ בוֹ בִּי רְוּאֲבָת יהוה אלהיד הוא: ולאיתביא תועבה אליביתוד 26

17. If thou shouldest say in thy heart, These nations are more numerous than I; how shall I be able to dispossess them? 18. Thou shalt not be afraid of them; but shalt well remember what the LORD thy God did unto Pharaoh, and unto all Egypt; 19. The great proofs2 which thy eyes have seen, and the signs, and the wonders, and the mighty hand, and the stretched out arm, whereby the LORD thy God brought thee out: in this wise will the LORD thy God do unto all the people of whom thou art afraid. 20. Moreover the hornet will the LORD thy God send among them, until they that are left, and hide themselves from thee, be destroyed. 21. Thou shalt not be affrighted at them; for the LORD thy God is in the midst of thee, a mighty and terrible God. 22. And the Lord thy God will chase out these nations before thee little by little: thou shalt not be able to make an end of them speedily, lest the beasts of the field increase upon thee. 23. And the Lord thy God will give them before thee, and he will bring among them a mighty . confusion, until they be destroyed. 24. And he will give their kings into thy hand, and thou shalt destroy their name from under heaven: there shall no man be able to stand before thee, until thou have destroyed them. 25. The graven images of their gods shall ye burn with fire: thou shalt not desire the silver or gold that is on them, to take it unto thee, lest thou be ensnared thereby; for it is an abomination to the LORD thy God. 26. And thou shalt not bring an abomination into thy house, lest thou become

the thousandth of their descendants.—אינישנא means "every one of those who hate him."

^a Onkelos renders "wonders;" Mendelssohn, "temptations;" but it appears to be as above iv. 34, to denote the positive exhibitions of God's power, or wonders sent as proofs of the truth of the prophetic mission of Moses.

ַבּי־תֶּעֶב חָרֶם בָּמֶּהוּ שַׁקֵּץוּ חֲשַׁקְצֵנוּ וְתַעֵבוּ חֲתַעַבנוּ וְהָנִיהָ חֻרֶם בָּמֶהוּ שַׁקַּץוּ חְשַׁקְצֵנוּ וְתַעֵבוּ חְתַּעַבנּוּ

וֹירִשְׁתֵּח אָּתִי-רִיאָרָץ אָפְּאַריּרְנִשְׁבָּע יְרִאָּר בַּלְעַשְׁוֹר רְלַמַעֵן הְּנְיִהְם וּכָּאַתֶּם בַּלְעַשְׁוֹר רְלַמַעֵן הְּחָיוּן וּרְבִּיהָם וּכָּאַרֶּם בּלְרַבּוּמְצְוָה אֲשָׁבֶּר אָבְּנְכִי מְצַוְּךְּ הַיִּיִם הִּישְׁמְרִוּן

בֹירִישְׁמִר מִצְּוֹבֵיוְ אִם-לְאֵי וֹיְתִּנְּךְּ וַיִּרְעִבֶּרְ תְּיִרִּיףְ לְדִּפְּׁרִיףְ לְדַבְּעִר אָרִירִי אָשֶׁר בִּלְבָּלְרָ הְיִהְנָה אֶלְהָׁיִף זְּרִי אִרְבָּעִים שָׁנְי בַּמִּרְבָּר לְמַׁמוֹ הְנְיִרְּיִּךְ לְבַּפְּרִינִי אֶרִי בְּעִר אָשֶׁר בִּמְלְבָּרְ לְמַׁמוֹ בְּאַבְּרִבִייִבְּיִבְּ

יִחְיָה הָאָרֶם כֶּי עַל־כָּר־מוֹצֵא פִי־וְתְּהׁ יְחְיֶה אַבֹּהֶתוּה לְמַעו הוֹרִיְעַהְ בִּי לָא עַל־הַגֻּלְחָם לְבַהּוּ יִחְיָה הָאָרֶם כִּי עַל־כָּר־מוֹצֵא פִי־יְתוּה יִחְיֶה

אַלְיִה מְעָלֵיה וְיִגְּלְהָ בְּלְרָתה מֵעָלֵיה וְרְגְּלְהָ בּ

לא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָנָה : וְיַדְעָהָ עִם־לְבָבֶּהְ בִּי בַּצְּקשׁר יְיַפֵּר אִישׁ אֶרת־בְּנוֹ יְרעָרה אֱלְהָיףְּ

מַיִּסְבֶרָ: וְשֶׁמַרְרָּ, אֶרִר־מִצְוֹרֹת יְרֹעָרֹה בֶּרֹלְהָיִךְ 6

קַלְלֶבֶרת בִּרְרָבֶיוֹ וּלְיִרְאָה אֹתְוֹ : כֵּי יְהוְּה אֵלהָּיךְ מְבֶּירְתָּה אָרִץ נַחֲלֵי כְּיִם אֶלְהָּיךְ מְבָּירְתָּ

וּשְׁעַרֶּרוֹ וְגָפֶן וּרְוּאַנֶּרְ וְרַמֶּוֹן אֶאָרֶץ־וֹיִרוֹ שֶׁמֶּן יִּשְׁעַרָּרוֹ וְצָאָים בַּבּקְאָה וּבָּרֹהְי : צֶּאָרֶץ חִפְּהֹ

9 וּדְבָשׁ: אֶׁבֶץ אֲשֶׁר רְשׁׁא בְמִסְבֵּנֶרתֹ רְּתְאׁכַל-בָּרִהּ * מצותיו קרי accursed like it: thou shalt utterly detest it, and thou shalt utterly abhor it; for it is accursed.

1. All the commandments which I command thee this day shall ye observe to do; in order that ye may live, and multiply, and go in and take possession of the land which the LORD hath sworn unto your fathers. 2. And thou shalt remember all the way which the LORD thy God led thee these forty years in the wilderness, in order to humble thee, to prove thee, to know what is in thy heart, whether thou wouldest keep his commandments, or not. 3. And he afflicted thee, and suffered thee to hunger, and he gave thee manna to eat, which thou knewest not, and which thy fathers had not known; in order that he might make thee know that man doth not live by bread only, but by every thing that proceedeth out of the mouth of the Lord doth man live. 4. Thy garment did not fall worn out from thee, b and thy foot did not swell, these forty years. 5. And thou shalt consider in thy heart, that, as a man chasteneth his son, so doth the LORD thy God chasten thee. 6. And thou shalt keep the commandments of the Lord thy God, to walk in his ways, and to fear him. 7. For the Lord thy God bringeth thee into a good land, a land of brooks of water, of fountains and depths that spring out of valleys and hills; 8. A land of wheat, and barley, and of the vine, and the fig tree, and the pomegranate; a land of the oil olive, and of honey; 9. A land wherein thou shalt eat bread without scarceness.

^{*} i. e. Whatever is produced by the will of God. God's word creates: hence every thing proceeds out of his mouth.

b After ARNHEIM.

^c The father punishes the son to correct him of some evil habit or propensity; in the same manner did the Lord punish the Israelites to cure them of their sinfulness.

הַפּבָּׁט אָּמֶּר נְּעַוּלֵבְי ִ נִיּהְּמֶּר לְּבְּ פּּׁן-שִׁהְּכֹּח אָתְ-וְּשִּׁבְּעִּהִ וִּפְרַכִּתָּ אָרִי-יִּתְוֹּט אֶּבְּנְיִוּ תְּלְ-טָאָרֵא וֹשִּׁבְּעִּהִ וִּמְרַעִּרָיִהִ מִּחִאָּב נְּטְהֵּרִ : וְיִּשְּׁכֹּׁׁ מִּרְ בְּטְׁכֹּׁ רִמְּרִ וֹמְרַעִּרְיִהִ תַּטְּעָר כְּלְ בָּׁשׁ זְּבְּנִיוֹ אֲשִׁר אִּבְנִּיִׁהְ

יו יְתַּנֶרִי אֶלּהָהֶיךְ לְבַלְהָנִי שְׁמַר מִצְוֹרָניוֹ וּמִשְׁפָּמִיוֹ יוֹ

יוֹטְפּוֹרָתוּ אָשֶׁר אָנְכֹּי מְצַּוֹּךְ הַיִּוֹם: פּּוֹ-תּאִכֹּלְ בַּיוֹם:

וְצְאַנְהָ יִרְבְּיֻן וְכֶּסֶף וְזָהֻבּ יִרְבֶּחּדְלֻהְ וְכְּלֹ יְבֵּשְׁרִה וְצְאִנְהָ יִרְבְּיֻן וְכָּסֶף וְזָהָב יִרְבֶּחּדְלֻהְ וְכְּלֹ יְבֵשְׁרִר

ין לְהָּ יִרְבֶּרִה: וְרֶם לְבָבֶרְ וְשֶׁבַחְתָּגֹ אֶרִג-יְרְתְּוָרִה בְּלְהָיִהְ הַפּוֹצִיצִּךְ מִצְרָיִם מְבֵּית עֲבָרִים:

ישר שָׁרָל וְהַפּוֹלִיבֶּך בַּמְּרְבֶּר י הַנְּרָל וְהַנּוֹלָיא נְקְשׁ שְׁרָף וְהַנּוֹלָיא נְקְשׁ שְׁרָף וְהַנּוֹלָיא נְקְיּ

יב של היים מאור החול מיש: הומים לקר היים ול הלמעו במים מאור החול מיש: הומים במים עניהוד ול מעו

יו נַסֹּהֶ לְ לְהִישְׁבְךָּ בְּצִּחֲרִיתֶדְ: וְאָפַרְתָּ בִּרְּבָּבֶּךְ

בּחִי וְעַצֶּם יָרִי עֲשָׁה בִּי שֶׁת־הַחַיִּל הַזֶּה: וְזַבְרְתָּ אֶת־יְחֹנֵה אֱלֹהֶיךְ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָּ כְּחַ לַלְעֲשׁוֹתְ חֵיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתָוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךְ בּוֹים בּיבּר בִּיר

בַּיִּוֹם הַגֶּה:

יוהלכלי אחרי אלהים אחרים ועברהם הלהר הקלכלי אחרי אלהים אחרים ועברהם wherein thou shalt not lack any thing; a land the stones whereof are iron, and out of whose hills thou canst hew copper. 10. And when thou hast eaten and art satisfied, then thou shalt bless the Lord thy God for the good land which he hath given thee.* 11. Take heed unto thyself that thou forget not the Lord thy God, so as not to keep his commandments, and his ordinances, and his statutes, which I command thee this day; 12. Lest when thou hast. eaten and art satisfied, and hast built goodly houses, and dwelt therein; 13. And when thy herds and thy flocks multiply, and thy silver and thy gold are multiplied, and all that thou hast is multiplied: 14. Thy heart be then lifted up, and thou forget the LORD thy God, who brought thee forth out of the land of Egypt, from the house of slavery; 15. Who hath led thee through the great and terrible wilderness, wherein are poisonous serpents, and scorpions, and drought, where there is no water; who hath brought thee forth water out of the flinty rock; 16. Who hath fed thee in the wilderness with manna, which thy fathers knew not, in order to humble thee, and in order to prove thee, to do thee good at thy latter end; 17. And thou say in thy heart, My power and the strength of my hand have gotten me this wealth. 18. But thou shalt remember the LORD thy God; for it is he that giveth thee power to get wealth, in order that he may fulfil his covenant which he hath sworn unto thy fathers, as it is this day.

19. And it shall come to pass, that if thou shouldst forget the Lord thy God, and walk after other gods, and serve

^a All from this verse to v. 17 inclusive, is one sentence, and must be so understood: Moses warns the people not to imagine, after all the dangers should be passed, that it was their strength which had accomplished all, but to look upon their acquisitions as the gift of God.

יְרִישְׁתֵּחְנִירָ לָתֶם הַעִּרָתִי בָכֶם הַיּוֹם כֵּי אָבְר מֵן רְּאבֵרְוּן: כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְחוָה מֵאֲבִיד מִפְּנִיכֶּם בֵּן רְּאבֹרְוּן: עַקָּב רָא רִזשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְרֹזְוָרוּ אֱלְהַיכֶּם: פ

שְׁמַע יִשְׂרָצֵאל אַשָּׂה עבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֹּן לְבֹאֹ לְרָשֶׁר וֹבְּצָרְת בַּשָּׁבְּיִם וְעַצְמִים מִפֶּנְיְ עָרֶים נְּרָלִם וְעַצְמִים מִפֶּנְיְ עָרֶים נְּרֹלְה צִּיְרָת בַּשָּׁבְיִם יִעְבֹּרְת בַּשָּׁבְיִם יִעְבֹּרְת בְּשָׁבְיִם יִעְבֹּרְת בְּשָׁבְיִם יִעְבֹּרְת בְּשָׁבְיִם יִעְבֹּרְת בְּעָבְיִם יְעָבְּרְת בְּצִּיְבְּרָת בְּעָבְיִם וְעָצְמִים מִפֶּנִיְּךְ וֹבְיּעָבְ לְפָּגִיְ בְּנִידְעָבְן
 בְּצְרְת בָּשָּבְיִם בִּי יְהֹנָה אֱלֹהֶיךְ הְוּא־הָעבֹר לְפָּגִיְךְ עַבְּרָן הַוֹּא יַבְּנְתְּה לְּבָּבְּרְ בְּבְּרָבְיְ וְהְוֹה עֵבְיִישׁ לְבְּבָּרְ בְּבְּרָבְ בְּבְּרָבְיוֹ וְהְנִה הְצִּעְה יְהְוָה לְבָּבֶּרְ בְּבְּבְּרְ בְּבְּרָבְיוֹ וְהְוֹה לְבָּבֶּרְ לְבְּבְּרְ בְּבְּבְרְ וֹבְיִעְם הְאַלֶּה יְהְוָה לְבָבֶּרְ בְּבְּרָבְ בְּבְּרְבְיוֹ וְהְוֹה לְבָשֶׁר וְבְּנִתְּם מְפְּנִיִּךְ מִבְּיִבְ מְבִיְרְ וְהְוֹה לְבָשֶׁר וְבְּיִבְּרְ בְּבְּרְבְּיִבְ מְבִיבְּיְ וְהְוֹה לְבָשֶׁר וְבְּנִיבְ בְּבְּרְבְּיִבְ בְּבְּרְבְּיִבְ וֹבְיִישׁר בְּבְּבְּרְ בְּבְּבְרְבְּ בְּבְּרְבְיוֹבְ וֹבְיִישְׁת בְּנִינְה וְבְּיִתְּה לְבְשֶׁר וְבְּיִבְיְ וְבְּיִבְיוֹךְ וְהְנְשְׁת בְּבְּיִבְּיוֹ לְבְשֶׁר וְבְּיִבְיוֹךְ בְּבְּרְבְּיִבְ מְבִינְיְ וְבְּיִבְּיוֹ בְּבְּרְבְּיִבְיוֹךְ בְּיִבְּיִים מְבְּבְּיוֹךְ בְּעְבְיוֹן בְּנְבְּיוֹךְ בְּבְּרְבְּיְבְיוֹר וְבְּיִבְּיוֹךְ בְּבְּבְיְבְּיוֹבְ בְּבְּבְּרְ בְּבְּבְּיְבְּיוֹבְ בְּיִבְּיוֹבְ בְּבְּיִבְיוֹבְ בְּבְּבְּיוֹיְ בְּבְּבְּיוֹבְ בְּבְּיִבְיוֹבְ בְּיִבְּיוֹבְ בְּבְּבְּיוֹבְ בְּיִבְּיוֹבְ בְּבְּיִים מְבְּיִבְּיוֹ בְּיִישְׁר בְּשְׁבְּעוֹים בְּבְּיִבְיְ בְּבְּיִבְיוֹבְ בְּבְּבְּבְיוֹבְיוֹבְיְעְעִם וְבְּבְּבְיּבְיְ בְּבְּבְיוֹבְיְ בְּבְיִיְבְּבְיוֹבְיוֹבְיְעְבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיּבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹבְבְּבְיוֹבְיוֹבְבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְוּבְיוֹבְבְּיוּבְבְּבְיוֹי בְּבְּבְיוֹי בְּבְּבְיוֹי בְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹיוֹם בְּבְיוֹים בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹים בְּבְיוֹי בְּבְיוֹבְיוֹ בְבְּבְיוֹי בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹי בְּבְיוֹבְיוֹ בְבְּבְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹיוֹבְיוֹ בְבְיוֹיוֹיוְ בְּבְיוֹיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְבְּיוֹבְיוֹי בְּבְיוֹבְיוְ בְּבְי

בּפוּבָה הַוֹאַת לְרִשְׁתֵּה כִּי עַם־קְשׁה־עִרֶּף אָתָּה: בְצִּרְלָּתְדָּ יְהֹנָה אֶּבֶלהֶּיִּה נִיבֵּו רְּדְּ אֶרִי־הָאָרֵיץ לְצִּבְּרָבִים רְּיִצְּחָק וְרְדִינֵעְקֹב: נִיְרַעְהָּ בִּי רְדְא them, and bow thyself down to them, I testify against you this day that ye shall surely perish; 20. As the nations which the Lord destroyeth before you, so shall ye perish; in recompense of that ye would not hearken unto the voice of the Lord your God.

1. Hear, O Israel: Thou art to pass this day CHAP. IX. over the Jordan, to go in to drive out nations greater and mightier than thou, (to conquer) cities great and fortified up to heaven, 2. A people great and tall, the children of the Anakim, whom thou knowest, and of whom thou hast heard say, Who can stand before the children of Anak! 3. Understand therefore this day, that the LORD thy God it is who goeth over before thee, he is a consuming fire; he will destroy them, and he will subdue them before thy face; and thou wilt drive them out, and destroy them quickly, as the Lord hath spoken unto thee.* 4. Say not thou in thy heart, when the LORD thy God doth cast them out from before thee, as followeth, For my righteousness hath the Lord brought me in to possess this land; and for the wickedness of these nations the Lord doth drive them out from before thee. 5. Not for thy righteousness, or for the uprightness of thy heart, dost thou go in to possess their land; but for the wickedness of these nations doth the Lord thy God drive them out from before thee, and in order that he may perform the word which the LORD hath sworn unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob. 6. And thou shalt know, that not for thy righteousness doth the LORD thy God give thee this good land to possess it; for

VOL. V.

^a This is no contradiction to vii. 22; for there it merely says that the conquest shall be gradual; here that, though it take place in this way, it would still be in less time than the Israelites, from their unprepared state to cope with their enemies, could rationally expect.

ז וְכֹרֹ אַלֹּיתִשְׁבַּׁח אֶת אָבֶשֶׁריֹהַקּצְבְּּנְתָ אֶתּייְהְוְּהְ אֶלֹהֶיךְ בַּמִּרְבָּר לְמִן־הַיִּוֹם אֲשֶׁריִצְאָתְ וּ מֵאֶרֵין מְצְרִים עַר־בְּאֲכֶם עַריתַ־מֶּקוֹם הַזֶּׁח מַמְרִים הַיִּיתָם עִם־יְהַנָּה: וּבְחַבֵּב הִקְצַבְּנָתָם אֶת־יְהֹוְהַ

יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיְלָה לֻחֶם לְא אָבַּלְהִי וּמִים לְא
 יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיְלָה לֶחֶם לָא אָבַלְהִי וּמִים לְא
 יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיְלָה לֶחֶם לָא אָבַּלְהִי וּמִים לְא
 יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיְלָה לֻחֶם לָא אָבַּלְהִי וּמִים לְא
 יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיְלָה לֵחֶם לָא אָבַלְהִי וּמִים לְא
 יוֹם וְאַרְבָּצִים לַיִּלָה אֵלֵי אֶת-שְׁנֵי לְּוֹחָת הָאָבְלִים לֹא
 יוֹם וְאַרְבֹּיִם לְאַה אֵלֵי אֶת-שְׁנֵי לֹוּחָת הָאָבְלִים לֹא

בְרָתְבִים בְּאֶצְבַּע בֻּלֹּהְים וְעַלֵּיהֶם בְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֵׁר דְּבֶּר יְהוֹה עִפָּבֶם בְּחֶר מִרְּזוֹך הָאֵשׁ בְּיוֹם וו הַקְּהֵל: וַיְהִי מִקִץ אַרְבָעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לְיִלְה בַּרַזוְ יִהוְּה אֵלֵי אֶת־שְׁנֵי לְחִרת הָאֲבָנִים לְחִוֹרת

ישַתַרת: וַיּאמֶר יְחוָה אֵלֵי קוּם בֵּר מַהֵר מִוֶּה כֵּי שַׁתַרת עַמְּלְּ אֲשֶׁר הוֹצֵארָת מִמִּר מִהֵּר מַהֵּר

יהוֶה אַלֵי לֵאמֶר צְּוִיתִּם עָשִּׁוּ לְהֶם מַפַּבֶּה: וַיִּאמֶר יְהְנָה אַלִי לֵאמֶר רָאִּיתִי אֶת־הָעָם הַנֶּה וְהִנֵּה עַם־

ין קשׁר־עֶּרֶף הְוּצִא : הֶרֶף מִפֶּנִי וְאַשֶּׁמִיבֶּם וְאָמֶחָה אָת־שָׁמָם מִרָזַחַרת הַשָּׁמֵיִם וְאֵעֶשֶׁהֹ אִוֹּהְךְּ לְנִוּי־

יַרָב מָמֶנוּ: וְצֵּבֶּן וְאֵרֵר מָן־הָּהְר וְהָהָר וְהָהָר בַּעַר בָאֵשׁ וּשְׁנֵי לוּחָרת הַבְּּרִירת עַל שְׁרֵתִי יָדִי:

thou art a stiff-necked people. 7. Remember, do not forget. how thou hast provoked the Lord thy God to wrath in the wilderness: from the day that thou wentest out of the land of Egypt, until ye came unto this place, ye have been rebellious against the Lord. 8. Also at Horeb ve provoked the Lord to wrath, so that the Lord was angry with you to destroy you. 9. When I was gone up into the mount to receive the tables of stone, the tables of the covenant which the LORD had made with you, and I abode on the mount forty days and forty nights, bread I did not eat, and water I did not drink. 10. And the LORD gave unto me the two tables of stone inscribed by the finger of God; and on them (was written) according to all the words, which the LORD had spoken with you on the mount out of the midst of the fire on the day of the assembly. 11. And it came to pass at the end of forty days and forty nights, that the LORD gave me the two tables of stone, the tables of the covenant. 12. And the Lord said unto me, Arise, get thee down quickly from here; for thy people which thou hast brought forth out of Egypt have become corrupted; they are quickly turned aside out of the way which I have commanded them; they have made themselves a molten image. 13. And the Lord said unto me, thus, I have seen this people. and, behold, it is a stiff-necked people: 14. Let me alone, and I will destroy them, and blot out their name from under the heavens; and I will make of thee a nation mightier and more numerous than they. 15. And I turned and came down from the mount, and the mount was burning with fire: and the two tables of the covenant were upon

a Since men are so apt to imagine all they receive as justly their due, the prophet here impresses upon the people, that they had deserved punishment, not the great mercy which was and would be shown them.

ינָבּרָא וְהִנֵּה חֲפָאהֶם לִיהוָה אֱלְהֵיבֶּם עֲשִּׁיתֶם 16 לַבֶּׁם אָנֶל מַפַּבֶּה פַרְהָּנִם מַהֵּר מִן־הַבֶּּרָךְ אֲשֶׁר־ 17 צָנֶת יְהנֶה אֶתְבֶם: וָאֶתְפּשׁ בִּשְׁנֵי הַלְּחֹת וָאֲשְׁלְבֵּם מַעָל שְׁרַחֵי יָרֶי וָבֶאשַבְּרֵם לְעֵינִיכֶּם : וָבֶּאתְנַפַּל[°] רַפְנֵי יְהוָרה כָּרְאשׁנָה אַרְבָעִים יוֹם וְאַרְבָּעֵים בַּיִּלָה לֶחֶם לֹא אָבַּלְהִי וּמָיִם לָא שָׁתְירִי עַל בָּר חַפַּארְתַכֶּם אֲשֶׁר חֲטָארֶתם לַעַשְּוֹרת הָרֵע אַרָּעִינְי יְהוֶּרוּ דְלֹהַכְעִיכִוּ : כֵּי יָגֹרְרִהִי מִפְנֵיַ הָאַרְ 19 וְהַחַמֶּה צָּמֶשֶׁר קצָף יְהוֹנֶה עֲלֵיכֶם דְלֹהַשְׁמֵיר אָרָגֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָרוֹ אֵלֵי גָם בַּפַּעַם הַהְוא: יָּבְאַבַרוֹ הַתְאַנַּף יְהוָה מְאָד לְהַשְּׁמִירֵוֹ וָאֶרְפַּלֵּלְ 20 בּאַבַרוֹ הַתְאַנַּף יְהוָה מְאָד לְהַשְּׁמִירֵוֹ צַם־בְּעַר אָהָרן בָּעָרת הַהְוֹא: וְאֶת־חַפַּארְתְכֶּם 21 אָשֶׁר־עֲשִׂיתָם אֶת־דָּעַנֶּל לְנֵקְחְרִּתִי נָאֲשְׂרָף אֹרְתוֹ ו בָּאֵשׁ נָאֶבּוֹת אֹרָתוֹ טְחוֹן הֵיטֵב עַר אָשֶׁר־בַּק לְעָפֶר וָאַשְׁרֹדְ הֶתּרְעָפָרוֹ אֶל־הַנַּחֵר הַיִּרֵר מִן־ 22 הָהָר: וְּבְרַעַנְעָרָה וּבְמַפֶּׁה וּבָקבְרָרת הַרַעַאָּוָרַה 22 מַקְצַפִּים הָיִיהֶם אֶת־יְהוָה: וּבִשְׁלֹחַ יְהוָה אֶרְתְכֶּם 23 מקבש בּרְנַעַ בֹאמֹר עַרֹיוֹ וּרְשֵׁוּ אֶרת־הָאָרִץ אָשֶׁר נָתַהִי לָכֶם וַהַמְיֹרוּ אֶת־פִּיְ יְהוָהֹ אֱלְהֵיכֶּם ין לא הָאֶמַנְהָעם לוֹ וְלָא שְׁמַעְהָעם בְּקְלוֹ: מַמְרִים בּיּ

בּיִיבֶעם עם־יְהוָה מִיּוֹם דַעְרַתִי אֶּרְבֶם: וָאֵרְנַפּֿל 25

my two hands. 16. And I looked, and, behold, ve had sinned against the Lord your God, ye had made yourselves a molten calf: ye had turned aside quickly out of the way which the LORD had commanded you. 17. And I took hold of the two tables, and cast them out of my two hands, and I broke them before your eyes. 18. And I threw myself down before the Lord, as at the first, forty days and forty nights; bread I did not eat, and water I did not drink; on account of all your sins which ye had committed, in doing what is evil in the eyes of the Lord, to provoke him to anger. 19. For I was afraid of the anger and the indignation, wherewith the Lord was wroth against you to destroy you; but the LORD hearkened unto me also at that time. 20. And with Aaron was the Lord very angry to destroy him: and I prayed also for Aaron at the same time. 21. And your work of sin, which ye had made, the calf, I took and burnt it in fire, and stamped it, grinding it very small, until it was as fine as dust; and I cast the dust thereof into the brook that descendeth from the mount, 22, And at Taberah, and at Massah and at Kibroth-hattaavah, have ye been provoking the Lord to wrath. 23. And when the Lord sent you from Kadesh-barneä, b saying, Go up and take possession of the land which I have given you: then rebelled ye against the order of the LORD your God, and ye believed not in him, and ye hearkened not to his voice. 24. Rebellious have ye been against the LORD from the day that I have known you. 25. And I threw myself down

[&]quot;The graves of the desire," so called because those perished there who had desired and demanded flesh to eat.

b Although Moses had already spoken of the rebellion upon the occasion of the spies, he sums up here this event also as a connected portion of their series of obdurate sinning.

לְּבְנֵי יְחֹנֶה שֶּת־אַרְבָּעִים הַנֶּוֹם וְשֶּתּרְבָּעִים הַנְּוֹם וְשֶּתּרִאַרְבָּעִים הַנְּוֹם וְשֶּתִּיד לְהַשְּמִיד הַלְּבָנִים הַלְּיִלְּהְ בִּידְשָׁרְבָּעִים הַנְּוֹם וְשֶּתִּיד לְהַשְּמִיד הַלְּבָנִים בְּיִרְ הְשָׁרֵ וְשִׁבְּנִי יְהַוְּה לְּהַשְּמִיד עִפְּּבְּלֹל שֶּלִּייִחְלְּבְּעִים בְּיִרְ חֲעָבְרֹ בְּבְּרָתְּב בְּנִרְ הַנְּשְׁרִ וְצִּאַרְ הְּנִים בְּיִרְ חֲעָבְרִ הְּצָּעִר הְוֹצֵארְ בְּנִיתְ בְּנִיְרְ לְצִיבְרָתְם לְיִצְחָק וְּרְיִישְׁעוֹ וְשֶּלִּחְהַ בְּנִיְרְ בְּנִיתְ בְּנִיְרְ לְצִיבְרָתְם לְיִצְחָק וְּרְיִישְׁעוֹ וְשֶּלִּחְהַוֹּ בְּנִיְרְ לְצִיבְרָתְם בְּיִּבְּרְי בְּעִיבְרִ הְשְׁעוֹ וְשֶּלִּיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְּנִים בְּנִירְ הְצִּעְרִ הְוֹצְארְוֹ בִּשְּׁרְ הְוֹצְארְוֹ בְּבְּרְוֹה לְבְּיִבְּעְר הְוֹצֵארְ בְּנִיתְּנִם בְּמִּרְבְּר: יְבִּילְּהְ בְּנִיתְם הְוֹצְארְלְ בְּלְּתִים הַנְּבְּרִי יְרִבְּישְׁתוֹ אוֹלְם הְוֹצְיִים הְוֹצִיארְ בְּבְּרְיִים מִבְּלִייְ בְּבְּרִינְרְ בְּעִיבְּר הְוֹצְארְוֹ בִּיְבְּרְ בְּיִבְּיִים בְּנִיתְּוֹ בְּיִבְּרְ בְּיִבְּיִים בְּנִינְיוֹךְ בְּעְבְּיִים בְּנִיְיִוֹךְ בְּעִיבְּיוֹ בְּבְּיִבְּרְיוֹ בְּבְּיִבְּרְ בְּיִבְּיִים בְּנִינְיוֹךְ בְּבְּיִבְּרְיוֹ בְּבְּיִבְּיוֹ בְּיִבְּרְ בְּיִים בְּבְּיִבְּרְ בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִבְּרְ בְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיִבְּרְ בְּעִרְים בְּבְּבְּעִרְ בְּיִבְּיִים בְּבְּיִבְּיוֹ בְּבְּיִבְיוֹים בְּבְּיִבְּיוֹבְיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיִבְּיוֹ בְּבְּיִבְיוֹבְּיוֹ בְּבִּייִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִייִים בְּבִּייִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִייְם בְּעִיבְּיים בְּנִייְבְּיִי בְּיִבְּבְּייִים בְּעִים בְּיִבְּבְּבְייִים בְּיִבְּבְּיים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְיבְיים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְּיוֹבְיוֹים בְּבְּבְייִים בְּבְיבְּיִים בְּבְּבְיוּבְייִים בְּבְּבְיבְיים בְּבְּבְיוּבְיים בְּבְּבְיוּים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְּבְיים בְּבְּבְּבְיבְּבְיוּבְיבְּבְיוּבְים בְּבְּבְּבְיוּבְים בְּבְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּבְּבְיים בְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְיוֹבְים בְּבְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְּבְייִים בְּבְּבְּבְיוּ

י בָּעֵרת הַהָּוֹא אָמֶר יְהנָה אַלֵּי פְּסָל־לְךְּ שְׁנֵי־לּוּחָת אֲבָנִים בָּרֵאשׁנִּים וַעֲלֵרו אֵלֵי הָרֶרָה וְעָשִּירָת לְּךָ אֲרָזוֹ עֵץ: וְאֶבְתֹּבֹ עַלִּיהַלְּחִוֹת אֶת-הַדְּבָריֹם אַשֵּר הָיָוּ עַל־הַלְּחִר הָרָאשׁנִים אֲשֶׁר שִׁבְּרָרָּת אַשֵּר הִיוּ עַל־הַלְחִר הָרָאשׁנִים אֲשֶׁר שִׁבְּרָרָּת

י וְשַּׂמְתָּם בְּאָרוֹן: וָאַבֻעשׁ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁשִּׁים וְאֶבְּפְלֹּל שְׁבִּירֹן בְאָבְלוֹ הַבְּּרָת וּשְׁנֵי שְׁבִּירֹן הַבָּרָת וּשְׁנֵי שְׁנֵי־לְחִרת אֲבָנִים בָּרָאשׁנֵים וָאָעַל הָהָרָת וּשְׁנֵי

אַרת בְּעָבֶרי: וַיִּבְרָהֹב עַל־תַּלְחׁת בַּפִּכְתָּב הַרָאשׁוּן אַלֵּיכֶם אֲשֶׁר דִּבֶּר יְחֹנָה אֲלֵיכֶם אֲשֶׁר דִּבֶּר יְחֹנָה אֲלֵיכֶם בַּתְּרָת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְחֹנָה אֲלֵיכֶם בַּתְּרָת הַיְּהָת יִחֹנָה אֵלֵי:

before the LORD the forty days and forty nights, which I threw myself down; because the Lord had said that he would destroy you. 26. And I prayed unto the LORD, and said, O Lord Eternal, destroy not thy people and thy heritage, which thou hast redeemed through thy greatness, which thou hast brought forth out of Egypt with a mighty hand. 27. Think of thy servants, of Abraham, of Isaac, and of Jacob; turn not unto the stubbornness of this people, nor to its wickedness, nor to its sin: 28. Lest (the inhabitants of) the land whence thou hast brought us out say, Out of want of ability in the LORD to bring them into the land which he had promised them, and out of his hatred to them hath he brought them out to slay them in the wilderness. 29. Whereas they are thy people and thy heritage, whom thou hast brought out by thy mighty power and by thy outstretched arm.*

1. At that time the Lord said unto me, Hew thee two tables of stone like unto the first, and come up unto me into the mount, and make thyself an ark of wood. 2. And I will write on the tables the words that were on the first tables which thou hast broken, and thou shalt put them in the ark. 3. And I made an ark of shittim wood, and hewed two tables of stone like unto the first; and I went up into the mount, with the two tables in my hand. 4. And he wrote on the tables, like the first writing, the ten commandments, which the Lord had spoken unto you on the mount out of the midst of the fire on the day of the assembly: and the Lord gave them unto me. 5. And

^a As was said above with the ten commandments, so it is here, Moses gives merely the substance of what occurred, and confines himself not to the exact words which were spoken. His object is to condense and occasionally to add some particulars not before dwelt upon.

זַ נָאָבֶּן וָאֵרֵד מִן־הָדֶּר וָאָשָׁם אֶת־הַלְּחִׁת בָּאָרָון 5

יְשְׁרַ עָשִּׂירִתִּי וַיָּהְיוּ שָׁם בְּאֲשֵׁר צִוּגִי יְהוָה: וּבְּגֵי יִשְׂרָאֵל גָסְעָוּ מִבְּאַרְת בְּגִי־יַעֲקָן מְוֹםַרֶּה שֲׁם יִשְׁרָאֵל גָסְעָוּ מִבְּאַרְת בְּגִי־יַעֲקָן מְוֹםַרֶּה שֲׁם מַת אַהָּלֹ גַסְעָוּ מִבְּאַר שָׁם וַיִּכַהָן אֶלְעָוֶר בְּגְוּ תַּחְהָּתִיו:

ק מְשֶׁם נְסְעוּ הַגְּרְגְּדָה וּמִן־הַגְּרְנִּדָּה יָטְבְּׁרָתה אֶבִיץ יְהֹנָה אֶת־שֵׁבֶט s

רַהַלֵּוֹי לָשֵּׁארת אֶת־אָרַוֹן בְּרִית־יְהוֹּהֻ לַעֲמה לְפְנֵי יְהוַיָה לְשָּׁרְתוֹ וּלְבָרַךְ בִּשְּׁמוֹ עָר הַיִּוֹם הַזֶּה: עַל־בֵּוֹ לִא־הָיָה לְלֵנִי חַלֶּק וְנַחֲלֶה עִם־אֶחָיו יְהוָהֹ הַוּיִּהּ

יוֹם נְחֲלָהוֹ בַאֲשֶׁרְ דּבֶּר יְהֹנֶה אֱלֹהֶיךְ לְוֹ: וְאָנֹבִי עַמַרְתִּי בְּיָבִים הָרְוֹ בַּיָבִים הָרְאשׁנִים אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים כְּיָבִים לְּיִבְּתִּ לְּאִ־אָבְה בַּיָבִים הָרִוֹא לְאִ־אָבְה לְיֵלָה וַיִּשְׁמַּע יְהֹנָה אֵלֵי גַּם בַּבְּעַם הַהְּוֹא לְאִ־אָבְה לְיֵלָה וַיִּשְׁמַּע יְהֹנָה אֵלֵי גַם בַּבְּעַם הַהְוֹא לְאִ־אָבְה

ייר יְהֹנָה הַשְּׁחִירֶּגְף: נַיִּאמֶר יְהנְרֹיֹ אֵלֵי קוּים בֹּי רְּמָפַע לְפְנֵי דָּנְאֶם וְיָבֹאוֹ וְיִיְרְשִׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־ נִשְּבַּעְתִּי לַאֲבֹהָם לְתַת לָהֶם: פּ חמישי נִשְבַּעְתִּי לַאֲבֹהָם לְתַת לָהֶם:

יְהוָת וֹאֶת־חֶקּתׁיו אֲשֶׁר אָנִכִּי מִצּוּךְ הַיִּוֹם לְמִוּב 13 בְּבֶּלִ-לְּבְבָּבְרָ וּבְּבָרִ-נִפְּשֶׁרְ : רִשְׁמֻר אֶתּ־מִּצְוֹּרִח

בּן לַך: הַון לַיהוָה אֱלהֶיך הַשְּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשְּׁמֵים בּּ

I turned myself and came down from the mount, and put the tables in the ark which I had made; and they have remained there, as the LORD had commanded me. 6. And the children of Israel took their journey from the wells of the children of Yaakan to Mosera: there Aaron died, and he was buried there; and Elazar his son became priest in his stead. 7. From there they journeyed unto Gudgodah; and from Gudgodah to Yotbath, a land of rivers of waters. 8. At that timeb did the LORD separate the tribe of Levi, to bear the ark of the covenant of the Lord, to stand before the LORD to minister unto him, and to bless in his name, unto this day. 9. Therefore was not assigned unto Levi any part or inheritance with his brethren; the LORD is his inheritance, as the Lord thy God hath spoken to him. 10. And I stayed on the mount, like the first days, forty days and forty nights; and the LORD hearkened unto me also at that time, the LORD would not destroy thee. 11. And the LORD said unto me, Arise, go on the journey before the people, that they may go in and take possession of the land, which I have sworn unto their fathers to give unto them.*

12. And now, Israel, what doth the Lord thy God require of thee but to fear the Lord thy God, to walk in all his ways, and to love him, and to serve the Lord thy God with all thy heart and with all thy soul, 13. To keep the commandments of the Lord, and his statutes, which I command thee this day for thy own good? 14. Behold, the heavens and the heavens of heavens belong to the

a This verse is thus explained by Aben Ezra: above it is said that Meses prayed also for Λaron; and he did not die then, but at the end of forty years. The places mentioned here are either divisions of Mount Hor, or neighbouring places thereto. The former opinion is probably most correct.

b At the time first mentioned, when the golden calf was made.

ירָק בָּאֲבֹתֶיך חָשָׁק יְהֹוֶה הַ בָּאֲבֹתֶיך חָשַׁק יְהֹוֶה לְאַהֲבֵה אוֹרְגָם נִיִּבְחֵׁר בְּוַרָעם אַחֲרֵיהֶׁם בְּגֶם לְאַהֲבִיהֶׁם בְּגֶם וֹיִבְחַר בִּוֹרָעם אַחֲרֵיהֶׁם בְּגֶם וּבֹּיוֹם מָּת עָרְלַרוּ מָבֶּל-הָעִמִּים בִּיוֹם הַוֶּה: וּמֵלְהָּגם אֵת עָרְלַרוּ וּמֵלְהָּגם אֵת עָרְלַרוּ וּמֵלְהָּגם אֵת עָרְלַרוּ

יוֹ לְבַּבְּבֶבֶם וְעָרְפְּבֶּם לְא רַתְקְשָׁוּ עוֹד: כֵּי וְרֹתְרֵה אֱלְהֵיבֶּם חָוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאְבּרֹגֵי הָאֲרֹגִים הָאֶל הַנְּדָל הַנְּבֹּר וְהַנּוֹלָא אֲשֶׁר לְא־יִשֵּא פְּנִּים

18 וְלְצֹא יַקְח שְׁחַר: עשָׁה מִשְׁבַּט יָרְזוֹם וְאַלְמָנֶרְה

19 וְאַהַב גֵּר לֶהֶת לֵוֹ לֶחֶם וְשִּׂמְלֶה: וְאֲהַבְהֶם אֶת־יְחֹוְהַ 20 הַגַּרֶץ מִצְרֵיִם: אֶת־יְחֹוְהַ 20

אַלהֶיךּ תִּירָא אֹתוֹ רַזְעַבֶּר וּכִּוֹ רִדְּבָּק וּבִשְׁמְוֹ

אָלֶה אָתְּךְּ אֶרת־הַגְּרֹלְתׁ וְאֶרת־הַנְּוֹרָאֹרתׁ הָאֵּלֶה ²¹ אָשֶר־ בְּיִשְׁרָּ אֶרִלּהְ וְהָוּיִא אֱלֹהֶיךְ אֲשֶׁר־

מְצְרֵיְמֶרוֹ וְעַהָּוֹרוֹ שֵּׂמְךָּ יְחְנָרוֹ יֶבֶלּהֶׁיךְ כְּכְוֹכְבֵי מְצְרֵיְמֶרוֹ וְעַהָּוֹרוֹ שֵּׂמְךָּ יְחְנָרוֹ יֶבֶלּהֶׁיךְ כְּכְוֹכְבֵי מִצְרֵיְמֶרוֹ וְעַהָּוֹרוֹ שֵּׂמְךָּ יְחְנָרוֹ אֱמְלֹהֶׁיךְ כְּכְוֹכְבֵי

וֹאֲמַרִנֵּ מִשְּׁמַרִּהוּ וְחֻפִּרְתִּי וּמִשְׁפָּמָיו וּמִּצְּוֹהֵי בְּּלְנִייִּוּ יְיִּ בְּשִׁמִּיִם לְרָב: וְאַבְּרָבְי אֶר יִרוֹרֵי בְּּלְנִייִרְ יִּמְשְׁמָּנִם לְרַב: וְאַבְּרָבְי אֶר יִיִּ

בְּלְ־הַיָּמְים: וְיַרַעְהֶּם הַיּוֹם בֵּיוּ לְא אֶת־בְּנֵיכֶּם
 בְלֹ־הַיָּמְים: וְיַרַעְהֶם הַיּוֹם בֵּיוּ לְא אֶת־מִּחַם יְהֹנָה יְהַנָּה אֲלְהֵיכֶם אֶת־נְּרְלוֹ אֶת־יִרוֹ הַחְזַלֶּה וּזְרֹעוֹ הַנְּטנִיָּה:
 אֱלְהֵיכֶם אֶת־נְּרְלוֹ אֶת־יִרוֹ הַחְזַלֶּה וּזְרֹעוֹ הַנְּטנִיָּה:

מְצְרֵיִם לְפַּרְעָה מֶבֶּן הְמִצְרַיִם וּלְבָל-אַרְצְוֹ : מְצְרֵיִם לְפַּרְעָה מֶבֶּן הִמְצְרַיִם וּלְבָל-אַרְצְוֹ :

Yet only in my fathers had the Lord delight, to love them; he chose, therefore, their seed after them, namely you, from all the nations, as it is this day. 16. Remove therefore the obduracy of your heart, and be no more stiff-necked. 17. For the LORD your God is the God of gods, and the Lord of lords, the great, mighty, and terrible God, who hath no regard to persons, and taketh no bribe: 18. Who executeth justice for the fatherless and the widow, and loveth the stranger, to give him food and raiment. 19. Love ye then the stranger: for ye have been strangers in the land of Egypt. 20. The LORD thy God shalt thou fear; him shalt thou serve, and to him shalt thou cleave, and by his name shalt thou swear. 21. He is thy praise, and he is thy God, who hath done for thee these great and fearful things, which thy own eyes have seen. 22. With seventy persons did thy fathers go down into Egypt; and now the Lorp thy God hath made thee like the stars of heaven in multitude. 1. Thou shalt therefore love the Lord thy God, and keep his charge, and his statutes, and his ordinances, and his commandments, all the days. 2. And know ye this day, that (I speak) not with your children who have not known, and who have not seen the chastisement of the Lord your God, his greatness, his strong hand, and his outstretched arm; 3. And his signs, and his acts, which he displayed in the midst of Egypt unto Pharaoh the king of Egypt, and unto all his land;

^a The phrase employed in the Hebrew is so peculiarly idiomatic, that it has been freely rendered more so than has hitherto been done in this version. Whatever is odious among the Israelites is called "uncircumcised;" hence to convert the heart, to be no longer disobedient, is called "circumcising the heart."

וַאֲשֶׁר עָשָה לְהֵיל מִצְרַיִם לְסוּפֵיו וּלְרְכְבוֹ אֵשֶּׁר הַצִּיף אֶת־בֵי יִם־סוּף עַל־פְּגִיהֶם בְּרַרְפָם אַחֲרִיכֶם וַיְאַבְּרֵם יְהֹוֶה אָר הַוִּים הַאֶה: וְאֲשֶׁר אָשֶּׁה לְכֶם בַּפְרַבֶּר עַר־בְּאֲבֶם עַר־הַפָּקוֹם הַוָּה: וַאֲשֶׁר עָשֶׁה לְרָרֶנוֹ וְלַ־אֲבִירָם בְּנִי אֱלִיאָבٌ בֶּן־רְאוּבֵוֹ אֲשֶׁר פַּצְרָתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּירָה וַתִּבְלַעֵם וְאֵת־בָּמֵיהֵם וְאֶת־אָהֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶׁם בָּקָרֶב בָּל־יִשְׂרָאֵל : בַּי עֵינֵיכֶם הַרֹאֹת אֶת בָּל־ ַ בַּעֲשֵׂה יְהֹוֶה הַנְּרֻלֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וֹשְׁמַרְתָּם אֶת־ בָל־הַמִּצְוֹה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיֶּוֹם לְמַעוֹ הֶּחֶוֹלִוּ וּבָאהֶםֹ וְיִרשְׁהָהַם אֶת־הָאָׁרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עְבָּרֵים שָׁפָּח לְרִשְׁתָּה: וּלְמַען תַאֲרֵיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָטָה אֲשֶׁר ּ נִשְׁבַּע יְהוֹהָ לַאֲבְהֵיכֶם לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעֲם יס ששי כֵּי הָאָרֶץ זָבַת חָלֶב וּרְבָשׁ: ס ששי כַּי הָאָרֶץ 10 אָשֶּׁר אַתָּה בָא־שָּׁפָה לְרִשְּהָה לָא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם רָזוא אֲשֶׁר יְצָאהֶם מִשֶּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶתזְרְעַדְּ יוַ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ כְּגָן הַיָּרֶק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּׁם וּ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ כְּגָן הַיָּרֶק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּׁם עְבְרִים שַּׁמֶּה לְרִשְּׁהָה אֶרֶץ הָרִים וּבְקַעָּה לִמְמַר י הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתָּה־מָּיִם: אֶּרֶץ אֲשֶׁר־יְהֹנָה אֱלֹהֵיךְ 12 דֹרָש אֹתֶה הָמִיר עֵינֵי יְהנָה אֱלֹהֶיךְ בָּה מֵרַשִׁית והיה : הַשָּׁנָה וְעֻר אֲחֲרָית שָׁנָה 13 D

4. And what he did unto the army of Egypt, unto its horses, and to its chariots; over whom he caused the water of the Red Sea to flow as they pursued after you, and whom the Lord destroyed unto this day; 5. And what he did unto you in the wilderness, until ye came unto this place: 6. And what he did unto Dathan and Abiram, the sons of Eliab, the son of Reuben: how the earth opened her mouth, and swallowed them up, and their households, and their tents, and all the living substance that followed them, in the midst of all Israel: 7. But it is your eyes which have seen all the great acts of the LORD which he hath done. 8. Ye shall therefore keep all the commandments which I command you this day, that ye may be strong, and go in and take possession of the land, whither ye go over to possess it; 9. And in order that ve may live many days in the land, which the Lord hath sworn unto your fathers to give unto them and to their seed, a land flowing with milk and honey.*

10. For the land, whither thou goest in to possess it, is not like the land of Egypt, from where ye came out, where thou sowest thy seed, and waterest it with thy foot, as a garden of herbs; 11. But the land, whither ye go over to possess it, is a land of hills and valleys, from the rain of heaven doth it drink water: 12. A land which the Lord thy God careth for; always are the eyes of the Lord thy God upon it, from the beginning of the year even unto the end of the year.

^a Mendelssohn renders freely: "And the Lord destroyed them to such a degree, that none of them is to be seen any more." It appears, however, that the phrase is merely the strong affirmative frequently used by Moses.

b With this verse ends the sentence commenced with v. 2.

[&]quot;In Egypt it was necessary to bring water from the Nile on foot," (hence the expression in the verse,) "and to water it, like the vege-

אָם־שָׁמַע הִזשְּמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אָנֹכֶי מְצֵוְּה אָהְכֶּם הַיְוֹם לְאַהַבָּה אָת־יְחוֹהָ אֱלְהֵיכֶם וּלְעָבְרוֹ 14 בְּכָל־לְבַבְּכֶם וּבְכָל־נַפְּשָׁבֶם: וְנָתַתְּי מְשַר־אַרְץָכֶם בָעהו יוֹרֶהו וּמַרְלְוֹשׁ וְאֶפַפְּהָוּ רְנָגֶּׁךְ וְהִירְשְׁהָ וְיצְהָרֶה: וְנָתַרֶּתִי עַשֶּׁב בְּשָּׂרָה לִבְהָמְתֶּה וְאָכַלְהָּ וְשָׂבֶעְהָ: הִשֶּׁמְרָוּ לָבֶּם בּּן־יִבְּתָה לְבַרְבֶּם וְסַרְהָּם וֹם וַעַבַרָהָם אֱלֹתִים אֲחַרִּים וְקִשְׁהַחְוִיהֶם לָהֶם: ין וְחָרָה צַּף־יְחֹוָה בָּבֶּם וְעָצַרְ אֶת־הַשְּׁמֵּיִם וְלֹא־ יָהָיֶה מֶטָּר וְהָאֲדָטֶּה לְא הִתָּן אֶת־יְבוּלֶהְ וַאֲבַּרְתֵּם יְםְהַרָּה מֵעַל הָאָרֶץ הַפּבָּה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לְכֶם: אַלֶּה עַל־לְבַרְכֶם וְעַל-נַפְשְׁבֶם 18 וְשַׂמְשָּם אֶרת־דְּבָרָי אֵלֶה עַל־לְבַרְכֶם וְעַל-נַפְשְׁבֶם וּקשַׁרָהֶּם אֹתָם לְאוֹתֹ עַל־יֶיְרֶבֶּם וְהָיִוּ לְטְוֹטְפָת בֵין צִינִיבֶם: וְלִפַּרְתֻם אֹתֶם אֶת־בְּנֵיבֶם לְרַבֵּר בֶּם בְשִׁבְתְּךָ בְּבִיתָּוּךְ וּבְגֶּשְׁבְתְּךָ בַּלְּרֶהְ וְבְשָׁבְבְּהָ יבְקוּמֶך: וּבְתַבְתָּם עַל־מְזוּזְוֹת בֵּיתֶךְ וּבִשְּעָרֶיךְ: יוְרְבָּוּ יְמֵיבֶם וִימֵי בְגֵיבֶּם עַל הַוְאַרָטְּה 21 בְּלַמַען יִרְבָּוּ יְמֵיבֶם וִימֵי אַשֶּׁר נִשְבַע יְהוָה לַאָבְרֹהִיבֶם לְתַרת לְהֵם כִּימֵי ביע וכפטיר כִי אָם־ 22 הַשְּׁבְיִם עַל־הָאָרֶץ: ס שביעי וכפטיר כִי אָם־ שָׁמֹר הִשְׁמְרוּן בֶּתִיכָּר הַמִּצְוָהׁ הַוֹאַת בִּשְׁי אָנֹכֶי מְצַנֶּח אֶתְבֶם לַעֲשֹׁתָה לְאַהְבָּה אֶת-יְהוְיָה

אַלְבִוּיבֶּם לְבֶלֶכֶת בְּכָת-דְּרָכֵיו וְלְּלֶרְכְּקְוּה־בְּוֹ :

13. And it shall come to pass, that, if ye will hearken diligently unto my commandments which I command you this day, to love the LORD your God, and to serve him with all your heart and with all your soul, 14. Then will I send rain for your land in its due season, the first rain and the latter rain, that thou mayest gather in thy corn, and thy wine, and thy oil. 15. And I will give grass in thy field for thy cattle, and thou shalt eat and be satisfied. 16. Take heed to yourselves, lest your heart be deceived, and ye turn aside, and serve other gods, and worship them; 17. For then the Lord's wrath will be kindled against you, and he will shut up the heavens that there be no rain, and the land will not yield her fruit; and ye shall perish quickly from off the goodly land which the Lord giveth you. Therefore shall ye lay up these my words in your heart and in your soul, and bind them for a sign upon your hand, and they shall be as frontlets between your eyes. 19. And ye shall teach them to your children, speaking of them when thou sittest in thy house, and when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up. 20. And thou shalt write them upon the door-posts of thy house, and upon thy gates. 21. In order that your days may be multiplied, and the days of your children, in the land which the LORD swore unto your fathers to give them, as the days of the heavens over the earth. **

22. For if ye will diligently keep all this commandment which I command you, in order to do it, to love the Lord your God, to walk in all his ways, and to cleave unto him:

table garden which has not enough from the rain of heaven."—RASHI. May it not allude also to the water-wheels used in the East for purposes of irrigation, which are worked by treading upon them, in the manner of a tread-mill? In this view the foot actually does the watering.

² i. e. Whilst the sky is visible over the earth, or always.

23 וְהוֹרִישׁ יְהוֹנֶה אֶת־כָל־הַגוֹיֵם הָאֵלֶה מִלְפְנֵיכֶם 24 וִירִשְׁרֶגִם גוֹוִם גְרֹלִים וַעַצְעָׂים מִבֶּם: כָּל־הַמְּקוֹם אַשֶּׁר הִדְרָה בַּף־רַגְּרְלֶכֶם בִּוֹ לְכֵּם יַהְיָרֵה מִן־ הַוּפְרְבָּר וְהַוּלְבָנוּן מִן-הַוּנָהָור נְהַוּר־פְּרָרת וְעַר בּיָם הָאַחֲרוֹן יְהְיֶה נְּבְּלְכֶם: לְאֹ־יִרְנִצֵב ֹאִישׁ 25 בּפְנֵיכֶם פַּחְדָּכֶּם וּמוֹרַאֲכֶם יִתֵּן ו יְהוָה אֱלְהֵיכָם ַעל־פְנֵיֶ כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְרְכוּ־בָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר רְאֵה אָנֹכֶי נֹתָן לִפְנֵיכֶם D : לֶבֶם 26 יַּבְרָבֶה וּקְלָלָה: אֶת־הַבְּרָבֶה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעֹוּ 🥰 הַיָּוֹם בְּרָבֶה וּקְלָלָה: אָל־מִצְוֹתֹ יְהוָה אֶלְהֵיכֶּם אֲשֶׁר אָנֹכֵי מְצַוֶּה אָהְכֶם 28 הַיְּוֹם: וְרַהַקְלָלָה אִם־לָא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָהַ 28 אָלְהַיבֶּם וְסַרְהָתם מִן־הַדֶּׁרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכֵי מְצַוָּה אָהָבֶם הַיָּוֹם לָבָּ'בֶת אַחֲבֵי אֱלֹהִים אַחֵרִים אֲשֵׁר והיה כי יביאל : לא־יַרַעַתֶּם D יָהנָה אֱלהֶּיך אֶל־הָאֶׁרֶץ אֲזשֶׁר־אַתָּה בָא־שֶׁפָּה לְרשְׁתֶה וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְרִוּים וְאֶת־ מַּבְר הַיִּרְבִּן הַלּא־הַפְּה בַעַבֶּר הַיִּרְבִּן הַלֹּא־הַפְּה בְּעַבֶּר הַיִּרְבִּן 30

אַהָריּ הָבֶרְ מְבָּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶּרֶץ הַבְּנְעֵנִי הַישֵׁב בּגְעָרָבְרְה מְנִרְ מְבָּוֹא הַשָּׁמֶשׁ בְּאֶּרֶץ הַבְּנְעֵנִי מִרֶּה: כַּי אַתֶּםֹ אַרְבְּרִים אֶת־הַיַּרְבִּוֹ לָבֹא לָרֵשֶׁת אֶת־הָאָּרֶץ אֲשֶׁר־ יְהֹנָה אֱלְבִיכֶם נֹתַן לָכֶם וְיִרִשְׁתֶּם אֹתָה וְישַׁבְתֶּם־ יְהֹנָה אֱלְבִיכֶם נֹתַן לָכֶם וְיִרִשְׁתֶּם אֹתָה וְישַׁבְתֶּם־

23. Then will the Lord drive out all these nations from before you, and ye shall supplant nations greater and mightier than yourselves. 24. Every place whereon the sole of your foot may tread shall be yours: from the wilderness and the Lebanon, from the river, the river Euphrates, even unto the Western Sea² shall be your boundary. 25. There shall no man be able to stand before you: the fear of you and the dread of you will the Lord your God lay upon all the land which ye may tread upon, as he hath spoken unto you.

REAY. 26. Behold, I lay before you this day a blessing and a curse; 27. The blessing, if ye will hearken unto the commandments of the Lord your God, which I command you this day: 28. And the curse, if ye will not hearken unto the commandments of the Lord your God, and ye turn aside out of the way which I command you this day, to go after other gods, which ye know not.

29. And it shall come to pass, when the Lord thy God shall have brought thee in unto the land whither thou goest to possess it, that thou shalt put the blessing upon Mount Gerizzim, and the curse upon Mount Ebal. 30. Behold they are on the other side of the Jordan, far away in the direction of the going down of the sun, in the land of the Canaanites, who dwell in the plain, opposite Gilgal, near the grove of Moreh. 31. For ye are about to pass over the Jordan to go in to take possession of the land which the Lord your God giveth you, and ye will possess it, and

a The Mediterranean Sea, which is at the west of Palestine; also in reference to the Sea of Kinnereth, which is at the east. אחרון is in this sense opposed to קרמון, "west" and "east," not "last" and "first." After Arnheim.

b The manner of doing this will be found farther explained in chap. xxvii.

יוּשְׁמַרְהָּתם בַּלְעַשוֹת אֵת כָּלֹ-מַחָקִים וְאֶת־ 32 בָּה : וּשְׁמַרְהָּתם בַלְעַשׁוֹת אֵת הַפִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתָן לִפְנִיכֶם הַיִּוֹם: אֵׁלֶּה בַהָחָקִים וְבַוּמִשְׁפָּטִים אֲשֶׁר הִשְׁמְרָוּן בַלְעַשׁוֹרוֹ בִּי בָּאֶבֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהֹּוָה אֱלֹהֵי אֲבֹהֶיף לְךָּ לְרִשְׁתְּהּ בָּל־רַדָיָמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִיִם עַל־הָאַרָמֶה: אַבֵּר הְאַבְּרוּן אֶת־בָּלֹ־הַמְּקֹמֹות אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוּיִם אָשֶׁר אַתֶּם יְרִשִּים אֹתָם שֶּת־אֱלְהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְהַחַת בָּל־עֵץ רְעַנָן: וְנִתַּצְהָּם אַת־מִוּבָּחֹתָׁם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶרת־מַצֵבֹתָּם וַאַ שֵּׁרֵיהֵם השרפון בְּאֵשׁ וּפְסִיבֵי, אֱלְהֵיהֶם הְנַדֵּעוּן ואברתם את־שֶּׁלֶם מְן־הַמָּקוֹם הַהְוֹא: לא־ רַזְעשִׂון בַּן לַיהוָה אֱלְהֵיבֶם: בִּי אָם־אֶל־הַמְּקֿוֹם אשר־יִבחַר יִהוָה אֵלְהֵיכִם מְכַּל־שִׁבְטֵיבֶם לְשִׁוּם אָרת-שָׁמֶוּ שֶׁם לְשִׁבְנִוּ רִדְרְשָׁוּ וּבְארָד שֵּׁפֶּרוּ: וַהָבָאתָם שָּׁמָּה עלְבויכֶם וְיִּבְחֵיכֶּם וְאֵהֹ מַעשְׂרַבִילֶם וְאָת הְרוּמַת יֶדְגֶם וְנִדְרֵיכֶם וְגְדְבָתִיבֶּם וּבְכֹּרָת בְּקַרְבֶם וְצְאֹנְבֶם: וַאֲבַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלְהֵיבֶּם וּשְּמַחְהָּום בְּכֹל' מִשְׁלַח יֶרְבֶּם אַמֶּם וּבָתִּיכֶם אֲשֶׁר בַּרַכְדָּ יְהֹוָה אֱלֹהֶיִדְ: לֹא הַעֲעשׁוּו בְּבُלֹ אֲשֵׁר אֲנַחָנוּ עשֵׁים פְּה הַיִּוֹם אִישׁ בָּלֹ־הַיָּשֶׁר בְּעֵינֵיו: כִּי לְא־בָארֶתם עַר־גַעָהָה אֶל־רַהַפְּנוּחָרהֹ

dwell therein. 32. And ve shall observe to do all the statutes and ordinances which I set before you this day. 1. These are the statutes and ordinances, CHAP. XII. which ye shall observe to do, in the land which the Lord the God of thy fathers giveth thee to possess it, all the days that ye live upon the earth. 2. Ye shall utterly destroy all the places whereon the nations which ve are about to drive out served their gods, upon the high mountains, and upon the hills, and under every green tree: 3. And ye shall pull down their altars, and break their pillars, and their groves ye shall burn with fire; and the graven images of their gods ye shall hew down, and ye shall destroy their names out of the same place. 4. Ye shall not do so2 unto the Lord your God. 5. But unto the place which the LORD your God may choose out of all your tribes to put his name there, even unto his habitation shall ye repair, and thither shalt thou come: 6. And ye shall bring thither your burnt offerings, and your sacrifices, and your tithes, and the heave offerings of your hand, and your vows, and your freewill offerings, and the firstborn of your herds and of your flocks: 7. And ye shall eat there before the Lord your God, and ye shall rejoice with all the acquisition of your hand, ye and your households, wherewith the Lord thy God may have blessed thee. 8. Ye shall not do after all the manner that we do here this day, every one whatsoever is right in his own eyes. 9. For ye are not as yet come to the rest and

^{* &}quot;Ye shall not sacrifice unto heaven in every place," &c.—RASHI. This is another energetic prohibition to follow the heathen practices. On every promontory, hill, or remarkable place, temples and statues were erected; and to this day similar customs prevail among the gentiles; but not so should Israel do: they were one people; they had

ַוְאֶל-הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָּ נֹתֵן לֶךְ: וַעֲבַרְשָּׁם אֶרִג־הַיַּרְדֵּן וְישַׁבְתֶּם בָּאָׁרֶץ אֲשֶׁר־יְתֹּוֶרוּ אֱלְהֵיכֶם מַנְחַיל אֶרְבֶּם וְהַנִּיחַ לְבֶם מִבְּל-אִיְבִיבֶּם מִפְּכִיב וִישַׁבְהֶּם־בֶּמָח זֹ וְהָיָה הַפָּלוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהֹוָה וו אַלְהַיבֶם כּוֹ לְשַבֵּן שְמוֹ שָׁם שַמָּה תָבִיאוּ אֵת 11 בָּל־אֲשֶׁר אָנֹכָי מְצַוָּה אֶתְבֶם עוּלְתֵיכֶם וְזִבְחֵיכָּם מַאְשִׂרְתַיבֶּם וּתְרָמַת יָדְבֶּם וְכִלֹ' מִבְחַר נְדְרֵיבֶם יולָה בּיִרּרָנ בַייהוֶה: וּשְׂמַחְהָּם רִּלְּבְני יְהוָה אָלְהַיכֶם אָהֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנַיתִיבֶּם וְעַבְרֵיכֶם וְאַמְרוֹלֶתוֹ בְשׁעֵרוּלֶם בִּי אֵין נוֹ חֶלֶק וְנְחֲלֶה אִתְּכֶם: הִשְּׁמֶר לְךְּ בֶּן־תַּעֲלֶרה בֹּי על הַיך בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: בִּי אִם־בַּמָּקוֹם 4 אַשֶּׁר־יִבְחַר יְהוָרֹל בְּאַחַר שְׁבָטֶּׁיךְ שֶׁם רְּזְעֵלֶה יַלֹּתֶיךְ וְשָׁם הַעֲשֶּׁה כֶּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֵוּךָ: רַלְּ בְּכָל־אַנַּת נַפְשָׁךְ תִּזְבָּח וּ וָאָכַלְתָּ בָשָּׁר בְּבִרְכֵּת יְהוַדָּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְהָּ בְּכָל־שְׁעָבֶיךָ הַטְּמֵא יוֹהַשָּׁחוֹר יְאִבְלֶנוּ בַּצְבִי וְבָאַיָלֹ : רַק הַדָּם לֹא תאֹבֶלוּ וּ 17 עַל־הָאָבֶיץ הִשְּׁפְּבֶנוּ כַפֵּיִם : לְאַ־תוּבֵּל לֵאֶבָל בְשְׁעַבִּיךָ מַעְשַּׁר דְּגָנְךָּ וְרִתִירְשְׁךָ וְיִצְהָבֶּדְ וּבְכֹּרְת בָּקְרָהָ וְצֹאַנֶּהְ וְכָלֹ־נְרָנֶיהָ צִּישֶׁר תִּדְּרֹ וְנִרְבֹתֵיהְ 18 ותרומת יָדֶך: בִּי אִם־לִפְנֵי יְחֹוָה אֱלֹהֶיךְ תְּאַכֵּלֶנוּ

to the inheritance, which the Lord your God giveth you. 10. But ye will go over the Jordan, and dwell in the land which the LORD your God causeth you to inherit, and he will give you rest from all your enemies round about so that ye may dwell in safety.* 11. Then shall it be that the place which the Lord your God shall choose to cause his name to dwell there,-(even) thither shall ye bring all that I command you; your burnt offerings, and your sacrifices, your tithes, and the heave offering of your hand, and all your choice vows which ye may vow unto the LORD: 12. And ye shall rejoice before the LORD your God, ye, and your sons, and your daughters, and your men-servants, and your maid-servants, and the Levite who is within your gates; because he hath not any part or inheritance with 13. Take heed to thyself that thou offer not thy burnt offerings in every place which thou mayest see; 14. But in the place which the LORD will choose in one of thy tribes, there shalt thou offer thy burnt offerings, and there shalt thou do all that I command thee. 15. Notwithstanding in whatsoever thy soul desireth thou mayest kill and eat flesh, according to the blessing of the LORD thy God which he hath given thee, in all thy gates: the unclean and the clean may eat thereof, as of the roebuck, and as of the hart. 16. Only the blood shall ye not eat; upon the earth shall ye pour it as water. 17. Thou mayest not eat within thy gates the tithe of thy corn, or of thy wine, or of thy oil, nor the firstborn of thy herds or of thy flock, nor any of thy vows which thou vowest, nor thy freewill offerings, and the heave offering of thy hand; 18. But before the LORD thy God must thou eat them in the place which the

but one God; they needed no mediator, so they should have but one temple, one altar.

בּאַהֹרֵגָּ נִאָּמִטִּיִּ בִלְּפִּרָ וְחַוֹּח אָלְיָּגִּיְ בּּלִּרְ וִכִּוֹּנֵ וַכִּיָּנִי וְתֹּלִנְנִ זְאַמִּיְיִׁנְ וְחַנְּוֹוֹ אָאָר בַּפָּלוִם אָּאָר וֹלְחַר וְחוֹּח אֶלְנְיֵּוֹבֶ כֵּיְ אִשְּׁר

יַבֶּך: הַשָּׁמֶר לְּדְּ בֶּן־בִיגְעַוָב אֶת־הַלֵּוֹיֶ כָּל־ יַּבְרַ הַשְּׁמֶר לְּדְּ בֶּן־בִיגְעַוָב אֶת־הַלֵּוֹיֶ כָּל־

אָכִלֹרֶ בִּי בָּהָּר בִּי-רִיזּאַרִּי וֹפִּאַּר בִּבּר-לָבְּ וֹאָמַרְנִּ יִׁהֹנָה אֶלְהֵּיִּה אֶת-וּלְּכֹּרְ בָּ בַּאַׁת בַּבּר-לָבְּ וֹאָמַרְנִּ הַ לֹּבִּירִ בְּּאַר בִּיּרִינְרְּיִּ

יַאָר בַאַשֶּׁר יֵאָבֶל אֶת־הַצְּבִי וְאֶת־הָאַיָּל 🗠 נַפְשֶּך: אָר בַאַשִּׁר יֵאָבֶל

הוֹל לְבֹלְעִי, אֲכָּרִן בִּנְּם כֹּי בִוּבֶׁם וֹהִיאַ וֹדִּנְּפָׁה בּ כֹּוֹ שִׁאַכְּלְנִי נַּמִּמֹאָ וְבִוּמִּהְוִר זִּחְבּוּ יִאַכְּרָי: זֹבְּם בּּיִי בֹּלֹ

ין לא־רתאכל הונפש עם־הובשר: לא האבקלנו

על־הָאֶרֶץ תִּשְׁפְּבֶנוּ בַּפָּיִם: לְא הְאַבְּלֶנִוּ לְמַּעוֹ יִישַב לְהְ וּלְבָנֵיְה אַחֲלִּיךְ כִּי־רַזְעֲשֶׂה חַיָּשֶׁר בְּעֵינֵי

יהורו: בַק בָּןרְשֶׁיִךְ אֲשֶׁר־יִהְיִוּ לְהָ וּנְרַבֶּיִךְ תִּשְּׁא 26

יבּאָהָ אֶל־הַפָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְחוְּ֖רֵה : וְעָשִּׂירָ עְלֹהֶׁיךְ הַבְּשֵּׁר וְרַהְּרֶם עַל־מִוְבַּח יְחוֶּרֵה אֱלֹהֶיךְ וְרַם-וְבָהִיךְ יִשְּׁפֵּךְ עַל־-מִוְבַח יְחוֶּרֵה אֱלֹהֶיךְ LORD thy God may choose, thou, and thy son, and thy daughter, and thy man-servant, and thy maid-servant, and the Levite who is within thy gates; and thou shalt rejoice before the LORD thy God with all the acquisition of thy hand. 19. Take heed to thyself that thou forsake not the Levite as long as thou livest^a upon thy land.

20. When the LORD thy God will enlarge thy border, as he hath spoken unto thee, and thou dost say, I wish to eat flesh, because thy soul longeth to eat flesh: then mayest thou, according to all the desire of thy soul, eat flesh. 21. If the place which the Lord thy God may choose to put his name there be too far from thee: then mayest thou kill of thy herd and of thy flock, which the Lord hath given thee, as I have commanded thee; and thou shalt eat in thy gates according to all the desire of thy soul. 22. But as the roebuck and the hart are eaten, so shalt thou eat the same: the unclean and the clean may eat thereof together. 23. Thou must however strongly take care so as not to eat the blood: for the blood is the life; and thou shalt not eat the life with the flesh. 24. Thou shalt not eat it; upon the earth shalt thou pour it like water. 25. Thou shalt not eat it; in order that it may go well with thee, and with thy children after thee, when thou wilt do what is right in the eyes of the Lord. 26. Nevertheless thy holy things which thou mayest have, and thy vows, thou shalt take, and go unto the place which the Lord may choose: 27. And thou shalt offer thy burnt offerings, the flesh and the blood. upon the altar of the Lord thy God: and the blood of thy sacrifices shall be poured out upon the altar of the Lord

^a In this and in v. 15, permission is granted to kill animals for food, beyond the precincts of the temple, prohibited during the journey on the desert. (Lev. xvii. 3, 4.) Of such killing, the clean and unclean may eat together. Verse 26 again enjoins that whatever has been sanctified, must nevertheless be brought to the altar.

28 וְהַבְּשֶׁר תּאבֶר: שְׁמֵר וְשְׁמֵעְהָּ אֲת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶה אֲשֶׁר אָנְכִי מְצֵנְּךְ לְמַצׁוֹ יִישַׂב לְךְ וּלְבְנֵיְהְ אֲבְרִיךְ עַד־עוֹלֶם כֵּי תַעֲשֶׁהֹ הַפִּוֹב וְהַיָּשֶׁר בְּעִינֵי מִצְנְּדְ לְמַצוֹ יִישָׂב לְךְ וּלְבְנֵיְהְ 29 אַרְהָיף: ס שלש בִּי-יַכִּרִיתְ 29 יְהֹּנָה אֱלֹהֶיף: ס שלש בִּי-יַכִּרִיתְ יִהְנָה אֱלֹהֶיף אָר שִׁרְּה בָּא־שֶׁמְּח בִּיּרְעָם יִהְנָּיְה אֵרְה בָּא־שֶׁמְּח בִּיּנְיִה אֵלְהַיִּה בְּא־שָׁמְחְר לְּךְ בִּירְנְה אַלְהַיִּהְם וְאֶשֶּׁבְּה בִּיְרְעָם יִבְּנְיִר וְהַבְּיִה בְּיִבְיִהְם וְאָבְּיִה בְּיִבְיִהְם הָאֵנְה בְּוֹבִיהְם וְאֶבֶּעְשָׁה בֵּן לִּהְוָה אֵלְהִיהָם וְאֶבֶּעְשָׁה בִּן לִיהוֹה אֱלְהֵיהָם וְאֶבֶּעְשָׁה בִּי לְלְּה בְּבְּיִה וְהַנְּיִה וְהַבְּיִי בְּבִיּיְה בְּיִבְיה בְּבְּיִה בְּבְּיִה בְּבִישׁר שְׁנִּא עְשׁוֹ לֵאלְהֵיהָם נְבָּבְיּשׁ בְּיִבְיהְם וְאֶבְּיִה בְּבִיּשְׁר בְּבִּישְׁר אָנִייִ לְם נִייְבְּבְיוֹ בְּבָּישׁׁר בְּבִּישְׁר אָנִייִהְם וְאָבְּיִה בְּיִבְייִהְם וְאָבְּיִה בְּיִבְיה בְּיִבְיה בְּבִּישׁר בְּבִישְׁר אָנִבְי מְצְבִּיה בִּיִּם וְאָבְּיִה בְּבִישְׁר אָנִיה בְּבִייִהם וְאָבְנִיה בְּבִישְׁר אָנִייִם נְבְיּבְיה בְּבְּישׁר אָנִייִּה בְּיִבְייִּם וְבְּבִייְהם וְאָבְיִיה בְּיִבְייִּם בְּיִבְּינְיה בְּבְיִיה בְּבִישְׁר אְנִיּה בְּבִייהם וְאָבְּיִר בְּבִישְׁר אָנִייִּם וְבְּבִייְהָם וְבְּבִייְהְם וְבְּבִייִּם בְּבְיִבְיה בְּבִישְׁר בְּבִייְהם וְאָבְיוֹ וְלֹא אִי בְּבְּר בְּבְּבְירִים בְּבְבִייה בְּבִייה בְּבְייִבּים וְבְּבְיִיה בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבְיִיה בְּבִייה בְּבִייה בְּבִייה בְּבְייִיה בְּיבְייה בְּבִייהְם וְבְּבִייה בְּבִייה בְּבִייה בְּבּייה בְּבִייה בְּבּייה בְּבִייה בְּבְייה בְּבְּבְיה בְּבְּבִייה בְּבִייה בְּבְיּבְיה בְּבִייה בְּבִייה בְּיבְיּבְיּבְיּיה בְּיבְיוּיה בְּיבְיּיוֹים בְּעְיּיוּים בְּבְּיוּיף בְּיבְיּבְיּים בְּיבְּיוּים בְּבְּיוּבְיוּ בְּיבְּיוּה בְּבְּיוּיְיְם בְּיוּבְיוּיך בְּייִים בְּיוּיְיְיּ בְּיִיּיְבְּיוּים בְּיִייְייִים בְּיוּיוּייְיְיְיְבְּייִים בְּיבְּיוּ בְּיִבְּיוּיְיוּ בְּיוּיְבְּיוּבְייוּ בְּיוּבְיוּ בְּיוּיְבְיוּים בְּיוּיְבְּיוּבְיוּ בְּיוּיְבְיוּיְבְּיוּים בְּיוּבְיוּיְיְיְיְיִים בְּיוּבְיוּים בְּיִייְבְיּיוּי

בְּרִייָקוּם בְּקּרְבְּךְ נָבִּיא אָז חֹלֵם חַקְם וְנָתַן
 אַלֶּיךְ אָלִיךְ לֵאמֶר נֵלְכֶּה אַחֲרֵי אֱלִידְים אָחֶרְים בְּקּרְבְּךָ נַבְּיא אָז חֹלֵם חַקְים וְנָתַן

٥

: הְגָרֵע מִמֶּנוּ

לא הְשָׁמֶר לְאֹייִבְעְהֶשׁם וְגָעָבְבֶם: לְא הִשְּׁמֵּע אֶל־ דְּבְרֵי הַנְּבִיא הַהֹּוּא אָוֹ אֶל־חוֹלֵם הַחְחָלוֹם הַהְוּא כִּי מִנַפֶּּח יְרוּנֶה אֱלְהֹיכֵם אֶרְתַכֶּם דְּבֹעַת thy God, and the flesh thou shalt eat. 28. Observe and hear all these words which I command thee, in order that it may go well with thee, and with thy children after thee for ever, when thou wilt do what is good and right in the eyes of the Lord thy God.*

29. When the Lord thy God will cut off the nations, whither thou goest to dispossess them from before thee, and thou succeedest them, and dwellest in their land: 30. Take heed to thyself that thou be not snared by following them, after that they be destroyed from before thee; and that thou inquire not after their gods, saying, How did these nations serve their gods? even so will I do likewise. 31. Thou shalt not do so unto the Lord thy God; for every abomination to the Lord, which he hateth, have they done unto their gods; for even their sons and their daughters have they burnt in the fire to their gods. 1. What thing CHAP. XIII.

Soever I command you, even that shall ye observe to do: thou shalt not add thereto, and thou shalt not diminish from it.

2. If there arise in the midst of thee a prophet, or a dreamer of dreams, and he giveth thee a sign or a token, 3. And the sign or the token come to pass, whereof he spoke unto thee, saying, Let us go after other gods, which thou dost not know, and let us serve them: 4. Then shalt thou not hearken unto the words of that prophet, or unto that dreamer of dreams; for the Lord your God proveth

a Inasmuch as the worship of the heathens presented so many abominations, the Israelites are here prohibited from copying any of their customs in this respect; only that which God commanded could be lawfully considered divine worship, and no addition, however elegant, could be tolerated. The next verse, therefore, follows properly as a farther exposition.

דַישְׁכֶּם יְּהְרֵכִים אֶת־יְחְנֵח יֻּהְלְהִיבֶּם בְּכָלּ־

בּבְּבָכֶם וּבְּכָלּ-נַפְּשְׁכֶם: אֶחְרֵי יְהֹנֶה אֱלְהִיכֶּם

בּבְלֹּו תִשְׁלֵּעוּ וְאֹרְזוּ תַעֲבְדוּ וּכְּוֹ תִּיְבְּקוּוֹ :

בּבְלֹו תִשְׁלֵעוּ וְאֹרְזוֹ תַעֲבְדוּ וּכְוֹ תִוְרָבְּקוּוֹ :

בּבְלֹוֹ תִשְׁלֵעוּ וְאֹרְזוֹ תַבְּעַבְדוּ וּכְוֹ תִּיְבְּקוּוֹ :

בּבְרּיבְּסְרָה עַלִּיִחוֹה אֱלְהֵיכִּם הַפּוּצִיא אֶרְתַכָּם וּ

בּבְריבְּסָרָה עַלְיִחוֹה אֶלְהִיכִּם הַפּוּצִיא אֶרְתַכָּם וּ

בּבְריבְּבָּרָה אֲשֶׁר צִּוּּךְ יְחֹנֶרה אֱלְהֵיךְ לַכֵּרת בָּהּ

בִּי וְבַעַרְתִּ הָרֶע מִכִּּלְרָבֶּך:

בְּי וּבְעַרְתִּ הָרֶע מִכִּּלְרָבֶּך:

בִי וּבְעַרְתִּ הָרֶע מִכִּלְרָבֶּך:

לא יָרְעִרָּה אַפּׁרְבָּים אַבְּרָבְּים אַבְּרָבִּים אַבְּרָבִּים אַבְּרָבִּים אַבְּרָבִּים אַבּרָבִּים אַבּרָ לא יָרְעִרָּה וֹלְאַבָּר וֹלְאַבָּר וְלִאַבְּרָנִ יִּבְּעְרָנִים אַבּחַרָּים אַאַרָּנִים אַבּחַרָּים אַאַרָּ לאמר גְּלְבָּר וְלַאַבְּרָנִ יִּבְּעְרָבִי יִבְּעְרָבִי אַשְּׁרְ בַּפַּעְּרָ בַּפַּעְּרָ בַּפַּעִּר בְּנִפְּשְׁךָ בַּפַּתְּרִ יִּאָבְּרָנִ יִּבְעְרָבִּי אַמְרַבְּרָבְּיִ אָּמִרְ בְּנִפְּשְׁךָ בַּפַּתְּרִ יִּאָבְיִים אַבְּרִים אָאָרְ בַּנְפְשְׁרָ בַּפַּתְּרִים אַשְּׁרְ בַּפַּתְּרִי יִבְעִינִי בְּעִרְּהָּ יִּבְּיִי בְּעִרְיִּהְ בָּנִיבְיִי בְּעִרְיִּעְ בִּילְרָבָּוֹ בְּיִבְיִי בְּעִרְיִּהְ בָּנִיבְיִי בְּעִרְיִּהְ בָּנְרִי בִּיִּבְּרָיִי בְּעִרְיִּהְ בָּנִיבְיִי בְּעִרְיִּהְ בָּנִיבְיִּי בְּעִרְיִּבְּי בְּיִבְּיִי בְּעִרְיִּבְּי בְּעִרְיִבְּי בְּעִרְיִּבְּי בְּעִרְיִּהְ בְּעִרְיִבְּי בְּעִרְיִּבְּי בְּבְּיִבְּייִי בְּעִבְּיִי בְּעִבְּיִים בְּבְּיִבְּיוּ בְּעִרְיִבְּי בְּעִירְיִּבְּי בְּיִּי בְּעִרְיִבְּי בְּעִרְיִּבְּי בְּיִיּים בְּבְּיִבְּיִים בְּעִרְיבָּי בְּעִבְּיִבְּיים בְּבְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִיבְייִי בְּעִּבְיִים בְּבְּיִבְּיִים בְּבִּיבְייִבְּיים בְּבְּיִבְּיים בְּיִבְּיבְּיים בְּבְּיִבְייִים בְּבְּייִבְּיים בְּבְּיִבְייִבְּיים בְּבְּיִבְּיים בְּעִבְּיבְּיים בְּיבְּבְּיִים בְּבְּיבְירָהְ בְּיִּבְּיים בְּבְּייִים בְּבְּיִים בְּבְּיבְירָהְ בָּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְייִים בְּיִּבְייִים בְּיִבְייִבְּיים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיים בְּיבְּיים בְּיבְּיבְיים בְּיִיבְיבְיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיִים בְּיבְּיבְיבְים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְיים בּייִבְיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּבְיים בְּיבְיבְים בְּבְיבְים בּיבְּבְיבְים בְּבְיבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְיבְים בּבְּיבְים בְּבְיבְים בְּבְיבְבּים בְּבְבְּבְיבְיבְבְיבְיבְיבְּיבְבְיים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְים בּבּיבְים בּבְּבְיבְים בּבְּבְיבְים בּיבְּבְיבְים בּיבְבְיבְים בְּבְּבְים בְּבְבְיבְבּים בּבְּבְים בּבּבְּבְיבְבּים בְּבְבְּבְיבְים בּבְבְּבְיבְבּבְּבְיבְיבְיבְבּיים בּבּבְיבְּיבְבּים בּבּבּבְיבְיבְבְב

⁹ מְּמֶרָ מִקְצֵׁח הָאָרֶץ וְעִרְרִקְצִח הָאָרֶץ: לְאֹ־תִאֹבֶּח הַאָּרֶץ: לְאֹ־תִאֹבֶּח הַ מְּמֶרָ מִלְצִׁח הַאָּרֶץ: לְאֹרִת הַיִּשְׁמֵע אַלְיִוּ וְלְאִרִּתְחַוֹּם עֵינְךָּ עְלְּדִיוּ

ין לא־רַערְטְּל וְלְא־תְּכַשֶּׁה עָלֵיו: כֵּי חָרֹג בְּחַהַרְנֶּנוּ יַנְרָא רַעִקְיוּ בִּי חָרֹג בְּחַהַרְנֶּנוּ יִירְ בָּל-הָעָם יִירְךָּ הַּחְיֶּה־כִּוּ בָרְאשוֹנָה לַהֲמִיתִוּ וְיֵרְ כָּל-הָעָם

11 בָּאַרָיִם מִבִּית אַבְרִים: וְכָּלְ-יִשְׂרָאֵר יִשְׁמְעוּ לְרַיִּרְיִחַךְּ מִעַר יְיִתְּנָה אֱלְהָיִךְ הַמּוֹצְיִאַךְּ מִאָּרֶץ בּאַחְרִגָּרה: וִּסְּקַלְּהָתוֹ בָּאַבְּנִים וְמֶּת כִּי בִּצְּשׁ וּצִּיאַן מָאָר יִשְּׁמְעוּ you, to know whether ye indeed love the Lord your God with all your heart and with all your soul. 5. After the Lord your God shall ye walk, and him shall ye fear, and his commandments ye shall keep, and his voice ye shall obey, and him shall ye serve, and unto him shall ye cleave. 6. And that prophet, or that dreamer of dreams, shall be put to death; because he hath spoken revolt against the Lord your God, who hath brought you out of the land of Egypt, and who hath redeemed you out of the house of bondmen, to mislead thee from the way which the Lord thy God commanded thee to walk therein; and thou shall put the evil away from the midst of thee.

7. If thy brother, the son of thy mother, or thy son, or thy daughter, or the wife of thy bosom, or thy friend, who is (dear to thee) as thy own soul, should entice thee, secretly, saying, Let us go and serve other gods, which thou dost not know, neither thou, nor thy fathers; 8. Some of the gods of the nations which are round about you, that are nigh unto thee, or that are far off from thee, from the one end of the earth even unto the other end of the earth: 9. Thou shalt not consent unto him, nor shalt thou hearken unto him; nor shall thy eye have pity on him, nor shalt thou spare, nor shalt thou conceal him; 10. But thou shalt surely kill him; thy hand shall be first upon him to put him to death, and the hand of all the people afterwards. 11. And thou shalt stone him with stones, that he die; because he hath sought to mislead thee from the LORD thy God, who hath brought thee out of the land of Egypt, from the house of bondmen. 12. And all Israel shall hear,

² The divine legislation is the standard of truth; consequently no miracle, should such be wrought, can be considered as an evidence of divine mission, if it contradict the law. The will of God is expressed in his revelation, and he is no man that he should change.

וְיָרָאֶוּן וְלְאִ־יוֹפֵפוּ בַּלְעֲשׁוֹרת בַּרָבֶר הָרֶע הַוֶּרֶת בְּי־תִשְׁמֵע בְּאַחַת עָרִיךְּ 13 בַּקַרְבֶּךְ: ס בַּשֶּר יְהנָה אֱלהָיך נֹתֵן לְךָּ לְשֶׁבֶת שָׁם לֵאמְר: יוְצְאָר בְּנִישִים בְנִי־בְלִנַער מִקּרְבֶּּךְ נַיַּדְיחוּ אֶת־ 14 יִשְבִי עִירָם לַאמֶר גַּלְכָּה וְגַעַבְרָה אֱלֹהִים אֲחַרִים אַשֶּׁר לֹא־יְרַעְתֶּם: וְרֵרַשְׁתָּ וְחָלַרְתָּ וְשָׁאַלְּתָּ הִישֵׂב 15 וָהְגָה אֵמֶת נָכִון הַדָּבֶּר גַעשְׁתֶה הַתְּוֹעֵכֶה הַוֹּאת 16 בְּקְרְבֶּך: הַבָּה תַבֶּה אֶת־יִשְׁבֵי הָעִיר הַהָּוֹא לְפִיר תֶרֶב הַחֲבַרֶם אֹתֶה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶתִּי 17 בְּהֶמְחָה לְפִי־חָרֶב: וְאֶרת־כָּל־שְׁלָלָה תִּקְבֹץ אֶל־ תַּוֹךְ רְחֹבָה וְשֶׂרַפְּרָתַ בָאֵשׁ אֶרת־הָעִיר וְאֶרת־בָּלֹ־ שְּלָלָהֹ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךְ וְהָיְתָהֹ תֵּל עוֹלָם לְא 18 תַּבָּנֶה עוֹר: וְלְאֹ־יִרְבַּק בְּיֶרְךָ מְאָוּמָה מִן־הַחֲרֶם לְמַּען יְשׁוּב יְהוָה מְחֲרֵון אַפֹּוֹ וְגָרַתוְ־לְךָּ רַחֲמִים יַרְחַמְךָּ וְהִרְבֶּׁךְ בַּאֲשֶׁר נִשְׁבֻּע לֵאְבֹהֶיך: בֵי תִשְׁמַׁע 19 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךּ לִשְמֹר אֵת־בָּלֹ־מִצְוֹהְיוֹ אֵשֶׁר

יר אֶלהֶיך: ס יביע בָּנִים אַשֶּׁם לֵיהוָה אֱלְהִיכֶּם לָא תִרְאנְדֵרוּ וְלְא־תָשִׁימוּ קְרְחָח בִּין עניכֶם לָמֵת: כִי עָם קְרוֹשׁ אַתָּח לִיהוָה אֱלֹהֵיךְּ וּבְךְּ בָּחַר יְהוָרוּ לְהָיִוֹרת לוֹ לַעַם סְגָּלָּרוּ מִכּּלֹ

אַנֹכִי מְצַוְּךָ הַיָּוֹם בַּלְעשׁוֹת רַיִּישֶּׁר בְּעִינֵי יְהֹוָה

and they shall be afraid, and they shall do no more any such wicked deed as this is in the midst of thee.

13. If thou shouldest hear in one of thy cities, which the LORD thy God hath given thee to dwell there, saying, There have gone forth men, children of worthlessness,2 from the midst of thee, and have misled the inhabitants of their city, saying, Let us go and serve other gods, which ve have not known: 15. Then shalt thou inquire, and make search, and ask diligently; and, behold, it is true, the thing certain, such abomination hath been wrought in the midst of thee: 16. Then shalt thou smite to death the inhabitants of that city with the edge of the sword, devoting it utterly, and all that is therein, and the cattle thereof, to the edge of the sword. 17. And all its spoil shalt thou gather into the midst of the street thereof, and thou shalt burn with fire the city, and all its spoil entirely, unto the LORD thy God: and it shall be a ruinous heap for ever; it shall not be built again. 18. And there shall not cleave to thy hand aught of the devoted things: in order that the LORD may turn from the fierceness of his anger, and grant thee mercy, and have mercy upon thee, and multiply thee, as he hath sworn unto thy fathers; 19. When thou dost hearken to the voice of the Lord thy God, to keep all his commandments which I command thee this day, to do what is right in the eyes of the Lord thy God.*

CHAP. XIV. 1. Ye are the children of the Lord your God: ye shall not cut yourselves, nor make any baldness between your eyes for the dead. 2. For a holy people art thou unto the Lord thy God, and the Lord hath made choice of thee to be unto himself a peculiar people, above all the nations that are upon the face of the earth.

בלי עול ב' without yoke, who have thrown off the yoke of Heaven." RASHI.

: הַעַפִּים אֲשֶׁר עַלֹּ־פְּגֵי הָאֲדָמָה לא תאבל בל-קועברו: ואת הַבְּהַמֶּה אֲשֶׁר רתאבלוּ שור שה כשבים ושה עוים: אַיָל וּצְבֶי וְיַחְמָּוּר וְצַּקּוֹ וְדִישָׁן וּתְאָוֹ וָוָמֶר: וְכָל־בְּהַמֶּה מַפְּרֶפֶרת פַּרְסָּרה וְשׁפַעַרת שֶּׁכַע שְׁתַי פְּרָסוֹת מֵעַלֵּת גֵּרָה בַּבְּהַמֶּרה אֹתָה תאבלו: אַך אֶת־יֶּה לָא רְואכְלוֹ בּמַעלֵי הַגֵּלָה וּמִמַּפְרִימֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעֶה אֶת־ ירונָטָר וְאֶת־חָאַרְנָּכָת וְאֶת־הַשָּׁפָּן כִּי־מַעַלְה גֵרָה הַפְּרִסָה לָא הִפְּרִיסוּ טְמֵאִים הָם לָבֶם: וְאֶת־ בוְחָיִיר בִי־מַפְרִיס פַרְסָה הוּאֹ וְלָא גַּרָה טָמֵא הוא לֶבֶם מִבְשָׂרָם לְא תאבֹלוּ וּבְנִבְלָתָם רְא ם אֶת־זֶהֹ תְּאֹכְלוּ מִכְּלֹ אֲשֶׁר בַּמֵּים בְּלֹ אֲשֶׁר־רָשׁ סְנַפִּיר וְקַשְּׂקֶשֶׁת תּאבֵלוּ: וְכֹּלֹ אֲשֶׁר אֵין־לֶוֹ סְנַפִּיר וְקַשְּׂקֶשֶׁת לָא רתֹאבֶר וּ פָמֵא הוָא לָבֶם: כָל־צִפְּוֹר מִהֹרָה ס תאבלו: וְגֶּה אֲשֶׁר לֹא־תְאכְלוּ מֵהֶם הַגָּשֶׁר וְהַפֶּּרֶם 12 וְהַעְוְנִיָּה : וְהָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָה לְמִינָה : וְאֵת בָּל־עַרֶב לְמִינְוֹ: וְאֵתֹ בַּת הַיְעֲנְה וְאֶת־הַתַּחְמֶּם וְאֶת־ הַשֶּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץְ לְמִינֵהוּ: אֶת־הַכְּוֹם וְאֶת־הַיַּנְשִׁוּף 16 וְהַתִּנְשְׁמֶרת : וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה וְאֵת־הַשְּׁלֶךְ : 17

יְהַחֶסִידָּה וְהָאֻנָפָּה לְמִינֶה וְהַדְּוֹכִיפָּת וְהָאֲעַפַּלֵף:

- 3. Thou shalt not eat any abominable thing. 4. These are the beasts which ye may eat: the ox, the sheep, and the goat, 5. The hart, and the roebuck, and the fallow deer, and the chamois, and the gazelle, and the wild ox, and the antelope. 6. And every beast that hath parted hoofs, and whose feet are cleft into two claws, and cheweth the cud among the beasts—that alone may ye eat. 7. Nevertheless these ye shall not eat of those that chew the cud, and of those that possess the cloven hoof: the camel, and the hare, and the coney; for they chew the cud, but divide not the hoof; unclean are they unto you; 8. And the swine, because it divideth the hoof, yet cheweth not the cud, it is unclean unto you; of their flesh ye shall not eat, and their dead carcass ye shall not touch.
- 9. This may ye eat of all that is in the waters: all that hath fins and scales may ye eat; 10. And whatsoever hath not fins and scales ye shall not eat; it is unclean unto you.
- 11. All clean birds ye may eat. 12. But these are they which ye shall not eat of them: the eagle, and the ossifrage, and the osprey, 13. And the glede, and the kite, and the vulture after his kind, 14. And every raven after his kind, 15. And the ostrich, and the night-hawk, and the cuckoo, and the hawk after his kind, 16. The little owl, and the great owl, and the swan, 17. And the pelican, and the gier eagle, and the cormorant, 18. And the stork, and the heron after his kind, and the lapwing,

a "The bat," according to Rashi and Mendelssohn. Although this word has been left unchanged from the English version, it is not probable that the rendering "swan" is correct; the word המשמח being also applied among the creeping animals as synonymous with "mole," consequently used here most probably to denote the flying species, "the bat."

ין וֹכֹלְ,אַנֵּגוֹ טִתְּוֹף מִמֹא טִוּא בֿרְכֹּם לְאִ זֹאִכֹּרְןי יִ

תְבַשֵּׁל נְּרָי בַּחֲלֵב אִפְּוֹ: לֹא־רֹקוּ כָּלִ-נְּבְלָּה לְנָּכְרִי כִי עַם קָרוֹשׁ אַתָּרו לִיְהוָרוּ אֱלֹהָיְךְּ לְאַר לְנָכְרִי כִי עַם קָרוֹשׁ אַתָּרו לֵיהוָרוּ אֱלֹהָיִךְ לְאַר לְנָכְרִי כִי עַם קָרוֹשׁ אַתָּרו לֵיהוָרוּ אֱלֹהָיִךְ לְאַר לְנָכְרִי כִי עַם קָרוֹשׁ אַתָּרוּ לִיהוֹנָרוּ אֵלְהִיךְ לְאַר מישי

22 עשֵׂר הְעַשֵּׁר אָת כָּל-הְבוּאַת זֵרֶעֶךְ הַיּצֵא הַשְּׂרֶה 23 שָׁגָה שָׁנָה: וְאָכַלְהָּ לְפָנֵי ו יְהוָה אֶלהֶׁיךְ בַּפֶּלְוֹם אָשֶׁר־יִבְחַר לְשַׁבָּן שְׁמִוֹ שָׁם מִעְשַׂר דְּנְגָךְ תִּירְשְׁךְ וִיצְהָּלֶךְ וּבְּכֹּלְרֹה בְּקְרְךְ וְצֹאֹגֶךְ לְמַעַן תִּלְמַׁר לְיִרְאֵה

24 אֶת־יְתוֹּה אֱלֹהֵיךְ כָל־הַיִּמִים: וְכִי־יִרְבֶּה מִפְּךְ הַבָּּרֶךְ כִי לָא תוּכֵל שְׁאֵתוֹ בִּי־יִרְחַק מִפְּךְ הַפְּלְוֹם אֲשֶר יִּכְחַר יְהוַרה אֱלֹהֶיךְ לְשִׁים שְׁמִוֹ שֵׁם בִּי יְבֶרֶכְךְ יִבְּרֶכְךְ הַנְתִּה בַּכֶּפֶף וְצַרְתָּ הַבָּכֶּף בְּיִרְלָ

וֹלִנִימִּט שַבְּמָּטִ בְּכִּילִי אָשְׁרִיתִּינִה נַפְּשִׁךְ בַּבּּקְרֵ וֹלֵנְכָפָּ אֶלְ-הַפָּמָוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר יִׁתְּוָׁח אֶׁלְהָׁיִּךְ בִּּבְּלְרֵ יִינְיִי אֶּלְהָּיִּלְי וְלְהִיּאָה בַּבְּלְרָ יְבְּהָיּהְ בְּבְּלְרָ יִּבְּיִילְּה בְּנְיִיךְ יִבְּיִילְּה בְּנִירְ יִבְּיִילִי בְּבְּלְרָ יִּבְּיִילְּה בְּנָטְיִי יְבְּיִילְּה בְּבְּלְרָ

יבּיתֶּה: וְתַּהַלֵּנִי צִּישֶׁר־הִּשְׁעָרֶיךְּ לְאׁ תַעַוְבְּנוּ כִּי יְבּיתֶרָה וְשְׁמֶּחְהָּ אַפֶּקְרְ בְּבְּקְרָ וְבִּילֵיה שָׁם לְפְנֵי יְהוֹח אֱלֹהֶיךְּ וְשְׂמֵחְהָּ אַתְּח יבּיתֶרָה: וְתַּלֵנִי שָׁם לְפְנֵי יְהוֹח אֱלֹהֶיךְּ וְשְׂמַחְהָּ אַתְּח בּיְשְעָרֶיךְּ לְאׁ תַעַוְבְנוּ כִי 27

אָרַיִּשׁ שָׁנִּים תוּצִיּץ אָרַרַ-כּּרְ-מַעַשַּׁרְ עִבּוּאָרִיףְ אָרָן לוּ שֹלֶל וֹנְחַלֶּר וֹמֹלֵר: ם מִלְצִּר וּ אַרְיִּיִּהְ הַּיִּאָרִי וְּיַבּוּאָרִי בְּיִּשׁׁוּ בִּשְּׁעְהֵּיִרְ לֵּי אַ וֹזְעַוְּצְׁנִּיּ כַּיְּ

יבלוי בּשָּׁגָה הַהַרֶּא וְהִנַּחְהֶה בִּשְּׁעָבֶיך: וּבָּא הַבּוֹי 29

and the bat.^a 19. And every winged insect is unclean unto you: it shall not be eaten. 20. All clean fowls may ye eat. 21. Ye shall not eat any thing that dieth of itself: unto the stranger that is in thy gates shalt thou give it, that he may eat it; or thou mayest sell it unto an alien: for thou art a holy people unto the Lord thy God; thou shalt not seethe a kid in the milk of its mother.*

22. Thou shalt truly tithe all the produce of thy seed, which the field bringeth forth year by year. 23. And thou shalt eat before the Lord thy God, in the place which he will choose to cause his name to dwell there, the tithe of thy corn, of thy wine, and of thy oil, and the first-born of thy herds and of thy flocks; in order that thou mayest learn to fear the LORD thy God all the days. 24. And if the way be too long for thee, so that thou art not able to carry it; because the place is too far from thee, which the LORD thy God will choose to set his name there, because the LORD thy God will bless thee: 25. Then shalt thou turn it into money, and bind up the money in thy hand, and shalt go unto the place which the Lord thy God will choose; 26. And thou shalt lay out that money for whatsoever thy soul desireth, for oxen, or for sheep, or for wine, or for strong drink, or for whatsoever thy soul asketh for; and thou shalt eat it there before the LORD thy God, and thou shalt rejoice, thou, and thy household. 27. And the Levite, who is within thy gates, him thou shalt not forsake; for he hath no part nor inheritance with thee.

28. At the end of three years thou shalt bring forth all the tithe of thy produce in the same year, and thou shalt lay it up within thy gates: 29. And then shall come the

^{* &}quot;The swallow," Mendelssohn, who singularly enough, doubtlessly by an oversight in transcribing, renders this word in Levit. xi. 19, with "Wiedehopf," English "pewet" or "lapwing," "hoopoe."

בִּי אֵין-לוֹ מַבֶּלֹק וְנַחֲלֶרה עִפָּׁךְ וְׁתַוֹּגֵר וְהַיָּתְוֹם וָהָאַלְמָנֶרוֹ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיה וְאָבְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יָבֶרֶרְךָּ יְתַּנֶרוּ יֶבֶלֹהֶיךְ בְּכָרוֹ-מַעֲשֵׁה יָרְדָּ צֵּישֶׁר אַבע־שָּׁנִים תַּעשֶׂה מַקַץ שֶׁבַע־שָּׁנִים תַּעשֶׂה אָמָמָה: וְזֶה דְבַר הַשְּמִטְה שָׁמוֹט כָּל-בַּעַל מַשֵּׁה 🍳 🏖 יָרוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְרֵעֶהוּ לְארִיגְשׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶרת־ אָחִיו בִּי־קָרָא שְׁמִפָּח לֵיחנָה: אֶרת־הַנְּכְרָי תִּגְשׁ אַבְשַּׁר יִהְיָה לֹךָ אֶת־אָחָיך תַשְׁמֵט יָדֶך: אֶּפֶס בִי לָא וָהְיֶה־בְּּךָ אֶבְיֶוֹן בִּי־בָבֵךְ יְבָרֶכְךָּ יְהֹנֶה בָּאֶבֶין אָשֶׁרֹ יְהֹנָה אֱלֹהֶּיף נֹהַן-לְךָּ נַחֲלֶה לְרִשְּׁתָה: רַכְ אִם־ שָׁמַוֹע תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיְהְ לִשְׁמַר בַּלְעַשׁוֹת אָת־בָּלֹ־הַמִּצְוָה הַוֹּאִרת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיְוֹם: בִּי־יָהנָה אֱלֹהֶׁיךָּ בַּרַכְךָּ כַאֲשֶׁר דּבֶּר־לֶלֶךְ וְהַעֲבַטְתְּ גונם רַבִּים וְאַתָּה לֵא הַעְעַבט וּמְשַׁרְאָ בְּגוּנֵם רַבְּים וּבְדָּ לְא יִמְשִׁלוּ: ם כִּי־יַהְיֶה בְדָּ אָבְיֹון מֵאַחַר אַהֶּיךָּ בְּאַחַר שְׁעָבֶּיךָ בְּאַרְצְּדְּ אֲשֶׁר־ יָהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹהַן לֶךְ לְא הְאַפֵּץ אֶת־לְבֶּכְךָּ וְלָא תַקְפֹּץ אֶת־זָרַךָּ מֵאָחָיךָּ הָאֶבְיוֹן: בִּי־פָּתְֹחַ תִּפְתַּח אָת־יֶרָךָ לְוֹ וְרַדְעָבֵטֹ הַתְעָבִישָׂנוּ דֵּי מַחְסרוֹ אֲשֶׁר יָחְסָר לְוֹ: הִשָּׁמֶר לְךָּ פֶּן־יְהְעָרוֹ דָבָר אַט־לְבְבְּדָּ

בָרְלַיַעַל לֵאמֹר הַרְבָה שְנַת־הַשֵּּבַע שׁנַת הַשְּמְטָה

Levite, because he hath no part nor inheritance with thee, with the stranger, and the fatherless, and the widow, that are within thy gates, and they shall eat and be satisfied; in order that the Lord thy God may bless thee in all the work of thy hand which thou doest.*

CHAP, XV. 1. At the end of (every) seven years thou shalt make a release. 2. And this is the manner of the release: Every creditor shall release the loan which he hath lent to his neighbour; he shall not exact it of his neighbour, or of his brother; because the release year in honour of the Lord hath been proclaimed. 3. Of a foreigner thou mayest exact (payment); but that which is thine with thy brother thy hand shall release. Although indeed there should be no needy man among thee; for the Lord will greatly bless thee in the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance to possess it: 5. Yet only if thou dost carefully hearken unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all these commandments which I command thee this day. 6. For the LORD thy God blesseth thee, as he hath spoken unto thee; and thou shalt lend unto many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt reign over many nations, but over thee they shall not reign.

7. If there be among thee a needy man of one of thy brethren within any of thy gates in thy land which the Lord thy God giveth thee: thou shalt not harden thy heart, nor shut thy hand from thy needy brother. 8. But thou shalt open wide thy hand unto him, and shalt surely lend him sufficient for his need, which his want requireth. 9. Beware that there be not a wicked thought in thy heart, saying, The seventh year, the year of release, is at hand;

^a This verse has been rendered according to Mendelssohn.

וְרָעֵרה עִינְרָּ בְּאָחִיךָּ הָאֶבְיוֹן וְלֹא חָמֵּן לֵּוֹ וְקְרֶא יַנְעָרה עִינְרָּ בְּאָחִיךָּ הָאֶבְיוֹן וְלֹא חָמֵּן לוֹ וְלְאַר יַנְעִיךְּ אֶל־יִהוָּה וְהָיָה בְּךָ חֵטְא: נְתָוֹן תִּמֵּן לוֹ וְלְאַר יַנְעָלִיךְּ אֶלִיךְּ אֶלְרִיּ הַבְּבֶר הַנִּה יִבְּרֶכְךְּ

בּלְאֶלֶהְיְּהְ בְּלֶלְפַעֲשֶׂהְ וּבְּלֶל מִשְׁלַח יֵבֶהְ: בְּי לְאִיחָתָּל אָבְיִוֹ מַקַּרֶב הָאָרֶץ עַל-בֵּוֹ אָנֹכֵי מְצַוְּהְּ בּלאמר פָּרחִים תִּפְתַּח אֶרֹיבְיְרְךּ לְאָחִיךְ לְּעָנְיָךְ

יוּלְאֶבְוֹנְהָ בְּאַרְאֶךָ: ס בִּירִיּשָׁבֵּר לְךְׁ אָחַיִּרְ בּ הַאַבְרִי זְאוֹ הַאַבְרִיָּה וַאַבְּרָךְ שֵׁשׁ שָׁגֵים וּבַשְּׁנָה

יוֹבְי־רְדְשַׁלְחֵנוּ חָפְּשָׁי בֵּעִמֶּךְ: וְבִי־רְדְשַׁלְחֵנוּ 13

14 חָפְשִׁי מִעמֶּךְ לְא חְשַׁלְחֶנוּ רֵיקָם: הַעַנֵיִק הַּעַנִיק לוֹ מִצָּאנְךְ וּמִיּרְנָךָ וּמִיּקְבֶּךְ יְבִּשֶׁר בַּרַכְךָּ יְהֹוֶרִי

בּי שֶׁלהֶיךָ תִּתֶּן־לְוֹ: וָזְבַרְתָּ כִּי עֻבֶּר הָיִּיתָ בְּשֶׁרֵץ מִצְלַיִם נַּי שֵׁלֹהֶיךָ אָלֹהֶיךָ עַל־בֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָּ אֶת־הַדְּבֵּר נִיפְּדְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיף עַל־בֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָּ אֶת־הַדְּבֵּר

16 הַוָּה הַיְּוֹם: וְהָיָהֹ בְּי־יֹאמֵר אֵלֶּיךְ לֹא אֵצֶא מְעִפֶּּךְ

ין אָתרבּיהֶּךְ פִּי־טְוֹב לְוֹ עִפֶּךְ: וְלֵבְקחְתַּ אֶתר הַפַּרְצֵׁע וְנָחַהָּת בְּאָזְנוֹ וּבַבֶּּלֶרת וְהָיָח לְךָּ עֲבֶּר

18 עוּלֶם וְאַף לַאֲמֶהְהָ הַעֲשֶׂה־בֵּן: לְא־יִקְשֶׁה בְעִינֶּהְ בְּשַׁלַחֲהְ אֹרְזוֹ חָפְשִׁי מֵעפָּׁהְ כִּי מִשְׁנֶּרוֹ שְׂכֵר שָׁבִיר עֲבָרְהָ שֵׁשׁ שָׁגִים וּבַרַכְהְ יְרוּנָרוּ אֱלֹהֶיהְ בְּכִל אֲשֶׁר הַאָעשֶׂה: פּ שביע

19 בֶּלְ-תַּבְּבֶׁוֹר צְּאַשֶּׁה יִוּלֵד בִּבְּקְרְךָּ וּבְּצְאִנְךָּ תַזְּבֶּר

and thy eye thus be evil against thy needy brother, so that thou wouldst give him nought; and if he cry against thee unto the Lord, it will be sin in thee. 10. Thou shalt surely give him, and thy heart shall not be grieved when thou givest unto him; for because of this thing the Lord thy God will bless thee in all thy works, and in all the acquisition of thy hand. 11. For the needy will never cease out of the land; therefore do I command thee, saying, Thou shalt open wide thy hand unto thy brother, to thy poor, and to thy needy, in thy land.

12. If thy brother, the Hebrew, or a Hebrew woman, be sold unto thee, he shall serve thee six years; and in the seventh year thou shalt let him go free from thee. 13. And when thou lettest him go out free from thee, thou shalt not let him go away empty: 14. Thou shalt furnish him liberally out of thy flock, and out of thy threshing-floor, and out of thy wine-press; wherewith the LORD thy God hath blessed thee, that shalt thou give unto him. 15. And thou shalt remember that thou wast a bondman in the land of Egypt, and that the LORD thy God hath redeemed thee; therefore I command thee this thing to-day. 16. And it shall be, if he say unto thee, I will not go away from thee; because he loveth thee and thy house, because he is well with thee: 17. Then shalt thou take an awl, and thrust it through his ear unto the door, and he shall be unto thee a servant for ever; and also unto thy maid-servant shalt thou do likewise. 18. It shall not seem hard unto thee, when thou sendest him away free from thee, that for double the wages of a hired servant he hath served thee six years; and the Lord thy God will bless thee in all that thou dost.*

19. All the first-born males that come of thy herd and

VOL. V.

a i. e. Till the jubilee, when all servitude terminates.

רַזְקְהָישׁ לִיהוָה אֱלֹהֵיךּ לָא רַזְעֲבדׁ בִּבְּכָר שׁוֹלֶּדְ אָלָא תָגִוֹ בְּכָוֹר צֹאֵנֶךְ: לִפְנֵי יְהוֹנָה אֱלֹהָיָךְ תְאַבְּלֶנוֹ 20 שָׁנָה בְשָׁנָה בַּפָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוֹנֶה אַתָּה וּבִיתֵךְ:

י בי־יְהְיֶּה בוֹ מוּם ְפְּפַּתַ אַוֹ עוֹּר כְּל מִוּם בֶע לֵא

22 תְוְבָּהֶנוּ לֵיהנָה אֱלֹהֶיף :בִּשְׁעָרֶיךּ תְאַבְּלֶנִוּ הַשָּּמֵא

יַם וְהַשָּׁהוֹר יַחְדָּׁו כַּצְבָי וְבָאַיְל : רַק אָת־דָּקוֹ לָא תאבֶל בּ וְהַשָּׁהוֹר יַחְדָּׁו כַּצְבִי וְבָאַיָל : רַק אָת־דָּקוֹ לָא תאבֵל על-הָאָרֶץ תִּשְׁפְבֶנוּ כַּמָּיִם : פ

אָי שְׁמוֹר אֶת־חַרֶּשׁ הָאְבִּיב וְעִשִּׁירָג פָּׁסַח לֵיהוָה אֱלהֵיךָ בִּי בְּחַדֶּשׁ הָאָבִיב הוֹצִיְאַךְ יְהוְהְ אֱלהָיָךְ

מפּצְרֵים לְיִלָה: וְזָבַחְתָּ פֶּפַח לֵיהוֹה אֱלֹהֶיךְּ צָאוֹ וּבָקֶר בַּפָּקוֹם אֲשֶׁר יִכְחַר יְהוֹּה לְשַׁבֵּן שְׁמִוֹ שֶׁם:

לא־רנאבל עליו חַמִּץ שַׁבְערת יָמֵים הְאבּל-עליי מְצְלִים מְצִוּרת לֵחֶם ענִי בִי בְּחִפּוֹון יֻצָּארָל מֵצֶרֶץ מִצְלַיִם לְמַען הִוְבֹּר אֶרר-יַוֹם צֵארְהָן מֵצֶרֶין מִצְלַיִם כְּלֹּלְ

שְׁבְעַרת יָמֶים וְלְא־יָלֵין מִן־הַבְּשָּׁר יְבְשֶׁר הִוְבָּחְ שְׁבְעַרת יָמֶים וְלְא־יָלֵין מִן־הַבְּשָּׁר יְבְשָׁר הִוְבָּחְ שִׁבְעַרת יָמֶים וְלְא־יָלֵין מִן־הַבְּשָּׁר יִבְּשָׁר הִוְבָּחְ

ל בָּעֶרֵב בַּיִוֹם הַרִּאשׁוֹן לַבְּלֶּךְ: לְא רֹעוּבֵל לִוְבָּתְ יֻּ אֶרִירִבּהַבָּּסַח בְּאַתַר שְׁעָלֶיךְּ אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהֶיךְּ

פַּלְרָב בְּבַוֹא הַשְּׁמֶשׁ מוֹער צֵארְוּךְ מִמּצְרָיִם:
 בַּלְרָב בְּבַוֹא הַשְּׁמֶשׁ מוֹער צֵארְוּךְ מִמּצְרָיִם:
 בֹלֵן לֵךְ: בְּנִי אִם־אֶּרְ הַפְּלְוֹם צְּאַשׁר יִנְבְּחַׁר יְחֹנֵה הֹשְׁמֹשׁ מוֹער צָארְוּךְ

of thy flock thou shalt sanctify unto the Lord thy God: thou shalt do no work with the first-born of thy bullock, and not shear the first-born of thy sheep. 20. Before the Lord thy God shalt thou eat it year by year, in the place which the Lord will choose, thou with thy household. 21. And if there be any blemish thereon, if it be lame, or blind, or have any (other) ill blemish, thou shalt not sacrifice it unto the Lord thy God. 22. Within thy gates thou shalt eat it: the unclean and the clean together, as the roebuck, and as the hart. 23. Only the blood thereof thou shalt not eat; upon the ground shalt thou pour it out as water.

CHAP, XVI. 1. Observe the month of Abib, and keep the passover unto the Lord thy God; for in the month of Abib did the LORD thy God bring thee forth out of Egypt by night. 2. And thou shalt sacrifice the passover offering unto the Lord thy God, sheep and oxen, in the place which the LORD will choose to let his name 3. Thou shalt not eat therewith any leadwell there. vened bread; seven days shalt thou eat therewith unleavened bread, the bread of affliction; for in haste thou camest forth out of the land of Egypt; in order that thou mayest remember the day of thy coming forth out of the land of Egypt all the days of thy life. 4. And there shall not be seen with thee any leaven in all thy borders seven days; neither shall there any of the flesh, which thou sacrificedst at even on the first day, remain all night until the morning. 5. Thou mayest not slay the passover within any of thy gates, which the Lord thy God giveth thee; 6. But at the place which the LORD thy God will choose to let his name dwell (there), there shalt thou slay the passover at even, at the going down of the sun, at the season that thou camest forth out of Egypt. 7. And thou

a i. e. The ripening of the grain.

בוּהְּבֹּהִ, הֹֹגְּרִתְ לְּיִנוֹנִה אָּלְנְיִנֹּ לְאַ בֹּלֹהֹ בוּהְבֹּהִ, הֹגְּרִתְ לְיִנוֹנִה אָבְנְהַ בֹּצְּנִוֹת וּכֹּוִם בוּהְבָּלִר וְבִּנִּוֹם אַבְּנִוֹם אַבְּנִית בַּבְּנִוֹת וֹבֹּנִוֹם בוּהְבָּלִר וְבִּבּלִר וְבִּנִּים אַבּּנִית וְבִּנִּים בְּבַּנִית וְבִּנִים בִּבְּנִית וְבִּנִים בַּבְּנִית וְבִּנִים בִּבְּנִית וְבִּנִים בְּבַּנִית וְבִּנִים בְּבַּנִית וְבִּבּנִים בְּבַּנִית וְבִּנִים בְּבַּנִית וְבִּבּנִית וְבִּנִים בְּבִּנִית וְבִּבְּרִית וְבִּנִים בְּבַּנִית וְבִּבְּרִית וְבִּנִית וְבִּנִים בְּבִּית וְבִּבְּרִית וְבִּנִית וְבִּבְּרִית בְּבִּנִית וְבִּבִּים בְּבִּית וְבִּנִית וְבִּית וְבִּנִית וְבִּבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּבְּית וְבִּית וְבִּבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּבְּית וְבִּית וּבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וּבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וּבְּית וְבִּית וְבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וּבְּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבִּית וְבְּית וּבְּבִּית וְבְּיִית וְבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִית וְבְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיוּים בּיּבְּיוּים בְּיוּבְיוֹם בּיוּים בּיוּים בּיוּים בּבּיוּים בּיוּבְּיים בְּבְּיוּים בְּבְּיוּים בְּיוּבְייִים בְּיוּבְּיים בְּיוּים בְּיִים בְּיוּבְיוּים בְּיים בְּבְּיוּים בְּיִיים בְּבְּיוּים בְּבּיוּים בְּיוּים בְּיִיים בְּבְּיוּים בְּיוּים בְּיוּבְיוּים בְּבְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בּבְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיוּבְייים בְּיבְּיים בְּיִים בְּיִיים בְּיִיים בְּיבְיים בְּי

לֵלְךְ מֵהָחֵל חָרְמִשׁ בַּלֵּפֶּׁרוּ רָּחָתַל לִּסְפְּׁר שִּבְּעָרוּ סְׁ מְלָאבֶרוּ שֶׁבְעָרוּ הִּבְּעָרוּ מִּסְפָּר שִּבְּעָרוּ מִּסְפְּר־ ס

פַפָּת נְרָבָת יָרְהָ יְבֶשְׁר תִּתֹּן כַּיְבְשֶׁר יְבָּתְרָהָ מַפֶּת נְרָבָת יָרְהָ יְבֶשְׁר תִּתֹּן כַּיְבְשֶׁר יְבָּרֶכְהָ

בּפָּלְוֹם אֲלֶהֶיךְ: וְשְׂמֵחְהָּ דִּלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקְרָבֶּךְ אַמָּה וּבִּנְךְ וִבִּנֶר וְהַיָּתִוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקְרָבֶּךְ בִּשְּׁעְלֶיךְ וְהַנֶּרְ וְהַיָּתִוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקְרָבֶּךְ בְּשְּׁעָלִיךְ וְהַנֶּרְ וְהַיָּתִוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקְרָבֶּךְ בְּשְּׁעָלִיךְ וְבִּינֶתְ שְׁמִּחְ

יוְגַכַּרְהָּ בִּיבֶעָבֶר הָיִיֶרָת בְּמִצְרֵיִם וְשֶׁמַרְתָּ בְּיבֶעְבֶר הְיִיֶרָת בְּמִצְרֵיִם וְשֶׁמַרְתָּ וְעָשִּׁיתָ אֶת־הַחָקִים הָאֵלֶּה: פּ מפּטיר

בּגַרְרָךָ וּמִיּלְבָּרָ : וְשְּׁמֵּחְהָ בְּחַנֶּגְר אַהָּת וּבִּנְךָּ וּבְּאָבְעִּת יִמְיִם בְּאָּסְפְּּרְ 13 חֵג הַסְּכָּרת הַּגְּעִשֶׁה רְׁךָךְ שִׁבְעַרת יִמְיִם בְּאָּסְפְּּרְ

וֹעַכְרָּךְ וַאֲפְלֶּעֶהָ וְהַלֵּוֹי וְהַגֵּר וְהַיָּרְעוֹם וְהָאַלְמְנֶה 14

יה אָשֶר בּשְּעֶהֶיף: שִּבְעַת יָמִים תָּחֹגֹ לֵיהֹנָה אֱלֹהֶיף בַּפְּקוֹם אֲשֶר־יִבְחַר יְהֹנֶה כֵּי יְבֶרֶכְף יְהֹנָה אֱלֹהֶיף בַּפְּקוֹם אֲשֶר־יִבְחַר יְהֹנֶה כִּי יְבֶרֶכְף יְהֹנָה אֱלֹהֶיף בְּכָלֹי הֲבִילְ וְבָיִיְתְ אֲךְ שְׁמֵחַ:
בְּכָלֹי הְבוּאָרְךְ וֹבְכֹל בֵּעֲשֵׂה יָבֶיִרְ וְהָיִיְתְ אַךְ שְׁמֵחַ:

יר שׁלִושׁ פְעָמֵים ו בַּשִּׁנָה יֵרֶאֶה כָל־זְכְוּרְךְ אֶת־פְּנֵי ו

shalt roast and eat it in the place which the Lord thy God will choose; and thou shalt turn in the morning, and go unto thy tents. 8. Six days thou shalt eat unleavened bread; and on the seventh day shall be a solemn assembly to the Lord thy God: thou shalt do no work.

- 9. Seven weeks shalt thou number unto thyself: from the time thou beginnest to put the sickle to the corn, begin to number seven weeks. 10. And thou shalt keep the feast of weeks unto the Lord thy God with a tribute of a free-will offering of thy hand, which thou shalt give, according as the Lord thy God hath blessed thee. 11. And thou shalt rejoice before the Lord thy God, thou, and thy son, and thy daughter, and thy man-servant, and thy maid-servant, and the Levite that is within thy gates, and the stranger, and the fatherless, and the widow, that are in the midst of thee, in the place which the Lord thy God will choose to let his name dwell there. 12. And thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt: and thou shalt observe and do these statutes.*
- 13. The feast of tabernacles shalt thou hold for thyself seven days, when thou hast gathered in the produce of thy threshing-floor and of thy wine-press: 14. And thou shalt rejoice on thy feast, thou, and thy son, and thy daughter, and thy man-servant, and thy maid-servant, and the Levite, and the stranger, and the fatherless, and the widow, that are within thy gates. 15. Seven days shalt thou keep a solemn feast unto the Lord thy God in the place which the Lord will choose; because the Lord thy God will bless thee in all thy product, and in all the work of thy hands, and thou shalt only rejoice. 16. Three times in the year shall every one of thy males appear before the Lord thy

^a Heb. "Boil;" but the preparation of the passover was by roasting.

יָהוָה אֱלֹהֶיךְ בַּפֶּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָׁר בְּחַג הַפֵּצְוֹת וּבְחַג הַשָּׁבְעוֹת וּבְחַג הַסְּבְוֹת וְלְאׁ יֵרָאֶה אֶת־פְּגֵי יהוָה רַיַקִם: אִישׁ כְּמַרִּתנַת יָרָוֹ כְּבְרָבֵּרת יְהוֹוֶה אַלהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לֶךְ: כּ שְׁבְּטֵים 18 וֹאַמְרִים הַעַּמוֹלְלָבְ בְּכָת-שְּעָלִיבְ אַשְׁעֶּר יְחוֹבִי אַר הָיך נֹתֵן דְלָּ לִשְׁבְּטֶיְרְ וְשֶׁפְּטִׁר אֶת-הָגָעם 19 מִשְׁפַט־צֶרֶק: לְא־רַתְשֶּה מִשְׁפְּט לְא תַבָּיר פָּגִים וְלְא־רִתַּקָּח שֹׁחַר כִּי רַזשֹּׁחַר יְעוֵר עִינֵי חֲכָמִים יַבְּלֵף הַבְּרֵי צַּדִּיקִם: צֶּדֶק אֶדֶק תִּרְדְּף רְלְ<u>מַען</u> 20 רַרְיָה וְיָרִשְׁתַּ אֶרִי־הָאָבץ אֲלֹהֶיךּ אֱלֹהֶיךּ ים לא־תִּשַע לְדָּ אֲשֵׁרָה בּי נַתְן לֶדְ: ס לֹא־תִּשַע לְדָּ אֲשֵׁרָה בּלֹרֶעִץ אֵצֶל מִוְבֶּח יְהֹוֶה אֱלֹהֶיךּ אֲשֶׁר הַיְּעֲשֶׂה־ 22 לַך: וְלֹא־רָתָקִים לָךָ מַצֵבֶרוֹ אֲשֶׁר שָׁנֵא יְרוֹנָה ין אֱלהֶיך: ם לְאֹרְחְוַבַּח בִיהוֹנָה אֱלֹהִיךְ: שור וָשֶּׁה אֲשֶּׁר יִהְיֶרה בוֹ מוּם כְּלֹ דְּבָר בֶע בִּי קוֹעֲבֶת יְהוֶֹה אֱלֹהֶיךְ הְוּא: ס כִּי־ יָפֶגַאַ בְקְרְבְּךָּ בְּאַתַר שְׁעָלֶיךָ אֲשֶׁר־יְרֹוּלֶרוֹ אֱלֹהֶיךָ נֹתַן לֶךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶּׁר יַעֲשֶּׁה אֶת־ יהַרֶע בְּעִינִי יְהֹוָה־אֱלֹהֶיךְ לְעַבְרֹ בְּרִיתְוֹ : וַנֹבֶּלְ בִּ וַיַּעַבדֹ אֱלֹהַים אֲחַלִּים וַיִּשְׁהַתחוּ לָהֶהם וְלַשֶּׁמֶשׁוּ

אוֹ לַיַרָּחַ אָוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְא־צְוְיתִי:

God in the place which he will choose; on the feast of unleavened bread, and on the feast of weeks, and on the feast of tabernacles: and no one shall appear before the Lord empty: 17. Every man according to what his hand can give, according to the blessing of the LORD thy God which he hath given thee.

18. Judges and officers shalt thou appoint SHOPHETIM. unto thyself in all thy gates, which the LORD thy God giveth thee, throughout thy tribes: and they shall judge the people with a just judgment. 19. Thou shalt not wrest judgment; thou shalt not respect persons, and thou shall not take a bribe; for the bribe blindeth the eyes of the wise, and perverteth the words of the righteous. 20. Justice, only justice shalt thou pursue, in order that thou mayest live, and retain possession of the land which the Lord thy God giveth thee.

21. Thou shalt not plant unto thyself a grove, or any tree, near the altar of the Lord thy God, which thou shalt make unto thyself. 22. Neither shalt thou set thee up any statue, which the LORD thy God hateth.

1. Thou shalt not sacrifice unto the LORD CHAP. XVII. thy God any bullock, or lamb, whereon there is a blemish, any thing evil; for it is an abomination unto the Lord thy God.

2. If there be found in the midst of thee, within any one of thy gates which the LORD thy God giveth thee, a man or a woman, that doth the wickedness in the eyes of the LORD thy God, to transgress his covenant, 3. And he hath gone and served other gods, and worshipped them, either the sun, or moon, or any of the host of heaven, which I

a It is probable that the single stones were erected by heathens for altars to idols; hence the prohibition of them, and of all figures or statues put up as monuments.

יּ וְהֻנֵּר־לְּךָּ וְשָׁמֶעְתָּ וְדָרַשְׁרָּ, הִיטֵּב וְהִנַּה אֱמֶרתֹ נְכִיוֹן הַדָּבָּר נָגֶעשְׁרָאֵה הַתְּוֹעֵבֶה הַוֹּאַת בְּיִשְׂרָאֵל:

בְּוֹקְוֹצֵאתֵ אֶת־הָאִישׁ הַהֹוֹא או אֶת־הָאָשֶׁה הַהְּוֹצְא הַלְּעָבְנִים אָשְׁרִ הָּבְּנִים אָשְׁרִ הְּעָלִיוְדְּ אֶרִר־הָצְעַרְיִךְּ אֶרִר־הָצְעַרְיִךְּ אָרִר־הְעָעַרְיִךְּ אָרִר־הְעָעַרְיִךְּ אָרִר־הְעָעַרְיִךְּ אָרִר־הְאָשָׁר וְסְכַּוְלְתָּם בְּאֲבָנִים אָרְיִרְּיִּ אָר אָרְיִיְּבְּיִים אָוֹ אֶרִרּהְיִשְׁר וְסְכַּוְלְתָּם בְּאֲבָנִים בּיִאַבְנִים בּיִיּבְנִים בּיִּבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בּיִּבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּיִבְּנִים בְּבְּבְנִים בְּבְּבְנִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּבְּבְּיִם בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִבְּיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּיִּבְּיִּבְּיִבְּיִּבְּיִבְּיִם בְּיִּבְּיִבְּים בְּיִּבְּיִבְּיִבְּיִם בְּיִּבְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִבְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִבְּיִּבְיִּים בְּיִּבְּיִבְּיִּבְיּבְּיִבְּיִּים בְּיִּבְּיִבְּים בְּיּבְּיִבְּים בְּיּבְּיבְּים בְּיּבְּיִבְּיִבְּיִּבְּים בְּבְּנְנִים בְּיּבְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיּבְיּבְיּבְּיִבְּיִּבְּיִּבְּים בְּבְּיִבְּיִּים בְּיִים בְּיִיבְּים בְּיּבְיבְּים בְּיִיבְּיִים בְּיִיבְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּים בְּיִיבְּיִבְּים בְּיִים בְּיבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּיִּים בְּיִיבְיּים בְּיִים בְּיִיבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְים בְּיִיבְּים בְּיִיבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּים בְּיבְיּבְים בּיּבְיים בּיבְּים בּיבְּיבְים בּייִים בְּיּיבְּים בְּיבְּיבְיים בּיּיבְיים בּיּיבְיים בּיבְיים בְּיבְּיּים בְּיבְיּים בְּיּיבְיים בּיבְּיים בּיבְּייִים בְּיּיבְּיים בְּיבְּיְיבְיים בְּיּיבְּיּים בְּיּיבְּיבְיים בּיבְיּיבְּיים בְּיבְיבְּיים בְּיבְּיים בְּיבְיּיִים בְּיבְייִים בְּיבְּיִים בְּיבְיּיבְיים בּיבְיים בְּיבְיים בְּיבְיים בְּיבְיים בּיבְייבְיים בְּיּיבְיים בּ

וְמָתוּ: עָל־פִּיוּ שְנָיִם עַרִים אוֹ שְלשָה עַרִים יוּמַת 6

וּבַערתְּ דָרָע מִקּרְבֶּף:

בִי יִפְּלֵא מִמְּהֹ דְבְיר לַמִּשְׁפָּט בִּין־דָּם וּ לְדָם בִּין־דֵּין
 לְרִין וּבִין נְנַעַ לְנֶנַע דִּבְרֵי רִיבְת בִּשְעָרֶיְה וְבַּמְתַּ וְעַלְיִתְ אֶלְהֶיִה וְבַּמְתַּ וְעַלְיִתְ אֶלְהֶיִה בְּיִּלְיִם בְּיִּרְ יִהְוָח אֱלֹהֶיִה בְּוֹ:

י וּבָאהָ אֶל־הַכְּהָנִים הַלְוֹיִם וְאֶל־הַשׁבֵּׁט אֲאֶר יִהְיֶה יּ בַּיָּמֵים הָהֵסְ וְדָרַשְׁתָּ וְהִנִּירוּ לְךָּ אֶת דְבַר הַפִּשְׁבָּט:

יוְעִשִּׁיתָ עַלֹּ־פִּי תַּדְּבָר אֲשֶׁר יִנִידוּ לְּדְּ מִן־הַפְּּלְוּם הַוּא אֲשֶׁר יִבְתַר יְחוֶה וְשְׁמַרְתָּ לְעַשׁוּרת כְּכְל

יוֹרוּך וְעַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲבְשֶׁר יוֹרוּך וְעַל־ הַמִּשְׁבֵּט אֲשֶׁר־יְאִמְרוּ לְּךָ תַּעֲשֻׂה לְא הָסוּר מִן־ הַמִּשְׁבֵּט אֲשֶׁר־יְאִמְרוּ לְדָּ תַּעֲשֻׂה לְא הָסוּר מִן־

12 חַדְּבֶר בְּאַשֶּׁר־יַגִּיִרוּ רְךְ יָמִין וּשְׂמְאַר : וְרָאִּישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָרוֹן לְבִלְתִּי שְׁמַעֹ אֶל־הַכּהֵן הַעֹמֵּר לְשֶׁרָת שָׁם אֶת־יְהוֹנָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשׁבֵּט וּמֵתֹ have prohibited; 4. And it be told thee, and thou hearest of it: then shalt thou inquire diligently; and, behold, if it be true, the thing is certain, such abomination hath been wrought in Israel: 5. Then shalt thou bring forth that man or that woman, who have committed this wicked thing, unto thy gates, even that man or that woman, and thou shalt stone them with stones till they die. 6. Upon the evidence of two witnesses, or of three witnesses, shall he that is worthy of death be put to death; he shall not be put to death upon the evidence of one witness. 7. The hands of the witnesses shall be first upon him to put him to death, and the hands of all the people at the last; and thou shalt put the evil away from the midst of thee.

8. If a matter be unknown to thee for decision, between blood and blood, between plea and plea, and between bodily injury and injury, (or) matters of controversy within thy gates: then shalt thou arise, and get thee up unto the place which the LORD thy God will choose; 9. And thou shalt come unto the priests, the Levites, and unto the judge that may be in those days, and thou shalt inquire, and they shall inform thee of the sentence of the case: 10. And thou shalt do according to the sentence, which they may tell thee from that place which the LORD will choose, and thou shalt observe to do according to all that they may instruct thee: 11. According to the sentence of the law which they may instruct thee, and according to the decision which they may say unto thee, shalt thou do: thou shalt not decline from the sentence which they may tell thee, to the right, or to the left. 12. And the man that will act presumptuously, so as not to hearken unto the priest that standeth to minister there before the LORD thy God, or unto the judge, even that man shall die: and thou

a HER. " Mouth."

יבְעַרְהָּ הָהָישׁ הַהֹּוּאַ וְבָעַרְהָּ הָרֶע מִיִּשְּׁרָאֵל : וְכָל־הָעֶם בּיּ

יִשְׁמְעֵּוּ וְיִרֶּאוּ וְלְּא יְזִירָוּן עְוֹד: ם שני בִּידּ רְדַבָּא אֶלִּיהָיִּבֶּרִץ אֲשֶׁר יְהֹנֶרה אֱלֹהֶיךָּ נֹתַן דְּדְׁךְ וִירִשְׁתָּה וְיָשַבְּתָּה בָּה וְאֶמֵרְתָּ אָשִׁימָה עְלֵי בְּלֶךְ וִירִשְׁתָּה וְיָשַבְתָּה בָּה וְאָמֵרְתָּ אָשִׁימָה עְלֵי בְּלֶךְ

יַרְבֶּׁתֹּ־לְּוֹ סוֹסִים ְּוֹלְא־יַּיְשֵּׂיב (לֹא־יַרְבֶּּתֹּ־לַוֹ סוֹסִים ְוֹלְא־יִשְּׂיב אַ לֹא־אָחִיךְ הְוֹא בַקּ לְאֹ־יַרְבֶּּתֹּ לְנִם בְּיִהֹּנָה אָמֵר אָמֵר אָמֵר בְּוֹת כְּוּס וַיִהֹנָה אָמֵר

ין לֶבֶּם לֵא הִסִפוּן לְשֶׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַשֶּׁה עוֹר: וְלָא יַרְבֶּה־לְּוֹ לוֹ נָשִׁים וְלִא יָסָוּר לְבָבֶוֹ וְבָפֶּף וְזָהָבְ לְא יַרְבֶּה־לְּוֹ

אָר : וְהָיָה כְשָּבְתוֹ עַל כִפַא מַמְלַכְתוֹ וְכָּתַב לוֹ אֶת־מִשְנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־מַבֶּר מִלְּבְּנֵי הַכְּהַנִים

יִלְנִים : וְהָיְתָה עִּמֹּוֹ וְנָקְרָא בְּוֹ כָּל־יְמֵי חַיָּיֵו לְמַעַן יִלְמַׁר לְיִרְאָרוֹ אֶת־יְהוָרה אֱלֹהָיו לִּשְׁמֹר אֶת־כָּל־ דּבְבֵּי הַתּוֹרָה הַוָּאַת וְאֶת־הַחָקִים הָאֱלֶה לָעשֹתָם:

עם־יִשְׁרָאֵל אָשֵׁי יִהְנָה וֹלְבְלְתָּי סְוּר מִוֹּ־הַמְּצְוָה יְנַחְלְּהִי סְוּר מִוֹּ־הַמִּצְוָה יְמִים עִר־מַמְלַבְתְּוּ יְמֵים עִר־מַמְלַבְתְּוּ יְמֵים עִר־מַמְלַבְתְּוּ יְמֵים עִר־מַמְלַבְתְּוּ יִמְים בִּלְיִים בָּל־שֵׁבֶּט לֵנִי חֵלֶּק וְנַחֲלָה יִים יִשְּׁרָאוֹ יִאַבְרִיוּן יִמְים עִרִּיִּים עִרִּים יִשְּׂרָאוֹ יִאַבְרִיוּן יִמְּעָן יִשְּׁרָאוֹ יִאַבְרִיוּן יִּמְים עִרִּים יִשְּׂרָאוֹ יִאַבְרְוּוּן יִבְּעָּרְוּן יִמְים עִרִּים יִשְּׂרָאוֹ יִאַבְּרוּוּן יִמְיִים עִּרִּים יִשְּׂרָאוֹ יִאַנְרְוּוּן יִמְים עִרִּים עִרִּים יִּעְרָּוּוּן יִּמְים עִרִּים יִשְּׁרָאוֹים בְּלִּבְּנִים בְּלְנְיִם בְּלִּבְּנִים בְּלְיִים בְּלִּבְיתוּ יִנְחָים בְּלִישְׁבְּט בְּוּיִים עִרִּים בְּלְבָּוּוּן יִּמְים בְּלִּבְּרְוּוּן יִמְיִים עִרִּים בְּלְּבָּיוּ בְּעָּבְיּבְּיוּ בְּנְתְּיִים בְּלִּבְיוּ בְּעָבְּים בִּיִּשְׁרָאוֹים בְּלּרִשְׁנְם בְּלִּבְּיוּן וּיִשְּׁרָאוֹים בְּלְבְּיִים בְּיִּבְּיוּם בְּלְבְּיִּם בְּעִּבְּיוּ בְּבְּיוּוּם בְּלְבִיתוּ וּעְּרָבּיוּ בְּבְּיוֹבְיּים בְּלִייִים בְּיִיבְּיִבְּים בְּיוֹים בְּיִיבְּיִבְּיִּם בְּיִּבְּיוּם בְּבְּיבִּיוּים בְּיִבְּיִבְּיוּם בְּיִּבְּיוּם בְּיִבְּיוּם בְּיִּבְיוּם בְּבְּיבּים בְּיוּים בְּיִבְּיוּם בְּיִבְּיוּם בְּיבְּיוּים בְּיִבְּיוּים בְּיִּבְיִים בְּבְּיוּים בְּבִּיבּים בְּיִּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּיְיִים בְּבּיוֹים בְּיִּבְּיוּים בְּבּיוּים בְּבְּיוּים בְּיִּים בְּיִּבְּיִים בְּיִים בְּיִּיּיִים בְּיּבְּיִּיִים בְּיִּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּבְּיוֹים בְּיּבְיּים בְּבּיוּים בּיּבְּיוּים בּיּבּיים בּיּבְּיוּייִים בְּיבְּיִּים בּיּבּיוּים בּיּבְּיוּים בְּיּיִים בְּיּבְּיִים בּיּבְּיוּייִים בְּיִבְּייִים בְּיִים בְּיּבְּיִים בְּיּיִים בְּיִּיִים בְּיּבְּיִים בְּיּבְּיוּים בּיּבְּיוּים בּיּבְּיוּים בּיּבּיוּים בּיּבְּיוּים בּיּבּיוּים בּיּבְּיוּים בּיּבְּיוּים בְּיּבְיוּיים בְּיוּים בְּיּוּיִים בְּיּבְּיִיםּיִּים בּיּבְּיוּבְּיוּים בּיּבְּיוּים בְּיּיִים בְּיּבְּיוּים בְּיוּיִים בְּיוּים בּיוּי

shalt put away the evil from Israel. 13. And all the people shall hear, and be afraid, and do no more presumptuously.*

14. When thou art come unto the land which the LORD thy God giveth thee, and thou hast taken possession of it. and dwellest therein, and thou sayest, I wish to set a king over me, like all the nations that are round about me: 15. Then mayest thou set a king over thee, the one whom the LORD thy God will choose; (but) from the midst of thy brethren shalt thou set a king over thee; thou mayest not set over thee a stranger, who is not thy brother. 16. Only he shall not acquire many horses to himself, so that he may not cause the people to return to Egypt, in order to acquire many horses; whereas the Lord hath said unto you, Ye shall henceforth not return any more on that way. 17. Neither shall he take to himself many wives, that his heart may not turn away: neither shall he acquire to himself much silver and gold. 18. And it shall be, when he sitteth upon the throne of his kingdom, that he shall write for himself a copy of this law in a book out of (that which is) before the priests the Levites: 19. And it shall be with him, and he shall read therein all the days of his life; in order that he may learn to fear the Lord his God, to keep all the words of this law and these statutes, to do them. 20. So that his heart be not lifted up above his brethren, and that he turn not aside from the commandment, to the right, or to the left: in order that he may live many days in his kingdom, he, and his children, in the midst of Israel.*

CHAP. XVIII.

1. The priests, the Levites, and all the tribe of Levi, shall have no part nor inheritance with Israel; the offerings of the Lord made by fire, and his inheritance shall they enjoy.

2. But any inheritance

^a Egypt being the country which produced the best horses.

2 וְנַחֲלֶה לֹא־יֶרְהָיֶה־לֹּוֹ בְּנַקְרֶב שֶׁחֵיו יְרוּוָהׁ הַנְּאַ

יִרְיֶהְ מִשְׁפַּט הַכְּהָנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת וְבְּחֵי יִרְיֶהְ מִשְׁפַּט הַכְּהָנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת וְבְחֵי הַיָּזְבַח אִם־שִּוֹר אִם־שֶׂר וְנְרַתוֹ לַכּהֵׁן רַזְּרְעַ וְהַלְּחָיִים וְהַמָּבְה: רֵאשִׁית דְּנָנְךְ תִּיִרְשְׁךָ וְיִצְהָּרֶךְ וְהַלְּחָיִים וְהַמָּבְרָה: רֵאשִׁית דְּנָנְךְ תִּירְשְׁךָ וְיִצְהָּרֶךְּ

יבו אָשִית גָז צְאַנְךָ תִּמֶּן־לְוֹ: כֵּי בֹוֹ בָּחֵר יְרֹתְּרָה זְּ

אָלהֶיךְ מִבְּלִי שֵׁלְמֵיךְ עַעֵּמֹד לְשָׁבֶרוּ בְּשֵׁם-יְהְנֶח יבֹא הַבְּוֹי כָּל-הַיָּמִים: ס רבע וְכִי יְבֹא הַבְּוֹי כָּל-הַיָּמִים: ס רבע וְכִי אַשֶּׁר-הְוּא וּבָנִיו כָּל-הַיָּמִים:

יהנה יהנה יהנה בשם יהנה בשלה בשם יהנה אלהיו בכל-אחיו הולוים העמרים שם לפני

אַבֶּרוּ לְבֵּר מִמְבָּבָיוּ עַלְ- 👂 יְרוּוָרוּ : חֵבֶּל בְּחֵלֶן יֹאבֵלוּ לְבֵּר מִמְבָּבָיוּ עַלְ-

ס בי אַתָּה בֶּא אֶל־ הָאָבֶץ אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ נֹתַן לֶךְּ לְא־רִילְמֵר

יירי בְּנְוֹ־־וּבִרְתוֹ בָּצֵאֶשׁ קֹמֵם קְסָמִים מְעוֹגֵן מַעַבִּיר בְּנְוֹ־־וּבִרְתוֹ בָּצֵאֶשׁ קֹמֵם קְסָמִים מְעוֹגֵן

יו וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּף: וְחֹבֶר חֻבֶּר וְשֹּצֵּאַל אוֹב וְיִדְענִיי 11

ים: בּי-תְוֹעֲבַרֹת יְהְנָת בָּל-תַּמֵּרֹת בָּל בִּיבּרת יְהְנָה בָּל-עֲשֵׁה אֵלֶרה וּבִגְלַל הַחְּוֹעַבָּרת הָאֵלֶה יְרְדָּנָרה אֱלֹהֶיךְּ

יהוָה אורָתם מַפָּגִיף: רָתמֵים הְּהְיֶּה אַם יְהוָה 13

he shall not have among his brethren: the LORD is his inheritance, as he hath said unto him.

- 3. And this shall be the priest's due from the people, from them that slay an animal, whether it be ox or sheep: then shall each one give unto the priest the shoulder, and the two cheeks, and the maw. 4. The first fruit of thy corn, of thy wine, and of thy oil, and the first shearing of thy sheep, shalt thou give him. 5. For him the Lord thy God hath chosen out of all thy tribes, to stand to minister in the name of the Lord, he and his sons all the days.*
- 6. And if the Levite come from any one of thy gates out of all Israel, where he sojourneth, and come with all the desire of his mind unto the place which the Lord will choose: 7. Then shall he minister in the name of the Lord his God, like all his brethren the Levites, who stand there before the Lord. 8. They shall have like portions to eat, beside that which cometh of the sale of his patrimony.
- 9. When thou comest into the land which the Lord thy God giveth thee, thou shalt not learn to do after the abominations of those nations. 10. There shall not be found among thee any one who maketh his son or his daughter to pass through the fire, one who useth divination, one who is an observer of times, or an enchanter, or a conjurer, 11. Or a charmer, or a consulter with familiar spirits, or a wizard, or who inquireth of the dead. 12. For all that do these things are an abomination unto the Lord; and on account of these abominations the Lord thy God doth drive them out from before thee. 13. Perfect shalt thou be

^a This version of the English Bible is nearly in accordance with ABEN EZRA. MENDELSSOHN, renders: "Beside his income of his property at home which he may sell." ARNHEIM, however, refers vol. v. 10

אַלהֶיך: כִּיו הַגוּיַם הָאֵלֶרו אֲשֶׁר אַחָּרוֹ יוֹרֵשׁ וּשְׁמֶעוּ וְצַּלֹ־קְשְׁמָנִים וְאֶלֹ־קְסְמִים יִשְׁמֶעוּ וְצַחְּרָה וּשְׁמֶעוּ וְצַחְּרָה וּשְׁמָעוּ 15 לַאַ בַּן נָרַתוּ לְדָּ יְהֹנֶה אֱלֹהֶיך: נָבִּיא מִקּרְבְּדָּ מְצַּסְׂיָרְ בָּמֹנִי יָקִים דְרָ יְרְוֶרו אֱלֹהֶיךְ אֵבֶיוּ לּה הַשְּׁמְעוּן: כְּבֹל אֲשֶׁר־שָׁאַלְהָ מֵעָם יְהוָה אֱלֹהֶיךְ 16 בְּחַבֵּב בְּיִוֹם הַוּקְהָוֹר לֵא אֹבֵף רְשְׁמֹעׁ אָת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי וְאֶת־הָאֵשׁ הַנְּרֹלָה הַוּאַת 17 לא־אֶרְאֶה עוֹר וְלָא אָמְוּרת: וַיָּאמֶר יְהוָדה בַּלְיֵּ 18 הַיִּטְיבוּ אֲשֶׁר דְּבֵּרוּ: נָבִּיא אָקִים לְהֶם מְקֶרֶב אָחֵיהֶם כָּמֶוֹךְ וְגָרַתִּיִי דְבָרֵיֹ בְּפִיוֹ וְרָבֶּרְ אֲלֵיהֶׁם 19 אָרת כָּרל־אֲשֶׁר אֱצַוּנְנּוּ: וְחָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לְאַד יִשְׁטַע אֶרִל-דְבָרֵי אָשֶׁר יְדַבֵּר בִשְׁמֵי אָנֹבִי 20 אַרְרשׁ מֵעמְוֹ: אַרְ רַזְנַבְיא אָשׁר זְוִיד רֹבְרַבּר דָּבֶּר בִּשְׁכִּי אֲרוּ אֲשֶׁרְ רְשֹׁא־צִנִיתִיוֹ לְדַבֶּר וַאֲשֶׁר יָרַבֶּר בְּשֵׁם אֱלֹהַים אֲחַרִים וּמֶת הַנָּבִיא הַהְוּא: יוְבִי רוֹאַמֻר בִּלְּבָבֶּךְ אֵיכָה נֵדֵע אֶת־הַדְּבֶּר אֲשֶׁר 21 יְהוָרה יְהַלָּה יִ אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָרה 22 וְלֹא־יִרְדֶּיֶרָה תַדָּבָר וְלִֹא יָבֹא רָהוּא הַדְּבָּר אֲשֶׁר ק־א־דְבֶּרְוֹ יִדֹּוֹנֶה בְּוָדוֹן דְּבְּרָוֹ הַנָּבִיא לְא רָגוּר ם בִּי־יַכְרִّית יְהֹוְהַ אֱלֹהֶׂיךְּ יש מְמֵנוּ :

אַת־הַגוּוֹיָם אֲשֶׁר יְחַנָה אֱלֹהֶיך נֹתֵן לְדָ אֶת־אַרְצָם

with the Lord thy God.* 14. For these nations, which thou art about to dispossess, hearken unto observers of times, and unto diviners; but as for thee, the Lord thy God hath not assigned the like unto thee. 15. A prophet from the midst of thee, of thy brethren, like unto me, will the LORD thy God raise up unto thee; unto him shall ye hearken; 16. According to all that thou didst desire of the LORD thy God in Horeb on the day of the assembly, saying, I wish no more to hear the voice of the LORD my God, and this great fire I wish not to see any more, that I die not. 17. And the Lord said unto me, They have done well in what they have spoken. 18. A prophet will I raise up unto them from among their brethren, like unto thee; and I will put my words in his mouth; and he shall speak unto them all that I may command him. 19. And it shall come to pass, that if there be a man who will not hearken unto my words which he shall speak in my name, I will require it of him. 20. But the prophet, who may presume to speak a word in my name, which I have not commanded him to speak, or who may speak in the name of other gods-even that prophet shall die. 21. And if thou shouldst say in thy heart, How shall we know the word which the LORD hath not spoken? 22. That which the prophet speaketh in the name of the Lord, and the thing do not happen and come not to pass-that is the word which the Lord hath not spoken; in presumption hath the prophet spoken it; thou shalt not be afraid of him.

CHAP. XIX. 1. When the Lord thy God shall have cut off the nations, whose land the Lord thy God

this part of the verse back to verse 1:—The priests, the Levites, &c., shall have no property, "except the assigned portions (see Levit. xxv. 34) which shall remain in the family divisions;" taking ממכר in the light of "assigned portion," and בהי האבות מה האבות "family divisions,"

וִירשְׁרָּתֶם וְיָשַׁבְתָּ בְעֲרֵיהֶם וּבְבָהֵיהֶם: שָׁלְ־וֹשׁ עָרִים תַּבְּרֵיל לֶךְ בְּרַוֹּךְ צִבְיצְלְ אָבְשֶׁר יְחוֹרֵח אָלהֶּיף נֹתֵוּן דְּלָהָ דְלִרִשְׁתָהוּ: תָּכֵין לְהְּ תַּהֶּכֶךְ וְשַׁלַשְׁהָל אֶרת־גְּבָוּל צַּבְיּל אַרְצְרָּ אֲשֶׁר יַנְחִילְהָ יְחֹנֶרה אָלהֶיך וְהָיָה לְנִים שָׁפָּה כָּל־רֹצֵח: וְוֶהֹ דְבַר רַהרצַת אָשֶר־יָנָוּם שָׁמָח וָחֶי אֲשֶׁר יַכֶּרו אֶרת־ בעהו בּבְרַייבַערת וְרָוּא לְא־שֹנֵא לְוֹ מִרְמְלִּ שִׁרְשִׁם: וַאָּאשׁר יָבֹא אֶרת־רֵעָהוּ בַיַּעַר לַחְטְב עַצִּים וְנִדְּחָה יָדַוּ בַנַּרְזֶן רִלְכְרָת הָעֵּץ וְנָשַּׁר הַבַּרְיֶלֹ מִן־רָדְעַץ וּמָצָא אֶרת־רֵעֶרווּ וָמֶרת הוּא יָנְיִם אֶל־אַחַרת הָנְעָרִים־הָאֵלֶה וָחָי: פֶּן־יִרְהֹף גֹאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵׁחַ כִּי יֵחַם בְּׁלְבָבוֹ וְהִשִּינְוֹ בְּי־יֵרְבֶּרה הַבֶּרֶךְ וְהִבֶּרהוּ גָפֶשׁ וְלוֹ אַין מִשְׁפַּט־ בְּטֶת בִּי לַא שֹנֵא הָוּא לְוֹ מִהְמְוֹל שִׁלְשִוֹם: על־ בָן אָגֹכִי מְצַוְּהָ לֵאמֶר שָׁלְשׁ עָרֵים תַּבְּדִּיל לֶךְ: וֹאִם־יַרְחִיב יְהוַדָּה אֱלֹהֶיךָ אֶת־נְּבָּרְלְּ בִּאָשֶׁר נְשָׁבַע לַאֲבֹרֶתֶיךָ וְנָרָתו לְךָּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אַשֶּׁר דָבֶּר לָתִרת לַאָבֹהֶיף: בִּי־רִתשְׁמֹר אֶת־בָּל־הַמְצְוָּת רוֹאת בַלַעשרה אָשֶּׁר אָנֹכֵי מְצַוְךְּ רִייוֹם לְאַהַבֶּה אֶת־יְהוּוָה אֱלֹהֶיף וְלָבֶלֶכֶת בּּרָבֶיוּ בָּלֹ-הַיָּמֶים וְיָסַפְּהָּ לְךְ עוֹרֹ שָׁרֵשׁ עַלִּים עַר

giveth thee, and thou hast driven them out, and dwellest in their cities, and in their houses: 2. Then shalt thou separate three cities for thee in the midst of thy land, which the LORD thy God giveth thee to possess it. 3. Thou shalt put in order unto thyself the way, and divide into three parts the boundary of thy land, which the LORD thy God giveth thee to inherit, and it shall serve that every man-slayer may flee thither. 4. And this is the case of the man-slayer, who shall flee thither, that he may live: Whoso smiteth his neighbour without knowledge, when he hath not been an enemy to him in time past; 5. And when a man goeth into the forest with his neighbour to hew wood, and his hand fetcheth a stroke with the axe to cut down the tree, and the iron slippeth from the helve, and striketh his neighbour, that he die: this one shall flee unto one of these cities, and live: 6. Lest the avenger of the blood pursue the man-slaver, while his heart is hot, and overtake him, because the way is long, and smite him dead; whereas he deserveth not a judgment of death, inasmuch as he was not an enemy to him in time past. 7. Therefore do I command thee, saying, Three cities shalt thou separate for thyself. 8. And if the LORD thy God enlarge thy boundary, as he hath sworn unto thy fathers, and give thee all the land which he hath promised to give unto thy fathers; 9. When thou dost keep all this commandment to do it, which I command thee this day, to love the LORD thy God, and to walk in his ways all the days: then shalt thou add for thyself three cities more,

and understanding יהיי before the 'נגל'; compare with Numb. xxxvi. 12. This construction is ingenious, but certainly too improbable.

^a The road was to be made level, and guide-posts put up, so that the murderer might not be detained needlessly.

ס בּשֶׁלְשׁ הָאֵשֶׁר יְרוּנָה אֱלֹהֶיף נֹרֵנוּן לְּךְּ נַחֲלְגִּי וְהָנָה אַרְצְּךְּ אֲשֶׁר יְרוּנָה אֱלֹהֶיף נֹרֵנוּן לְךָּ נַחֲלְגִּי וְהָנָה עֵלֵיף הָשֶּׁלְשׁ הָאֵלֶּרוּ: וְלָאׁ יִשָּׁפֵּךְ בָּכּוּ נְּלִי בְּנֵקְיִּרְ

ין וְכִי־יִהְיֶה אִישׁ שֹׁנֵא לְרֵעֵּהוּ וְאָרֵב לוֹ וְלֵּכְם עָלְיוּ וְהִבָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֶרת וְנֶּס אֶל־אַחַרת הֶזְעָרִים הָאֵל :

יַרְ אָלְחוּ זִקְנֵי עִילוּ וְלָקְחָוּ אֹתְוֹ מִשֶּׁם וְנָתְנַוּ אֹתוֹ בְּיֵרְ וּ

וּ גֹאֵל הַהָּם וָמֵרת: לְאֹ־רָתְחְוֹם עֵינְהָ עָבֶלִיו וּבְעַרְהָּ

ם לא־יָקוּם עֵּר לְּהַ לְרִשְּתָּה: ם לא־יָקוּם עֵּר אֶּטָׁר בְּאִישׁ לְכָל־עִוֹן וּלְכָל־חַפְּארת בְּכָל־חֵטְאר אַשֶׁר יָחֲטָא עַל־פִּי וִשְׁנֵי עֵרִים אָוֹ עַל־פִּי שְׁלשָה־

עַרִים יָקוּם דָּבֶר : בְּי־יָקוּם עַר־חָמָס בְּאַישׁ 16

ין לַעַנוּרת בּוֹ סָרֶרה: וְעָסְרָוּ שְׁנֵי־הָאַנְשֵּׁים אֲשֶׁר־ לָהֶם הָרִיב לִּבְּנֵי יְהֹוֶּרִה לִּבְּנֵי הַבְּּהַנִּים וְהַשְּׁבְּּטִים

וּבְרְשִׁר יִרְיָוּ בַּיָּמִים רָהַם: וְבָרְשִׁרּ רַזְשִּׁפְּמִים רַזִּמֶב וְרִבָּה בִאָּחִיו: בּיִּמֵב וְרִבּה בִאָּחִיו: בּיִמֵב וְרִבּה בִאָּחִיו:

וּ וַעַשִּירֶם לוֹ בַאֲשֶׁר זָכֵם לַעֲשַוֹרת לְאָחֶיו וּבְעַרְהָ,

יִלְפּוּ דַלְעשׁוֹרת עוֹר כַּדָּבֶר הָרֶע הַאָּר וְיִבְאוּ וְלְאַר יֹלְפּוּ דַלְעשׁוֹרת עוֹר כַּדָּבֶר הָרֶע הַאָּר בְּקְרְבֶּךְ:

unto these three. 10. That innocent blood be not shed in the midst of thy land, which the LORD thy God giveth thee for an inheritance, and blood-guiltiness be brought upon thee.

- 11. But if any man be an enemy to his neighbour, and lie in wait for him, and rise up against him, and smite him mortally so that he die, and he fleeth unto one of these cities: 12. Then shall the elders of his city send and fetch him thence, and they shall deliver him into the hand of the avenger of the blood, that he may die. 13. Thy eye shall not have pity on him, but thou shalt put away the (shedding of) innocent blood from Israel, that it may go well with thee.*
- 14. Thou shalt not remove the landmark of thy neighbour, which they of old time have set in thy inheritance, which thou shalt inherit in the land that the LORD thy God giveth thee to possess it.
- 15. A single witness shall not rise up against a man for any iniquity, or for any sin, in any sin that he sinneth: upon the evidence of two witnesses, or upon the evidence of three witnesses, must a cause be established. 16. If a witness of violence rise up against any man to testify against him for any wrong: 17. Then shall both the men, who have the controversy, stand before the Lord, before the priests and the judges, who shall be in those days; 18. And the judges shall inquire diligently: and, behold, if the witness be a false witness, he hath testified falsely against his brother: 19. Then shall ye do unto him, as he had thought to do unto his brother; and thou shalt put away the evil from the midst of thee. 20. And those who remain shall hear, and be afraid, and shall henceforth commit no more any such evil in the midst of thee. 21. And thy eye

ין לא רָתְחוֹם עִינֶרֶךְ נֶפֶשׁ בְּנָפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן בְשֵׁן 21 יָד בְּיֶד בֶנֶגל בְּרָנֶגל : בִּי־תַצָּא לַמִּלְחָמָרה עַל־אִיְבֶּךְ וְרָאִירָה סַוּם וָנֶבֶבֹ עַם רַב מִפְּלְ רִאֹ תִירָא מֵהֶם בִּי־יְרוּנָה אֱלֹהָיךּ עַפְּׁךְ רַיִּפַעַלְהָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְהָיָה בְּקָרָבְכֶם אֶל־ הַפּּלְחָמֶרה וְנִגַּשׁ הַכּהָן וְרַבֶּר אֶלֹ־רָזָעִם: וְאָמֵר אָלהֶם שָׁמַע יִשְּׂרָאֵל אַהָּנם קְרָבִים הַיּיָּום לַפִּרְיחָמֶרוּ על-אִיְבִיכֶּכֵם אַרֹּ-יֵבַךְ לְבַבְּכָּם אַלּ הַיִרְאָוּ וְאַל־תַּחְפְּזֶוּ וְאַל־תַּעְרָאָוּ מִפְּנֵיהֶם: כֵּי יְהֹנֶרוּ אֶלְהֵילֶם הַהֹלֵךְ עִפֶּכֶם לְהַלְחֵם לְכֵּם עם־אִיְבֵיבֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְבֶם: וְדִבְּרָוּ הַשִּׁמְרִים אָל־רָזעָם לַאמר מִירָזאָישׁ אָשֶּׁר בָּנָה בְיִרת־ טרת ולקא טולרו ובלר וימב לקבילו פורמות בַּמִּלְחָלֶּה וְאָישׁ אַחֶר יַחְנְבֶנוּ: וּמִי־הָאִּישׁ אֲשֶׁר נָמַע בָּרָם וְלָא חַלְלוֹ יֵלֶךְ וְיָשָׁב לְבֵיתִוֹ פֶּן־יָמוּתֹ בַּמִּלְחָמֶה וְאָישׁ אַחֶר יְחַלְלֶנוּ: ומִי־רָאִישׁ אֲשֶׁר אַבָשׁ אִשְּׁהֹ וְלָא לְקָהָה יֵבֶשׁךְ וְיָשָׂב לְבֵירְוּ כָּוְ־ יְמוּרֹל בַּמֶּרְ חָמֶּר וְאִישׁ צַּחֵר יִקְחֶנָּרו: וְיָסְפַוּ רַיִשְׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־רָיָעָם וְאָמְרֹוּ מִי־חָאָישׁ הַנָּרֵא וַרָךְ הַלֵּלֶב וַבְּלֹךְ וְיָשָׁב לְבֵירָנוֹ וְלְא יִפֵּנִם אַת־לְבַב אָחָיו כִּלְבָבְוֹ: וְהָיָה כְבַלְּוֹת הַשְּׁמְרִים

shall have no pity; but life shall go for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.

1. When thou goest out to battle against thy enemies, and thou seest horse, and chariot, people more in number than thou, be not afraid of them; for the LORD thy God is with thee, who brought thee up out of the land of Egypt. 2. And it shall be, when ye are come nigh unto the battle, that the priest shall approach and speak unto the people; 3. And he shall say unto them, Hear, O Israel, ye come nigh this day unto battle against your enemies: let not your heart be faint, fear not, and be not downcast, and do not tremble because of them; For the LORD your God it is who goeth with you, to fight for you against your enemies, to save you. 5. And the officers shall speak unto the people, saving, What man is there who hath built a new house, and hath not dedicateda it? let him go and return unto his house, lest he die in the battle, and another man dedicate it. 6. And what man is there who hath planted a vineyard, and hath not redeemed^b it? let him go and return unto his house, lest he die in the battle, and another man redeem it. 7. And what man is there that hath betrothed a wife, and hath not taken her? let him go and return unto his house, lest he die in the battle, and another man take her. 8. And the officers shall speak yet farther unto the people, and they shall say, What man is there that is fearful and fainthearted? let him go and return unto his house, that the heart of his brethren become not as faint as his heart. 9. And it shall be, when the officers have made an end of speaking unto the people,

a i. e. Inhabiting it for the first time; the first use of a thing is called "consecration."

b At the fourth year from the planting.

לְרַבֵּר אֶל־יִדָּגֶעם וּפְּקְרָוּ שָׂרֵי צְּבָאָוֹרוּ בְּרָאִשׁ בְּי־תִקְרַב אֶל־עִיר שביעי D : הַעָם 10 11 לשלום: וְלֶנֶאת אֵלֵיה לְשָׁלוֹם: וְהָיָה אִם־שָׁלַוֹם תַּעַנְךָּ וּפֶּרְתָחָה כֶּלְרְ וְהָיָה כָּלֹּ־הָעָם יוֹנְמְצָּא־בָּה יָהְיִוּ רְלֹךָ לָמָס וַנַעַבְרוּך: וְאִם־לְא רַזְשְׁלִים עִפֶּׁךְ וְעַשְּׁרָנה עִפְּךָ מִרְּחָמֶה וְצַּרְהָ 13 אַלֶּיהָ: וּנְתָנֶה יְהֹוֶה אֱלֹהֶיךְ בְּיָרֶךְ וְחִכִּיתָ אֶת־בָּל־ יוַכּוּרָה לְפִי־חֶרֶב: רַק הַׁבְּשִׁים וְהַפַּהְים וּהַבְּהַלְּיה וְכֹל אֲשֶׁר יִרְיֵיֶה בָעֵיר בָּל־שְּׁרְלֶה תְּבִּוֹ לֻרְּ וֹאַכַּרְשָׁ אֶרִי-שְׁבַּלֹּ אִיְבֶּיךְ אִּיְבֶּיךְ אֲשֶׁר נָרֵנוּ יְרֹּנְרִי בּן הַעְשָׁהֹ לְכָל־הָעָלִים הָרְחֹקֹרֹת לָבֶל־הָעָלִים הָרְחֹקֹרֹת בּוֹ בפָק מְאָד אֲשֶׁר לֹא־מֶעָרֵי הַגְּוֹיִם־הָאֵלֶּה הַנָּה: יַרָק מֶעָרֵי הָעַפִּים הָאַלֶּה אֲשֶׁר יְהוַרה אֱלֹהֶיךְ 16 17 נֹתֶזן לְךָּ נַחֲלֶח לְא תְחַיֶּה כָל־נְשָׁמֶח: כִּי־חַחֲרֵם תחרימם החקי והאמרי הכנעני והפרוי אַלהֶיף: לְמַען בּוּבְּוּכֵי בַּאֲשֶׁר צּוָּה יְהוָה בֶּלֹהֶיף: לְמַען 18 אָשֶׁר לְא־יָלַמֶּרָוּ אֶרְתַכֶּם לַעַשׁוֹת כְּכֹל תְוַעַבֹּהָם אַשֶּׁר עָשִּׁר בּאַרְדִּילִם וֹנְיַטְאַהֶּם לְיִהוֹנְת בְי־תָצְוּר אֶל־עִיר 19 אַלְהֵיכֵם: D יָמִים רַבִּים לְהַלְחֵם עָלֵיהָ לְהָפְשָׁהּ לְא־תַשְׁחֵית

יאת עצה לנדח עליו נרון כי ממנו רואבר

that they shall appoint captains of the armies at the head of the people.**a

- 10. When thou comest nigh unto a city to make war against it, then summon it with words of peace. 11. And it shall be, if it make thee an nswer of peace, and open (its gates) unto thee: then shall it be, that all the people that are found therein shall be tribut ries unto thee, and they shall serve thee. 12. But if it will make no peace with thee, and maketh war against thee, then thou shalt besiege it: 13. And when the LORD thy God hath delivered it into thy hands, thou shalt smite every male thereof with the edge of the sword; 14. But the women, and the little ones, and the cattle, and all that is in the city, all the spoil thereof, shalt thou take unto thyself; and thou shalt enjoy the spoil of thy enemies, which the LORD thy God hath given thee. 15. Thus shalt thou do unto all the cities which are very far off from thee, which are not of the cities of these nations. 16. But of the cities of these people, which the LORD thy God doth give thee for an inheritance, thou shalt not let live a single s ul. 17. But thou shalt utterly devote them; namely, the Hittites, and the Amorites, the Canaanites, and the Perizzites, the Hivites, and the Jebusites; as the LORD thy God hath commanded thee: 18. In order that they may not teach you to do after all their abominations, which they have done unto their gods; and ye thus sin against the Lord your God.
- 19. When thou besiegest a city a long time, in making war against it to capture it, thou shalt not destroy the trees thereof by forcing an axe against them; for of them thou

^{*} Mendelssohn renders this: "Then shall some chiefs commence the mustering at the head of the people."

^b It would appear from the general idea, that "shalt" is not a command, but a mere permission, prohibiting the molestation of the women and children.

וְאֹרְהוֹ לָא תִכְּלִרת כֵּי הָאָרֶם עֵמְךְ הַשְּׂרֶה לְכְא מַאָּבָּכָל הוּא אֹרְזוֹ תַשְׁחִירת וְכָרֶתְּ וּבָנֵיתָ מָצּוֹר עַלְּהָעִיר אֲשֶׁרְ-הִוֹּא עִשְׁה עִמְּךְ הַּנִּיתָ מָצּוֹר על-הָעִיר אֲשֶׁרְ-הִוֹּא עִשְׂה עִמְּדָם עֵקְיּ על-הָעִיר אֲשֶׁרְ-הִוֹּא עִשְׂה עִמְּדָם בִּיּ

לְהְ לְרִשְּׁהָה נפֵּל בַּשְּׁרֶה לְא נוֹרַע מִי הָבָּהוּ: לְךָּ לְרִשְּׁהָה נפֵּל בַּשָּׂרֶה לְא נוֹרַע מִי הָבָּהוּ:

מְבִיכְּית הֶחֶלֵל וִ וְהָיָהַ הִּעִיר ְהַקְּרֹבָה אֶל־הָמָערֹים יַבְשֶׁר מַבְּיכְים יַבְשֶׁר מַבְיכְּית הָחֶלֵל מַבְיכְּית הָחֶלֵל מַבְיכְּית הָחָלֵל וֹ וְהָיָהַ וְשִׁבְּמֵיך וֹשְׁבְּמֵיך וֹשְּבְּמִיך וֹשְׁבְּמֵיך וֹשְׁבְּמִיך וּמְיִבְּיל וֹשְׁבְּמֵיך וֹשְׁבְּמֵיף וֹשְׁבְּמִיר וְבְּמְיִים בְּיִבְּיל וֹבְּיִים בְּיִבְּיל וֹבְּיִבְיל וֹבְּיִים בְּיִבְּיל וֹבְּיל וְבְּיבְיל וֹבְּיל וְבְּיבְיל וֹבְּיל וְבְּילְבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וֹבְּיל וְבְּילְיבְיה וֹבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּילְבְיל וֹבְּיל וְבְּילְיבְיל וֹבְּיל וְבְּיל וְבְּילְבְיל וֹבְיל וְבְּילְבְיל וְבְּיל וְבְּילְבְיל וְבְּילְבְיל וְבְּיל וְבְּילְבְיל וְבְּילְבְיל וְבְּילְבְיל וְבְּיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וְבְּיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וֹבְיל וְבְּיל וְבְיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְיל וֹבְיל וֹבְיל וְבְיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְיל וְבְיל וְבְיל וְבְּיל וְבְּיל וְבְּיל וּבְיל וְבְּיל בְּיבְיל וְבְּיל בְּיבְיל וְבְּיל בְּיבְּיל וְבְיל בְּיל בְּיל בְּיבְיל וְבְיבְיל בְּיבְיל בְּיבְיל וְבְיבְיל בְּיב בְּיל בְּיבְיל בְיבּיל בְיבּיל בְיבּיל בְּיבְיל בְיבְיבְיל בְיבְיל בְיבְיבְיל בְיבְיבְיל בְיבְיבְיבְיל בְיבְיבְיבְיל בְיבְיבְיל בְיבְיבְיבְיבְילְיב בְּיבְיבְיבְיל בְיבְיבְיבְיבְיל בְיבְיבְיב

וְלֵקְקְחוֹּ זִקְנֵי הָעִּיר הַהָּוֹא עֶנְלַת בָּלָּר אֲשֶׁר לְאׁ־ עַבַּר בָּה אֲשֶׁר לֹא־מֶשְׁבֶרוֹ בְּעְלֹ : וְרֹחוּרְרוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהָּוֹא אֶרת־הָעָנְלָה אֶלֹ־נַחַל אֵזִיהָׁן אֲשֶׁר הָעִיר הַהָּוֹא אֶרת־הָעָנְלָה

לא־יֵעבֵר בְּוֹ וְלָא יָזֵרֶע וְעְרְפּוּ־שֶׁם אֶרת־הָעָגְלֶה בּנְחַל: וְנִנְשִׁוּ הַכְּהָנִים בְּנֵי לֵוֹי כִּי בָׁם בָּחֵׁר יְהְנֻה בּנְחַל: לְאֵרְרֹּנוֹ וּלְבָרֶךְ בְּשֵׁם יְהוֹיֶה וְעַל-פִּיהֶם אָבּלֹהָיֹרְ לְאֵרְרֹּנוֹ וּלְבָרֶךְ בְּשֵׁם יְהוֹיֶה וְעַל-פִּיהֶם

יְהְיֶה כָּר - רִיב וְכָל-נְגְעֵי: וְכֹל זִקְנֵי הָהְעִיר הַהְּוֹא הַקְרבִים אֶל-הָחָלֶל יִרְחַצוּ אֶת־יְרֵיהֶם עַל-הָעֶגְלָה

ז הַעֲרוּפָרה בַנָּחַל : וְעָנִוּ וְאָמְרֵוּ יָהֵינוּ לְאׁ שֶׁפְּבָרהׁ

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּרִירָל יְהֹנָה לְא רָאָה: כַּפֵּר ּלְעַמְּלְּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּרִירָל יְהֹנָה וְאַל־רִּתִתּן דֵּם נְּלִי

יְשְׂרָבֶאֶל וְנַכַּפֵּר לְהֶם הַקְּם: וְאַהָּאָל יְנַכַּפֵּר לְהֶם הַקְּם: וְאַהָּה * מפטיר *

mayest eat, and thou shalt not cut them down (for the trees of the field is man's life) to employ them in the siege: 20. Only those trees of which thou knowest that they are not fruit trees, thou mayest destroy and cut down; and (thus) thou canst build bulwarks against the city that maketh war with thee, until it be subdued.

1. If a slain person be found in the land which the LORD thy God giveth thee to possess it, lying in the field, and it be not known who hath slain him: 2. Then shall thy elders and thy judges go forth, and they shall measure unto the cities which are round about the one that is slain. 3. And it shall be, that the city which is the nearest unto the slain person, even the elders of that city shall take a heifer, which hath not been wrought with, which hath not drawn in the yoke; 4. And the elders of that city shall bring down the heifer unto a rough valley, which is neither tilled nor sown, and they shall break there the neck of the heifer in the valley; 5. And the priests the sons of Levi shall come near; for them the LORD thy God hath chosen to minister unto him, and to bless in the name of the LORD; and by their decision shall be done (at) every controversy and every injury; 6. And all the elders of that city who are nearest unto the slain person shall wash their hands over the heifer, the neck of which is broken in the valley;* 7. And they shall commence and say, Our hands have not shed this blood, and our eyes have not seen it. 8. Grant pardon unto thy people Israel, whom thou hast redeemed, O Lord, and lay not innocent blood in the midst of thy people Israel; and the blood shall be forgiven them. 9. And thou shalt put away the (guilt

^a Onkelos, Rashi and Mendelssohn render: "Is then the tree of the field like man, that thou shouldst put it in a state of siege?"—

רְעַבֶּעֶר רַזַּרֶם הַנְּבֶּןי מִקּרְבֶּךְ כִּי־רַגְעַשֶּׂרְה הַיָּשֶׁר ס בִּי־תַצְא לַמִּלְחָמֶה על-אִיבֶיךְ וּנְרָענוֹ יְרֹזֶוֹה בֶּעלֹהְיִךְ בְּיָבֶךְ וְשָׁבִירָּ על-אִיבֶיךְ וּנְרָענוֹ יְרֹזֶוֹה בֶּעלֹהָיִרְ בְּיָבֶךְ וְשָׁבִירָ

יו שָבְוּוֹ: וָרָאִּירָל בַּשִּבְּיָּה אֵשֶׁרת יְפַת־תְּאַר וְחָשַׁקְתָּ

בּיתֶלֵּ וֹלְלָחָה אָתִּרִאִּשְׁהּ וְאָשְׁרָּה אָתִּרִאּפּּרְנְיִהְ: בּיתֶלֶּה וְגִלְחָה אָתִּררִאִשְׁהּ וְאָשְׁהֹי וְהַבֵּארֵהה אֶלּ-רַּתוּף

14 לְאִשֶּׁה : וְהָיָּה אִם־לְא חָפַצְּהָ בָּהּ וְשִׁלַחְהָהּ לְנַפְשָׁה וּמָכְר לְא־רִתִמְכְּרֶנָה בַּכְּמֶף לְא־תִרְעַמֵּר בָּה תַחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָה: ס כִי־

אַנוּאָרו וְיֵלְרוּ־רָלוּ בָנִּים הָאַחַת אַחוּבָה וְהַשְּנוּאֵה שְׁנִּי נְשִׁים הָאַחַת אַחוּבָה וְהַשְּנוּאֵה שָׁנִי נִשְׁים הָאַחַת אַחוּבָה וְהַשְּנוּאֵה יַבּ

ינְהָיֶה הַבֵּן הַבְּּכְר לַשְּׁנִיאָה : וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִיּלְוּ אֶרת־בָּנָיו אֵרת אֲשֶׁר־יִהְיֶה רְּ'וֹ לְא יוּכַּל לְבַבֵּר אֶרת־בֶּן־הַאָּבחוּבָּר עַל־בְּגֵי בֶּן־הַשְּׁנוּאָר הַבְּכְר :

זו בִּי אֶרת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּנוּאָה יַבִּיר לְרֶּתֶרת לוֹ בִּי שְׁנִּים בְּכִל אֲשֶׁר־יִפְּצֵא לְוֹ כִּי־הוּאֹ רֵאשִית אֹנוּ

פּר לוֹ מִשְׁפֵּט הַבְּכֹּרְה: ס כִּי־יִהְיֶה דְּלֹאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹלֶּרה אֵינָנוּ שׁמַּע בְּקוֹל אָבִיו of) innocent blood from the midst of thee, when thou wilt do what is right in the eyes of the Lord.

10. When thou goest forth to war against KI TETZAY. thy enemies, and the LORD thy God delivereth them into thy hands, and thou takest captives of them; 11. And thou seest among the captives a woman of handsome form, and hast a desire unto her, that thou wouldest take her to thee for wife: 12. Then shalt thou bring her home to thy house; and she shall shave her head, and cut off her nails; 13. And she shall put off from her the raiment of her captivity, and she shall remain in thy house, and weep for her father and her mother a full month; and after that thou mayest go in unto her, and be her husband, that she may be thy wife. 14. And it shall be, if thou have no delight in her, then shalt thou let her go whither she will; but thou shalt nowise sell her for money; thou shalt not make a servant of her, because thou hast humbled her,

15. If a man have two wives, one beloved, and another hated, and they bear him children, both the beloved and the hated; so that the firstborn son be hers that is hated:
16. Then it shall be, when he divideth as inheritance among his sons what he hath, that he shall not institute the son of the beloved as the firstborn before the son of the hated, the firstborn; 17. But the firstborn, the son of the hated woman, he shall acknowledge, to give him a double portion of all that is found in his possession; for he is the beginning of his strength; to him belongeth the right of the first birth.

18. If a man have a stubborn and rebellious son, who hearkeneth not to the voice of his father, or the voice of

And RASHI adds: "Why wouldst thou destroy it?" The English version has been retained in the text, and it agrees with Arnheim and the commentator to Mendelssohn's translation.

וּבְקוֹל אִמֶּוֹ וְיִפְרָוּ אֹתוֹ וְלְא יִשְׁמֵע אֲלֵיהֵם: 19 וְרֶנְפְשׁוּ בְוֹ אָבִיו וְאִמֶּוֹ וְהוֹצְיאוּ אֹרֶוֹ אֶל־זִקְנֵי עירו וְאֶל־שַער מְקֹמְוֹ : וְאָמְרֹוּ אֶל־יִקְנֵי עִירוֹ 20 בְנֵנוּ זֶרוֹ סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינְנוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵרֵ יַם וְלֵבְים וְמֶרחוּ בְּלֹ-אַנְשֵׁי עִירַוֹ בָאֲבָנִים וָמֶרת יְמֶרתוּ בָאֲבָנִים וָמֶרת יְמַרת וּבְעַרְהָּג דָּיָרָע מִקּרְבֶּןדּ וְכָרֹיִישְׂרָאֵרֹ יִשְׁמְעָוּ שני וְכִי־יַהְיֶה בְאִּישׁ חֵטְא D משְׁפַּט־מֶוֶת וְהוּמֶת וְתְלֵירָ אֹתְוֹ עַל־עֵץ: לְא־ 23 רַלִּין נְבְלָרֹתוֹ עַל־הָעֵץ בִּי־קְבָוֹר הִקְבְּרֶנוּ בַּיַוֹם הַהוּא בִּי־קּלְלַת אֱלהִים הַלְוּי וְלַא הְטַפֵּא ארי-דילמרף ליאר וויוני אלוניוב נודו לקב ס לְאֹ־תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר בַּב נַחַלָה: אָחִיך אַן אֶרת־שִּׁיוֹ נִדְּחִים וְהִרְעַלַּמְהָ מֵהֶם הְשֵׁב קּשִׁיבֶם לְאָחִיך: וְאִם־לֹא קָרָוֹב אָחֵיך אֵלֶיך וְלַא יְבַעְרֶגוֹ וַאָבֻסַפְּתוֹ אֶל־תַּוֹךְ בֵּיהֶרְ וְהָיֶה עִמְּךְ עַר דַרָשׁ אָחִיךָּ אֹתוֹ וַוְהַשְּבֹתְוֹ לְוֹ: וְבָן תַּעַשֶּׁה לַחֲמֹרוֹ וְבֵן הַעֲעֻשֶּׁה לְשִּׁמְלָרת וְבֵן הַעְעֲשֶׁה לְכָל-אָבַרָרת אָתֶיךְ אֲשֶׁרַ־תּאַבֶּר מִשֶּׁנוּ וּמְצָארֶתֶהּ לְאַ תוּכֵל לְהָתְעַלֵּם: כ לא־תראַה אֶת־חֲמֹור אָחִיך אַוֹ שוֹרוֹ נְפְלֵים בַּדֶּבֶךְ וְהִתְעַלַמְהָ -85 מָהֶם הָקֶם תָּקִים עִמְּוֹ:

D

his mother, and they have chastised him, and he will not hearken unto them: 19. Then shall his father and his mother lay hold on him, and bring him out unto the elders of his city, and unto the gate of his place; 20. And they shall say unto the elders of his city, This our son is stubborn and rebellious, he will not hearken to our voice; he is a glutton, and a drunkard. 21. And all the men of his city shall stone him with stones, that he die; and thus shalt thou put away the evil from the midst of thee; and all Israel shall hear, and be afraid.*

22. And if a man have committed a sin for which there is the punishment of death, and he be to be put to death, and thou hang him on a tree: 23. Then shall his body not remain all night upon the tree, but thou shalt bury him that day; (for he that is hanged is a dishonour of God;) and thou shalt not defile thy land, which the Lord thy God giveth thee for an inheritance.

1. Thou shalt not see thy brother's ox or his lamb go astray, and withdraw thyself from them: thou shalt surely bring them again unto thy brother.

2. But if thy brother be not nigh unto thee, or thou know him not, then shalt thou bring it unto thy own house, and it shall remain with thee until thy brother seek after it, and then shalt thou restore it to him.

3. In like manner shalt thou do with his raiment; and in like manner shalt thou do with his raiment; and in like manner shalt thou do with all lost things of thy brother's, which may have been lost to him, and which thou hast found: thou art not at liberty to withdraw thyself.

4. Thou shalt not see thy brother's ass or his ox falling down by the way, and withdraw thyself from them: thou shalt surely help him to lift it up again.

יְרְעֶרָה כְּלִי-נֶבֶר עַל־-אַשֶּׁרה וְלְאֹיִךְ כָּל-עְשֵׁה שִׁמְלַרת אִשֶּׁה בֵּי תְוֹעֲבָת יְהנֶה אֱלֹהֶיךְ כָּל-עְשֵׁה אֵלֶה:

6 בֵּי יָבֶּרֵא כַּוֹדְצִפְּוֹרוּ לְפָנֶידְ בַּנֶּירְ בְּנֶירְ בְּכָל־עֵץוּ אַוֹ עַל־
דְאָרֶץ אָפְרֹחִים אַוֹ בִיצִּים וְהָאֵם רֹבֶּצֶרוֹ עַל־
הַאֶּפְרֹחִים אָוֹ עַלְּ-הַבֵּיצִים לְאֹ־רִתַקְּח הָאָם עַל־
הַאֶּפְרֹחִים אָוֹ עַלְּ-הַבֵּיצִים לְאֹ־רִתַקְּח הָאָם עַלֹּ-

7 הַבָּגִים: שַׁלֵּחַ תִּשַׁלַּחֹ אֶת־הָאֵם וְאֶת־הַבָּגִים תְּקַח־

לְךְ לְמַצוֹ יַיַּטַב לָּךְ וְהַאֲרַכְהָּ יָמִים: ס שלשַ בָּי תַּבְנָהֹ בַּיִת חָדָשׁ וְעָשִׂיִתָ מַּ<u>ְעַקֶּ</u>ה לְנַגָּדְּ וְלְא־תָשִּׁים

י דָמִים בְּבֵיהֶלְךְ בִּי־יִפְּל הַנֹּפֵּר בְּמָבֶנוּ : לְאַ־תְּוְרֵע בְּיִבְיִּפְּל הַנֹּפֵּר בְּמָבֶנוּ : לְאַ־תִּוְרֵע בְּיִבְיּשׁ הַמְּלֵאָר הַוֹּנֶרַע אֲשֶׁר בִּיִּבְיִּע אֲשֶׁר

רא־ ס לא־ הַבֶּרֶם: ס לא־ 10

ין רַקְרָשׁ בְּשׁוֹר־וּבַקְמָיל יִקְרָוּ יְלְאׁ תִלְבַשׁ שַׁעַשְבֵּוֹ יוּ בְּיִּתְרָשׁ בְּשׁוֹר־וּבַקְמָיל יִי

יים גָּרְלִים יַחְבָּו: ם נְּרְלִים יַחְבָּוּ בְּעְשֵׁה בְּעָשֵׁה בְּעָשְׁה בְּעָבְיִם יַחְבָּע בַּנְפָוֹרת בְּסְוּרְזְהְ בְּאַשֶּׁר

יש קבּסֶה־בֶּה: ס בְּירוַקָּח אָישׁ 13

14 אָשֶּׁרו וּבָא אֵלֶיהָ וּשְׂנֵאָה: וְשֶׁם לָהּ עְׁלִירָלׁת דְּבָרִים וְרוּוּצָא עָבֶּיהָ שֵּׁם רֵע וְאָמַׁר אֶתּי הָאשָׁה הַזֹּאת לָלַקְחָתִּי וַאֶּקְרָב אֵלֶיהָ וְלְא־מָצְאִתִי

ין לָהּ בְּתוּלִים: וְדָלַקְח אֲבִי הַגַּעַדָּ וְאָפֶּהּ וְהוֹצִּיאוּ אַרּרוּנְיִים: וְדָלַקָח אֲבִי הַגַּעַדָּ הנערה קרי * הנערה קרי *

- 5. A woman shall not wear the apparel of a man, and a man shall not put on a woman's garment; for an abomination unto the Lord thy God are all who do this.²
- 6. If a bird's nest chance to be before thee in the way on any tree, or on the ground, with young ones, or with eggs, and the mother be sitting upon the young, or upon the eggs, thou shalt not take the mother with the young; 7. But thou shalt surely let the mother go, and the young thou mayest take to thyself; that it may be well with thee, and that thou mayest live many days.*
- 8. When thou buildest a new house, thou shalt make a battlement for thy roof, that thou bring not blood upon thy house, if any one were to fall from there. 9. Thou shalt not sow thy vineyard with divers seeds; that the ripe fruit of thy seed which thou hast sown, and the fruit of the vineyard, be not defiled.
- 10. Thou shalt not plough with an ox and an ass together. 11. Thou shalt not wear a garment of divers sorts, of woollen and linen together.
- 12. Thou shalt make thyself fringes upon the four corners of thy vesture, wherewith thou coverest thyself.
- 13. If any man take a wife, and go in unto her, and hate her, 14: And lay an accusation against her, and bring up an evil name upon her, and say, this woman I took (for wife), and when I came near to her, I found no tokens of virginity in her: 15. Then shall the father of the damsel, and her mother, take and bring forth the tokens of the damsel's virginity unto the elders of the city, to the gate:

^a Since such a practice might easily lead to lewdness, and thus demoralize the people.

^b We are here prohibited from being the cause through foresight or culpable neglect, that any injury whatever should happen to our fellowmen.

יוֹבְאָמֶר אֲבִי דְזַנְעַדֶּ אֶל־הַוְקְנֶיֶם אֶת־בִּהִּי נָרַאִתִּי 16

לאיש הַזָּח לְאָשֶׁה בְּתְּילֵי בִתְּי וּפְּרְשׁוּ הַזְּשִׁקְּה בְּתְּילִי בִתְּי וּפְּרְשׁוּ הַזְּשִׁקְּה בְּתִּינִי לְבִּרְשׁוּ הַזְּשִּׁקְרִה בְּבָרִים לֵאִמֹר לְאִ־מְצְּאִתִי לְבִּרְּתְּךְּ
זְּעִילִים לְאִשֶּׁה בִּתְיִים לֵאִשְׁה בְּתִּיי וּפְּרְשׁוּ הַזְשִּׁמְלָּה בְּתִּינִי וּפְּרְשׁוּ הַזְשִּׁמְלָּה בְּתִּינִים לֵאִשְׁה בִּתְיוּלֵי בִּתְּי וּפְּרְשׁוּ הַזְּשִּׁמְלָה

18 לפָגָי זְקְגַי רָקעיר: וְלָקְחָוּ זִקְגַי הַעִיר־הַהָוא אֶת־

וֹלֶרְתְנוֹּ בַאְבֵּי הְנְעַלְּהְ כֵּי הוּצִיאָּ שָׁם לָּע אַלְ יוֹבְרְתוֹּ בַאְבֵי הְנַעַלָּה כֵּי הוּצִיאָּ שָׁם לָע אַלְ

יוּ וֹצִיאוּ אָת-בִוּנְעֻרָּ אֶל-פֶּתח בִּית-אָבִּיה וְסִּקּלְּוּהָ לְאַ-וּבְּעָ הָלֶּיח הַדָּבָר הַזֶּה לְאַ-נִּמְצִיאָּוּ בְתוּלְיחָה לְּגַּעַלְּ יְהוֹצִיאוּ אָת-בִוּנְעַרְ וְלּא-נִמְצְיאָוּ בְתוּלְיח לְאַ-וּנְכָל בְתוּצִיאוּ אָת-בִוּנְעַרְ וְלּא-בִּמְנִיה בְיֹאִשָּׁה לְאִ-וּנְכָל

עירָהּ בְּאָבָנִיםׂ וְמֵּרָה בִּירָעִשְׂחָה נְבְּרָהׁ בְּיִרְעִשְׂחָה וְבְּרָהׁ הָרָע בְּיִהְעִיּהְה בִּירָע בְּיִרָּת הָרָע בְּיִשְׂרָהָּת הָרָע בְיִרִּת הָרָע

ס בְּי־יִפֶּצֵּא אִׁישׁ שֹׁבֵבּוּ עם־אִּשָּׁה בְּעָלַרּת־בַּעל וּמֵּרתוּ נַּם־שְׁנִיהֶּם הָאָישׁ רַהשׁבֵב עם־הָאִשָּׁרוֹ וְהָאִשֶׁרוֹ וּבְעַרְתָּ הָרָע מִישְׂרָאֵל: ם כִּי יְהְיָהֹ גַעַרְ בְּתוּלְה

23 מְאָרָשֶּׁרוֹ רְלֹאֶישׁ וּמְצָאָה אֶישׁ בָּעִיר וְשָׁבַב

עְמָה: וְהְוֹצֵאהֶה מֶּה אָתָם אֶּרְרִישְׁנֵיהֶם אֶלֹישַׁעַרוּ הָעֵיר הַתְּעִרְּ הָעֵיר הַתְּעִרְּ הָעִיר הַהָּעִיךְ הָתָיר הַהְּעִיר הַבְּעִרְּ בָּאַבְנִים נְמֵּתוּ אֶתִּם בְּאֲבְנִים נְמֵּתוּ אֶתִּדְּבְעַרְּ עַלִּיר וְאֶּת־הָאִישׁ עַלֹּי עַלֹּיךְ בָּרְ אָשֵׁר לֹא־צְּעָקָה בְּעִיר וְאֶּת־הָאִישׁ עַלֹּי * הנערה קרי * נערה קרי * נערה קרי

16. And the father of the damsel shall say unto the elders, I gave my daughter unto this man for wife, but he hath conceived hatred toward her; 17. And, lo, he hath laid an accusation against her, saying, I found no tokens of virginity in thy daughter; and yet these are the tokens of my daughter's virginity; and they shall spread the cloth before the elders of the city. 18. And the elders of that city shall take that man and chastise him; 19. And they shall amerce him in a hundred shekels of silver, and give them unto the father of the damsel, because he hath brought up an evil name upon a virgin of Israel; and she shall remain his wife; he shall not be at liberty to put her away all his days.

20. But if this thing was true, there have not been found tokens of virginity in the damsel: 21. Then shall they bring out the damsel to the door of her father's house, and the men of her city shall stone her with stones that she die; because she hath wrought disgrace in Israel, to commit incest in her father's house; and thou shalt put away the evil from the midst of thee.

22. If a man be found lying with a woman married to a husband, then shall both of them die, the man that lies with the woman, and the woman; and thou shalt put away the evil from Israel.

23. If a damsel that is a virgin be betrothed unto a man, and a man find her in the city, and lie with her: 24. Then shall ye bring them both out unto the gate of that city, and ye shall stone them with stones that they die; the damsel, because she cried not (for aid) in the city; and the man,

^a The house which she has disgraced by her lewdness shall be the scene of her punishment; so as to strike additional terror in others, that the sanctity of the people of God might be preserved inviolate.

דְבַר אֲשֶׁר־עָנָה אֶרע־אֵשֶׁרע בַעָהוּ וּבְעַרְתָּ הָבֶע ס וְאָם־בַּשָּׁהֶּה יִמְצָא 25 מָקּרְבֶּךְ: ס הָאִישׁ אֶרת־הַנְּעַרָּ' הַמְּצְלָּרָשָּׁה וְהֶחְחָוִיק־בָּה הָאִישׁ ּן שָׁבַב עִמֶּה וּמֵת הָאֶישׁ אֲשֶׁר־שָׁבַב עִמָּה לְבַדְּוֹ וְלַנַעַרָּ לֹא־תַעשֵׁה דָבָר יבִין לַנַעַרָ חַטְא מֶנֶרת בָּי כַצָּאַשֶׁר יָלְוּם אַישׁ עַל־רֵעָרווּ וּרְצָחָוּ בָּפָשׁ בַן 26 27 הַבָּבֶר הַזֶּרָה: כִּי בַשְּׁבֵרה מְצָאָה צֵעַכָּוֹה הַגַּעַרְׁ פּ הַמְאַרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָה: ם 28 בי־ יִמְצֵא אִישׁ נַעֲרָ בְרנוּלֶרוֹ אָשֶׁר לְא־אּרָשְׁרוּ יוֹנְתַּשֶׁרוֹ וְשָׁכַב עָמֶהּ וְנִמְצְאוּ : וְנְתַּשְׁיוֹ הָאִישׁ 29 בַּמִּכֹב אַפֶּנִי בַלְאַבִּי בַּוֹנַאַבָּ בְוֹמִמִּים כַּסְׁף וְכִּוּר רָתְהָיֶה לְאִשָּׁה תַּחַרת אֲשֶׁר עִנְּה לְא־יוכֵל שַׁלְחָה בנ בל־יַבֶּיו: ס לאריקח איש אתראשת לא־ ' אָבֶיו וְלָא יְגַלֵּה כְנַף אָבְיו: ס יָבָא פְצִוּע־דַּכֶּרו וּכְרִוּרו שָׁפְּכָרו בִקְרַתִּ ם לא־יָבָא מִמְוַרָ יָהוָה: בּקְתַר יְהוֹגֶה גַּם דִּוֹר עֲשִׂירִי לְא־יָבְא לְוֹ בִּקְתַל לא־יָבְא עַמּוֹנֵי יְהַנָּהָ: וּכְוֹאָבִי בִּקְתַל יְהוֹנֶה גַם דור עֲשִׁילִי לְאֹ־יָבְאׁ לֶהֶם בְּקְתַל יְהוָה עַר־עוֹלֶם: עַל־דְבַּר אֲשֶּׁר לְא־קְדְּבְּוּ אָרְכֶּם בַּלֶּחָם וּבַמַּיִם בַּדֶּרָךְ בְּצֵארְכָּם מִמִּצְרָיִם * הנערה קרי * לנערה קרי * נערה קרי

because he hath done violence to his neighbour's wife; and thou shalt put away the evil from the midst of thee.

- 25. But if in the field the man should find the betrothed damsel, and the man take hold of her, and lie with her: then shall the man only that lay with her die; 26. But unto the damsel thou shalt not do any thing; there is in the damsel no sin worthy of death; for as when a man riseth against his neighbour, and slayeth him, even so is this matter; 27. For in the field he found her; had the betrothed damsel even cried, there would have been none to aid her.
- 28. If a man find a damsel that is a virgin, who is not betrothed, and lay fast hold on her, and lie with her, and they be found: 29. Then shall the man who lay with her give unto the father of the damsel fifty shekels of silver; and she shall be his wife, because he hath done violence to her, he shall not be at liberty to put her away all his days.
 - CHAP. XXIII.

 1. A man shall not take his father's wife, and he shall not uncover his father's skirt.
- 2. He that is wounded in the testicles, or hath his privy member cut, shall not enter into the congregation of the LORD.
- 3. One born from prohibited connexions shall not enter into the congregation of the Lord; even the tenth generation of him shall not enter into the congregation of the Lord.
- 4. An Ammonite and a Moäbite shall not enter into the congregation of the Lord; even the tenth generation of them shall not enter into the congregation of the Lord for ever; 5. Because they met you not with bread and with water on the way, when ye came forth out of Egypt; and

ליגֹאל אָל-מְחַוּץ לַשְׁמֵנְה לְא יָבָא יָשֶל-הְּוֹף עַבְּלוֹר לְאַבְּלְּהָר לְא יָבָא יָשְלַה הְיִהְנָה לְא יִבְּאַ בְּלְּהָר לְא יִבְּלְּהְ לְּבֶּלְעָם וַיִּלְהַ בְּלְּתְם וַיִּרְם לְּאַלְּבָר בְּלְיָם בְּלִּהְ בְּלְּתְם בִּיִּתְעַב אַלְּהָר לְאַבְּלְּהְ לִבְּרְבְּר לְהָם וְמִלְּבָר בְּיִתְּעַב אַבְּלְּהְ וֹ לְהָם וְמִלְּבָר בְּיִתְיִעָב מִצְּלִי בִּי־גֵּר הְיִיְהָ בְּאַלְּהָ וֹ לְבָּר בְּר בְיִים וְמִּלְּבָר בְּיִבְיִים לְּאַלְּבָר בִּיִים בְּלִּיְבְּי לְהָם וֹיִבְּלְּהְ לְהָם בִּיִּרְעָוֹ: וְלְא־אָבְּלְּהְ לְהָם בִּוֹר שְׁלִישִׁי יָבְא לְהָם פּבְּרְיִנְים בְּלְּבְר בְּעִים בְּוֹרְבְּלְבְּר לְהָם בְּוֹר שְׁלִישִׁי יָבְא לְהָם פּבְּר בְּעים בְּוֹר שְׁלִישִׁי יָבְא לְהֶם פּבְּר בְעי בִּירְעוֹף בְּבְּרְבְּוֹר לְהֶם בְּוֹר שְׁלִישִׁי יָבְא לְהָם בְּרְבְּעִם בְּבְּרְבְּעוֹם בְּלִיבְר בְּעִים בְּיִבְּעָם בְּרְיִנְיִם בְּבְּרְבְּעוֹים בְּלְבְּר לְהָם בְּוֹר שְׁלִישְׁי יָבְּא לְהָם בְּרְבְּעוֹים בְּרִיבְעוֹף בְּבְּרְבְּעוֹים בְּרִיבְעוֹים בְּיִבְּעִם בְּיִבְּעִם בְּיִבְּעִם בְּרִיבְעוֹים בְּלִילְים בְּבִּר בְעִים בְּיִבְּעִם בְּיִבְּעִים בְּיִבְּעוֹים בְּיִבְּעִים בְּבְּלְיִים בְּבְּרְבְיוֹים בְּבְּרְבִים בְּבְּבְעוֹים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּרִישְׁיִים בְּבְּבְּעוֹים בְּבְּרִים בְּבְּבְיעוֹר לְהָבְיבְיוֹם בְּבְּבְיעוֹים בְּבְּבְּעוֹים בְּבְּבְיעוֹים בְּבְּבְּעוֹים בְּבְּבְיעוֹים בְּבְּבְּעוֹים בְּבְּבְּעוֹיוֹך בְּיְבְּיוֹר לְבְיבְבְיוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּבְּבְּעוֹיוֹך בְּבְּבְּעוֹיוֹך בְּבְּבְּעוֹיוֹך בְּיִבְּיוֹיוֹים בְּיוֹבְייוֹין בְּישְׁבְּיוֹיוֹם בְּבְּיוֹיוֹך בְּיִיבְיִיוֹין בְיִיבְּיוֹיוֹך בְיְיוֹבְייוֹבְּיוֹיוֹב בְּיִיוֹבְייוֹין בְיִבְיִים בְּבְּבְּיוֹיוֹך בְּבְּיוֹיוֹך בְיִייִים בְּבְּיוֹבְייוֹין בְיִבְיּבְּיוֹיוֹר בְיִיוֹיְבְיִבְּיוֹיוֹך בְּיוֹבְייוֹר בְּבְּיוֹבְיוֹיוֹב בְּבְיוֹר בְּבְּיוֹיוֹר בְּבְּבְּיוֹר בְיבְיוֹר בְּבְיוֹבְיוֹב בְּבְּבְּיוֹר בְּבְיבְיוֹר בְּבְיוֹב בְיוֹבְייוֹר בְיבְיוֹב בְּיוֹבְבְּבְיוֹר בְּבְבְּיוֹיוֹר בְּבְיוֹבְבְּבְּיוֹב בְּבְיוֹבְייוֹר בְיבְיוֹבְיוֹבְיבְיוֹיוֹב בְיבְיוֹבְייוֹב בְּבְּבְיוֹבְיבְיוֹב בְיבְבְיוֹב בְּבְבְיבְיוֹב בְּבְיבְבוּב בְּבְיבְיבְיוֹם בְּבְבְיבְיוֹם בְּבְב

12 הַמְּחֲגֶה : וְהָיֶה לִּפְנוֹת־עֶרֶב יִרְחַץ בַּמְּיִם וּכְבָא זוֹר הִשְּׁמֶשׁ יָבָא אֶל־רִעוֹךְ הַמַּחֲגֶה : וְיָר הִּהְיֵה לְּלְּ

יַּרְהָעֶר נְיָצֵארֶל שֶּׁפֶּה חִיץ: וְיָתֵר הֹּתְהְיֵה בְּּשׁבְתְּהְ חִוּץ: וְיָתֵר הֹּתְהְיֵה בְּהּ לְּךָּ עַל־אָזֵגֶּרְ וְהִיָּה בְּשִׁבְתְּהְ חִוּץ וְחָפַּרְתֵּתְה בְּהּ

לְּבֶּבֶּיהָ וְכִפִּירָ אֶרת־צֵאָרֶה : בִּי ְיְהֹנֶרה אֵּלְהֶיּה מרְתַבֵּלָה וּ בְּלֵהֶב מַחֲנֶּהְ לְהַצִּילְהְּ וְלָתַרת אִיְּכֶּיהְ לְפָּנֶּיהְ וְהָיָה מַחֲנֶּיְהְ לְּהֵיִה וְלְא־יִרְאֶה בְּהְּ עָרְנֵרת לְפָּנֶּיִהְ וְהָיָה מַחֲנֶּיְהְ לָּהְיִרשׁ וְלְא־יִרְאֶה בְּהְּ עָרְנֵרת

יים הַנְּר וְשֶׁב מֵאַחֲתֶיך: פ קאר הַבְּר וְשֶׁב מֵאַחֲתֶיך: פּ because he' hired against thee Bileam the son of Beor of Pethor in Mesopotamia, to curse thee. 6. But the Lord thy God would not hearken unto Bileam; and the Lord thy God turned unto thee the curse into a blessing, because the Lord thy God loved thee. 7. Thou shalt not seek their peace and their welfare all thy days, for ever.*

- 8. Thou shalt not abhor an Edomite; for he is thy brother: thou shalt not abhor an Egyptian; because thou wast a stranger in his land. 9. The children that are born unto them in the third generation, may enter unto them into the congregation of the Lord.
- 10. When thou goest forth in camp against thy enemies, then keep thyself from every wicked thing. 11. If there be among thee any man, that is not clean by reason of an occurrence by night, then shall he go abroad out of the camp, he shall not come within the camp; 12. But it shall be, towards evening, he shall bathe himself in water; and when the sun goeth down, he may come into the camp. 13. And a place shalt thou have without the camp, whither thou shalt go forth abroad: 14. And a spade shalt thou have with thy weapons; and it shall be, when thou sittest abroad, that thou shalt dig therewith, and shalt afterward cover that which cometh from thee: 15. For the LORD thy God walketh in the midst of thy camp, to deliver thee and to give up thy enemies before thee; therefore shall thy camp be holy; that he see no unseemly thing in thee, and turn away from thee.
 - 16. Thou shalt not deliver unto his master the servant

² The king of Moäb.

b That is, we are not to refuse admission to the third generation of the Edomite and Egyptian proselyte from intermarrying with descendants of Israel; as a probation of this length of time shall qualify them for a connexion with the chosen people.

יו מֶעֶם אָדרֹנָיו: עִמְּךְ וֵשֵׁב בְּקְרְבְּּךְ בַּמְּקוֹם זֹי אָשֶׁר־־יִבְתַּתר בְּאַתַּר שְׁעָרֵיךְ בַּפִּוֹב לְּוֹ לְאַ

לאיתהוה קרשה ס ווננו: 18 : מְבְנֵוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יְהְוֶרֹה כְּרָבֶשׁ מִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

19 לא־רָביא בֶּתְנוֹן זוֹנָרה וְמְחֵיר בָּבֶּלב בֵּית וְחוָֹה אַלהָיך לְכָל־גֶרֶר בִּי תְוֹעֲבָת יְהֹוֶרה אֱלהָיך גַם־

ים לאית שיד לְאַחִיד נֶשֶׁדְ 🕬 🕬 🕬 🕏 ישְׁנִיהֶם:

יַלְּבְרֵי צָשֶׁךְ אֲכֶל נֶּשֶׁךְ בָּלֹ־דָּבֶר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ: לַנְּרְרֵי 21 רַשִּׁיךְ וּלְאָחָיךְ לָא תַשִּׁיךְ דְלַמַעוֹ יְבֶּרֶכְךְ יְחָנָרוֹ אֶלהֶיךְ בְּכֹל' מִשְׁלַח יֶבֶּדְ עַל־הָאֶבֶיץ אֲשֶׁר־אַתָּה

22 בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּה: כ בְּי־ רדבר לַבּר בַיהנה אֶלבֶּיך לָא רְאַחֵר לְשַּלְמֶוּ בִי־רָלש יִרְרְשָׁנוּ יְרֹנָרָה אֱרֹּבׁ הֵילָרָ בִּיעַפָּׁרְ וְרָיָרִה

באליבי בל מלא: וכי שלבל ללבר לאילבים לף 23° מוצא שְּׁפְרֶעיך רִּשְׁעִר וְעַשֻּׁירָז בְּצְאַשֶּׁר מוצא שִׁפְרֶעיך רִּאַשְׁר וְעַשֻּׁירָז בְּצִאַשָּׁר 24

נָדַרָתָ בַיתּוָרו אֱלְנָיוּלְ נְרָבָּרו אָשֶׁר וּבַּרְתָ

מישי ם בְּי תָבֹאֹ בְּכֶרֶם רֵעֶׁךְ 25 וְאָבַלְתָּתְ עַנְבֶּים כְנַפְשְׁהָ שְׁבֵּעָהְ וְאֶל־כָּרְיֹּהָ לִא

ם בי הָבֹא בְקָצַת בֶעֶׁרְ בּעֶּרָ בִעֶּרָ בַעֶּרָ

וָקְטַפְּתָ מְלִילָת בְּיָבֶדְּ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף אַל קַמַת רַ בַעָר: ס בִי־יַקַח אָיש אִשָּה וּבְעָרֶבׁ who may escape unto thee from his master: 17. With thee shall he dwell, in the midst of thee, in the place which he may choose in one of thy gates, where it seemeth him best; thou shalt not oppress him.

18. There shall be no prostitute of the daughters of Israel, and there shall not be a sodomite of the sons of Israel. 19. Thou shalt not bring the hire of a harlot, or the price of a dog, into the house of the Lord thy God for any vow; for even both these are an abomination unto the Lord thy God.

20. Thou shalt not take interest from thy brother; interest of money, interest of victuals, interest of any thing that is lent upon interest: 21. From an alien thou mayest take interest; but from thy brother thou shalt not take interest; in order that the Lord thy God may bless thee in all that thou settest thy hand to in the land whither thou goest to possess it.

22. When thou makest a vow unto the Lord thy God, thou shalt not delay to pay it; for the Lord thy God will surely require it of thee; and it would be sin in thee. 23. But if thou forbearest to vow, it shall be no sin in thee. 24. That which is gone out of thy lips thou shalt keep and perform; as thou hast vowed unto the Lord thy God voluntarily, as thou hast spoken with thy mouth.*

25. When thou comest into thy neighbour's vineyard, thou mayest eat grapes at thy own pleasure, till thou hast enough; but in thy vessel thou shalt not put any.

26. When thou comest into the standing corn of thy neighbour, thou mayest pluck the ears with thy hand; but a sickle thou shalt not move unto thy neighbour's standing corn.

CHAP. XXIV. 1. When a man hath taken a wife, and married her, and it come to pass that she find

וְהָיָּה אִם־רָשׁ הִמְצָא־חֵן בְּעֵינִיו כִּי־מֵצָא בָהֹ עָרַנַרַע דָּבֶּר וְכָּתַב לָה סֵפֶּר כְרִיחָת וְנָתַן בְּיָדְה וְשִׁלְחָה מִבֵּיתוֹ: וְיֵצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְבֶּה וְהָיְתָה רון וְלָתַב הַאָּישׁ־אַחָרון וְלָתַב לְשַׁה מַפֶּר בְּרִיתָרוֹ וְנָרַתוֹ בְּיָּבָה וְשִׁלְחָה מִבֵּיתוֹ אַן כֿו וֹמוּעָ טָאַיִּהְ בַּאַנוֹקון אַהַּבּלַטְשּ לְן לא-יובַר בַּעְרָה הָרִאשׁון אֲשׁר־ ⁴ هُوْنُو دُهِو خَرَفَائِو ذِلَانُولَ خُورُو الْمُعْفِ אַחָבוּ אֲשֶׁר הָשַּׁפֶּאָה בִּי־הְוֹעֵבֶה הָוֹא לְפְנֵי יְהוֹנֶה וְלָא בַתְחַפִּיא אֶרִיהָאָנֶץ אֲשֶׁר יְהוֹנְה 5 אֱלֹהֶיך נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה: ס ששי בִּי־ הלט אית אמרן טרמר לא גדא פֿגּבא וְרֹא --יַעֲבָר עָבֶיוּ רְלְכָר --דָבֶר נָקִּי יִרְיֶּרְה לְבִיתוֹ שָׁנֶת אֶחָת וְשִׂפֵּח אֶת־אִשְׁתִּוֹ אֲשֶׁר־ לַלָּם: רְאִינַהַלָּה בַחָיִם וְנַכֶּב בִּי־נָפָשׁ רְוּא כָי־יִמָּצָא אִישׁ חבל: גוֹב נָבָשׁ מֵצֵחָיוֹ מִבְנֵי יִשְׁרָצֵׁר וְהַהְעַמֶּר־ בו וְמְבֶרֵוֹ וּמֵרוֹ הַוַנְנָב הַהֹּוֹיא וּבְעַרְהָּת הָוֹרֶע 8 מקרבה: רִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־ ס

יוֹרוּ אֶרְגֶעת לִשְׁמִר מְאָד וְרֵלְעִישְׁוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוּירָתם הַנְּוֹנָים הַבְּאַשֶּׁר צִוּירָתם

no favour in his eyes, because he hath found some scandalous thing in her; and he writeth her a bill of divorcement, and give it in her hand, and sendeth her out of his house; 2. And she departeth out of his house, and she goeth and becometh another man's wife; 3. And the latter husband hateth her, and writeth her a bill of divorcement, and giveth it in her hand, and sendeth her out of his house; or if the latter husband, who took her as his wife, should die: 4. Then shall her former husband, who had sent her away, not be at liberty to take her again to be his wife, after she hath been defiled; for it is abomination before the Lord; and thou shalt not bring sin upon the land, which the Lord thy God giveth thee for an inheritance.*

5. When a man hath taken a new wife, he shall not go out to war, neither shall he be charged with any public business; he shall be free for his house one year, and shall cheer up his wife whom he hath taken. 6. No man shall take to pledge the nether or the upper millstone; for he taketh a man's life to pledge.

7. If a man be found stealing any one of his brethren of the children of Israel, and he treateth him as a slave, and selleth him: then shall that thief die; and thou shalt put the evil away from the midst of thee.

8. Take heed in the plague of leprosy, to observe diligently, and to do according to all that the priests the Levites may instruct you; as I have commanded them, so shall ye

^a The connexion of this passage has been given after Mendelssohn, who here terminates the first portion of the sentence.

b" He is not guilty of death, unless he have made him labour as a slave."—RASHI.

[&]quot;If he be even a king as Uzziah, they must not honour him; but he must be locked up outside the camp, and dwell solitarily, as the priests may instruct."—After Rashbam.

יוחלט אלרף לאלול למלולם פּבּרנף פּאילכם האמלרו לקתאורו : זבור אלרו איפרר האלים 6

ס בְּירַתְּשָׁר בְּרֵנְם: ס בְּירַתְּשָּׁר בְרֵנְעָרָם בּירַתְּיִּלְּכִים בּירַתִּיּ בְּיִרָתוּ לַעֲבְנִם בּירִתוּ בַּירָתוּ לַעֲבְנִם בּירִתִּיִּ בִּירָתוּ לַעֲבְנִם בּירִתִּיִּ בִּירָתוּ בַּירַתִּיּ בִּירָתוּ בִּירָתוּ בִּירָתוּ בּירִתּיִּ בּירָתוּ בִּירָתוּ בּירִתּיִּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירַתוּ בּירִתוּ בּירַתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירַתוּ בּירִתוּ בּירִיתוּ בּירִיתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִיתוּ בּירִתוּ בּירִתוּ בּירִיתוּ בּירִיתוּ בּיבּיתוּ בּירִיתוּ בּירִיתוּ בּירִיתוּ בּיבּיתוּ בּיבּיתוּ בּיבּיתוּ בּיבּיתוּ בּירִיתוּ בּיבּיתוּ בּיבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייים בּייים בּייים בּייים בּייים בּייבּים בּייבּים בּייים בּייבּים בּייבִים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים בּייבּים

ין עָבֹטְוֹ : בַּחְוּץְ תַּעְעָמֶד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַהָּוּה נשֶׁה 11

ין בו יוציא אַלֶּיך אֶרִיהְוַעָבוּט הַחְוּצָּרו : וְאָרוּ בּי

לּהַּלְּמָרִוּ וִבּנִילֵנֵ וּלְּלָּ יִעִרְנִית גְּלָּלְּח לִפְּנִי הָוּאָיב לְּוֹ אָּרִי בֹּוֹאַ בִּלְּמִי וְהָּבֹּב הָוּאָיב לְוֹ אָרִי בֹוֹאַ בִּלְים בִּלְּמִי וְהָּבֹּב אִיה עָנִי בוּיִּא לִאְ בִוֹשְׁכֵּב בַּתְּבֹּטְוּ : בּוֹאֵבְּב

יהוָה אֱלֹהֶיף: ס שמע לא־רְקְעַשְׂק ¹⁴ שָׁ בִיר עָנֵי וְאֶבְיֵוֹן מֵאַחֵּיִף אָוֹ מִגַּרְךְּ אָשִׁר

בּיַבְרְצְּךָ בִּשְּׁעֶכֶיך : בְּיוֹמוֹ רִתבֵּזן שְּׁכָּרוֹ וְרְאֹר רָתְבִּזן שְּׁכָרוֹ וְרְאֹר רָתְבִּזְ הָוֹא רָבִּלְיוּ הְוּא נְשֵׁא אֶרת־נַבְּשְׁוּ וְלְאֹ־יִקְרָא עֶלֶיךָ אֶל־יִחוֹּה וְהָיָה נִשֵּׂא אֶרת־נַבְּשְׁוּ וְלְאֹ־יִקְרָא עֶלֶיךָ אֶל־יִחוֹּה וְהָיָה

ם לא־יְוּמְתָּוּ בָּךָּ חֲמְא: ס לא־יְוּמְתָּוּ עַל־אָבֶוֹת אִישׁ אָבוֹר־ג´ עַל בָּנִּים וּבָנִים לֹא־יְוּמְתָוּ עַל־אָבְוֹת אִישׁ

ס קא יומָתוּ: ס קא תַשֶּׁה 17

16 מִשְׁפֵּט גַר יָתְוֹם וְלֵא תַחֲבֹל בֶּגֶר אַלְּמָנָה: וְזְבֵרְהָּ בִּי עֻעָבֵר הָוִּירָ בְמִצְרִיִם וַיִּפְּדְּךְ יִרֹּזְוֹת אֶרת־הַדְּבֶּר מִשֶּׁם עַל־בֵּוֹ אֶזִּלִיִ מְצֵּוֹךְ לַעֲשׁוֹרת אֶרת־הַדְּבֶּר 19 הַזֶּה: ס בִּי תִקְצֹר קְצִירְךָּ בְשָּׁבֶּרְ observe to do. 9. Remember what the Lord thy God did unto Miriam on the journey at your coming forth out of Egypt.

- 10. When thou dost lend thy brother any thing as a loan, thou shalt not go into his house to take his pledge. 11. Thou shalt stand without, and the man to whom thou dost lend shall bring out unto thee the pledge into the street. 12. And if he be a poor man, thou shalt not lie down with his pledge: 13. Thou shalt deliver him the pledge again when the sun goeth down, that he may lie under his own cover, and bless thee; and unto thee it shall be righteousness before the Lord thy God.*
- 14. Thou shalt not withhold the wages of a hired man that is poor and needy, (whether he be) of thy brethren, or of thy strangers that are in thy land within thy gates: 15. On the same day shalt thou give him his hire, that the sun may not go down upon it; for he is poor, and his soul longeth^b for it; that he may not cry against thee unto the Lord, and it be sin unto thee.^c
- 16. The fathers shall not be put to death for the children, neither shall the children be put to death for the fathers: every man shall be put to death for his own sin.
- 17. Thou shalt not pervert the judgment of the stranger, or of the fatherless; and thou shalt not take in pledge the raiment of a widow; 18. But thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt, and that the Lord thy God redeemed thee thence; therefore do I command thee to do this thing.
 - 19. When thou cuttest down thy harvest in thy field, and

^a HeB. "In his raiment."

b HEB. " And to it he beareth his soul."

[·] Those who are the weakest are the special favourites of God, and we are therefore the more bound to regard their wants.

וְשֶׁבַחְהָ, עַכֶּר בַּשָּׁרָה לְא רִזשׁובֹ לְקַחְהֹוּ לַגֵּר בלירום ולאילפנה יהיבו לפעו יבניקה יהנר מ אֱלֹהֶּיךְ בְּכָל מֵעשֵׁה יָבֶיךְ: ס جرِ רַתְּדְבֵּט זֵירְדְּךְּ לְא רְתַפָּאֵר אַחֲבֶיךְּ לַגַּר לַיָּרְעוֹם יַנְאַלְמָנָה יַהְיֵה : כַּי רִגבְצוֹר בַּרְמָדְּ לֹא רְזִעוֹבֵלֹל 21 אַחֶעֶיךָ לַגֶּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְהְיֶה : וְזָכַרְהָּ כִּי־ 🏖 עֶבֶר הָיֻירָג בְּצֶּאֶרֶץ מִצְרָיִם עַלֹּבַּוֹ אָגֹבִי מְצַוְּךָּ רָה לֵעֲשׁוֹת אֶת־הַדָּבֶר הַזֶּהְ: D יַרְיֶהָ רִיבֹ בֵּין אֲנְשִׁים וְנִגְשִׁי אֶל־-רַוּמִשְׁפָּט וֹשְׁפַטִּוֹם וָהַצְרִּיקוֹ אֶרִי־הַצַּרִּיק וְהַרְשִׁיעוּ אֵרִי י הָרָשֶׁע : וְהָיֶה אִם־בָּן הַכְּוֹרת הָרָשֶׁע וְהִפִּילַוֹ 2 יהשפט וְהַבָּרהוּ דְשׁפָנִיו כְּרֵי רִשְׁעָרְתוֹ בְּמִכְפָר : יאַרבָּעִים יַבֶּנוּ לֵא יֹסֶיף בֶּן־יֹסִיף לְרַזכּוֹתַוּ עַל־ אַלֶּהֹ מַבֶּה רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיךְּ רְלֹעִינֶיךְ : לְאַ־ -,⊃ תַחָסָם שור בִּרִישְוֹ: יַשְבֹּוּ אַחִים יַחְדָּוּ וּמָרת אַחַר מֵהֶם וּבֵן אֵין־לֹוּ לא־תָהְיֶה אֱשֶׁרת־הַמֶּרת הַחִוּצָה לְאַישׁ זְּרֶ יְבָמָהֹ יָבָא עֶלֶירָ וּרְלֶקחָה לְוֹ לְאַשֶּׁרוֹ וְיִבְּמָה : וְהָיָה הַבְּכוֹר אָשֶׁר תַּלֵּד יָקוֹּם עַל־שֵׁם אָחָיו הַמֶּר

ז וְלְאֹיִמֶּחֶה שְׁמִוֹ מִישְׂרָאֵל : וְאַם־לָא יַחְפֹּץׂ זְ

האיש לַלְחַת אַת־יִבְמָתוֹ וַעֵּלְתַה יִבְמָתׁוֹ

forgettest a sheaf in the field, thou shalt not go back to fetch it; for the stranger, for the fatherless, and for the widow shall it be; in order that the Lord thy God may bless thee in all the work of thy hands.

20. When thou beatest thy olive tree, thou shalt not go over the boughs again; for the stranger, for the fatherless, and for the widow shall it be. 21. When thou gatherest the grapes of thy vineyard, thou shalt not glean it afterward; for the stranger, for the fatherless, and for the widow shall it be. 22. And thou shalt remember that thou wast a bondman in the land of Egypt; therefore do I command thee to do this thing.

CHAP. XXV.

1. If there be a controversy between men, and they come nigh unto a court of justice and they judge them; and they justify the righteous, and condemn the wicked: 2. Then shall it be, if the guilty man deserve to be beaten, that the judge shall cause him to lie down, and to be beaten before his face, according to the degree of his fault, by a certain number. 3. Forty stripes he may give him, not more; so that he shall not exceed, and beat him above these, with too many stripes, and thy brother be thus rendered vile before thy eyes. 4. Thou shalt not muzzle the ox when he treadeth out the corn.

5. If brothers dwell together, and one of them die, and have no child, then shall the wife of the dead not be married without unto a stranger; her husband's brother shall go in unto her, and take her to him for wife, and perform the duty of a husband's brother unto her. 6. And it shall be, that the firstborn whom she may bear shall succeed in the name of his brother who is dead, that his name be not blotted out of Israel. 7. And if the man have no desire to take his sister-in-law, then let his sister-in-law go up to the

לְרָהָלִּים לְאָחִיוּ שֵׁם בְּיִשְׂרָבֵאל לְא אָבָה יַבְּמְיּ: רַהַּלִּים לְאָחִיוּ שֵׁם בְּיִשְׂרָבֵאל לְא אָבָה יַבְּמְיּ:

אַלְיוֹ וְעָמַר וְאָבֶּר וְרָבְּרָוּ אָלְיוֹ וְעָמַר וְאָמַׁר יִּאָבֶׁר יִּאָבֶׁר וְאָמַר וְאָמַר יִּאָבֶּר יִּ

לא הַפַּצְית וְאַנְרָת וְאָמְרָח כָּכָה וֵאַשֵּׁה וְּבְּמְרָת וְאָמְרָח בְּבָּנְיוֹ וְאָנְיוֹ וְחָלְצֵח בְּבָּנְיוֹ וְאָמְרָח בְּבְּמִי אֲשֵׁרְ לְאֵינִי הַזְּבִנִּים וְחָלְצֵח בְּעַלוֹ בִּעַלוֹ בִּנְּלְיוֹ וְוְיַרָקְה בּבְּנֵיִי וְאַנְרָתִי לְבַקְחְהָאה: וְנִנְּיְשָּׁה וְּבְּמְרָתוֹ אֲשֵׁרְ

יו לא־יִבְנָה אֶת־בִּירת אָחִיו: וְנִקְבָא שְׁסִוֹ בְּיִשְׂרָאֵל 10

יי בּירת חֲלְנּץ הַבָּעֵל: כּ בִּירִנְצֹּצׁר אֲנָשֵׁים יַחְדָּוֹ אִישׁ וְאָחִׁיו וְמֶרְכָהוֹ אֲשֶׁת הָאֶחְר לְרַוּצִיל אֶרִרּאִישָׁה מִיַּר מַבֵּרוּ וְשֶּלְחֲרוּ יָרָהּ לִרַוּצִיל אֶרִרּאִישָׁה מִיַּר מַבֵּרוּ וְשֶּלְחֲרוּ יָרָהּ

ין וְהֶחֶזּיָקָה בִּמְבָשָיו: וְקַצֹּהָה אָרת־בַּפֶּה לְא הָחִוֹס וּ וְהַבֶּיּהְה בִּמְבָשָיו

עיגָה: פ לאַרוָהְעָה לְהָּ בְּכִיפְהָּ

14 אָבֶן וָאֶבֶן נְרוֹלֶח וּקְפַנָּח: לֹא־יַחְיֵה לְךָּ בְּבֵיהְדָּ

יִרְעָרה יָבֶּׁרְ נְאֵיפָּה נְּרוֹלָה וּקְטַנָּה : אֶבֶּן שְׁלֵבֶה וָצֶּׁרֶלְ יִרְעָרה־לָּךְ אֵיפָּה שְׁלֵבֶה וָצֶּרֶלְ יְהְיָה־לֶךְ לְטַׁעַןְ יִאָּבְרִיכוּ יָבֶּׁיךְ עַל הָאָבְרָבֶּה צָּשֶׁר־יִהוָֹה אֱלֹהֶיךְ יִאָּבְרִיכוּ יָבֶּירְ עָל הָאָבְרָבֶּה אַבְּשֶׁר־יִהוָֹה אֱלֹהֶיךְ

יר עשה בי רוועברת יהוה אללה בל עשה אלה בל עשה אלה בל עשה אלה בי מפטר

17 זְבוֹר אָת אֲשֶׁר־עָשֶׂה לְהָ עֲמָלֵק בַּהֶּרֶךְ בְּצֵאתְלֶם

ים: אַשֶּׁר ָקְרְךְ בַּדָּרֶךְ וַיְזַגַּב בְּךָּ בָּלְ־חַנָּחֲשָׁלֵים: אַחֶלִּיךְ וְאַשֶּׁר, קְרְךְ בַּדָּרֶךְ וַיְזַגַּע וְלְא יָרֵא אֱלֹהִים: אַחֶלִיךְ וְאַלְּחִים: אַחֲלִיךְ וְאַלְּחִים:

gate unto the elders, and say, My husband's brother refuseth to raise up unto his brother a name in Israel, he will not perform on me the duty of a husband's brother. 8. Then shall the elders of his city call him, and speak unto him; and if he stand to it, and say, I have no desire to take her; 9. Then shall his sister-in-law come nigh unto him in the presence of the elders, and loose his shoe from off his foot, and spit out before him, and shall commence and say, Thus shall be done unto that man that will not build up his brother's house. 10. And his name shall be called in Israel, The house of the barefooted.

11. When men strive together one with the other, and the wife of the one draweth near to deliver her husband out of the hand of him that smiteth him, and putteth forth her hand, and taketh him by the secrets: 12. Then shalt thou cut off her hand, thy eye shall not have pity.

13. Thou shalt not have in thy bag divers weights, a great and a small. 14. Thou shalt not have in thy house divers measures, a great and a small. 15. A perfect and just weight shalt thou have, a perfect and just measure shalt thou have; in order that thy days may be lengthened in the land which the Lord thy God giveth thee. 16. For an abomination of the Lord thy God is every one that doth such things, every one that acteth unrighteously.*

17. Remember what Amalek did unto thee, by the way, at your coming forth out of Egypt; 18. How he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and

² HeB. "And he standeth," i. e. fixed in his mind.

b HEB. "Of the one whose shoe was taken off."

c Another injunction against overreaching; not even to keep any article in the house which might by chance be unlawfully employed, can be allowed.

בּשָּׁמֵים לְאַ תִּשְׁבָּח: מַּסְבִּיב בָּאָבֶרְץ אֲשׁר-יְרחַנֵּר אֱמְלְהֵּיךּ נִרֹבֵן לְךְּ מַסְבִּיב בָּאָבֶרְץ אֲשׁר-יְרחַנֵּר אֱמְלְהֵיךּ נִרֹבון לְךְּ וְהָיְּר בְּרִבְּינִים יְרחַנִר אֱמְלְהֵיךּ לְּךְּ מִכְּל-אִיְבִּיךּ אֲמְחַתּ וְהַיְּרִה בְּרָבִינִים יְרחַנֵּר אֱמְלֵּהְי

ל וְרָיָהֹ בִּי־תָבָוֹא שֶׁלְּהָאָנִץ אֲשֶׁר יְהֹנֶה שֵּלְהִיּהְ בּנֹתֵוּ לְּךָּ נַחֲלָה וִיִרִשְׁתָה וְיָשֵּׁבְרָת בָּהּ: וְלָמְחְתְּ מֶרֵאשִׁית וּ בָּלִּ־פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיִא מֵאַרְצְךְּ וְהַלַבְרָתָ שֶׁלְּ־הַפָּּלְוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהֹנֵה אֱשֹׂר יִהִיה לשבו שם: ובארל אל־הכהו אשר יהיה לשבו שמו שם: ובארל אל־הכהו אשר יהיה

יְּבָארָל אֶל־הַבּהֵן אֲשֶׁר יְהְהֶה בּיִבּארָל אֶל־הַבּהֵן אֲשֶׁר יְהְהֶה בַּיִּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ, אֵלִיו הִגַּרְתִּי הַיּוֹם לִיהְוָה אֱלֹיִרְ בִּיּבֹּאְרִהִי יְּהֶוֶרוּ אֱלֹיִרְ בִּיּבֹאְרִהִי יְהְוֶרוּ אֱלֹיִרְ בִּיּבֹּאְרִהִי יְהוֶרוּ אֱלֹיִרְ בִּיִּבְּאְרִהִי יְהוֶרוּ אֱלֹיִרְ בִּיּבְּאְרִהִי יְּהוֶרוּ אֱלֹיִרְ בִּיּבְּאְרִהִי יְהוֶרוּ

לְאַבֹּתֵינוּ לֶנֶת לְנוּ: וְלָבַקְח הַבּהָן הַשֶּׁנָא מִיֵּרְדְּ

י וְהָנִיחוֹ לְפְנֵּי מִוְבַּח יְהְנָה אֱלֹהֶיך: וְעָנִית וְאָמַרְתָּ לְפְנֵיו יְרֹתְּרֵה אֱלֹהֶיך: יְאַלִּה יְנָיר אָם בְּמְרֵתִי מְעָט וַיְהִי־שֶּׁם לְנִיי מִצְלַיְמָר וַיָּנֶר שָׁם בִּמְרֵתִי מְעָט וַיְהִי־שֶּׁם לְנִיי

יַיַעְנְוּנוּ הַפָּצְהָים וָיָרָעוּ אֹרֶענּיִ הַפִּצְרִים וַיַעַנְוּנוּ 6

וַיִּתְנִּוּ עָלֵינוּ עֲבֹרָה קְשָׁה: וַנִּצְעַׂק אֶל־יְהֹוָה אֶלֹהֵי אֲבֹרֵתִינוּ וַיִּשְׁמַע יְהֹוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶר־עִנְיֵנִוּ

פּ וְאֶרת-יְעַמֶלֵנוּ וְאֶת-לַחֲצֵנוּ: וַיְוֹצְאֵנוּ יְהוְהֹ מִמְּצְרֵׁיִם בְּיֶרַ חֲזָקָהֹ וּבִוּרָעַ נְטוּיָה וּבְמֹרֶא נְּרֶל וּבְאֹתְוֹרת בְּיֶרָ חְזָקָהֹ וּבְוֹרָעַ נְטוּיָה וּבְמֹרֶא נְּרֶל וּבְאֹתְוֹרת

he feared not God. 19. And it shall be, when the LORD thy God giveth thee rest from all thy enemies round about, in the land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.

1. And it shall be, when thou art come in KI TAHBO. unto the land which the Lord thy God giveth CHAP. XXVI. thee for an inheritance, and thou hast taken possession of it, and dwellest therein: 2. That thou shalt take of the first of all the fruit of the earth, which thou shalt bring in from thy land which the LORD thy God giveth thee, and shalt put it in a basket; and thou shalt go unto the place which the LORD thy God will choose to let his name dwell there. 3. And thou shalt come unto the priest that may be in those days, and thou shalt say unto him, I give thanks this day unto the Lord thy God, that I am come into the land which the Lord swore unto our fathers to give to us. 4. And the priest shall take the basket out of thy hand, and set it down before the altar of the LORD thy God. 5. And thou shalt commence and say before the LORD thy God, A Syrian, wandering about, was my father, and he went down into Egypt, and sojourned there with a family few in number, and he became there a nation, great, mighty, and numerous. 6. And the Egyptians treated us ill, and afflicted us, and laid upon us hard labour; 7. And then we cried unto the ETERNAL, the God of our fathers; and the Lord heard our voice, and looked on our affliction, and our trouble, and our oppression; 8. And the LORD brought us forth out of Egypt with a mighty hand, and with an outstretched arm, and with great terror, and with

^a Rashi gives: "A Syrian, (Laban,) wished to destroy my father (Jacob)."

פּ וּבְמְפְּרָתִים: וַיְבָאֵנוּ אֶשְלֹ־הַפְּקּוֹם הַזֶּגָה נִימָּן־לְנוּ

נְרָתְהָה לִּי יְרִּלְּהְ וְהִנַּחְרֹּחוֹ לְּפְנֵי יְרּבְּשׁ: וְעַהָּה הונָה בובַארִה אֶת־רִאשׁית פְּרֵי הָאֲדְּמָה אֲשֶׁר־ הונָה בובַארִה אֶת־רִאשׁית פְּרֵי הָאֲדְמָה אֲשֶׁר־ אָת־הָאָרֶץ הַוֹּאת אֶבֶץ זָבַת חָלֶב וּרְבְּשׁ: וְעַהָּה

יוֹ וְהִשְּׁבַתְּחַוֹּירָת לִּפְנֵי יְהוֹנָה אֱלֹהֶיךְּ: וְשְׂמַחְתֵּת בְּכָּלֹ־ הַפֹּוֹב אֲשֶׁר גָרַתוּ־לְּךְּ יְהוֹנָה אֱלֹהֶיךְּ וּלְבִירֶתְּךְּ אֲרָהוֹ

לַיָּרָזוֹם וְלֶאַקּלְפְנָה וְאָזְכְלוּ בִשְּעָרֶיךְ וְשְׁבָעוּ: שני ם בֵּי הַשְּׁלִישָׁר שְׁנַר הְבּקּרְבֶּךְ: שני ם בֵּי לַיָּרָזוֹם וְלֵאַלִּי שְׁנַר הְבּקּרְבֶּךְ: שני ם בֵּי לַיָּרָזוֹם וְלֵאַלִּי שְׁנַר בְּקּרְבֶּךְ: שני ם בֵּי לַיִּרְזוֹם וְלָאַלִּי שְׁנַר בְּשְׁעָרֵיךְ וְשְׂבֵעוּ:

13 וְאֶפֶרְהָּג לִּפְנֵי יְהֹנָה אֱלֹהֶׁיךְ בִּעְרְהִּגי הַקּבֶּישׁ מִן־ הַבַּיִרת וְגַּם נְתַהָּגיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיִּתַוֹם וְלָאַלְמְנָה בְּכָל־מִצְוֹרְתְהָ צְּיִשֶּׁר צִוִּיתָנִי לְא־עַבְּרְתִּי מִפִּצְוֹהֶיךְ בְּכָל־מִצְוֹרְתָהָ אָשֶׁר צִוִּיתָנִי לְא־עַבְּרְתִּי מִפִּצְוֹהֶיךְ

וּ וְלְּא שָבֵּחְתִּי: לְא־צָבַלְתִי בְאֹנִי מְמֶּנוּ וְלְא־בַעַרְתִּי מְמֶּנוּ בְּטְמֵיא וְלְא־נָרַתִתִּי מִמֶּנוּ דְשׁמֵר שָּמַעְרִתִּי בְּקוֹל יְהַנָּח אֱלֹהָי עִשִּׁיתִי בְּכָל אָבַיִּשֶׁר צִוִּירָתִנִי:

לֵנוּ כַאֲשֶׁר נִשְּבַּעְרָל לַאֲבֹהֵינוּ אֶבֶץ זָבָת חָבֶּל אֶת־עִשְּׁרְ לְנִוּ כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְרָל לַאֲבֹהֵינוּ אֶבֶץ זָבָת חָבֶּל אֶת־עִשְּׁרְ לְּאֲבֹהֵינוּ אֶבֶיִי זָבָת חָבֶּל לְנִוּ כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְרָל לַאֲבֹהֵינוּ אֶבֶיים וְּבָּבְּךְ לְנִוּ כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְרָל לַאֲבֹהֵינוּ אֶבֶיים וְּבָּבְּךְ חָבֶּי

ס שלשי היום הוֹה יְחֹנָה אֱלֹהָיךְ וּ בְּעִשְׂוֹת אֶת־הַחָקִים הָאֱלֶה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים מְצֵּלְה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים

signs, and with wonders: 9. And he brought us unto this place, and gave us this land, a land flowing with milk and honey. 10. And now, behold, I have brought the first-fruits of the land, which thou hast given me, O Lord; and thou shalt set down it before the Lord thy God, and prostrate thyself before the Lord thy God; 11. And thou shalt rejoice with every good thing which the Lord thy God hath given unto thee, and unto thy house, thou, with the Levite, and the stranger that is in the midst of thee.*

- 12. When thou hast made an end of giving away all the tithes of thy produce in the third year, the year of the tithing, and hast given it unto the Levite, to the stranger, to the fatherless, and to the widow, and they have eaten within thy gates, and are satisfied: 13. Then shalt thou say before the LORD thy God, I have removed away the hallowed things out of the house, and I also have given them unto the Levite, and unto the stranger, to the fatherless, and to the widow, according to all thy commandment which thou hast commanded me; I have not transgressed thy commandments, and I have not forgotten; 14. I have not eaten thereof in my mourning, neither have I removed away aught thereof in an unclean state, nor have I given aught thereof for the dead; I have hearkened to the voice of the LORD my God, I have done all just as thou hast commanded me. 15. Look down from the habitation of thy holiness, from heaven, and bless thy people Israel, and the land which thou hast given us, as thou hast sworn unto our fathers, a land flowing with milk and honev.*
- 16. This day the Lord thy God commandeth thee to do these statutes and ordinances; and thou shalt keep and do

^a In the first two years a tithe was set aside to be eaten at Jerusalem; in the third it was given to the poor.

וְשֶׁמַרְהָּ וְעָשִּׁירָגֹ אִוֹּהְם בְּכָל־לְבְבְּךְ וּכְכָל־נַפְּשֶׁך:

עְּמִריִיתוָֹה הָאֱמַרְהָּ הַיִּוֹם לְהִיוֹת לְבָּ לֵאלהִים

וְלָלֶכֶרת בִּרְרָכִיו וְלִשְמֹר חָקִיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטִיו

וְלְעֶכֶרת בִּרְרָכִיו וְלִשְמֹר חָקִיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטִיו

18 וְלִשְׁמָעַ בְּקְלְּוֹ: וְיהוֶה הֶאֶמִיְרְךָּ הַיּוֹם לְהְיִוֹת לוֹ לְעַם סְגָלֶּרה בַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לֶךְ וְלִשְׁמָר בָּל־מִצְוֹהֵיו:

אַלְנֵיוּרָ בַּאָשֵׁר רַבֵּר: רביע פּ אַלְנִיוּרָ בָּאָשֵׁר רְבָּר: רביע אַלְנִיוּרָ בָּאָשֵׁר רְבָּר: רביע אַלְנִיוּרָ עָלְיוּוֹ עַל כָּל-הַנּוּיִם אֲשֶׁר עָשֶּׁה לְתְהַלָּה

לו נוֹצֵע משֶׁרֹל וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֶר שָׁמֹר שְׁמֹרֹ אֶת־כָל־הַמִּצְוָּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוָּה אֶתְכֶּם הַוְּזֹם:

יְהָיָה בַּיוֹם אֲשֶׁר מַעַבְרָוּ אֶת־הַיִּרְהַן אֶל־הָאֶּרִץ אֲשֶׁר־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךּ נֹרֵעוֹ לֶּרְ וַרְעַקְמֹתְ לְּךָּ אֲבָנֵים

י גְּדלֹּוֹת וְשַּׂרְתָּ אֹהָם בַּשִּׂיר: וְכְּחַבְתָּ וְעַלֵיהָׁן אֶת־כָּל־ דּבְרֵי הַתּוֹרָה הַוָּאֹת בְּעָבְרֶךְ לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־ הִיּצְּרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיךּ ו נֹרֵען לְךָּ אֶרֶץ זָבַרְּת חָלָב וּרְבַּשׁ בַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהַוָּה אֱלֹהֵי־אֲבֹהָיךְ לָךְ:

4 וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־חַיִּרְדֵּן הָלִימוּ אֶת־קָּאֲבָנִים הָאֵלֶה אֲשֶׂר אָנִכִּי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיִּוֹם בְּתַר עִיבֵּל

י וְשַׂרְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיר: וּבְנֵירָ שָׁם מִוְבַּח לֵיהוָה אַלֹהֵיךָ מִוְבַּח אָבָנִים לְא־רָתנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְגֵּל:
אֱלהֵיךָ מִוְבַּח אָבָנִים לְא־רָתנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְגֵּל:

פּ צָּיִבְנַיִם שְׁלֵמוֹרוֹ תִּבְנֶּה אֶת־מִוְבָּח יְהוְה אֱלֹהֶיְךְ 6

them with all thy heart, and with all thy soul. 17. Thou hast this day acknowledged that the Lord is thy God, and that thou wilt walk in his ways, and keep his statutes, and his commandments, and his ordinances, and hearken unto his voice: 18. And the Lord hath acknowledged thee this day to be unto him a peculiar people, as he hath spoken unto thee, and that thou shouldest keep all his commandments; 19. That he may set thee high above all nations that he hath made, in praise, and in name, and in honour; and that thou mayest be a holy people unto the Lord thy God, as he hath spoken.*

CHAP. XXVII. 1. And Moses commanded with the elders of Israel the people, saving, Keep the whole commandment which I command you this day. 2. And it shall be on the day when ye pass over the Jordan unto the land which the LORD thy God giveth thee, that thou shalt set up for thyself great stones, and cover them with plaster: 3. And thou shalt write upon them all the words of this law, so soon as thou art passed over; in order that thou mayest go in unto the land which the LORD thy God giveth thee, a land flowing with milk and honey; as the LORD the God of thy fathers hath spoken unto thee. 4. And it shall be so soon as ye are gone over the Jordan, that ye shall set up these stones, which I command you this day, on mount Ebal, and thou shalt cover them with plaster. 5. And thou shalt build there an altar unto the LORD thy God, an altar of stones: thou shalt not lift up any iron tool upon them. 6. Of whole stones shalt thou build the altar of the LORD thy God; and thou shalt offer thereon

[&]quot;There is no phrase in Scripture by which the correct meaning of these words could be ascertained; and to me it appears that they convey the idea of separation and setting aside; thou hast separated him from foreign gods to be to thee as God; and he has

- י וְבַוְעַלֵּירָ עָלָיוֹ עוֹלְית לִיהוָרִוֹ אֵלהֵיך: וְזָבַחְתָּ שִׁלְמִים וְאָבַלְתָּ אֶם וְשָׂמַחְתָּ לִפְגִי ְיִהוָה אֱלֹהֵיך:
- אריביל" הר-מאלינים אירו-פֿרן-וּבּל". פֿרן-ני
- פּ הַוּאַת בַּאֵר הַישֵב: ס וּיְדַבּּר משָהֹ וְהַבְּהָנִים הַלְוִיִּם זֶּבֶּל-כִּל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר הַסְבָּרתו וּשְׁמֵעׁ יִשְׂרָאֵל הַיַּיִם הַזֶּהֹ גַּהְיֵיָהְ לְּעָׁם הַסְבָּרתו וּשְׁמֵעׁ יִשְׂרָאֵל הַיַּיִם הַזֶּהֹ גַּהְיֵיָהְ לְּעָׁם
- ין דְעִשִּׂית אֶרת־מִצְוֹתְוֹ וְאֶת־חֶלְּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוּךְ וְעָשַׂית אֶרת־מִצְוֹתְוֹ וְאֶת־חֶלְּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוּךְּ בְיהוֹה בֻּלֹּהֵיך: וְאֵמַעִלְּהָ בְּקוֹל יְהוֹנָה אֱלֹהֵיךְ
- מישי וַיַצַר משָהֹ אֶת־הָעֶׁם 11 הַיְּוֹם: ס חמישי וַיְצַר משָהֹ אֶת־הָעֶׁם
- יַעְמְרוֹם הַהְוֹא לֵאמְר: אֵׁלֶּה יַעַמְרוּ לְּבָרֵךְ אֶת־הָעָם 12 עַרִלֹּירַבְּרְ נְּרְוִּים בְּעָבְרְבֶם אֶרתּ־רַיַּיְרְבֶּן שִׁמְעוֹן
- יַצִמְרוּ צַל־הַּקְלָלֶה בְּתַר צִיבֶל רְאוּבֵן גָּר וְאָשֵׁר יַצַמְרוּ צַל־הַקְּלָלֶה בְּתַר צִיבֶל רְאוּבֵן גָּר וְאָשֵׁר
- -14 וּוְבוּלֶן הָן וְנַפְּהָתְלִי: וְעָנִוּ הַלְּוֹיִם וְאָמְרָוּ אֶל־בָּלֹ
- אָרוּר יִשְׂרָאֵל קּוֹל רָם: ס אָרוּר הְאָשֶׁר יִשְׁשֶׁה יְבָע יְחֹלָה הְאָשֶׁר יְתַשְׁה בָּפֶּל וּמַפַּכְּה הְתוְעַבַת יְחֹנָה מַעֲשֵּׂה יְבִי חָרֶשׁ וְשָׂם בַּפֶּכֶּר וְעָנְוּ כָל־הָעֶם וְאָמְרִוּ מַעֲשֵׂה יְבִי חָרֶשׁ וְשָׂם בַּפֶּכֶּר וְעָנְוּ כָל־הָעֶם וְאָמְרִוּ
- י אָמֵן: ס אָרוּר מַקְלֵה אָבִיו וְאִמֻּוּ וְאָמֵר 16
- מַפִּיג גְּבָוּל בַעֲרוּוּ וְאָמֵר כִּיל---רָזְאָם
- ס אָרור מַשְּנֶה עוֵר בַּדֶּרֶךְ 18

* מצותיו קרי

burnt offerings unto the Lord thy God: 7. And thou shalt offer peace offerings, and eat (them) there; and thou shalt rejoice before the Lord thy God. 8. And thou shalt write upon the stones all the words of this law very plainly.

- 9. And Moses with the priests, the Levites, spoke unto all Israel, saying, Be attentive, and hearken, O Israel; this day thou art become a people unto the Lord thy God. 10. Thou shalt therefore hearken to the voice of the Lord thy God, and do his commandments and his statutes, which I command thee this day.*
- 11. And Moses charged the people on the same day, saying, 12. These shall stand upon mount Gerizzim to bless the people, when ye are come over the Jordan: Simeon, and Levi, and Judah, and Issachar, and Joseph, and Benjamin. 13. And these shall stand for the sake of the curse upon mount Ebal: Reuben, Gad, and Asher, and Zebulun, Dan, and Naphtali. 14. And the Levites shall commence, and say unto all the men of Israel with a loud voice,
- 15. Cursed be the man who maketh a graven or molten image, the abomination of the Lord, the work of the hands of the craftsman, and putteth it in a secret place; and all the people shall answer, and say, Amen.
- 16. Cursed be he that holdeth in light esteem his father or his mother; and all the people shall say, Amen.
- 17. Cursed be he that removeth the landmark of his neighbour; and all the people shall say, Amen.

separated thee from the nations of the earth to be to him as a peculiar people."—Rashi. Arnheim simply gives them with "declared openly," "acknowledged," as in the text. Mendelssohn translates with "given occasion;" thus "Thou hast given this day occasion unto the Lord (to make a covenant with thee) to be unto thee a God," &c. But the sense in each case is the same.

^a Six tribes went up to the top of mount Gerizzim, and six to that

יוֹאָמֵר כָּל־הָעָם אָמֵן: ס אָרוּר 19 בַּשֶּׁה מִשְׁפַּט גַר־יָתָוֹם וְאַלְּמָנֶה וְאָמֵר כָּל־הָעָם יאָמֵן: אָרוּר שֹׁבֵבֹ עִם־אַשֶּׁרת אָבִיו בִי גָּלֶּה כְנַף 20 21 אָבֶיו וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן: ם אָרוּר שִׁבֶּב עִם---בָּל---בְּהַמֶּה וְאָמֶּר בָּל--הָעָם ס אָרוּר שׁבֵבֹ עִם־ : אָמֶן 22 אָחוֹלנו בַרג־אָבֵיו אָוֹ בַרג־אָמֵוּ וְאָמֵר בָּל־הָעָם יַּהְנְתָן: ס אָרור שׁבֵב עִם־חָתְנְתָן 23 יאָמַר בָּל־הָעָם אָמֵן: ס אָרוּר פָּל־הָעָם אָמֵן: 24 מַבֹּנ נֹאָנוּ בַּפֶּנֹת וֹאָמֹּר כָּכְ---נוֹאָם ס אָרוּר לֹלֵקְחַ שֹּׁחַר כּ מָּמָן: ס אָרוּר לֹלֵקְחַ שַּׁחַר לְתַבְּוּת נֶבֶּשׁ דַּם נָלֵי וְאָמֶר בָּק---רָזְעִם י אָבון: ס אָרוּר אַשֵּׁר לְא־יָקִים 26 אֶת־דּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַוֹּאִת לַעשׁוֹת אוֹתֶם וְאָמֵר בָל־הָעָם אָמֵן: דְחַ וְהָיָה אִם־שְּמָוֹע תִּשְׁמֵעֹ בְּקוֹל ֹיְהוְרֵה אֶלהֶׁיךְ

ביקיל ורואולר כי רואקת בּלוּגר ירוּלרי בּלינר ירוּאלרי בּלינר ירוּאלרי בּלינר ירוּאלרי בּלינר ירוּאלרי בּלינר בּלינר בּלינר בּלינר בּלינר בּלינר בּלינר בינוּ בּלינוּ בּלינוּ בּלינוּ בּלינר בּליני בּלינר בּלינר בּלינר בּליני בּיני בּליני בּליני בּיני בּיני בּייי בּיני בּייי בּייי בּיני בּייי בּיני בּייי בּייי

י אָרוֹן יִבְרוּךְ יִבְרוּךְ יִבְּרִירִן בָּעִיר וּבְרוּךְ יִבְּרוּךְ יִבְּרָירִן יִבְרוּךְ יִבְּרָירִן

- 18. Cursed be he that causeth the blind to wander out of the way; and all the people shall say, Amen.
- 19. Cursed be he that perverteth the judgment of the stranger, of the fatherless, and of the widow; and all the people shall say, Amen. 20. Cursed be he that lieth with his father's wife; because he uncovereth his father's skirt, and all the people shall say, Amen.
- 21. Cursed be he that lieth with any manner of beast; and all the people shall say, Amen.
- 22. Cursed be he that lieth with his sister, the daughter of his father, or the daughter of his mother, and all the people shall say, Amen.
- 23. Cursed be he that lieth with his mother-in-law; and all the people shall say, Amen.
- 24. Cursed be he that smiteth his neighbour secretly; and all the people shall say, Amen.
- 25. Cursed be he that taketh a bribe to slay a person, an innocent blood; and all the people shall say, Amen.
- 26. Cursed be he that observeth not the words of this law to do them; and all the people shall say, Amen.

1. And it shall come to pass, if thou hearkenest diligently unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all his commandments which I command thee this day, that the Lord thy God will set thee high above all nations of the earth; 2. And all these blessings shall come on thee, and overtake thee, if thou wilt hearken unto the voice of the Lord thy God. 3. Blessed shalt thou be in the city, and blessed shalt thou be

of mount Ebal, whilst the priests, with the Levites and the ark were in the middle of the valley below: the Levites thereupon turned their faces toward Gerizzim, and commenced with the blessing: "Blessed be the man who does not make a graven image," &c.; when both parties answered "Amen:" they then turned their faces toward mount Ebal, and commenced with the curse: "Cursed be the man," &c., and so till the last, "that observeth not," &c.—Talmud Sota.

בְּשָׂבֶרה : בְּרָיּךְ פְּרִי־בִּמְיְךֶ וּפְּרִי צַּאָנֶךְ : בְּשַׂבֶרה : בְּרָיּךְ פְּרִי־בִּמְיְךֶ וְעַשְׁרְעְרִוֹּרת צֹאֵנֶךְ :

בּרוּך מַנְצָּהָ וּמִשְּׁצִּרְוֹהֶוּך : בּרוּך אַהָּוּה בְּבאֶךְ בּּ

יאָאַנּי אַלֶּיף וּלְשִׁרְעִר דְרָכִים ינִיסוּ דְּפְנְּיֵף : הַפְּנְיִם עָבָיף נּנְפִים דְפָנְיֵף בְּבֶּרֶךְ אֶסְרֹ הַפְּנְיִם עָבָיף נּנְפִים דְפָנְיֵף בְּבֶּרֶךְ אֶסְרֹ

מִשְׁבַח זִבֶּר וִכַּבֹלְףְ פַּאֵיבׁוּן אִּשְׁר-יִּרוּנְּׁר אוֹזְרוּ אִרִּוּר אָרי-בּבָּרַכָּר פֿאַסְמֶּיִּר וּלְּכִלְּ

פּ אָלהֶׁיף נֹתֶוֹ לֶךְ: יְקְיִמְרָ יְהֹנְרֵה לוֹ דְּעַם בְּלְרוֹשׁ יִהְנָה בְּעִרְהָוֹ לְן בִּי הִשְׁמֹר אָת־מִצְוֹרוֹ יְהֹנָה פּיִ הִשְׁמֹר אָת־מִצְוֹרוֹ יְהֹנָה

ין אָלוֹהֶיף וְהָלַכְּהָה בִּדְרָבִיוֹ : וְרָאוֹ כָל־עַפֵּי הָאָרֶץ וֹ בַּדְרָבִיוֹ : וְרָאוֹ כָל־עַפֵּי הָאָרֶץ

וּבֹפְּרָי זִּשְׁרְמָתֵּלְּהְ זָעִרְ הֵאַבְּלְּטְהוֹ זִּאַבְּמְתוּ נִשְׁבְּע יְרוּלְרוֹ לְסוּבְּרוֹ בִּפְּרַי בִּפְּרָי בִמְּנְךְּ וּבִפְּרִי בְּהֵימְרְּוּךְ זו כֵּי שֵׁח יְרוּלִי נִקְרֵא עַלְיִבְּ נִינְרְאִוּ מִמֶּלֵּי: וְהוּעֹרְבְּ

בּּארִתוּ וּלְבָבֶנוּ אָשׁר בּּלִ-מֵּאֹתִּים זְעֵּרִת מְפַר־אַרְאָרְ אַוּאָרוּ הַפִּוּב אָתִיבִּהְשָׁמִים לְעַת מְפַר־אַרְאָרְ זְּמִנְתְ לַאֲבִעָּיִף לְעָת לָךְ: יִפְּׁמַּח יִחְנָת ' לְּךְּ אֶתְּרִּ זְמִנְתְ לַאֲבֹעָיִף לְעָתְ לָךְ: יִפְּׁמַּח יִחְנָת ' לְּךְּ אֶתִּרּ

אָשָּׁר אָגִכָּי מִצּוּךְ בַיִּיִם רְשִׁמְר וֹלֵלְאָלָה וְלָא לְזָּנְב וְחָיִּיִם רְשִׁמְר וֹלְא הְזָּנְב וְחָיִיִּר וֹ יְתְוָה יֹּמֶלְה וְלֹא הְזָּנְב וְחָיִּיִּר וֹ יְתְּנָה יְּלְא הְזָּנְב וְחָיִּיִּר וֹ יְתְּנָה יְּלְא הְזָּנְב וְחָיִּיִּר וֹ יְתְּנָה יְלְא הְזָּבְי וְמְּעְלָה וְלָא הְזָּבְי וְחָנָה רְאַ הְּתְּיִיִּה רְאַ הְּתְּיִיִּה רְאַ הְּתְּיִיִּה רִיִּיִּם רָבְּיִם וְאַבָּיה רְאַ הְּתְּיִיִּה רִיִּיִּם רְבִּיִּים וְאַבָּים רְבִּים וְאַבָּיה רְאַיִּיִּה רִיִּיִּם רְבִּיִּים וְאַבְּים וְאָבְּים וְאַבְּים וְאַבְּים וְאָבְּים וְאַבְּים וְאָבְּים וְאָבְּים וְאָבְּים וְאָבְּים וְאָבְּים וְבְּיִים וְאַבְּים וְאָּבְּים וְאָבְיִם וְאָבְּים וְאָבְּיִם וְבְּיִיִּים בּבּּיִם וְאָבְּיִם וְבְּבִּיִּים וְאָבְּיִם וְבְּבִּים וְאָבִּים וְבְּיִיִּים בּיִּבְּים וְבִּיִים וְבְּבִּים וְבִּיִים וְבִּיִּים וּבְּיִים וְבְּבִּים וְיִיִּיִם בּיִּבּים וְבִּיִים וְבִּיִים וְיִבְּיִים וְבִּיִּיִים וְבְּבִּים וְבִּיִים וְבְּבִּיִים וְבְּבִּיִים וְבִּיִים וְבִיּבְיִים וּבְּבִּיִים וּבְּבִייִם וּבְּבִּיִים וּבְּבִּיִים וּבְבְּבְּיִים וּבְּבִּים וְבְּבִּיִים וּבְּבִיּיִים וּבְּיִים וְבִּבּיִים וּבְּיִים וְבִּיִים וּבְּבִּיִים וּבְּבִיים וּבְּבִּיִים וּבְּיִייִים וּבְּיִים וּבְּיִים וּבְּיִים וּבְּבְיִים וּבְּבְּיִים וּבְּיִים וּבְּבְיּים וּבְּבּייִים וּבְּיוֹים וּבְּיִייִים בּיוֹים בּיּבּיים וּבְּייִים וּבְּיִים וּבְּבּיים וּבְּבְּיִים בּבּיים וּבְּבְּבּיים וּבְּבְיּבְּבְּיִים וּבְּיִים וּבְּבְּיִים וּבְּבְּבְּיִים וּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבּיּים וּבְּבְיבְּבְּבְּבּיּבְיּבְיּבְיּבּים וּבְּיִבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְיּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּיוּבְבּיוּבְייִבּיוֹבְיים בּיוּבְּיִבּים בּיוּבְּבְיּבְיּבְים בּיוּבְיּבְּבְּבְּבְיּבְּבְּבְּבְיּבְיּבְ

in the field. 4. Blessed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy ground, and the fruit of thy cattle, the increase of thy cows, and the young of thy flocks. 5. Blessed shall be thy basket and thy kneading-trough. 6. Blessed shalt thou be at thy coming in, and blessed shalt thou be at thy going out.* 7. The LORD will cause thy enemies that rise up against thee to be smitten before thy face: on one way shall they come out against thee, and on seven ways shall they flee before thee. 8. The LORD will command upon thee the blessing in thy storehouses, and in all that thou settest thy hand unto; and he will bless thee in the land which the Lord thy God giveth thee. 9. The LORD will raise up thee unto himself as a holy people, as he hath sworn unto thee, if thou wilt keep the commandments of the Lord thy God, and walk in his ways. And all the nations of the earth shall see that thou art called by the name of the LORD; and they shall be afraid of thee. 11. And the LORD will distinguish thee for good, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy ground, in the land which the LORD swore unto thy fathers to give unto thee. 12. The LORD will open unto thee his good treasure, the heaven, to give the rain of thy land in its season, and to bless all the work of thy hand; and thou shalt lend unto many nations, but thou shalt not borrow. 13. And the Lord will render thee the head, and not the tail; and thou shalt only be uppermost, and thou shalt not be beneath; if thou hearkenest unto the commandments of the Lord thy God, which I command thee this day to observe and to do: 14. And thou goest not

^a Rashi explains "That thy going out from this world shall be like thy entrance therein, without sin."

b "This is the course of those who flee hastily that they scatter themselves on all sides."—RASHI.

14 וְלֵא רָסִוּר מִכָּל־הַדְּבָרִיםׂ אֲשֶּׁר אֲנִבִּי מְצַוֵּה אֶתְכֶם הַיִּוֹם יָמֵין וּשְׂמֵאול לְלֵלֶכֶת אֲחֲבֵי אֱלֹהִים אַחֵרֵים לְעָבָבָם: פ

בְּשֶׁרֶה: אָרוּר טַנְאַהָ וּמִשְאַרְהֶּוּךְ : אָרוּר פְּרִי־ בַּשְּׂרֶה: אָרוּר פַּרְי־ בַּטְנְהָ וּפְרֵי אַרְטָרֶהְ שְׁנֵר אָבּלְפֶיְהְ וְעַשְּׁרְתְרֹרֹת

י אַגְּוָר: אָרוּר אַתָּּה בְּכֹאֵּך וְאָרוּר אַהָּה בְּצִאתֶןר: 19

יְשַלַח יְהוָה וּ בְּּהְּ אֶת־הַמְּאֵרָה אֶת־הַמְּהוּסָה ׁ וְאָת־ הַמִּגְעָׁרָת בְּכָּת־מִשְׁלַח יְרְהָּ אֲבִשְׁר מַּעֵשֶׂה עַר הִשְּׁמֶּרְהָּ, וְעַר־־אָבּרְרָּ מַהֵּיר מִפְּגֵי רָעַ מִעְעָלֹּיִךְּ

אָשֶׁר וְעַזַּכְהָאנִי : יַרְבָּקְק יְהֹנֶהְ בְּּךָ אֶת־הַהֶּבֶּר עַער בְּאִדְּלְה אָשֶׁר־אַהְּתֹה בָא־בּלֹרָזוֹ אָרְדִּלְּ מִעַל הַאְּאֶדְלְה אָשֶׁר־אַהְּתֹה בָא־

וּבַדּלֶּמֶת וּבַחַרְחֶר וּבַחֶּרֶם וּבַשִּׁדְּפָּת וּבַקּדַּחַת וּבַדּלֶּמֶת וּבַקּדַּחַת יבַדּלֶּמֶת וּבַקּדַּחַת

ירָדְפָּוּךְ עָר אָבְרֶךְ: וְהָיִי שְׁמֶיךְ אֲשֶׁר עַל־רְאשְׁךָ 🛂

אָבֶק וְעָפֶּר מִן־־מְטַר אַרְצְּךָ אָבֶק וְעָפֶּר מִן־־הַשְּׁמַיִם יֵבְדּ אֶרִי־מְטַר אַרְצְּךָ אָבֵק וְעָפֶּר מִן־־הַשְּׁמַיִם יֵבְדּ

יָהֶנְהָ זְעָר הַשֶּׁמְרָהְ: יִהֶּנְהָּ יִהֹנֶה וּ נְנָּף לְפְנֵי אִיבֶּיהְ 25 עֶלֶיהְ עַר הַשֶּׁמְרָהְ: יִהֶּנְהָּ יִהֹנֶה וּ נְנָּף לְפְנֵי אִיבֶּיהְ

aside from all the words which I command thee this day, to the right, or to the left, to go after strange gods to serve them.

15. But it shall come to pass, if thou wilt not hearken unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all his commandments and his statutes which I command thee this day; that all these curses shall come upon thee, and overtake thee. 16. Cursed shalt thou be in the city, and cursed shalt thou be in the field. 17. Cursed shall be thy basket and thy kneading-trough. 18. Cursed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy land, the increase of thy cows, and the young of thy flocks. 19. Cursed shalt thou be at thy coming in, and cursed shalt thou be at thy going out. 20. The LORD will send upon thee misfortune, confusion, and failure, in all that thou settest thy hand unto which thou mayest do, until thou be destroyed, and until thou perish quickly; because of the wickedness of thy doings, that thou hast forsaken me. 21. The LORD will cause the pestilence to cleave unto thee, until it have consumed thee from off the land; whither thou goest to possess it. 22. The LORD will smite thee with consumption, and with fever, and with inflammation, and with extreme burning, and with drought, and with blasting, and with mildew; and they shall pursue thee until thou be lost. And thy heavens that are over thy head shall be copper, and the earth that is under thee shall be iron. 24. The LORD will make the rain of thy land powder and dust; from heaven shall it come down upon thee, until thou be destroyed. 25. The LORD will cause thee to be smitten

a Mendelssohn considers these three as diseases of the human system: "unnatural dryness, wasting and jaundice;" others, however, view them as diseases incidental to products of the earth.

בְּרֶרֶהְ אֶחָהֹ תַצֵּא אֵבְיֹיו וּבְשִּבְעָה דְרָבִים תָּנִים לְפָנֵיו וְהָיֵיָה לְזֵעֵיָה לְכָל מַמְלְכְּוֹת הָאָרֵץ: 26 וְהַיִּיָּהָה נִבְלָּרְתְּוֹּ לְמֵאֲבָׁל לְכָל־עִוֹף הַזּשָׁמֵיִם

יוֹלְבֶרֶהֶמֶת הָאָרֶץ וְאֵין מְחָרִיד: יַכְּכָּרוּ יְהֹּוְרוּ בִּשְׁחֵין מִצְרַיִּם וּבַעָּפּלִים וּבַנְּרֶב וּבָחֶרֵם אֲשֵׁר

23 לא־רתובל לְהַרָפָא: יַכְבָח יְהוֹה בְּשִׁנְעוֹן וּבְעוּרְוֹן

29 וּבְרִקְמְרָהוֹן בֵּלְבָּב : וְרָהִיִּירָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצְּרְהַנִּים וְאֵין דְּרָכֵיִךְּ וְהָיִִּירָת צַּאָר בְּעְשִׁיקּ וְנְוִיּל בָּל־הַיָּמִים וְאֵין מוּשִׁיַע : אָשֵּׁח הָאָרֵשׁ וְאָישׁ אַחֵר יִשְׁנְּלֶּדְּה בָּיִחִ מוּשִׁיַע : אָשֵּׁח הָאָרֵשׁ וְאָישׁ אַחֵר יִשְׁנְּלֶּדְּה בָּיִח

וּ אָוֹרִלְ מִלְפָּנְּיִּר וֹלֵא יָשׁוּכ לֵׁלֵׁ גֹּאִנְּרָ נְּעִינִּיִּ נְּעִינִּיִּ בְּעִּרִּיִּ נִיְּעִּנִּי

איבֶּיף וְאֵיין לְהָ מוֹשְיעֵי בְנֶּיף וּבְנֹשֶׁיף וְהָנֹים בְּלֹי לַעָם אַחֵר וְעֵינֶיף רֹאוֹרת וְכָלְוֹרת אֲלֵיהֶם כָּלֹי

אָרָל עָם אָשֶׁר לְא־יָבְעָהָ וְהָיִּירָת בֶק עִשְׁוּק װְבָּל־יְגִיעֲהְ וְהָיִירָת בֶק עִשְׁוּק יֹאבָל עָם אֲשֶׁר לְא־יָבְעָהָת וְהִיִּירָת בֶק עִשְׁוּק

אַ וֹרָצוּא בָרְ-וַדַיָּמִים: וֹדִייִיִרָ מְשֻׁנְּגַע מִפּּרְאַרִי מֹ וֹרָצוּא בָרִ-וַדַיָּמִים:

עלי בּשְׁתִין בְּשֶׁר תִּרְאֶה: יַכְּכָּה יְהוֹּה בִשְׁתִין בְּע עַל־ הַבְּרְבַּיִם וְעַל-הַשֹּׁלְיִם אֲשֶׁר לְא־רתוּכָל לְהַרְבֵּא

אֹרִלְּהְ יִוֹלֵהְ יִוֹלֵהְ יִוֹלֵהְ יִוֹלֵהְ יִוֹלֵהְ יִרוֹלֶה יִהֹלֶה אִרִּהְ אִּרִּהְ אִּרִים פְּרִי * ובטחרים פְרִי

before thy enemies; on one way shalt thou go out against them, and on seven ways shalt thou flee before them; and thou shalt become a horror unto all the kingdoms of the earth. 26. And thy carcass shall become food unto all the fowls of the heavens, and unto the beasts of the earth, and no man shall chase them away. 27. The Lord will smite thee with the inflammatory disease of Egypt, and with the hemorrhoids, and with the scab, and with the itch, whereof thou shalt not be able to be healed. 28. The LORD will smite thee with madness, and blindness, and astonishment of heart: 29. And thou shalt grope about at noonday, as the blind gropeth about in darkness, and thou shalt not prosper in thy ways; and thou shalt be only oppressed and spoiled all the days, without any one to help. 30. A wife thou wilt betroth, and another man shall lie with her; a house thou wilt build, and thou shalt not dwell therein; a vineyard thou wilt plant, and thou shalt not redeem it. 31. Thy ox shall be slain before thy eyes, and thou shalt not eat thereof; thy ass shall be violently taken away from before thy face, and shall not be brought back to thee; thy sheep shall be given unto thy enemies, without any one to help thee. 32. Thy sons and thy daughters shall be given unto another people, and thy eyes shall look on, and fail with longing for them all the day long; but there shall be no power in thy hand. 33. The fruit of thy land, and all thy labours, shall a nation which thou knowest not eat up; and thou shalt be only oppressed and crushed all the days. 34. And thou shalt be mad from the sight of thy eyes which thou wilt see. 35. The Lord will smite thee with a sore inflammation upon the knees, and upon the legs, of which thou shalt not be able to be healed, from the sole of thy foot unto the top of thy head. 36. The LORD will bring

וְאֶתִימַלְבְּּרָּ אֲשֶׁר הָתַקִים עָבֶּייָרְ אֶל־נוּי אֲשֶׁר לאינדעת אַתָּרוֹ וַאָבֹרֶתִיךְ וְעַבַּרְתִּ שָׁם אֵלֹהִים אַבּחַרִים עַץ נָאָבֶן: וְרָנִירָ רְשַׁבְּּרוּ רְשָׁשָׁל (זְיִי בְּשַׁבְּיוֹ רְשָׁבָּוֹ וְלִשְנִיגֶרוֹ בְּכֹל' הָעַמִּים אֲשֶׁר־יְנְהֶגְךְ יְהֹוָה שֻׁפָּח: אָלָר בָר תּוֹצִיא הַשָּׁרֶה וּמְעַט הָאֱסֹף כִּי יַחְסְלֵנוּ 33 אַרֶבֶּרה: כְּרָמִים רִתַפַּע וְעָבֶרְתָּ וְיַיִן לְא־תִשְׁתָּהֹ 39 40 וַלָּא הֶאֱנֹר כִּי תְאַכְלֶנוּ הַתּלָעת: זֵיהֵים זְהְיוּ לְךָּ בְּבָרֹ-נְבוּבֵלְהְ וְשֵּׁמֵן לָא רָסֹוּהְ בֵּי יִשֵּׁל זֵיבֵוּהְ: 41 בָּגִים וּבָנְוֹת תּוֹלְיִר וְלֹא־יָהְיֵוּ לֶּךְ כִי יֵלְכָוּ בַּשֶּׁבִי: 42 כַּרַ-עֵצְךָ וּפְרֵי צַּיְרְטָרֶעָךְ וְיָרֵשׁ רַוּצְלָצֵלֹ : רַוּגַרֹ 42 אַשֶּׁר בְּקְרַבְּךָּ יַעֲכֶלְהוֹ עָבֶלִיהְ מַעְרָלִהוֹ מֵּעְלָהוֹ מַעְלָרוֹ מָעְלָרוֹ מָעְלָרוֹ יַלְוְלָּ וְאַתָּה הַרֶּר מַטָּה מֶּטָּה: הַוּא יַלְוְלָּ וְאַתָּה לָא 44 בַּלְנֵנוּ הָוּאַ יִהְיָה לְרֹאשׁ וְאַמֶּח תִּהְיֶה לְזַנְב: של ולאי לאיור פל-דוקלציות דואלה ורדפון ּוְרִזשִּיגוּךְ עָר רִזשֶּׁמְרֶךְ כִּי־לְא שָׁמַעְהָּ בְּקוֹרֹשׁ יָהוַרה אֱלֹהֶיף לִשְׁמֶר מִצְוֹרָנִיו וְחָקּוֹבָיו אֲשֶׁר י צור: וְהָיוּ כָרָּ לְאָוֹת וּלְמוֹפֶת וְבַוַרְעַךְ עַר־עוֹלֶם: 47 מַחַת אֲשֶׁר לְאִ־עָבַּרְתָּ אֶת־יְהוַה אֱלֹהֶיךְ בְּשִׁמְחָה 48 וּבְטַוּב לֵבֶב מֵרָב כְּל : וַעֲבַרְתֵּ אֶת־אְיָבֶיךְ אֲשֶׁר יְשַלְחֻנּוּ יְהוָהֹ בְּהְ בְּרָעָב וּבְצָמֵא וּבְעִירִם וּבְחַטֶּר בָל וְגַרַ"נו עַל־ בַּרְזֵל עַל־צַנָּיאַרָּךְ עַר רִזִשְׁמִירְוֹ

thee, and thy king whom thou mayest set over thee, unto a nation which neither thou nor thy fathers have known: and thou shalt serve there strange gods, of wood and stone. 37. And thou shalt become an astonishment, a proverb, and a byword, among all nations whither the LORD will lead thee. 38. Much seed wilt thou carry out into the field, and but little shalt thou gather in; for the locust shall consume it. 39. Vineyards wilt thou plant and dress, but wine thou shalt not drink nor lay up; for the worms shall eat them. 40. Olive trees wilt thou have throughout all thy borders, but with the oil thou shalt not anoint thyself; for thy olive shall cast the fruit. 41. Sons and daughters wilt thou beget, but they shall not remain thine; for they shall go into captivity. 42. All thy trees and the fruit of thy land shall the locust strip bare. 43. The stranger that is in the midst of thee shall get up above thee higher and higher; and thou shalt come down lower and lower. He shall lend to thee, and thou shalt not lend to him: he shall become the head, and thou shalt become the tail. 45. And there shall come upon thee all these curses, and they shall pursue thee, and overtake thee, till thou be destroyed; because thou didst not hearken unto the voice of the LORD thy God, to keep his commandments and his statutes which he hath commanded thee: 46. And they shall remain on thee for a sign and for a token, and on thy seed, for ever. 47. For the reason that thou didst not serve the LORD thy God with joyfulness, and with gladness of heart, whilst there was an abundance of all things. 48. Therefore shalt thou serve thy enemies whom the Lord will send against thee, in hunger, and in thirst, and in nakedness, and in want of all things; and they will put a yoke of iron upon thy neck, until they have destroyed thee. 49. The LORD

אַרָּה : יִשָּׂא יְהוָה , עֶבֶּיךּ נְוֹי מֵרְחֹל מִקְצֵּה רוֹאָרֶץ בַּאֲשֶׁר יִרְאֶה רוַנְשֶׁר נוֹי אַשֶּׁר רְאֹד הַשְּׁמַע לְשֹׁנְוֹ: גְּוִי עַוֹ פָנֶיִם אֲשֶׁר לְא־יִשְּׁא פָנִים 50 הַשְּׁמַע לְשֹׁנְוֹ: גְּוִי עַוֹ פָנֶים ין : לְּזָבֵׁן וְנַצֵּער לָאׁ יָחָן : לְּאָבֵּל פְּרִי בְהֶמְתְּךְ וּפְרֵי־ אַרְמֶרְתָּךְ עַר הִשֶּׁמְרָךְ אֲשֶׁר לְאִינִשְאִיר לְךָּ דְּנָןֹ רָערושׁ וִיצְרָּוֹר שְׁגַר אֲלָפֶיךְ וְעַשְׁתְּרָת צאֹגֶךְ-עָר בּבֶּרִיךְוֹ אֹרֶדְרָ: וְהַצַּר לְךְּ בְּכָל־שְׁעָבֶּיִךְ אַרְבָּיִר בֶּבֶרת בּבָּרת בּבָּרת בּבָּרת בּבָּרת בּבָּרת חָמֹבֶעיך הַנְבֹהָוֹת וְהַבְּצָלוֹת אֲשֶׁר אַתֶּח בֹּמֵחַ בָהוֹ בְּכָל־־אַרְצֶךְ וְהַצֵּר לְךָּ בְּכָל־־שְׁעֶבֶיךְ בְּכְּל־ אַרְצְךָּ אֲשֶׁר נָרֶזן יְהֹוָה אֱלֹהֶיךְ לֶךְ: וְאָכַלְתָּ פְּרִי־ 53 בִּמְנְהָ בְּשַׂר בָּנֶיהָ וּבְנֹהֶיהָ אֲשֶׁר נְרַתוֹ־לְהָ יְתֹנָה אָלהָיף בְּטָצוֹר וּבְטָצוֹק אָשֶׁר־יָצִיק לְהָ אִיְבֶךְ: ַהַלָּע מֵינָוֹ בְאָחִיוֹ הַרָּךְ בְּלָּ וְהָדְעָנָגֹ מְאֶדׁ הַעַרַע מֵינָוֹ בְאָחִיוֹ 54 י מַתַּרת וּלָוֹ וּבְיֶרֶתר בָּנָיו אֲשֵׁר יוֹרְעיר: מָתַּרת וּ בַּנָיו אַשֵּׁר יוֹרְעיר: מָתַּרת וּ לְצַחַר מַהֶּם מִבְּשַׂר בָנָיוֹ אָשֶׁר יֹאבֶר מִבְּלִי הַשְּׁאִיר־לְוֹ כָּלֹ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹר אֲשֶׂר יָצִיק לְדָ אָיִבְדָּ בְּכָּל-שְׁעֶבֶיךָ : הַרַכָּה בְדָּ וְהֶיְעֵנָנָּה אֲשֶׁר הַ לְא־נִסְרֶתה כַף־רַגְלָהֹ הַצֵנ עַל־הָאָבֶץ מְהִרְעַנֵּגְ וּמֶרֶךְ מַרַע עִינָהֹ בְאָישׁ חֵילֶה וּבְבְנָה וּבְבָתָה וְבְשִׁלְירָתה הַיוּצָרת ו מבֵין בַוְלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר

57 הַלֶּלֶר כִּי־רְנאכָלֶם בַּחְפֵר־כִּל בַּפָּרֵער בְּמָצוֹר

will bring up against thee a nation from afar, from the end of the earth, as the eagle flieth; a nation whose tongue thou wilt not understand: 50. A nation of a fierce countenance, that will not have regard for the old, nor show favour to the young; 51. And it will eat the fruit of thy cattle, and the fruit of thy land, until thou be destroyed; which will not leave unto thee corn, wine, or oil, the increase of thy cows, or the young of thy flocks, until it have ruined thee. 52. And it will besiege thee in all thy gates, until thy high and strong walls come down, wherein thou trustedst, throughout all thy land; and it will besiege thee in all thy gates throughout all thy land, which the LORD thy God hath given thee. 53. And thou shalt eat the fruit of thy own body, the flesh of thy sons and of thy daughters, whom the LORD thy God hath given thee, in the siege, and in the straitness, wherewith thy enemy will distress thee. The man that is the most tender among thee, and who is very delicate,-his eye shall look enviously toward his brother, and toward the wife of his bosom, and toward the remnant of his children whom he may spare; 55. So as not to give to any of them of the flesh of his children whom he may eat; because there is nothing left unto him in the siege, and in the straitness, wherewith thy enemy will distress thee in all thy gates. 56. The woman, the most tender among thee, and the most delicate, who hath never adventured to set the sole of her foot upon the ground for delicateness and tenderness,—her eye shall look enviously toward the husband of her bosom, and toward her son. and toward her daughter, 57. And toward her young one that is come from her, and toward her children which she hath born; for she shall eat them for want of all things

a i. e. Bold and unmerciful in their conduct to prisoners.

אם־לא נְבֶּטֶצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָּ אִיִּבְדָּ בִּשְׁעָרֶיִדְ: אִם־לֹא 58 רִגִשְׁמֹר לֵעשׁוֹרת אֶרת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַוֹּארת הַבְּהָבֶים בַּפֵפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־הַשַּׁם הַנְּבְבָּר יַהְנְּרָא הַוֶּה אֱרת יְהוֶה אֱלֹהֶיך: וְהִפְּלָא יְהוָה 59 אֶת־־מַכַּרְתְדְּ וְאֶת מַכַּוֹת זַרְעֶדְ מַכַּוֹת גְּרֹלֹתֹ וְגָאֱסְנֹוֹת וָחֲלָיָם רָעִים וְגָאֱסְנִים: וְהַשִּׁיב בְּךָּ אֲה בָּל־מַרְנָה מְצְלַיִם אֲשֶׁר יָגְרָתָ מִפְּנֵיהֶם וְדֶבְקוּ בָּךְ: 61 גַבַ בָּל-חָלִי וְבָל-מַבֶּרוֹ אֲשֶׁרֹ לְא בָרֹוּב בְּסֵבֶּר הַתּוֹרָה הַוֹּאָרת יַיְעַלַם יְהנָה עַלֶּיךְ עַר הִשָּׁמְרָךְ : וֹנִשְּאַרְהֶּוֹם בִּמְרֵגִי מְעָׁט תַּחַת אֲשֶׁר הֵיִילֶם 62 בְּכְוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִבם לָרֶב בִּי־לָא שָׁמַעְהָּ בְּקוֹל יְחֹוֶח אַלהֵיך: וְהָיָּה כַאֲשֶׁר־שָּׁשׁ וְהֹוָה עַלֵיכָּם לְהֵיטִיב 🚳 אֶהְכֶם וֹלְחַרְבָּוֹת אֶהְכֶם בָן יִשִּׁישׁ יְהוָה עֲלֵיכֶּם לְהַאֲבִיר אֶהְבֶם וּלְהַשְׁמִיר אֶהְבֶם וְנִפַּחְתֶּם מַעַל קַאָרֶכָּיה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שֻׁמָּה לְרִשְׁתָּה: וֶהֱפִּיצְךָּ 64 יְחֹוֶה בְּכָר - רָהַעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַר--קְצֵה רָאָרץ וְעָבַּרָתָ שָׁם אֱלֹהַים אֲחַרִים אֲשֶׁר לְא־ לֹא יָרֶעְהָ אַתָּה וַאָּבֹהֶיךּ עֵץ וָאָבֶן: וּבַּנוֹיםַ הָהֵם לֹא 65 יָרֶעְהָ אַתָּה וַאָּבֹהֶידּ רַגרְגִּיעַ וְלֹארִיְהְנֶה מָגְוֹחַ לְבַף־רַגְגֶלֶךְ וְנָרַגן יְהֹנָה לַך שָׁם לַב רַנְּוֹ וְכִלְיוֹן עֵינֵיִם וְרַאֲבְוֹן נָפֶשׁ: וְהָיֵוּ 66 חַיֶּיך תְּלָאִים לְךָ כִּנְּנֶגְר וּפְחַרְתָּ דַּיִילְה וְיוֹכֶם וְלְא

secretly, in the siege and in the straitness, wherewith thy enemy will distress thee in thy gates. 58. If thou wilt not observe to do all the words of this law which are written in this book; to fear this glorious and fearful name, THE LORD THY GOD: 59. Then the LORD will render peculiar thy plagues, and the plagues of thy seed, plagues great, and of long continuance, and sicknesses sore, and of long continuance. 60. And he will bring back upon thee all the diseases of Egypt, of which thou wast afraid; and they shall cleave unto thee. 61. Also every sickness, and every plague which is not written in the book of this law, will the LORD bring upon thee, until thou be destroyed. 62. And ye shall be left few in number, instead of that ye were as the stars of heaven for multitude; because thou wouldest not hearken to the voice of the Lord thy God. 63. And it shall come to pass, that as the Lord rejoiced over you to do you good, and to multiply you; so will the Lord rejoice over you to bring you to nought, and to destroy you; and ye shall be plucked from off the land whither thou goest to possess it. 64. And the Lord will scatter thee among all the nations. from one end of the earth even unto the other end of the earth; and there shalt thou serve strange gods, which neither thou nor thy fathers have known, even wood and stone. 65. And among these nations shalt find thou no ease, and there shall not be any rest for the sole of thy foot; but the LORD will give thee there a trembling heart, and failing of eyes, and faintness of soul. 66. And thy life shall hang in doubt before thee; and thou shalt be in dread day and

a The plagues mentioned are not the result of any fortuitous circumstances, nor any extraneous cause; but only of the disobedience of the Israelites to the will of God. It is a faithful adherence to the law which alone could build up our state, as the reverse is the only thing which could give our enemies the victory over us.

קּבְּעֶרֶב וּבָּעֶרֶב הְאַמֶּר מְיִּבְּקְר הִאִּמֵר מְיִרְתַן עָּׁרֶב וּבָּעֶרֶב הַגְּאָמֶר הִגְּאָמֶר הִנְּלָן בְּנָרֶר מִפַּחַד לְבְרָךָּ אֲשֶׁר הִנְּלְּדְר

וּמַפֵּרְאָבֶה עֵינֶיךְ אֲשֶׁר הִּרְאֶה: וְהֶשְׁיּבְּׁךְ יְהֹנֶה יּ 68 מְצְבֵּיִם בְּאָנִיוֹרה בַּבֶּרֶרְ אֲשֶׁר אָמֵרְהִי לְּךְּ לְאִ־
רִיִּסִיף עוֹד לְרָאֹרֶתָה וְהִרְמַכַּרְהָּם שָׁם לִאִיְבֵיִךְּ
רִיִּסִיף עוֹד לִרְאֹרֶתָה וְהִרְמַכַּרְהָּם שָׁם לִאִיְבִיךְ

69 לֵעבָרִים וְלִשְׁפָּחְוֹת וְאֵין קֹנֶה: ם אֵּלֶה דְבָרֵי הַבְּרִירת אֲשֶׁר־צִּנְּה יְהֹוָה אֶת־משָׁה לְכְרָת אֶרת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאֶב מִלְבַר הַבְּרִירת

אָשֶׁר־כָּרָת אָתָּם בְּחֹרֵב : פּ שניעי ፲٠٩ משֶׁה אֶל--כָל--יִשְׂרָאֵל וַיַּאֹמֶר אָלֵהֶתְם אַל--כָל--יִשְׂרָאֵל וַיַּאֹמֶר אָלֵהֶתְם אַת כָּל-אָשֶׁר עָשָּׂה יְהֹוְה לְעִינֵיכֶם בְּאִיתֶם אָת כָּל-אָשֶׁר עָשָּׂה יְהֹוְה לְעִינֵיכֶם בְּאָרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעָה וּלְכָל-זְעַבָּרָיו וְלְכָל-אַרְצְוֹ:

² הַפַּפוֹרת הַנְּרלֹרת אֲשֶׁר רָאִנּ עֵינְיֶךְ הָאֹרְתֹרת זוֹ וְהַפִּפְׁתִּים הַנְּרֹלִים הָהֵם: וְלֹא־נָתֵן יְהוָהֹ לֶכֶם

וְהַפְּבְּתִים הַגְּרּקִים הָנְהַם: וְלְא־נָתַן יְהוָה לָבֶּם לֵבْ לָרַעַת וְעֵינִים לְרָאֻוֹת וְאָזְנֵיִם לִשְׁמְעַ אַר

לא־בָלָוּ שַּׂלְמִרֵעִיכֶם מֵעֲלֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּרְבֶּר לא־בָלְחָה לא־בָלְחָה לא־בָלְחָה

לא אַבַּלְהֶּים וְיֵיּוֹ וְשֵבֶר לְא בַּ לְהֶים וְיֵיּוֹ וְשֵבֶר לְא שַׁרְדִיּהֶם לְבַּיִּבֶם בֹּיִיּם בְּיִיּוֹ וְשֵבֶר לְא שְרִדִיהֶם לְבַּעוֹ הַדְרְעוֹּ בִּי אֲנִי יְהוָח אֱלְהֵיבֶם בֹּ

ינקגאו אָל־הַפָּקוֹם הַזֶּה וַיִּצֵא סִיחוֹ מֶלֶּה־חֶשְׁבּוֹן לְקָרָאתֶענוּ לַפִּלְחָמֶה וַנַּבְּם: •

night, and shalt have no assurance of thy life: 67. In the morning thou wilt say, O, that it were but evening! and at evening thou wilt say, O that it were but morning! from the dread of thy heart which thou wilt experience, and from the sight of thy eyes which thou wilt see. 68. And the Lord will bring thee back to Egypt with ships, by the way whereof I have spoken unto thee, Thou shalt no more see it again; and there ye will offer yourselves for sale unto your enemies for bondmen and bondwomen, without any one to buy you.

69. These are the words of the covenant, which the Lord commanded Moses to make with the children of Israel in the land of Moäb, beside the covenant which he had made with them in Horeb.*

1. And Moses called unto all Israel, and said unto them, Ye yourselves have seen all that the Lord did before your eyes in the land of Egypt unto Pharaoh, and unto all his servants, and unto all his land; 2. The great proofs which thy eyes have seen, those great signs, and miracles: 3. Yet the Lord hath not given you a heart to perceive, and eyes to see, and ears to hear, unto this day. 4. And I have led you forty years in the wilderness; your clothes did not fall worn out from you, and thy shoe did not fall worn out from thy foot. 5. Bread ye have not eaten, and wine or strong drink have ye not drunk; in order that ye might understand that I am the Lord your God.* 6. And when ye came unto this place, came Sichon the king of Cheshbon, and Og the king of Bashan out against us unto battle, and we smote them: 7. And we

^a "Ye will seek to sell yourselves, but none will buy, for they will decree against you slaughter and destruction."—RASHI.

b Despite of the many proofs of God's mercy the people had obtained, they were yet wavering in their faith.

ז וַנַּקַחֹ אֶרת־אַרְצָׁם וַנִּתְּנָה לְנַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי וְלַנְּרֶי

יְלַחֲצִי שֵׁבֶּט הַקְּנַשִּׁי : וּשְׁמֵּרְהָּטּ אֶרּת--דִּבְרֵיׁ הַבְּרֵירת הַוֹּארת וַעִשִּיהֶם אֹתֶם לְמַעַן תַּשְּׂבִּילוּ אָת בָּל-אֲשֶׁר תַּעֲשִּׁוּן: פ

אַלְהַיבֶּם פּלְּבֶּם לְפְנֵי יְהוֵה אֱלְהֵיבֶם 9 אַבֶּים הַיּוֹם בְּלְבֶּם לְפְנֵי יְהוֵה אֱלְהֵיבֶם בְּלֹּם בְּאַשִׁיבֶם יְשִׁטְבִיבֶּם בְּלֹם בְּאַשִׁיבֶם יְשִׁטְבִיבֶּם בְּלֹם

יוּנְרְךְּ אָשֶׁר בְּקַרֶּב וְשֵׁיבֶּם וְנֵרְךְּ אָשֶׁר בְּקַרֶּב 10 אִישׁ יִשְׂרָאֵל : טַפְּבֶם נְשֵׁיבֶּם וְנֵרְךְּ אָשֶׁר

יי מַחְעֵּיך מֵחֹמֵב עַלֶּיך עַר שׁאָב מֵימֶיך : דְּעַבְרְךָּ בְּבָרָית יְהוָה אֶלֹהֶיך וּבְאָלַתְוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךְ

יום ולו לְעָׁם בּיִּוֹם זֹי לְמַעַן הָקִים־אִּתְךְּ הַיּוֹם ולו לְעָׁם וְקִיּת עִפְּךָ הַיְּוֹם זֹ לְמַעַן הָקִים־אִּתְךְּ הַיּוֹם ולו לְעָׁם וְקִיּא זְהְיָה־לְּךָּ לֵאַלהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לֶךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבִּלֹיִךְ לְאֵבְרָתְם רְלִיצְחָלְבׁ וּ

13 וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אֲנֹכִי כֹּרֵתֹ אֶת־הַבְּרֵית הַוֹּאת

יוֹם לְפָנֵי יְהֹנָה אֱלֹהֶר: כִּיּ אֶת־אֲשֶּׁר יָשְׁנוֹ פֹּה עָפָּנוּ עֵבִּר הַיִּוֹם לִפְנֵי יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵׂרת אֲשֶׁר אֵינָנוּ

יַבְעָהָר אָשֶר־יָשֻׁבְנוּ הַיְּיִם בּּקְרֶב הַנּוּיָם אָת אֲשֶׁר־יָשֻבְנוּ בְּקָרֶב הַנּוּיָם בְּאָרֶץ מִצְרֶיִם וְאָרת אֲשֶׁר־עָבֶּרְנוּ בְּקֶרֶב הַנּוּיִם בְּאַרָיִם

ואָר עַבַרְהֶּתם: וַתִּרְאוֹּ אֶת־שִׁקּוּצִיהֶם וְאֵר 16

ישׁר בְּלֶבְיהֶם עֵץ וָאֶבֶן בְּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִּמְּהָם: פֶּן־
ישׁ בְּבֶּׁם אִישׁ אִוּ־אִשָּׁה אַוֹ מִשְׁפַּחַרה אַוֹּ־שַּׁבְּט
אֲשֶׁר לְבָבוֹ פּנָָה הַיוֹם מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְלָבֶת

* שניייי * שניייי *

took their land, and gave it for an inheritance unto the Reubenites, and to the Gadites, and to the half tribe of Menasseh. 8. Keep you therefore the words of this covenant, and do them, that ye may prosper in all that ye do.

9. Ye are standing this day, all of you, before NITZABIM. the Lord vour God; your heads of your tribes, your elders, and your officers, all the men of Israel, 10. Your little ones, your wives, and thy stranger that is in the midst of thy camp, from the hewer of thy wood unto the drawer of thy water: 11. That thou shouldest enter into the covenant of the Lord thy God, and into his oath, which the LORD thy God maketh with thee this day.* 12. In order to raise thee up to-day unto himself for a people, and that he may be unto thee a God, as he hath spoken unto thee, and as he hath sworn unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob. 13. And not with you only do I make this covenant and this oath; 14. But with him that standeth here with us this day before the LORD our God, and with him that is not here with us this day.* 15. For ye know how we dwelt in the land of Egypt; and how we came through the nations through which ye have passed; 16. And ye saw their abominations, and their idols; of wood and stone, silver and gold, which they had with them: 17. So2 that there may not be among you a man, or a woman, or a family, or a tribe, whose heart turneth away this day from the Lord our God, to go to serve the gods

^a The reaffirmation of the covenant, with the oath of denunciation for transgression now superadded, was for the purpose of impressing the more strongly the necessity of obedience upon the people, so that there might not be one individual or family, who, in daring carelessness, would offend against the will of the LORD, seeing that he himsel had bound his soul with the covenant unto which he and all Israel had voluntarily entered.

קַלְעַבֹּר אָת־אֱלֹהֵי הַנּוֹיָם הָהֵם פָּן־יַשׁ בָּכֶּם שֶׁרֶשׁ 18 פֹּלָה רָאשׁ וְרַלְענָה: וְהָיָּיִה בְּשַׁמְעוֹ אֶרת־דִּבְרֵי הָאָלֶה הַוֹּאַרת וְהִרְתְּבָּבֵּרְ בִּלְבָבֵוּ לֵאמֹרֹ שָׁלְוֹם יָהְיָה־לִּי בֶּי בִשְׁרַרִוּת לְבָּי אֵלֵךְ דְּלַמָּעֵן סְפְּוֹת יהוָה אָת־הַצְמֵאָה: לֹא־יֹאבֶרה יְהוָה בְּלְבֹיֹת יְהוָה בְּלְיֹת לוֹ כֵי אָוֹ יֶעשַׁן אַף־יָהוֶה וְקְנָאָרתוֹ בָּאַישׁ הַהֹוּא וְבָבְצָה בּוֹ כָל־הֲאָלָה הַבְּרתוּבֶה בַּמַפֶּר הַזֶּוְה ים וּמָחָה יְהוָה אֶרת־שְׁמֹוֹ מִתָּחַת הַשָּׁמָיִם: וְהִבְּדִילְוֹ 20 יְהוָהֹ לְרָעָה מִכְּיֹל שִׁבְפֵי יִשְׂרָאֻל כְּכֹל אָלָוֹרח יוּאֶמֶׁר בַּרְעוּבֶּה בְּמֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה: וְאָמֵּר בַּרַתוֹרָה הַזֶּה: וְאָמֵּר בּיּרִתוֹרָה הַזֶּה: תַרָּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָלְוּמוֹ מֵאַחֲרִילֶּם וְרַנְנְרָי אֲשֶׁר יָבָא מֵאֲרֶץ רְחוֹלֶקֶרה וְיָרָאוּ אֶרִי מַבּוֹרת הָצָרֶץ הַהִוֹא וְאֶרת-וֹתַחַלְאֵיה אֲשֶׁר-חָלֵה יְהָוֶה בָּה: נָפְרֵית וָבֶּלֹח שְׂרֵבֶּה כָל־אַרְצָה לְא תִזְרַע 🗠 יְהוָה בָּה: וְלָא רַתִּצְמָּחַ וְלֹארַיְעַלֶּה בָה כָל־עֲשֶׂב בְּמַהְפֵּבֵּרת סְרַכֹּם וְעַמֹּרָה אַרְמָה וּצְבֿייִּם אֲשֶׁר הַפַּך יְהוְה בּאַפָּו ובַחָמֶרְזוֹ: וְאָמְרוֹ כָלֹ־הַגוֹיִם עַלֹּימֶה עָשָּה 23 יְהוֹנֶה בֶּכָה לָאֲרֶץ הַזְּאִרת מֶה חֲרֶי הָאַף הַנּּרְוֹל אַ הַוֶּרוֹ: וְאָמְרוּ עַל אָשֶׁר אָוְבוּ אֶרת־בְּרִירת יְהוָה 24 אֱלֹהֵי אֲבֹתֶם אֲשֶׁל כָרַת עַפֶּׁם בְּהְוֹצִיאָוֹ אֹתָם מאֶבֶץ מְצְרֵיִם: וַיְלְכֹוּ וַיַּעַבְרוּ אֱלֹהָים אָחַרִּים 25 * וצכוים קרי

of these nations; that there may not be among you a root that beareth poison-herb and wormwood; 18. And it might come to pass, when he heareth the words of this curse, that he would bless himself in his heart, saying, There will be peace to me, though I walk in the stubbornness of my heart, in order that the indulgence of his passions may still the thirst therefor: 19. The Lord will not pardon him; but then the anger of the Lord and his jealousy will smoke against that man, and there will rest upon him all the curses that are written in this book, and the Lord will blot out his name from under the heavens. And the LORD will single him out unto evil out of all the tribes of Israel, according to all the curses of the covenant which are written in this book of the law. 21. And the latest generation, your children that will rise up after you, and the stranger that will come from a far land, shall say, when they see the plagues of that land, and the sufferings with which the LORD hath afflicted it; 22. (That) the whole soil thereof is brimstone, and salt, and a burning plain, which is not sown, and beareth not, and from which no kind of grass springeth up, like the overthrow of Sodom, and Gomorrah, Admah, and Zeboyim, which the LORD overthrew in his anger, and in his wrath: -23. Even all the nations will say, Wherefore hath the LORD done thus unto this land? whence the heat of this great anger? 24. Then shall men say, Because they have forsaken the covenant of the LORD, God of their fathers, which he made with them when he brought them forth out of the land of Egypt: 25. And they went and served other gods, and worshipped

After Arnheim, who renders כבות with "to appease," "to still;" ולוה from the Aramaic רוה "drunkenness," "violent indulgence;" and "thirst," "desire;" and means then, that he will continue to indulge in unlawful desires, forgetful of the command of God, simply

וַיִּשְּׁרֵתְחָוּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לְא־יִדְעוֹם וְלְא בּאָרֶץ לָהֶם: וַיָּחַר־אַף יְהוָֹה בָּאָרֶץ הַהֵּוֹא לְהָבָּיא 🗠 בַּיֹּ עֶלֶיהָ אֶרת־כָּל־הַקְלָלֶּלה הַכְרתוּבֶה בַּפֵּפֶּר הַזֶּה: יבְחָשֶׁם יְהוָהֹ מֵעֵל אַרְמָוֹלָם בְּאַף וּבְחֵמֶה 27 נִירְוֹשֵׁם יְהוָהֹ מֵעֵל אַרְמָוֹלָם וּבְקַצֶף נָּרָוֹל וַיַּשְׁלָבֶם אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיִּוֹם מַ הַזָּה: הַנָּסְהַלֹּה לֵיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּנְלֹּה לֻלֹנוֹ וֹלְ־בָּנֵוֹנוֹ עַדִּ-עוֹלָם לַעֲשוֹת אֶת־כָל-דִּכְרֵי הַתּוֹרֶה לְ הַוֹּאת: ס רביעי (שני במחובר) וְהָיָה בִיריַבֹאוּ עַלֶּיךְ בָּלֹ־ הַרְּבָרִים הָאֵלֶה הַבְּרָכָה וְהַקְּלֶלֶה אֲשֶׁר נָרַתִּתִּי דְּבָּנֶיִךְ וַהַיִּשְׁבֹרָנִ אֶל־לְבְבֶּרָ בְּכָּל־רַזְּגוּוֹיִם אֲשֶׁר רַיְרִיחָךְ יְהֹנֶה אֱלֹהֶיךְ שֶׁפֶּה: וְשַׁבְרָּתְ עַר־יְהֹנֶרַה אֱלהָיך וְשְׁמַעָתָ, בְקֹלוֹ בְכָל אֲשֶׁר־אֱנֹכִי מְצַוּךְ בַיוֹם אַבֶּוֹה וּכְגֵּיִהְ בְּכָל־רְלְבָבְהְ וּבְכָל־נַפְּשֵׁהְ : וְשָׁב יְהֹוֶרה בֻּלֹהֶיךָ אֶרת־שְׁבְּוּרְתָךָ וְרְחֲמֶךְ וְשָׁב וָקבֶצְךָּ מִבָּלֹ-הַעַמִּים אֲשֶׁר הֶפִיצְךָּ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָּ שַׁפָּה: אִם־יַהְוֶרה נְבַּחֲךָ בִּקְצֵרה הַשְּׁמֵים מִשָּׁם יָקבֶּצְהֹ יְדֹּעָרֵה אֱלֹהֶיךְ וּמִשֶּׁם יִקְחֶהְ: וְהֶבִיאַהְ יְהַנָרוּ בֶּלֹהֶיךְ אֶל־הָאֶרֶץ בְּשֶׁרַיְרְשָׁוּ בְּבֹרֶעִיךְ וְיִרשְׁרֶעה וְהַיִּטְבְהָ וְהִרְבְּהָ מֵאַכֹּבֶעיְהְ: וּמָּלֹ יְהוָה בָּלהֶיך אֶת־לְבָבְך וְאֶת־לְבַב וַרְעֶך לְיבִּהְבָּר אָרו-יָהוָה אֶלהָיִר בְּכָרו-רְוֹבְבְרָה וּבְכָרוּ בִּפְשְׁהָ

* לנו ולבנינו ע נקורות

them, gods whom they knew not, and whom he had not assigned unto them; 26. And the anger of the Lord was kindled against this land, to bring upon it the entire curse that is written in this book; 27. And the Lord plucked them out of their land in anger, and in wrath, and in great indignation, and he cast them into another land, as it is this day. 28. The secret things belong unto the Lord our God; but those things which are publicly known belong unto us and to our children for ever, to do all the words of this law.*

1. And it shall come to pass, when all these CHAP. XXX. things are come upon thee, the blessing and the curse, which I have set before thee, and thou callest them to mind among all the nations, whither the Lord thy God hath driven thee, 2. So that thou returnest unto the LORD thy God, and hearkenest unto his voice according to all that I command thee this day, thou and thy children. with all thy heart, and with all thy soul: 3. That then the Lord thy God will restore thy captivity, and have compassion upon thee; and he will again gather thee from all the nations, whither the LORD thy God hath scattered thee. 4. If thy outcasts be at the outmost parts of heaven, from there will the LORD thy God gather thee, and from there will he fetch thee: 5. And the Lord thy God will bring thee into the land which thy fathers possessed, and thou shalt possess it; and he will do thee good, and multiply thee above thy fathers. 6. And the LORD thy God will circumcise thy heart, and the heart of thy seed, to love the Lord thy God with all thy heart, and with all thy soul, that thou

because his own will is stubborn, and he is careless about yielding obedience. שררות Arnheim derives for שרר "fast, firm."

^a Our religion points out to us how we are to worship; consequently idolatry being interdicted, is properly a species of worship not assigned to us by God.

ז לְמַען חַיֶּיִךְ זֹּ וְנָתַןֹ יְהֹנֵה אֱלֹהֶיִךְ אֵת כָּל־הָאָלוֹת י הַאָּלֶרה על־־אִיְכֶיךּ וְעַל־שְּנְאֶיךָ אֲשֶׁר רְדָפְּוּךָ וְאַתָּה הָשׁׁוֹב וְשָׁמַעָהָ בְּקוֹל יְהוֹנֶה וְעָשִּׁיהָ אֶרת־ בָּל־מִצְוֹרֶתִיו צִשֶּׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיְוֹם: וְהְוֹתִירְךָּ יְרוֹנָה אֱלהֶיך בְּכָר ו מֵעשֵׁרוֹ יָבֶּדְ בִּבְּרִי בִטְּנְךְ וּבְפָּרָי בְרֶשְמְתְּךָ וּבִפְּרִי צַּיְרְמֶרְנָדָ דְּלֹטֹבֶרִה בֵּי ו יָשִוֹב יְרדוֹּה לְשַׂושׁ עָלֶיךָּ לְמוֹב בַּאֲשֶׁר־שָשׁ עַל־ יהוָה אֱלֹהֶיךּ לִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָּ לִשְׁמַר 10 מְצְוֹתָיוֹ וְחָקּוֹלְיוֹ הַכְּתוּבָּה בְּמֵפֶר הַרוּוֹרֶרה הַזָּרֵה בֶּי רִשׁוּבֹ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶׁיךְ בְּכָל־לְבָבְךְ, וּבְכַל־ בֵּי הַמָּצְוָה הַוֹּאת ששי D בַּשֶׁר בָּנֹכִי מְצַוְּךָ הַיָּוֹם לְא־נִפְלֵאת הִוּאֹ מִמְּדְּ ין דאר הוא הוא : לא בשַׁמַיִם הוא לאמר מיַי יַּיַ יַעֶלֶרה־לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקְתֶה לְנוּ וְיַשְּׁמֵעֵנוּ אֹרָ,וּה וְגַעשֶׂנָה: וְלְא־מֵעֶבֶר לַיָּם הָוֹא לֵאמֹר מִי יַעַבָּר־ לָנוּ בֶּל־עַבֶּר הַיָּם וְיִקְחֲהְ לְנוּ וְיַשְׁמֵעֵנוּ אֹהָה יוַנַעַשֶׂנָרה : כִּי־קָרוֹב אַלֶּיִךְ רַדְּבָר מְאָדׁ בְּפִיךְ 14 15 ובלבבך לַעשֹתוֹ: ס שביעי (רביעי במחובר) רְאֵה נְתַתִּי דְלַפָּנֶידְ הַיִּוֹם אֶת־הַחַיַיִּם וְאֶת־־הַמְוֹב רִּבֶּתִיהַמֶּנֶת וְאֶת־הָרֶע: אֲשֶׁר אֵנֹכֵי מְצַוְךְּ הַיּוֹם 16 וְאֶת־הָבֶנֶת וְאֶת־הָרֶע: אֲשֶׁר לְאַהַבָּה אָת־יְתוָה אֱלֹהֶיוּך דְלֶכֶה בִּרְרָבִיוּ

* חמישי (שלישי במחוברין)

mayest live.* 7. And the Lord thy God will put all these curses upon thy enemies, and on those that hate thee, who have persecuted thee. 8. And thou wilt again hearken unto the voice of the Lord, and thou wilt do all his commandments which I command thee this day. 9. And the Lord thy God will make thee pre-eminent in every work of thy hand, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy land, for good; for the Lord will again rejoice over thee for good, as he rejoiced over thy fathers: 10. If thou wilt hearken unto the voice of the Lord thy God, to keep his commandments and his statutes which are written in this book of the law, if thou wilt return unto the Lord thy God with all thy heart, and with all thy soul.*

11. For this commandment which I command thee this day, is not hidden from thee, nor is it far off. 12. It is not in heaven; that thou shouldest say, Who will go up for us to heaven, and bring it unto us, that we may hear it, and do it? 13. Neither is it beyond the sea, that thou shouldest say, Who will go over the sea for us, and bring it unto us, that we may hear it, and do it? 14. But the word is very nigh unto thee, in thy mouth, and in thy heart, that thou mayest do it.*

15. See, I have set before thee this day life and the good, death and the evil; 16. In that I command thee this day to love the Lord thy God, to walk in his ways, and to keep

יתר from יתר more," therefore in Hiphil "to make one more or greater than another," "to distinguish one for something."

b All the blessings must be earned by obedience in the first instance; and when they have been forfeited by sin, they can only be recovered through a perfect return unto God with all the heart and all the soul. This is the only condition pointed out to us in this beautiful passage.

וְלִשְׁמֶּרׁ מִצְּוֹרָתִיוֹ וְחֻפְּתָּיוֹ וּמִשְׁפָּמֵיוֹ וְחָיֵיָרָ וְלְבִּירָ וּבַרְכָּךְ יְהֹנֶרוֹ אֱלְהָיךְ בָּאָרִץ אֲשֶׁר בְּאָהָן וְלָא הִשְׁמֵע וּבַרְכָּךְ יְהֹנֶרוֹ אֱלְהָיךְ בָּאָרִץ אֲשֶׁר בּאָהָה לָבִרְ וְלָא הִשְׁמֵע וּבִרְכָּךְ יְהֹנֶרוֹ לֵאלֹהִים בְּאָרִץ אֲשֶׁר בְּאָהָים וְעַבִּרְתָּחוֹ לֹצִרְיִם וְעַבַּרְתָּחוֹ לֹצְרִים וְנִבְּיהָוֹ לֹא־תַאֲּרִיכְּן לֹא־תַאֲּרִיכְּן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹא־תַאֲּרִיכְן לֹאַהְיִּרְּלְ בָּיוֹ עִבְּרְתָּחוֹ נְיִשְׁתָּחוֹ וְנְשְׁתָּחִי וְנְהַשְּׁמָּח וְרְשְׁתָּחוֹ בְּיִלְּהְי וּבְּחַיִּיִם וְהַשְּׁנְתוֹ נְרַתְּהִי לְבָּלְיְה וּבְּחָיִיִם וְהַשְּׁנְּחִי נְבְּתְּהִי לְבָּעוֹ בְּלְּלְיוֹ וּבְּעְּלְּלְיוֹ וּבְּעָּלְלְיוֹ וּבְּעְּבְּרָוֹ וְהַשְּׁתְּחִייִם לְמָעוֹ בְּלְלְיוֹ וְבְשְׁתָּחִי וְהָיִיִּכְן לְּבִייִם וְהַשְּׁנְתוֹ נְתְּתִּיבְּלְיוֹ וְהַבְּעִּיְה לְבְּבָּרְיִי וְבְּבְּרָה וּבְחַיִּתְּל בְּחִייִם לְמַעוֹ בְּתָּתִים וְבְשְׁתָּחִי וְהָבְּלְלְיוֹ וּבְּבְּלְלְיִי וּבְּלְלְלְיִה וּבְּבְּלְלְיִה וְבְּמְּעִּבְּעִין וְהָשְּבָּעוֹ וְחָבִּיִים לְבְבָּבְרִי וְבְּבְּלְלְיוֹ וְבְּבְּבְּלְיוֹ וְתְבְּבָּבְרְיוֹ וְמְעִּבְירִהְ לְּבִייִיְם בְּעְּבְּבְּבְּלְיוֹ וְתְּבִיבְּתְּיוֹ וְתְּשְׁבְּבְּיוֹ וְתְבְּבְּלְלְיוֹ וּבְּבְּבְּבְּיוֹ וְתְבְּבְּבְּיוֹ וְתְּבְּבְּבְּרִי וְבְּבְּבְּרָה וְבְּבְּבְּבְיוֹ וְתְבְּבְּבְּבְּיוֹ וְתְבְּבְיִיבְוֹ וְבְּבְּבְּבְיוֹי וְחָבְיִינִים וְבְבְּבְּבְיוֹי וְתְבְיִבְּבְּבְּיוֹ וְבְבְּבְּבְּיוֹ וְבְבְּבְּבְּבְיוֹי וְבְבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹי וְבְבְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹי וְבְבְּבְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹ וְנְבְּבְּבְּבְּבְיוֹי וְבְּבְּבְּבְיוֹי וְבְבְּבְּבְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹבְיוֹ וְבְבְּבְבְבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיוֹים בְּבְּבְבְבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְבְיוֹ בְּבְיוֹבְבְּבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹ וְבְבְּבְבְבְּבְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְבְּבְבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְבְּבְּבְבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּבְיוֹ בְבְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּב

לֶתֶם: לְא נֵיֵלֶךְ מִשֶּׁח וַיְדַבֵּר אָרּת־הַדְּכָרִים הָאֵלֶּה אֶל-כָּל־

יִשְׂרָאֵל: ניַאמֶר אֲלֵהֶׁם בָּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שְׁנָהְ 2 יִשְׂרָאֵל: ניַאמֶר אֲלֵהֶׁם בָּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שְׁנָהְ 2 אַנֹכִי הַיּוֹם לְאִ־אוּכֵל עוֹד לָצֵאה וְלָבֶוֹא וִיהוָהֹ

י אָמֵר צֵלֵי לְא רַתְעַבְּר צֶּתְרַדְיַּיְרְהֵן הַוֶּרְה: יְהְוֹה אֲלֹהֵיךְ הָוֹא עַבַר לְפָנִיךְ הְוֹא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם אֱלֹהִיךְ הָוֹא עַבַר לְפָנִיךְ הְוֹא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָיִּאֶלֶרה מִלְפָנֶיךְ וְיִרְשְׁתְּם יְרֹהוֹשָׁעַ הַוֹּא עַבַר בַּיִּרְ

לְּבֶּנֶיךְ כַאֲשֶׁר דְבֶּר יְרֹדְוְרֹה : וְעָשָׂה יְהֹוָה לְבֶּה * מפטיר

his commandments and his statutes and his ordinances; that thou mayest live and multiply; and that the LORD thy God may bless thee in the land whither thou goest to possess it. 17. But if thy heart turn away, so that thou wilt not hearken, and thou sufferest thyself to be drawn away, and thou worshippest other gods, and servest them: * 18. I proclaim unto you this day, that ye shall surely perish, ye shall not remain many days upon the land, whither thou passest over the Jordan to go thither to possess it. 19. I call heaven and earth as witnesses against you this day, that I have set before you life and death, the blessing and the curse; therefore choose thou life, that thou mayest live, both thou and thy seed: 20. To love the LORD thy God, to hearken to his voice, and to cleave unto him; for he is thy life, and the length of thy days; that thou mayest dwell in the land which the LORD swore unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give unto them.

1. And Moses went and spoke these words unto all Israel. 2. And he said unto them, I am a hundred and twenty years old this day; I can no more go out and come in; and the Lord hath said unto me, Thou shalt not go over this Jordan. 3. The Lord thy God it is who goeth over before thee; he will destroy these nations from before thee, and thou shalt dispossess them; Joshua it is who goeth over before thee as the Lord hath spoken.* 4. And the Lord will do unto

^a Life is the sure recompense of goodness, death that of evil; and as God loves mercy he counsels man to choose goodness, in order that he may live.

b Rashi explains that the reason why Moses could no longer be the leader of the people was not physical weakness, which is contradicted by xxxiv. 7; but the will of God that he should not go over the Jordan.

בַּבְּשֶׁר עָשָּׁרוֹ רְלֹפִיחוֹן וּרְלעוֹג מַרְלֹבֵי הָבְּמֹרִי ז וּלְאַרְצָּבֶם אֲשֶׁר הִשְׁמִיר אֹרָבֶם: וּנְרָבָנֶם יְהוָה 5 לְפְנֵיכֶם וַעַשִּיתֶם לְהֶם כְּכָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צְוּיִתִי י אֶהְבֶּר : חִזְּקָוּ וְאִסְּצׁוּ אַל־מִירְאָוּ וְאַל־תַּעַרְצְוּ מְפְנֵיהֶם כִי ו יְהוָה אֱלֹהֶיךְ הַוֹּא הַהֹלֵךְ עַפֶּׁךְ לְא יַרְבְּדָ וְלֹא יַעַזְבֶרָ: ס שלישי (חמישי במחובר) וַיִּקְרָא זְיַ בְּרָבְיּ ַםשֶּׁרוֹ לִיהוֹשָּׁעַ וַיֹּאמֶר זבֻלָּיוֹ דְּלַעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל קַוַק וָאֶפֶץ בִּי אַתָּה תָבוֹא אֶת־רָדָעָם הַוֶּה אֶל־ הָאֶרץ אֲשֶׁר נִשְבַע יְהוֹוֶה לַאֲבֹהָם לְתֵּה לְהֶם וְאַתָּה תַּנְחִיכֶלְנָה אוֹהָם : וְיהוָה הָוֹא ו הַרוֹלֵךְ רְשָׁנֶיךְ הַוּא יִהְיֶה עִפֶּׁךְ לֹא יַרְפְּהָ וְלֹא יַעוְבֶּךְ לֹא תִירָא וְלֹא תַחָת: וַיִּכְתַבׁ מֹשֶׁה שָׁת־הַתּוֹרָה הַזֹארוֹ נַיְתְנָּהוֹ אֶרֹי-הַכְּהָנִיםֹ בְנֵי לֵוֹי הַנְשְׁאִים שֶּׁרת־אָּלוֹן בְּרֵירת יְהוֹּגָה וְשֶׁל־כָּל־יִּוְכְנֵי, יִשְׂרָאֵל : נוָצָו משֶׁרה אוֹתָם לַאמֶר מֵקּץ ו שֶׁבַע שָׁנִים 10 11 בְּמֹעֶר שְׁנָרת הַשְּׁמִּטֶּה בְּחֵג הַסְּכְּוֹרת: בְּכָוֹא כָלֹ־ יִשְׂרָצֵׁל לֵרָאוֹרֹל אֶת־פְּנֵי יְהוֶה אֱלֹהֵיךְ בַּפֶּקוֹם אָשֶׁר יִבְחֶר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַוָּאת נֶנֶר כָּל־ יִשְׂרָאֵל בְּאָוְנֵיהֶם: הַקְּהַל אֶת-הָעָׁם הָאֲנָשִים 12 וְרַנְשִׁים וְרַהַפֶּׁף וְגְרָךָ צִישֶׁר בִשְּעָרֶיךְ רְלַמַעַן יִשְׁמְעוֹ וּלְמַעוֹ יִלְמְרוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלְהֵיכֶׁם

them as he hath done to Sichon and to Og, the kings of the Amorites, and unto their land, whom he destroyed. 5. And the Lord will give them up before you, and ye shall do unto them according unto the whole of the commandment which I have commanded you. 6. Be strong and of a good courage, be not afraid and be not dismayed of them; for the Lord thy God it is that goeth with thee; he will not fail thee, nor forsake thee.*

7. And Moses called unto Joshua, and said unto him before the eyes of all Israel, Be strong and of a good courage; for thou must go with this people unto the land which the LORD hath sworn unto their fathers to give unto them; and thou shalt cause them to take it as a possession. 8. And the Lord it is that goeth before thee; he will be with thee, he will not fail thee, nor will he forsake thee; fear not, nor be thou faint-hearted. 9. And Moses wrote this law, and delivered it unto the priests the sons of Levi, who bore the ark of the covenant of the Lord, and unto all the elders of Israel.* 10. And Moses commanded them, saying, At the end of (every) seven years, at the time of the year of release, on the feast of tabernacles, 11. When all Israel come to appear before the Lord thy God in the place which he will choose, shalt thou read this law before all Israel in their hearing. 12. Assemble the people together, the men, and the women, and the children, and thy stranger that is within thy gates, in order that they may hear, and in order that they may learn how they are to

At the Feast of Tabernacles succeeding the release year, as it is explained by our authorities. It was then that the chief of the people was to read the law in the hearing of all; since all had an equal interest in the same, and all were bound to give it strict obedience. Religious instruction should therefore at our day be also imparted to all who belong to the house of Israel.

וְשֵׁמְרֵוּ לֵעֲשׁוֹת אֶרת־כְלֹּדִּבְרֵי הַתּוֹרֶה דַּזְאִרת:

זּבְּנִיהֶּם אֲשֶׁר לֹא־יִרְעוּ יִשְׁמְעוּ וְדֵּלְמְדֹּוּ לְיִרְאָה שָּׁר יְהַלֶּה בָּיִמִים אֲשֶׁר אַתָּם חַיִּים עַלִּרְיָם אֶת־הְיַרְתָּן

על־הַאֲדָלְה אֲשֶׁר אַתָּם עְבְּרִיִם אֶת־הַיַּרְתֵּן

עַלְרָיִם אֶת־הַיַּרְתֵּן

שַׁמָּה לְרִשְּׁתָּה: פ ממשׁ (ששׁ בּמחיבר)

14 ניאטר יְהוְּה שֶּל־משָׁה הַזְ קְרְבִּוּ יָמֶּיךְ לְמוּר בְּ קְרָא אֶת־יְהוֹשָׁע וְהְתִיצְבָוּ בְאָהֶל מוֹעֵר וְאֲצַנְגְנּוּ וַיַּבֶּך הְמשָׁה וְיִהוֹשָּׁע וַיְרְעִיצְבָוּ בְּאָהֶל מוֹעֵר:

יהוָה בָּאָהֶל בְּעַפִּוּר עָגֶן וְיִגֲעֶהְד עַמְּוּר עַנֶּן וְיִגֲעֶהְד עַמְּוּר הַּנְּהָ יְהֹוָה אָל־מִשֶּׁה הּנְּךְ שֹׁכֵב עִם־אָבֹתֶיף וְקָם הָעָׁם הַנָּה וְזָנָה וּ אַחַרֵי וּ אֶל־הַי גַכַר־הָאָרֶץ אֲשֶּׁר הַוּא בָא־שָּׁפָּה בְּקִרְבֹּוּ אֱלֹהֵי גַכַר־הָאָרֶץ אֲשֶּׁר הַוּא בָא־שָּׁפָּה בְּקִרְבֹּוּ

וְאָמַרֹ בַּנִוֹם הַהְּוּא הַלֹא עֵל כִּי־אֵין אֶלְהַיִּ בְּקְרָבִּי מַהֶּם וְהִיְהַ לֵאֶבִּל וּמְצָאֶחוּ רָעוֹת רַבְּוֹת וְצְּרְוֹת צִאפִי בִּוֹם הַהְּוּא וְעִזְבְתִּים וְהִסְּתַּתְרִתִּי פְּנֵיְ וְאָבֶּל וּמְצָאֶחוּ רָעוֹת רַבְּוֹת וְצְּרְוֹת אָמָבְ בָּיִוֹם הַהְּוּא הַלֹא עֵל כִּי־אֵין אֶלְהַיִּ בְּּלְרָבִי

וּ מְצָאִוּנִי הָרְעִוֹרת הָאֵלֶה: וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתֵּיר פָנֵי בַּיִּוֹם הַהֹּוּא עָל כָּל־־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשֵׂה בִּי פוֹר צל־צל־ביר צבורתי מידיר בחרו בירות ביי

שִּׁימֵה בְּפִּיהֶם לְמַׁעַן הְּהָיִח־לְּי הַשִּׁירָח הַוֹּאָת אָת־הַשִּׁירֵח הַוֹּאַת וְרַלְּמְּדָה אֶת־בְּגִי-יִשְּׂרָאֵל שִׁימֵה בְּפִיהָם לְּמַען הְהָיִם: וְעַהָּח כִּתְבַּוּ רָשְׁכָּם fear the Lord your God, and observe to do all the words of this law: 13. And that their children, who have not yet any knowledge, may hear, and learn to fear the Lord your God, all the days which ye live in the land whither ye go over the Jordan to possess it.*

14. And the LORD said unto Moses, Behold, thy days approach that thou must die; call Joshua, and place yourselves in the tabernacle of the congregation, that I may give him a charge; and Moses and Joshua went, and placed themselves in the tabernacle of the congregation. 15. And the LORD appeared in the tabernacle in a pillar of cloud; and the pillar of cloud stood at the door of the tabernacle. 16. And the LORD said unto Moses, Behold, when thou shalt sleep with thy fathers, then will this people rise up, and go astray after the gods of the strangers of the land, whither they go to be among them, and they will forsake me, and break my covenant which I have made with them. And my anger shall be kindled against them on that day, and I will forsake them, and I will hide my face from them, and they shall be given to be devoured, and many evils and troubles shall overtake them; and they will say on that day, Is it not because my God is not in the midst of me that these evils have overtaken me? 18. But I will hide my face on that day on account of all the evils which they have wrought, in that they have turned unto other gods. 19. Now therefore write ye for yourselves this song, and teach it the children of Israel, put it in their mouth; in order that this song may become unto me a witness against

^a This refers to verse 23, where it says: "And he gave a charge to Joshua, &c." As Joshua was to succeed Moses, it was proper that the Spirit should speak with him in the presence of his teacher; so that the people might respect him.

ַלְעָר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל זֹ בִי־אֲבִישׁנוּ אֶל־הָזְאָרָמֶהוּ אַבֶּל וּרְבַּשׁ וְאָבֵל וּרָבִי לָאָבֹרָ, וּוֹ זָבַת חָלָבֹ וּרְבַּשׁ וְאָבֵל 20 וְשָׂבָע וְרָשֵׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהֵים אֲחַרִים וַעַבְרוּם ין נַאֲצֿוּנִי וְהַפֵּר אֶת־בְּרִיתִי: וְּהָיָרה בִי־תִמְצֶּאן ָאֹתוֹ 21 רָעוֹת רַבּוֹת וֹ וְצָרוֹת וְעָנְלֶתה הַשִּׁירָה הַוֹּאַר לְפָנֵיוֹ לְעֵר כֵּי לְא רִזשָׁבַח מִפֵּי זַרְעֶוֹ כִּי יָדַעְתִּי אָרת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הַוּא עשֶׁהֹ הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנוּ אָל־הָאָרֶץ אָשֶׁר נִשְׁבֵּעְהִי: וַיִּכְרְּעֹבׁ משֶׁה אֶרִז־ 🕰 🐉 הַשִּׁירֶה הַזְּאָת בַּיִּוֹם הַהְוֹא וַוְלַמְּרֵה אֵת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל : וַיָּצַוֹ אֶת־יִהוֹשֲע בּן־נוּן וַיֹּאמֶר הַוַק וָאֶמֶץ 😘 יִשְׂרָאֵל : וַיָּצַוֹ אֶת־יִהוֹשֲע בּן בָּי אַהָּתָה תָבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־ יוְהֵי וּ כְּכַלְּוֹת אָקְיֵר עִפֶּךְ : וַיְהֵי וּ כְּכַלְּוֹת 24 משֶׁה לִכְרֶעֹב אֶרת־דִּבְרָי הַתּוֹרָה־הַוְאֹת עַל־מֵפֶּר ער הַנְפֶּם ׃ נַיְצַוּ משָה אֶרת־הַלְוֹיִם נְשְׁאֵי אַרוֹן 25 26 בָּרִית־יְהנָּוָה לֵאמְרֹ: לָלְהַוֹ אֵת מֻבֶּר הַתּוֹרָה הַנֶּה וְשַּׂמְתֵּם אֹתוֹ מִצֶּר אֲרָוֹן בְּרִית־יְחוָֹה אֱלְהֵיכֶם יבית בי בי אַנֹכֵי יַרַעִתְיּ אֵת־מֶרִיףְ 27 בּי בּיִנְבִי יַרַעַתְיּ אֵת־מֶרִיףְ 27 וְאֶרת־עָרְפְּךָ הַקּשֶׁה הַן בְעוֹנֶינִי חַי עִפְּבֶׁם הַיּוֹם בַּמְבֶּרִים בָּיִרֶעם עִם־יְהוֹּה וְאַף בִּי־אַחֲרֵי מוֹרְתִי 28 הַקְהָילוּ אֵלָי אֶרת־כָּל־זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֵם וַאֲרַבְּרָה בְאָזְנִיהֶּם אֵת הַדְּבָרַים הָאֵלֶּה

* ששי (שכיעי במחוברין) שביעי

the children of Israel.* 20. For when I shall have brought them into the land which I have sworn unto their fathers, that floweth with milk and honey; and they shall have eaten and filled themselves, and grown fat: then will they turn unto other gods, and serve them, and provoke me, and break my covenant. 21. And it shall come to pass, when many evils and troubles have befallen them, that this song shall testify against them as a witness; for it shall not be forgotten out of the mouth of their seed; for I know their inclination which they have shown, even this day, before I have brought them into the land which I have sworn. 22. And Moses wrote this song on the same day, and taught it the children of Israel. 23. And he gave a charge unto Joshua the son of Nun, and said, Be strong and of a good courage; for thou shalt bring the children of Israel into the land which I have sworn unto them; and I will be with thee. 24. And it came to pass, when Moses had made an end of writing the words of this law in a book, until they were finished.* 25. That Moses commanded the Levites, the bearers of the ark of the covenant of the Lord, saying, 26. Take this book of the law, and put it at the side of the ark of the covenant of the Lord your God, that it may remain there against thee for a witness. 27. For I know thy rebellion, and thy stiff neck: behold, while I am yet alive with you this day, ye have been rebellious against the LORD; and how much more after my death?* 28. Assemble unto me all the elders of your tribes, and your officers, and I will speak in their ears these words, and I will call as

^a A promise that the law shall never be forgotten.

b "The song shall, through the predictions it contains, be an evidence that their sinful life was already present before me, before they had yet taken possession of the promised land."—Arnheim.

29 וְאָעִירָה בָּם אֶת־הַשְּׁמֵיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: כֵּי יָבֹּעְתִּי בּשְׁחָרֶי מוֹרִזי בִּי־הַשְׁחֵרֵת תַּשְׁחִרֹזוּן וְסַרְתָּם מִן־ הַבֶּּרֶרְ אֲשֶׁר צִוּיִתִי אֶתְכֵּם וְקָלָאת אֶתְכֵּם הָרְעָה בְּאַחֲרִירֹז הַיָּמִים כִּי־תְעַשְׁוּ אֶת־הָרַעׁ בְּעִינֵי יְהוְּה מּ לְהַבְעִיסְוֹ בְּמַעֲשֵׂרֹז יְרֵיכֶם: וַיְרַבֵּר משָׁה בְּאָזְנִי כִּלֹ־קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת־הִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזְּאִרֹז עַרּ

יָב הַאָּנִי הַשָּׁמָיִם וַאֲדַבֶּרָהֿ וְתִשְּׁמֵע הָאָרֶץ אִמְרִי־פִּי יּ ֹ

הַזֵל בַפַל אִמְרָתְי וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־גַעֶשֶׁב : הַבָּוּ גָדֶל לֵאלהֵינוּ :

בָּי כָּלְ-וְּרָכָיו מִשְׁפֵּמ יוּלָּי צִּיּרְ כֵּאַכְוּיְיבּיּ

צַּרָיק וְיָשֶׁר הְוּא:

הָוּא אֲשְׂהָ וַיְכְ<u>נֹגֶהְ :</u> בִּינוּ שְׁנָוֹת דּרֹדְנְָּרֵר

זְבַנֶּיֶךְ וְיָאׁמְרוּ לֶךְ: בְּהַפְּרִירְוֹ בְּנֵי אָדֶם

לְמִסְפַר בְּגֵי יִשְׂרָאֵלֹ:

יַעַקֹב הֶבֶל נַחֲלֶתְוֹ:

יְעַלְרְ בַּפְּטְר לִקְחָׁי ² בִּשְׂעִירָם עֲלֵי־דֶּשָׁא בִּשְׂעִירָם עֲלֵי־דֶּשָׁא

פּ כֶּי שֵׁם יְתֹּוָה אֶּקְרֶא יֹּ

לו הַצוּר הָמֵים בְּעֵלוּ אַל אַמוּנָה ואֵין עָׁנֵל

פֿ שָׁחָת לָוֹ לְא בָנֵיו מוּמֶם 5

⁶ הָּ לְיהוָהֹ הִנְמְלוּ־וֹאת הַלוֹא־הוּאֹ אָבִיךּ קּנְּׁךְּ

> ישְאַל אָבִיךָּ וְיַגְּרְדְּ שְאַל אָבִיךָּ וְיַגִּרְדְּ

8 בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גוּוִּם יַצֵּב נְבָלָת עַמִּים

9 בֶּי חֵלֶק יְהוָה עַמְּוּ

* בראש העמוד * הכופר יניח שיעור פ' סתומה * ה רבחי * שני

witnesses against them the heavens and the earth. 29. For I know that after my death ye will to a surety become corrupt, and turn aside from the way which I have commanded you; and that the evil will befall you in the latter days; when ye do the evil in the eyes of the Lord, to incense him through the work of your hands. 30. And Moses spoke in the ears of all the congregation of Israel the words of this song, until they were ended.

1. Give ear, O ye heavens, and I will speak; HAAZEENU. and hear, O earth, the words of my mouth. CHAP. XXXII. 2. My doctrine shall drop as the rain, my speech shall distil as the dew, as heavy rains upon herbs, and as showers upon the grass: 3. When I call on the name of the Lord, ascribe ye greatness unto our God. 4. He is the Rock, his work is perfect; for all his ways are just; the God of truth and without iniquity, just and upright is he. 5. The corruption is not his,2 it is the defect of his children: of the perverse and crooked generation. 6. Do ye thus requite the LORD, O people, worthless and unwise? is he not thy father who hath bought thee? he it is who hath made thee, and established thee.* 7. Remember the days of old, consider the years of former generations: ask thy father, and he will tell thee; thy elders, and they will say it unto thee. 8. When the Most High divided to the nations their inheritance, when he separated the sons of man, he set the bounds of the tribes according to the number of the children of Israel. 9. For the portion of the LORD is his people; Jacob is the lot of his inheritance. 10. He

^a The sinning of Israel is not a blemish upon the goodness of God; he gave them a law which would render them happy, but they chose sin and its subsequent sorrows.

b Established twelve tribes from the twelve sons of Israel.

ובְתָהוּ יְלֵל יְשִׁמְּוֹ	יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִרְבָּר	10
יִצְרֶנְהוּ כְּאִישְוֹן עֵינְוֹ:	יְכְּבֶבֶּנְתוּ יְבָוֹנְגֵּהוּ	
על־גווליו יְרַחֶף	רָגָּשֶׁרֹ יַעֵיר קְנֹּוֹ	11
יִשְּאָהוּ עַל־אֶבְרָתְוֹ:	יִפְרָשׁ כְּנָפִיוֹ יִקְהֵהוּ	
וָאָין עִמְּוֹ אֵלֹ נַכְר ֹּ	יְהוָה בָּרֵר יַנְחֻנוּ	12
וַיֹּאכָל הְנוּבְּת שָׁדֵי	יַרְכָּבֶּהוֹ עַל־בָּמְיָהֵי אָׁבֶץ	13
וְשֶׁמֶן מֲחַלְמִישׁ צְוּר:	ווְנַקַחוּ דְבַשׁ מִפֶּׁלֵע	
עם־הַלֶּב בָּרִים	הֶמְאַּת בָּלָר וַחֲלֵב צֹאן	14
עם־חֵלֶב כִלְיֵות חִשֶּה	וְאֵילִיָם בְּגֵי־בְשָׁן וְעַתּוּלִינ	
וִישְׁמֵן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָׁט	יְדַם־עֵנֶב הִּשְׁהֶה־חֲמֶר:	15
וַיִּפשׁ אֱלְוֹהַ עָשְּׁהוּ	שָׁבַּנְתָּ עָבַיתָ בְּשֶׁיתָ	
יַקְנָאֶחוּ בְּזָרֵים	וְיַנַבֵּל צִור יְשֻעְתְוּ:	16
יוְבְּחֹוּ לַשֵּׁרִים לָא אֱלֹהַ	: בְּרְוֹעֵבְר יַבְעִיקְהוּ	17
חָרָשִׁים מִקְרָב בָּאוּ	אֱלֹהָים לָא יְרָעָוּם	
צור יָלֵרָהָ מֶשׁיּ	לְא שְּעָרִוּם אֲבְתִיכֶּם:	18
רביע וַיְרָא יְהוָה וַיִּנְאָץ	וַתִּשְׁכַח אֵל מְחְלְלֶּךְ:	19
וַיֹּאמֶר אַסְתַּירָה פָנַי מֵהֶׁם	: מָבַעם בָּנֵיו וּכְנֹקְיו	20
כִי דַור תַּהְפָּכֹּת הַׁמָּה	אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתֶם	
הָם קנְאַוּנִי בְלֹא־אֵׁל	בָּנִים לְא־אֵמֶן בָּם:	21
וַאָני אַקניאַם כְּלֹא־עָם	בְעַסוּנִי בְהַבְלֵיהֶם	
בִּי־אֵשׁׁ קְרְחָה בְאַבִּּי יתיר ו יוערא יוערא	בְּגְוֹי נָבֶל אַבְעִימֵם: * שלישי * במותי	22
יתיר ו 🏄 י זעירא	* שלישי	

found him in a desert land, and in the waste of the howling wilderness; he encircled him, he watched him, he guarded him as the apple of his eye. 11. As an eagle stirreth up her nest, fluttereth over her young, spreadeth abroad her wings, taketh them, beareth them aloft on her pinions: 12. So did the LORD alone lead him, and with him was no strange god.* 13. He made him to stride on the high places of the earth, and caused him to eat the products of the fields; and he made him to suck honey out of the rock, and oil out of the flinty stone; 14. Cream of cows, and milk of sheep, with fat of lambs, and rams of the breed of Bashan, and goats, with the fat of the kidneys of wheat; and thou didst drink the pure blood of the grape. 15. But Yeshurun waxed fat, and kicked; (thou art grown fat, thick, fleshy); then he forsook the God who made him, and lightly esteemed the Rock of his salvation. 16. They incensed him with strange gods, with abominations they provoked him to anger. 17. They sacrificed unto devils, things that are not god, gods that they knew not, new ones lately come up, whom your fathers dreaded not. 18. Of the Rock that begat thee thou wert unmindful, and forgottest the God that had formed thee.* 19. And this the LORD saw, and he was angry, because of the provoking of his sons, and of his daughters. 20. And he said, I will hide my face from them, I will see what their end will be; for they are a perverse generation, children in whom there is no faith. 21. They have moved me to wrath with that which is no god; they have provoked me to anger with their vanities: and I will move them to jealousy with those which are not a people; I will provoke them to anger with a worthless nation. 22. For a fire is kindled in my anger,

a "An image borrowed from the shape of the wheat; for 'fine flour.'

וַתְּאבַל אֶּרֶץ וֵיבָלָה אַסְבָּה עָלֵימוּ רָעָוֹת מְזֵי רָעֶב וּלְחֲמֵי בֶשֶׁף וְשֶׁן־בְהַמֹּתֹ אֲשַׁלַח־בָּם מחוץ תְשַׁבֶּל־הָרֶב נַם־בָּחוּר נַם־בְּתוּלֶה אָמֶרְתִּי אַפְּאֵיהֶם לוּלֵי בַעם אוֹיֵב אָנור פֶּן־יִאמְרוּ יָרֵנוּ רְמְה כִי־נָוי אבָר עַצְות הֻפָּה לוּ חַבְּמִוּ יַשְׂבֵּילוּ זְאת אַיבָּה יִרְדָּף אֶחָר אֶׁלֶף אָם־לֹא בִי־צוּרֶם מְכָרָם בֶּי לְא כְצוּרֵנוּ צוּרֶם בְי־מִנֶפֶן סְדֹם נַפְּנָם ענָבַמוֹ ענְבַי־רוֹשׁ חַבֶּת תַּנִינָם יֵינֶב הַלא־הָוּא כָמֵם עִפְּרֵי לַי נָקָם וְשִׁלֵּם בָי בָּרוֹבֹ יַוֹם אֵידָים כִי־יַרִין יִהוַהֹ עַמֹּוֹ

וַתִּיַקָר עַר־שְׁאָוֹל תַּחְתִּית יַם מְלַהֵט מְוֹסְבֵי הָרִים: יוצי אַכַלֶּה־בָּם: 24 וָקַטֶּב מְרִירֶי י עם־חֲמָת וְחֲלֵי עָפָּר: וּמֵיחֲדָרָים אֵיכָּוָה יונק עם־אִישׁ שִּיבָה: 26 יבְרָם: אַשְׁבְיתָה מֵּאֱנְוֹשׁ זִכְרָם: פורינברי צרימו ין לא יְהוָה פַּעַל כָּל־וְאת: 28 חמישי : וְאֵין כָּהֶם תְבוּנָה 29 יָבֶינוּ לְאַחֲרִיתָם: 30 ושְׁנֵים יָנֵיסוּ רְבָבֶה ניהוָה הִסְגִירָם: י אָיָבֵינוּ פְּלִילִים: 32 וּמִשַּׁרְמָת עֲמֹרֶה 33 אַשְּׁבְּלְת מְרֹרָת לָמוֹ: ָּרָאשׁ פְּתָנִים אַכְוַרְ ³⁴ יַּקְרָנְיִי בְּאְוֹצְרֹנְנְיִי: 35 לְגַעת הָמָוּט רַגְּלֻם

יוחש עתרת למו:

and it burneth unto the lowest deep; and it consumeth the earth with her products, and it setteth on fire the foundations of the mountains. 23. I will heap upon them miseries; all my arrows will I spend upon them. 24. They shall be wasted with hunger, and devoured with burning heat, and with bitter deadly disease; also the tooth of beasts will I let loose upon them, with the poison of serpents that crawl in the dust. 25. Without shall the sword destroy, and terror within the chambers, both the young man and the virgin, the suckling with the man of gray hairs. 26. I said, I would drive them into one corner, I would make their remembrance to cease from among men: 27. Were it not that I feared the wrath of the enemy, lest their adversaries should mistake the truth, lest they should say, Our hand is high, and the LORD hath not wrought all this. 28. For they are a nation void of counsel, neither is there any understanding in them.* 29. O that they were but wise, that they understood but this, they would consider their end! 30. How should one chase a thousand, and two put ten thousand to flight, unless their Rock had sold them, and the LORD had delivered them up? 31. For not as our Rock is their rock, even our enemies themselves being judges. 32. For from the vine of Sodom is their vine, and from the fields of Gomorrah: their grapes are grapes of gall, they bear bitter clusters. 33. The poison of serpents is their wine, and the cruel venom of asps. 34. Behold! this is laid up in store with me, it is sealed up among my treasures? 35. Mine are vengeance and recompense; at the time that their foot shall slip; for the day of their calamity draweth nigh, and the future speedeth along for them. 36. For the LORD will espouse the cause of his people, and

^a Rashi; others render: "I would make an end of them."

בֵּי יִרְאֶהֹ כִּי־אֲוְלַת יַּד וְעַל־יָעַכָּדָיוֹ יִתְנֶחָם וְאָמַר אֵי אֱלֹהַיְמוֹ יוֹאֶפֶס עָצְוּר וְעָוִיב: אֲשֶּׁר חַלֶּב זְבָחֵימוֹ יאֹבֵּלוּ 38 צור חָסֵיוּ בְוֹ: יָלְוּמוֹ וְיִעְזֶרֶבֶם ישהו יין נסיכם רָאַוּ גּ עַלָּה כִּי אֲנֵי אֲנֵי הֿוּא יָהָי עָלַיבֶם סִהְרֶה: וְאֵין אֱלֹהַים עִנְּיֹרֶי אַני אָמֵית וַאֲחַיֶּה וָאֵין טִיָּדִי טַצִּיל : מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפְּא וָאָמַֿרְתִּי חֵי אָנֹכִי לְעֹלֶם: 40 בִּי־שָׁשָׁא אֶל־שָׁמַיִם יָדֵי אָם־שַׁנוֹתִי בְּרֵק חַרְבִּי וַתאָעוֹז בְּמִשְׁפָּט יָדֵי אָשַיב נָקָם לְצָרָיּ וְלִמְשַנְּאֵי אֲשַׁלֵם: 42 אַשְּׁכֵיר חִצֵּי מִדְּם וְחַרְבָּי תֹּאכַל בָּשְׂר מִדֶּם חָלָל וְשִׁבְיָּה בַרְאשׁ פַּרְעָוֹת אוֹיֵבְ: למוֹ מַלְים עַמֹּוּ הַרְנְינוּ גוֹיִם עַמֹּוּ בִי דַם־עָבָדָיו יִקְוֹם וְנָקָם יָשֵיב לְצָּבְיוּ וְכָפֶּר אַרְטָּתְוֹ : ימְשׁ שביעי b

44 וַיָּבָא משָּׁה וַיִּבבֶּר אֶת־כָּל־דִּבְבֵי הַשִּׁיבְה־הַוֻּאֹת בְּאָוְנֵי
45 הָאֶם הְוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נְוּן: וַיְבַל משָׁה לְבַבֵּר אֶת־כָּל־
46 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָל־יִשְּׂרָאֵל: וַיַּאמֶר אָלַהֶם שֵׁימוּ
לְבַבְכֶּם לְכָּל־הַדְּבָּרִים אֲשֶׁר אָנֹכֵי מֵעִיד בָּכֶם הַיְּוֹם אֲשֶׁר הְּצִיכָּם לִשְׁמָר לֵעֲשׁוֹת אֶת־כָל־דִּבְּרֵי

47 הַתּוֹרָה הַוֹּאַת: בָּי לְא־דָבָּר רֵק הוּאֹמֶבֶּם בִּי־הָוּא חַיֵּיבֶם

bethink himself concerning his servants, when he seeth that their power is gone, and the guarded and fortified are no more. 37. Then will he say, Where are their gods, the rock in whom they trusted, 38. They that ate the fat of their sacrifices, and drank the wine of their drink-offerings? let them arise and help you, let them be a protection over vou. 39. See now that I, even I, am he, and there is no god with me: I kill, and I make alive; I wound, and I heal: and there is mone that can deliver out of my hand.* 40. For I lift up my hand to heaven, and say, I live for ever.b 41. When I whet my glittering sword, and my hand taketh hold on judgment; I will render vengeance unto my enemies, and I will requite those that hate me. 42. I will make my arrows drunk with blood, and my sword shall devour flesh; from the blood of the slain and of the captives, from the crushed head of the enemy. 43. Speak, O ye nations, the praises of his people; for hec will avenge the blood of his servants, and will render vengeance to his adversaries, and forgive his land, and his people.*

44. And Moses came and spoke all the words of this song in the ears of the people, he, and Hoshea the son of Nun. 45. And when Moses had made an end of speaking all these words to all Israel: 46. Then said he unto them, Set your hearts unto all the words which I testify against you this day, so that ye may command them your children, to observe to do all the words of this law. 47. For it is not a vain thing for you; on the contrary it is your life;

^a Arrheim renders: "The fat of whose sacrifices they ate, the wine of whose drink offerings they drank?"

b Arnheim views this not as an oath, but merely as a declaration that the display of the divine power will convince the heathens that the Lord God lives for ever.

^c ABEN EZRA refers "he" to people, and would give: "It will avenge the blood of his (God's) servants—and his people will atone for his land."

וּבַדְבָר הַנֶּּה הַאֲבֶּיכוּ יָמִים על־הַאֲבְּלֶּה אֲשֶּׁר אַתֶּם עְבְרַיִם אֶת־הַיַּרְהֵּן שֲמָה לְרִשְׁתָּה: פּ מפטר

48 וַיִּרַבֶּר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶּׁה בְּעֶצֶם הַיִּוֹם הַזֶּה לֵאמְר: עֲלֵה

שְּׁלְ-הַר בְּאָרֶץ מְלְּבָרִים הַזֶּה הַר־נְבֹוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב 49 אָשֶׁר עָל־בְּנֵי יְרַחֶוֹ וְרְאֵה אֶת־אֶרֶץ בְּנַען אֲשֶׁר אָנִי

ינֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לַאֲחָזָה: וּמָּת בָּהָר אֲשֶׁר אַהָּה עֹנֶדֵל ה שָּׁפָּה וְהַאָּסֵף אֶל־עַמֶּיךְ בַּאֲשֶׁר־מֵּת אַהַרָן

51 אָרוֹיךּ בְּהַרֹ הָהָּר וַיֵּאֶפֶּף אֶל־עַבֶּיו: עַל אֲשֶּׁר מְעַלְּשֶׁם בּּי בְּחוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִי־מְרִיבָת קָרֵשׁ מִרְבַּר־צֵּן בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : ַעַל אֲשֶׁר לְא־קִדַּשְׁתָּם אוֹהִי בְּתִוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

5º כֵּי מָנֶגֶר תִּרְאָח אֶת־הָאָרֶץ וְשָּׁמְּה לֵא תְבוֹא אֶל־ הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָנִי נֹחָן לִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

לַנ וְנָאת הַבָּרְכָּהְ אֲשֶׁר בַּרָךְ משֶה אָיש הָאֱלֹהִים אֶת־

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפְנֵי מוֹתְוֹ: וִיאֹמֵר יְהֹוֶּה מִפְּינִי בָּאֹ וְזָרֵח משֵּעִיר בְּשׁמוֹ הוֹפִּיעׁ מֵתַר פָּארָן וְאָתָה מֵרְבְּבָּרת

קָדֶשׁ מִימִינוֹ אֲשֹׁדֶּת לָמוֹ: אַף חֹבָב עַמִּים כָּל־קְרשָיוֹ

לַרַגְלֶּךְ יְשֵׁא מִדַּבְּרֹמֶיף: תּוֹרֵה צְּנָהְ־ 🏄 🦸 בְּיֶבֶרְ וְשֵׁא מִדַּבְּרֹמֶיף: תּוֹרֵה צְּנָהְ־

לְנוּ מֹשֶׁה מְוֹרָשָה קְהַלֶּת יְעַקְב: וַיְהָי בִישָּׁרוּן מֶלֶּלְי יֹּ

פּהָתָאַפַּרְ רָאשֵׁי עָם יַחַר שׁבְמֵי יִשְׂרָאֵל : יְחִי רְאוּבֵן 6

וְאַל־יָמֶתׁ וִיהִי מָהָיו מִסְפָּר: ס וְזָאה קַלִּיהוּדָּה וַיֹּאמֵר שְׁמֵע יְהוָה כְּוֹל יְהוּדָה וְאֶל-עַמְוֹ אשרת כתיב חד וקרי תרין * and through this thing shall ye live many days in the land, whither ye go over the Jordan to possess it.*

48. And the Lord spoke unto Moses that self-same day, saying, 49. Get thee up into this mountain of Abarim, unto mount Nebo, which is in the land of Moäb, that is in front of Jericho; and behold the land of Canaan, which I give unto the children of Israel for a possession: 50. And die on the mount whither thou goest up, and be gathered unto thy people; as Aaron thy brother died on mount Hor, and was gathered unto his people: 51. Because ye trespassed against me in the midst of the children of Israel at the waters of contention at Kadesh, in the wilderness of Zin; because ye sanctified me not in the midst of the children of Israel. 52. For from afar shalt thou see the land; but thou shalt not go thither unto the land which I give the children of Israel.

VEZOTE HABERACHAH. CHAP. XXXIII. 1. And this is the blessing, wherewith Moses, the man of God, blessed the children of Israel be-

fore his death. 2. And he said, The LORD came from Sinai, and rose up from Seïr unto them; he shone forth from mount Paran, and he came with ten thousands of saints; from his right hand he gave a fiery law unto them. 3. Yea, he loved the tribes; all his saints were in thy hand; and they prostrate before thy feet, received thy words. 4. The law which Moses commanded us, is the inheritance of the congregation of Jacob. 5. And he became king in Yeshurun, when the heads of the people were assembled, as one the tribes of Israel. 6. Let Reuben live, and not die; and let not his men be few.

7. And this is (the blessing) of Judah: and he said, Hear, LORD, the voice of Judah, and bring him unto his people:

17

תָבִיאֵנוּ יָרָיוֹ רֶב לוֹ וְעַזֶּר מִצְרֵיו תְּהְיֶה: פ שני וּלְלֵנֵי אָמַר הָעָמֶיךּ וְאוּרֶיךָּ לְאִישׁ חֲסִיבֶךְ אֲשֶׁר 🤋 נִפִּיתוֹ בְּמַפֶּׁרוֹ חְּרִיבֵרוּ עַלֹּ־מֵי מְרִיבֶרוּ : הָאֹמֵׁר לְאָבֶיו וּלְאִמּוֹ לָא רְאִיתִֿיו וְאֶת־אֶחָיוֹ לָא הִבִּיר וְאֶת־ בָּגָוֹ לָא יָרֶע כֵּי שֶׁמְרוֹ אַמְרָהֶׁךְ וּבְרִיתְדָּ יִנְצְרוּ : יוֹרַוּ מִשְׁפַּטֶּׁיךָּ דְּלַיְעַלְב וְתוֹרֶתְךָּ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׁימוּ 11 קטורה בְּאַפֶּׁךְ וְכָלִיל עַל־מִוְבְחֶךְ: בְּבֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפְעַל יָדֶיו הִרְצֶה מְחַיץ מָתְנַיִם קְמֵיו וּמְשַּׂנְּבָיוּיוּ ם לְבְנְיָמֵן אָבֵּׁר יְדֵיר יו מו־יְקוּמְוּן: יְהֹוֶרה יִשְׁכָּן דָלְבֶטַח עָלֶיו חֹבֵּף עָדְיוֹ כָּל-הַוּוֹם 13 ובִין בְּחַבֶּיו שָׁבֵן: ס שלישי וּלְיוֹפֵף אָמֵׁר מְבֹרֶבֶת יְהוָה אַרְצְוֹ מִמֶּנֶד שָׁמַיִם מִשְּׁל וּמִתְהוֹם יוֹם מֶּנֶר הָבוּאַת שֶׁמֶשׁ וּמִמֶּנֶר הָבוּאַת שֻׁמֶשׁ וּמִמֶּנֶר נֵּרֶשׁ וּמִבֶּיִר בְּיָשׁ יַרְחִים: וּמֻרְאשׁ הַרְרֵי־ֶקְדֶם וּמִּמֶּגֶר וּבְעָוֹת עוֹלָם: וּמְפֵּנֶר צָאָרֶץ וּמְלֹאָה וּרְצְוֹן שְׁכְנֵי סְנֶה הָבּוֹאתָה 16 יוֹבֶׁף וּלְקָרְקָדׁ נְזֵיר אֶחָיו: בְּכֹוֹר שׁוֹרוֹ בְּיֹרָא שׁ יוֹבֵּף וּלְקָרְקָדׁ נְזִיר אֶחָיו: הָבֶר לוֹ וְקַרְגֵי רָאֵם קַרְנְיו כָּהֶם עַמֵּים יְנַנַּח יַחַבֵּו אַפְסִי־אֶרֶץ וְהֵשׁ רִבְּבָוֹת אֶפְרַיִם וְהֵשׁ אַלְבֵּי 18 מְנַשֵּׁה: ס רביע וְלְוְבוּרֶלן אָמֵר שְׁמֵח 19 וְבוּרֶלוֹ בְצֵיאתֶהְ וְיִשְּׁשׁבֶר בְּאְהֹנֶלֶיף: עַמִּים רַבר-יִקְלָאוּ שֶׁם יִוְבְּחַוּ וִבְחֵי־צֶרֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינְקוּ

* בניו קרי

let his hands be sufficient for him; and be thou a help to him from his adversaries.*

- 8. And of Levi he said, Thy Thummim and thy Urim are with thy holy one, whom thou didst prove at Massah, and with whom thou didst strive at the waters of Meribah; 9. Who said unto his father and to his mother, I have not seen him; and who did not acknowledge his brothers, nor knew his own children; for they observe thy word, and they keep thy covenant. 10. They shall teach thy judgments unto Jacob, and thy law unto Israel: they shall put incense before thee, and whole burnt-sacrifice upon thy altar. 11. Bless, O Lord, his substance, and accept the work of his hands: smite through the loins of them that rise up against him, and of those that hate him, that they rise not again.
- 12. And of Benjamin he said, The beloved of the LORD, he shall dwell in safety by him: he will cover him all the day long, and he will dwell between his shoulders.*
- 13. And of Joseph he said, Blessed of the LORD be his land, through the precious gift of heaven, through the dew, and through the deep that coucheth beneath, 14. And through the precious fruits brought forth by the sun, and through the precious things put forth by the moon, 15. And through the best things of the ancient mountains, and through the precious things of the lasting hills, 16. And through the precious things of the earth and the fulness thereof, and through the good will of him that dwelt in the thorn-bush: let these blessings come upon the head of Joseph, and upon the crown of the head of him that was separated from his brothers. 17. His firstborn steer is glorious, and his horns are like the horns of reem; with them he shall push the people together to the ends of the earth: and they are the ten thousands of Ephraim, and they are the thousands of Menasseh.*

- 18. And of Zebulun he said, Rejoice, Zebulun, in thy going out; and, Issachar, in thy tents. 19. They shall call the people unto the mountain; there shall they offer sacrifices of righteousness; for they will suck the abundance of the seas, and the treasures hid in the sand.
- 20. And of Gad he said, Blessed be he that enlargeth Gad: like a lioness he layeth himself down, and teareth off the arm with the crown of the head. 21. And he provided the first part for himself, because there is the field of the law-giver, of the hidden; and he went forth at the head of the people, he executed the justice of the Lord, and his judgments with Israel.*
- 22. And of Dan he said, Dan is a lion's whelp, that leapeth forth from Bashan. 23. And of Naphtali he said, Naphtali is satisfied with favour, and full with the blessing of the Lord; possess thou the west and the south.
- 24. And of Asher he said, More than (all) the children be Asher blessed; let him be the most favoured of his brethren, and let him dip his foot in oil. 25. Iron and copper shall be thy bolts; and as thy (younger) days so shall thy old age be. 26. There is none like unto the God of Yeshurun, who passeth over the heavens to help thee, and in his excellency over the skies.* 27. The eternal God is thy refuge, and here beneath, the everlasting arms; and he thrust out the enemy from before thee; and he said, Destroy. 28. And Israel then dwelled in safety, alone; the fountain of Jacob; in a land of corn and wine; also the heavens thereof shall drop down dew. 29. Happy art thou, O Israel! who is like unto thee, O people, saved by the LORD, the Shield of thy help, and who is the sword of thy excellency! and thy enemies shall address flattery unto thee; and thou shalt tread upon their high places.*

CHAP. XXXIV. 1. And Moses went up from the plains of Moäb upon the mountain of Nebo, to the

לְּשֶׁר שְּׁלָחוֹ יְחֹלָּה לְּעֲשְׂרת בְּאֲכֶעוֹ אַלְּחֹ בְּעֲשְׁר אַלָּחוֹ יְחַלָּה בְּעֲשֶׁר אַנְּה יְהֹנָה בְּעֲשְׁר אַנְּה יְהֹנָה אָשֶׁר יְדָעוֹ וְיִשְׁמְעוֹּ אֵלְיוֹ בְּנִים מְשֶׁרה בְּיִשְׂרָאֵל כְּמִשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ 11 יְהֹנָה פָּנִים אֶל-פָּנִים: לְכָל-הָאֹהֻתֹּת וְהַפְּוֹפְהֹים 11 יְהֹנָה פָּנִים אֶל-פְּנִים: לְכָל-הָאֹהֻתֹּת וְהַפְּוֹפְהֹים 11 יְהֹנָה פְּנִים אֶל-פְּנִים: לְכָל-הָאֹהְתֹּת בְּאַבְּיִם אָבּרִים 11 יְהֹנָה שְׁבִּים אָלִרִים אָלִרִים אָלִרִים אָלִרִים מִשְּׁרה אֶלִריִם מִּיְּה אָלִרִים אָלִרִים מִּעְּרה אָרִינְיִים מִּיְרה אָרִינִים אָלִרים בְּעִישְׁר אַנְיִים מִּיְרה אָרִינִים אָלִרים בְּעִישְׁר אָנְיִים מִּיְרה אָרִינִים אָלִים בְּעִישְׁר אָנְיִים מִּיְרה אָרִים אָלִים בְּנִים אָלִים בְּנִים אָלִים בְּנִים בְּעִים אָלִים בְּעִים אָלִים בְּנִים אָר בְּעִים בְּיִים אָלִים בְּעִים אָלִים בְּנִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּיִּים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּעִים בְּיִים בְּעִים בְּיִים בְּנִים בְּיִים בְּאִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְ

לְצִינֵי כָּרִי-יִשְׂרָאֵל: חוזק לְצִינֵי כָּרִי-יִשְׂרָאֵל: חוזק לְצִינֵי כָּרִ-יִשְׂרָאֵל:

top of Pisgah, that is before Jericho; and the Lord showed him all the land, Gilead, unto Dan, 2. And all Naphtali, and the land of Ephraim, and Menasseh, and all the land of Judah, unto the western sea. 3. And the south, and the plain of the valley of Jericho, the city of palm trees, unto Zoar. 4. And the Lord said unto him, This is the land which I swore unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob, saying, Unto thy seed will I give it: I have caused thee to see it with thy eyes, but thither thou shalt not go over. 5. So Moses the servant of the LORD died there in the land of Moab, according to the word of the Lord. 6. And he buried him in the valley in the land of Moab, opposite Bethpeor; but no man knoweth of his sepulchre unto this day. 7. And Moses was a hundred and twenty years old when he died; his eye was not dimmed, and his natural force had not abated. 8. And the children of Israel wept for Moses in the plains of Moäb thirty days; and then were ended the days of weeping and mourning for Moses. 9. And Joshua the son of Nun was full of the spirit of wisdom; for Moses had laid his hands upon him; and the children of Israel hearkened unto him, and did as the LORD had commanded Moses. 10. And there arose not a prophet since in Israel like unto Moses, whom the Lord knew face to face, 11. In respect to all the signs and the wonders, which the LORD sent him to do in the land of Egypt to Pharaoh, and to all his servants, and to all his land, 12. And in respect to all that mighty hand, and in all the great terror which Moses displayed before the eyes of all Israel. סכום פסוקי ספר דברים תשע מאות וחמשים וחמשה הנ"ץ סימן:
וחציו, ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך: ופרשיותיו י"א (ג"א י").
אסרו הן בעכותים סימן: וסדריו כ"ז' יפיח אמונה יגיד צדק
סימן: ופסקתותיו כ"ב' ופרקיו ל"ד' אורה יי בכל לבב סימן:
מניין הפתוחות שלשים וארכעה והסתומות מאה ועשרים וארבעה.
הכל מאה וחמשים ושמנה פרשיות וכסא כבוד ינהילם סימן:

סכום הפסוקים של כל התירה · חמשת אלפים ושמנה מאות וארכעים וחמשה · ואור החמה יהיה, שבעתים סימן : וחציו , וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים · מספר כל הפרשיות נ"ד (נ"א נ"ג) ומספר כל הסדרים קנ"ד ומספר כל הפסקתות צ"ה י מניין פתוחות של כל התורה · מאתים ותשעים · יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגריו סימן : והסתומות · שלש מאות ושבעים ותשעה · או אסרה אסר על נפשה בשבעה סימן : נמצאו מניין כל הפרשיות פתוחות וסתומות · שש מאות וששים ותשעה לא תחכר כל כה פתוחות וסתומות · שש מאות וששים ותשעה לא תחכר כל כה סימן :

סדר

ההפטרות

לספר הדברים

לפי חלופי המנהגים

THE HAPHTOROTH

FOR

THE BOOK OF DEUTERONOMY.

ACCORDING TO THE VARIOUS CUSTOMS.

ברכות ההפטרה

קודם קריאת ההפטרה ואחר שגמר הגולל יברך המפטיר ברכה זו

בְּרוּךְ אַתָּה יָיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר כְּחַר בִּנְכִיאִים טוֹכִים וְרָצָּה בְּרִבְרֵיהֶם רַאָּגֱאֶמָרִים בֶּאֱמֶרת: בָּרוּךְ אַרָּזה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּרֹזוֹרָה בְּמשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַפּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּבֶרְן:

הספרדים מוסיפים אחר קריאת ההפטרה

גּוֹאַלֵּנוּ יְתֹנֶת צְבָאוֹת שְׁמֶוֹ קְרָוֹשׁ יִשְּׂרָאֵל :

אחר ההפטרה יברך המפטיר ד" ברכות אלו

בְּרוּךְ אַתָּה יֶיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָל־ הָעְוֹלָמִים צַּדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנְּאֱמֶן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה מְרַבֵּר וּמְקַיֵּם כִּי כָל־דְּבָרִיו אֱמֶת וָצֶרֶק י גָּאֱמֶן עִּתְּה הוּא יִי אֱלֹהֵינוּ וְגָּאֱמָנִים דְּבָרֵיךְ וְרָכָר אֶחוֹר לֹא־יָשוּב בִיקִם כִּי אֵל הַנָּץְרָ בֶּקְלְּהְבָרִיו אֶמֶה בִּרוּךְ אַתָּה יִי הָאֵל הַנָּאֱמֶן בְּכָל־דְּבָרִיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּיְנוּ וְלַעֲלוּבַרת גֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיַ מְשַׂמֵּח צִיּוֹן בְּבָנֵיהָ :

שַׂפְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלְיָהוּ הַנָּבִיא עַבְדָּךְ וּבְמַלְכוּת בִּית דָּוִר מְשִׁיחָךְ בִּמְהַרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ ' כִּי

BLESSINGS FOR THE HAPHTORAH.

Before reading, say,

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast chosen good prophets; and found delight in their words, which were delivered in truth. Blessed art thou, O Lord! who hast chosen the law, thy servant Moses, thy people Israel, and the true and righteous prophets.

After the reading of the Haphtorah, the Portuguese Jews add,

"Our Redeemer! the Lord of Hosts is his name, the holy One of Israel."

After which, the following.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; Protector of all the worlds, who art righteous in all generations; the faithful God, who promisest and performest: speakest and accomplishest; for all thy words are true and just. Faithful art thou, O Lord, our God! and thy words are faithful: for not one of thy words shall return back fruitless; for thou, O God! art a faithful King. Blessed art thou, O Lord! the God who art faithful in all thy words.

O have compassion upon Zion, for it is the dwelling of our life; and speedily in our days save the afflicted in spirit. Blessed art thou, O Lord! who wilt cause Zion to rejoice in her children.

O Lord our God! cause us to rejoice in the coming of thy servant Elijah, the prophet, and in the kingdom of the house of David, thy anointed. May he come speedily, and gladden our hearts. Suffer no stranger to sit on his throne, nor any other to inherit his glory; for by thy holy בְשֵׁם קְרְשְׁךְ גִשְׁבְּעָתִּ־לּוֹ שֶׁלֹא יִכְבֶּרוֹ גֵרוֹ לְעוֹלָם וָצֵר : בָּרוּךְ אַתָּה יֵיָ טָגֵן דְּוִר :

על־הַתּוֹרָה וְעַלֹּהְעֵבוֹרָה וְעַלֹּהַנְּבִיאִים וְעַלּ־יוֹם הַשַּבָּת הַזֶּה שֶּנָתַתְּלּלְנוּ זְיֵ אֱלֹהֵינוּ לְקְרָשָׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹר וּלְתִפְּאֶרֶת י עַל־הַכּל יִי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְךְ וּמְבָּרְכִים אוֹרָזְךְ יִרְגְּבָרְ שִׁמְךְּ בְּפִי כָּלֹּחִי תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶר י בָּרוּךְ אַתָּה יְיַ מְלַהֵּשׁ הַשַּבָּת:

הפטרת דכרים

בישעי' סימן א'

- וירוּשָׁעָיָרוּ בֶּן־אָמְוֹץ אֲשֶׁר חָוֶּרוֹ עַל-יְהוּרָרוּ וירוּשָׁלֵם בִּימִי עִזיֵהוּ יוֹרָהם אָחֵוּ יְחוָקיָהוּ מַלְבֵי
- יְהוּנְרָה : שְׁמְעוּ שְׁמַׁים וְהַאֲזֵינִי אֶׁרֶץ כִי יְהֹוָה דְּבֵּרְ ²
- 3 בָּנִים נְּדַלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם בְּשְׁעוּ בְי: יָבֶע שוּרֹ קבָּהוּ וַחֲמָוֹר אַבַּוּם בְּעָלֵיו יִשְׂרָאֵל לִא יָבַע עַמִּי לְא
- 4 הֹתְבּוֹנֶן: הַוֹּי וּ נְּוֹי חֹמֵא עֲם כֶּבֶּד עַוֹּן זֶרַע מְרֵעִים בּ בָּנִים מַשְּׁחִיתִים עֲזְבָוּ אֶרת־יְהוָּה נָאַצְוּ אֶת־קְרוֹש
- יְשְׂרָאֵל נָזְרוּ בְּקְרוֹרוּ עַל־מֶרוּ בְּלֶבְר תּוֹפֵיפּוּ סָרֶרוּ בְּל-רָאשׁ בֶּלְחָלֵי וְכָר בֹּבֶב דַּנְּי: מִכַּף־ בְגָל וַעַר־רֹאשׁ בֵּלִירְבּוֹ מִהֹם פַצַע וְחַבּוּרָה וּמַבָּה טִרְיָהְ וַעַר־רֹאשׁ בַּיִּן־בִּוֹ מִהֹם פַצַע וְחַבּוּרָה וּמַבָּה טִרְיָהְ

name hast thou sworn unto him that his lamp should never be extinguished. Blessed art thou, O Lord! the Shield of David.

For the sake of the law, the worship, and the prophets, and this Sabbath day, which thou hast given to us for a day of sanctification, rest, glory, and honour; for all this, O Lord, our God! we thank and praise thee; blessed be thy name in the mouth of every living creature, continually and for evermore. Blessed art thou, O Lord! who sanctifiest the Sabbath.

HAPHTORAH OF DEBARIM.

ISAIAH i. 1.

CHAP. I. 1. The vision of Isaiah the son of Amoz, which he saw concerning Judah and Jerusalem in the days of Uzziah, Jotham, Achaz, and Hczekiah, kings of Judah. 2. Hear, O heavens, and give ear, O earth; for the Lord hath spoken, children have I nourished and brought up, but they have rebelled against me. 3. The ox knoweth his owner, and the ass his master's crib; Israel doth not know, my people doth not consider. 4. Wo! sinful nation, people laden with iniquity, seed of evildoers, children that are corrupt: they have forsaken the Lord, they have incensed the Holy One of Israel, they are departed backward. 5. Why will ye be stricken yet more? that ye increase the revolt: every head is sick, and every heart is faint. 6. From the sole of the foot even unto the head there is no soundness in it; but wounds, and bruises,

ראורוֹ וְלַא חָבָּשׁוּ וְלָא רָכְכָרוֹ בַּשְּׁמֶן: אַרְצְבֶּם שְׁמָלֶה עָרִיבֶם שְׂרְפִוֹרוֹ אֵשׁ צַּרְמַתְנֶם רְלֹנְגְרְכֶם זָרִים אֹבְרָלִים אֹבְה וּשְׁמֶמֶה בְמַרְהַפֵּבַרת זָרִים: וְנְוֹרְעָרָה בַת־צִיָּוֹן כְּסָבָה בְבֶּרֶם כִמְלוּנֶרוֹ בְמִקְשָׁרוֹ בְעֵיר נְצוּבֶה: לוּלֵי יְהוַה צְבָאוֹת הוֹתִיר בֶּלוּ שָׁבִיר בְּמְצָט בִּמְרַם הָיִינוּ לַצַמֹּרָה דְמִינוּ: שִׁמְעוּ דְבַר־ יְהוָה קְצִינֵי סְרֶם הַאָּזִינוּ תּוֹרָת אֱלֹהֵינוּ עַם־עַמֹּרָה: וו בַשְׁבָה לְי רֹב־־וְבְחֵיכֶם יֹאמֵר יְהוֹּלֶה שְּבֶעְהִי עלְוֹת אֵילֵים וְחֵלֶב מְרִיאִים וְרַם בְּרִים וּכְבָשֵּׂים 12 וַעַתוּרָים לָא חָפָּצְתִי: כֵי תָבֹאוּ לֵרָאִוֹת פָּנֶי מְי־ בַקשׁ זָאת מִיֶּרְכֶם רְמִסׁ חֲצֵרֶי: לֹא תוֹסִׁיפּוּ הָבִיאֹ מְנְחַת־שָּׁוְא קְטְיֶרת הְוֹעֵבֶה הָיא לֵי חַדֶּשׁ וְשַׁבָּרת יבֶּם בַּקְרָא לְא־אוּכֵל אָנֶן וַעַצְרָרו: חָרְשֵׁיכֶם 14 וְמְוַעֵרִיכֶם שָּנְיָאָה נַפְשִׁי הָיִוּ עָלַי לָמְרַח נִלְאֵיתִי ּ נְשְׂא: וּבְפָּרשְׂבֶם כַפִּיבֶּם אַעְלֹּים עֵינֵי כִּבֶּם נֵם כִי־ בַרְבָּוּ רְתִפָּלֶה צֵּינָנָי שׁמֻעַ יְדִיבֶם דָמִים מָלֵאוּ : ַרָחַצוּ הזַבּוּ הָמֵירוּ רָעַ מְעַלְלֵיכֶם מִנֶּנֶר עִינֶן חִדְלוּ דורע: לִמְרוּ הַימֶב דְרְשׁוּ מִשְׁפָט אַשְׁרוּ חָמֶוֹץ יאמַר יאמָר יָתוֹם דִיבוּ אַלְמָנָה: לְכוּ־נָא וְנַנְּכְחָה יאמַר בּיבוּ יְהַנֶה אִם־יִהְיוּ חֲטֶאֵיכֶם בַשָּׁנִים בַשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־ 19 יַאָּדִימוּ כַרתוֹלֶע כַּצְמֵר יָהְיִוּ: אָס־תֹאבוּ וּשְׁמַעָתֵם and putrefying sores: they have not been closed, nor bound up, nor mollified with oil. 7. Your country is desolate, your cities are burned with fire; your soil-in your presence, strangers devour it, and it is desolate, as overthrown by strangers. 8. And left is the daughter of Zion as a hut in a vineyard, as a lodge in a cucumber-field, as a besieged city. 9. Unless the Lord of hosts had left unto us a remnant ever so small, like Sodom should we have been, unto Gomorrah should we be compared. 10. Hear the word of the LORD, ye rulers of Sodom; give ear unto the law of our God, ye people of Gomorrah. 11. What is unto me the multitude of your sacrifices? saith the LORD: I am sated with the burnt-offerings of rams, and the fat of fed beasts; and the blood of bullocks, and of sheep, and of he-goats I do not desire. 12. When ye come to appear in my presence—who hath required this at your hand, to tread my courts? 13. Bring no more an oblation of deceit; incense of abomination is it unto me; new moon and sabbath, the calling of assemblies-I cannot bear misdeed with festive gathering. 14. Your new moons and your appointed feasts my soul hateth; they have become a burden unto me; I am weary to bear them. 15. And when ve spread forth your hands, I will hide my eyes from you; yea, when ye make ever so many prayers, I will not hear: your hands are full of blood. 16. Wash yourselves, make yourselves clean; put away the evil of your deeds from before my eyes; cease to do evil; 17. Learn to do well; seek for justice, relieve the oppressed, judge the fatherless, plead for the widow. 18. Come now, and let us reason together, saith the Lord: though your sins be as scarlet, they shall become white as the snow; though they be red like crimson, they shall become like wool. 19. If ye be willing and obey, the best 20 טוב הָאֶרֶץ האבלו: וְאִם־הְּמְאֲנָוּ וִמְרִיתֶם חֶרֵב

²¹ תְּצֶּבְּלִי בֶּי פָּי יְחוָרוּ דְבֵּר: אֵיכָה הָיְרָה לְזוּלָּרוּ קריָה נֶצֶּבְּלְּוּ מְלֵצְהַי מִשְׁפָּט צֶרֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה

22 פְרַצְחָים: כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהְוּל בַּמָּיִם:

שַּרְיִרְ סְוְרָרִים וְחַבְּרֵי נַנְבִּים בְּלוֹ אֹתָב שׁחַר וְרֵדְף שִּׁרִים יָתוֹם לֵא יִשְׁפְּטוּ וְרָיב אַלְמְנָחְ רֹא־

יִשְׂרָאֶר דְּבֹּיהֶם: לָבֹן נְאֶם הָאָרוֹן יְהוָה צְּבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֶר יְהוֹי יֻשְּׁנָחֵם מִצְּרֵי וְאַנָּקְמָּרו מֵיאוֹיְבֵּי: יִשְׂרָאֶר יְהוֹי יִשְׁנָחֵם מִצְּרֵי וְאַנָּקְמָּרו מֵיאוֹיְבֵי:

רָלְיִרָּ וְאָשִיבֶּה יָדִי עַלַיִּרְ וְאֶצְרָרְף כַּבָּר סִינְיֵךְ וְאָסָירָה בָּל־ 25

אַפְטִּיךְ בְּרִילְיִהְ : וְאָשֵּיבָרה שְּׁפְטַּיִךְ כְּרָרָאשׁלְּרה וְוְעַצֵּיִהְ בְּרִילְיִה בְּיִּלְיִה אָחֲבִי־בִּן יִקְרֵא לְּךְּ עֵיר הַצְּּבֶק קְרְיָה

27 גַאֶּמֶנָה: צִיֻּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּרֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְּרָקָה:

הפטרת ואתחנן

בישעיה סימן מי

לַב נַחֲמָוּ נַחֲמָוּ עַמְּי יאמָר אֱלְהֵיבֶם: דַּבְּרוּ עַל-לֵב יְרְוּשָׁלֵם וְקְרְאָוּ אֵלֶיהָ בַּי מָלְאָהֹ צְּבָאָה בִּי נִרְאָה יְיִהְנָה בַּי מָלְאָהֹ צְּבָאָה בִּי נִרְאָה עָיַר יְהנָּה בִּפְּלַיִם בְּכָל-חַפּאֹתֶיהָ:

יקוֹל קוֹבֶא בַּפִּרְבֶּר בַּנִּוּ בָּבֶרְ יְחְוֶֹה יַשְּׁרוֹּ בָּעַרָבֶׁח 3

בְּסְלֶה לֵאלֹהֵינוּ: כָּל־גָיאֹ יִנְּשֵׁאַ וְכָל־הַר וְגִבְעָה 4

of the land shall ye eat. 20. But if ye refuse and rebel, ye shall be devoured by the sword; for the mouth of the LORD hath spoken it. 21. How is she become a harlot, the faithful city! she was full of justice; righteousness lodged therein; but now murderers. 22. Thy silver is become dross, thy wine is mixed with water; 23. Thy princes are rebels, and companions of thieves; every one loveth bribes, and runneth after rewards; the fatherless they judge not, and the cause of the widow doth not come unto them, 24. Therefore saith the Lord, the LORD of hosts, the mighty One of Israel, Ah, I will satisfy myself on my adversaries, and avenge myself on my enemies. 25. And I will turn my hand over thee, and purge away like lie thy dross, and take away all thy tin: 26. And I will restore thy judges as at the first, and thy counsellors as at the beginning; after that shalt thou be called, The city of righteousness, the town that is faithful. 27. Zion shall be redeemed through justice, and her converts through righteousness.

HAPHTORAH OF VAETCHANNAN.

ISAIAH Xl. 1.

CHAP. XL. 1. Comfort ye, comfort ye my people, saith your God. 2. Speak ye (comfort) to the heart of Jerusalem, and cry unto her, that her time of sorrow is accomplished, that her iniquity is pardoned; for she hath received of the hand of the Lord double for all her sins. 3. A voice crieth, In the wilderness prepare ye the way of the Lord, make straight in the desert a highway for our God. 4. Every valley shall be raised, and every mountain and hill shall be made low: and the crooked shall be made

יִשְׁבֶּלוּ וְהָיָה הָעָקֹבֹ לְמִישׁוֹר וְהַרְכָסִים לְבִקְעֵה: וְנִגְּלָה כְּכֵּוֹד יְהֹוֶה וְרָאַוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּוֹ כֵי פִּי יְהוֶה דְבֵּר: קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמֵר מֵה אֶקְרָא כָּל-הַבָּשֵׂר חָצִיר וְכָל־חַסְרוֹ כְצִיץ רַזִּשְּׁרֶה: יָבֶשׁ חָצִיר נָבֵל צִּיץ בֶּי רָוּחַ יְהֹוֶה נָשְׁבָה בָוֹ אָבֵן חָצִיר הַעָם: יַבֵשׁ דְאָיר גָבֶל אָיץ וּרְבָר אֱלֹהַינוּ יָקוּם לְעוֹלֶם: עַל הַר־ נְּבָהַ עַלִי לָךְ מְבַשֶּׁרֶת צִיּוֹן הָרָימִי בַבּּהַ קוֹבֵׂן מְבַשֶּׁרֶת יְרִוּשָׁלֶבִם הָרִימִי אַל־תִּילָאִי אִמְרִיּ לְעָרֵי 10 יְהוּלָה הִגָּה אֱלְהֵיכֶם: הִנֵּה אֲרֹנָי יֶהוּהֹ בְּחָזָק יָבוֹא וּוְרֹעוֹ מְשְׁלָה לֵוֹ הִנָּה שְׁכָרוֹ אָתֹּו וּפְעָלָּתְוֹ לְפָנֵיו: וּבְבָּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוּ יִרְעֶׁה בִּוְרעוֹ יִבְבַּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ 11 ישָא עָלְוֹת יְנַהֵל: מִי־מָדַר־ בְּשָׁעְלוֹ מִיִם וְשְׁמַיִּׁם בּיִי בַּזֶרֶת תִּבֵּן וְבֶל בַשָּׁלֶש עַפַּר הָאֶרֶץ וְשָׁקַלְ בַּפָּּלֶם 13 דָהָרִים וּנְבָעוֹת בְּמְאוֹנְנִים: מִי־תִבֵּן אֶת־רְוּחַ יְהוָתָה וּיְלַפְּבָהוּ נְיִּצְלָהוּ יְוֹדִיגֶענוּ: אֶת־מֵי נוֹעֵץ וַיְבִינֶהוּ וְיְלַפְּבָהוּ בְּיִלַפְּבָהוּ בְּאַרַח מִשְׁפֶּט וַיְלַשְּׁרֵהוּ דַער וְדֶרֶךְ תְּבוּנְוֹת יוֹרִיעֶנּוּ: הַן גּוֹיִם בְּמֵר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מְאוְנֵיִם בּי 16 נֶחְשֶׁבוּ הַוֹן אִיָּים כַּבָּק יִשְׁוֹל: וּלְבָנוֹן אֵין הֵי בָּעַר 17 וְהַיָּרֹתוֹ אֵין הֵי עוֹלָה: כָּל־הַגוֹיִם כְאַיִן נֶגְדִוֹ מֵאֶפֶם

ון הָהוּ נֶחְשְׁבוּ־לְוֹ: וְאֶל־מִי הְדַפְּיֵין אֵל וּמַה־דְּמָוּת וּ בּוּ

a straight path, and the rough places a plain: 5. And the glory of the Lord shall be revealed; and all flesh shall see it together; for the mouth of the Lord hath spoken it. 6. A voice saith, Proclaim; and he saith, What shall I proclaim? All flesh is grass, and all its goodliness is as the flower of the field: 7. The grass withereth, the flower fadeth; because the breath of the Lord hath blown upon it; surely the people is grass. 8. The grass withereth, the flower fadeth; but the word of our God will stand for ever. 9. Get thee up into the high mountain, thou that bringest good tidings to Zion; lift up with strength thy voice, thou who bringest good tidings to Jerusalem; lift it up, be not afraid; say unto the cities of Judah, Behold, (here is) your God! 10. Behold, the Lord God will come with might, and his arm ruleth for him: behold, his reward is with him, and his recompense before him. 11. Like a shepherd will he feed his flock: with his arm will he gather the lambs, and in his bosom will he carry them, gently will he lead those that suckle their young. 12. Who hath measured in the hollow of his hand the waters, and meted out the heavens with the span, and comprised in a measure the dust of the earth, and weighed in scales the mountains, and hills in a balance? 13. Who hath measured the Spirit of the Lord? and who was his counsellor that he hath taught him? 14. With whom took he counsel, that he gave him understanding, and taught him the path of justice, and taught him knowledge, and showed to him the way of understanding? 15. Behold the nations are as a drop of a bucket, and as the small dust of the balance are they counted: behold, he lifteth up the isles like fine dust. And Lebanon is not sufficient for burning, and the beasts thereof do not suffice for burnt offering. 17. All the nations are as nothing before him; less than nothing, and vanity are they counted to him. 18. To whom then will ye 19 תַעְרְכוּ־לוֹ: חַפֶּּמֶלֹ נָפַךְ חָלָשׁ וְצֵבֶּךְ בַּזְתָב יְרַקּעֶנוּ
20 וּרְאָקּוֹרְג בֶּסֶף צוֹבֵף: הַמְּסֻבֵּן הְּרוּסְּרוֹ עֵץ לְאֹ־
יַרַקְב יִבְחֶר חָבֶשׁ חָבֶסֹ יְבַקּשׁ־לוֹ לְהָבִין בֵּסֶל לְאֹ
21 יִבְּקוֹט: דְּיִלְוֹא תִיְרְעוֹּ הֲלָוֹא תִשְׁמְעוּ הַדְּלְוֹא הָבִּינוֹרֹבֶם מִוֹסְרְוֹת הָאָבִץ מֵלְוֹא הָבָּינוֹרֹבֶם מְוֹסְרְוֹת הָאָבִץ בּיּ בְּיֹשׁרִשׁ לָבֶם חְלוֹא הָבִינוֹרֹבֶם מְוֹסְרְוֹת הָאָבִץ בּיּ בַּיִּשְׁ שִׁבְּיִים הַנּוֹמֶח בָּיִלְוֹא הַבְּיִלוֹא הָבָּיוֹרֹ בְּחָבְּה בִּיְּשָׁה יִשְׁבָּם הַנּוֹמֶח בִּיּעְרָוֹ בְּבְּלִים הְנוֹמֶח בִּיּעְרָוֹ בְּיִּבְּיִים הְנוֹמֶח בִּיּבְּיִים לְאִין שְׁפְּטֵי אָרֶץ בַּלְּהֹעׁ בָּאָרִץ נִוְּאָם וְנִם־ בְּיִבְּיוֹ שִׁפְּטֵי אָרֶץ בַּלְּרֹשׁ בִּאָבוֹ וְשָׁבְּר: חַנּוֹתְן בִּלְּבְיוֹ וִיְבְּשׁוּ וּסְעָרָה בַּקְשׁ תִּשְׁבִם: וְאָלִּים וְנִם־ בְּבָּיוֹ וִיִּבְשׁוּ וּסְעָרָה בַּקְשׁ תִּשְׁבִם: וְאָלִימְים לְנִבְּים הָנִבְּיוֹ וְיִבְּבִין וְנִיּבְּים וְנִבְּים בְּנִבְּיוֹ וְשְׁפְּטֵי אָבֶיץ בְּקְרוֹשׁ: שְׂאוּדִסְרוֹם עֵענִיכֶם לְבָּלְסֹ בְּבְּעִין וְשְׁבְּיִן שְׁפְּטִי אָבֶרְי בְּקְוּשׁ: שְׂאוּדִסְרוֹם עֵענִיכֶם לְבָּלְסֹ בִּיְבְּוֹ הִיבְּבְיּא אֵבְּילְ בִּיְבְּא בִּבְּבְּי אִבְּיִין בְּבָּבְיוֹ הְבְּבָּיוֹ בְּבְּיִם הְבָּבְיוֹ בִּיוֹינִי וְאָשְׁיְוֹה וֹשְּבְּעִבְיוֹ הְבְּבְּבְיוֹ הְבָּבְיוֹ בְּבְּבְייִ בְּבְּבְבְּיוֹ בְּבִּים בְּבִּיוֹם בְּבִּיבְיוֹ בְּבְּבְיּם בְּבִּים בְּבְּבְיּ בְּבִייְ בְּבְּיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּיִבְיּים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְיּשׁ מִיבְּבְּים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְיּים בְּבִּבְיּים בְּבְּבְיּבְיּ בְּבְּבְּבִיים בְּבִּים בְּבְּבִיים בְּבִּבְיּים בְּבִּיוֹ בְּבְּבְיּבְים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּיְם בְּבִיבְּים בְּבִּיבְיוֹי בְּבְּיִים בְּבִּבְּים בְּבְּבְּיוֹ בְּבִּים בְּבִּבְּבְּנִים בְּשְׁבִּיוֹ בְּבִּים בְּנִבְּבּוֹ בְּבִיוֹבְּבְּוֹבְּעוֹבְנִיוֹ בְּנִייְם וּעִבְּנִיוֹ בְּבְּנִייִי בְּבְּנִיוֹי בְּבִּיוֹ בְּעִבְּבּנִים בְּנִבְּבוּ בְּבִּים בְּבִּבּיי בְּבּיים בְּבּבּבּיוֹ בְּבּבּיי בְּבּבּיי בְּבּבּיוֹ בְּבְּבּבּיוֹ בְּבּבּיוֹי בְּבְּבּיוֹי בְּבְּבְּבּוּים בּיּבְּבְּבָּוּם בּבּבְּבּיוֹי בְּבְּבְּיוֹים בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבִּיּבְבְּבְּבְּבְב

הפטרת עקב

בישעיה סימן מ"ט

liken God? or what likeness will ye compare unto him? 19. The graven image which the workman hath melted, and which the goldsmith hath spread over with gold, and with silver chains the caster? 20. He that is skilled in the choice chooseth a wood that will not rot; he seeketh unto him a skilful workman to prepare a graven image, that shall not be moved. 21. Know ye not? hear ye not? hath it not been told you from the beginning? have ye not understood the foundations of the earth? 22. It is he that dwelleth above the circle of the earth, and the inhabitants thereof are as grasshoppers; that stretcheth out the heavens as a curtain, and spreadeth them out as a tent to dwell in: 23. That bringeth the princes to nothing; who rendereth the judges of the earth as vanity. 24. Yea, they are not yet planted; yea, they are not yet sown; yea, their stock hath not yet taken root in the earth; when he but bloweth upon them, and they wither, and the whirlwind carrieth them away as stubble. 25. To whom then will ye liken me, that I should be equal to? saith the Holy One. Lift up your eyes on high, and behold, who hath created these, he that bringeth out their host by number; that calleth them all by names; from him, who is great in might, and strong in power, not one escapeth.

HAPHTORAH OF AYKEB.

Isaiah xlix. 14.

14. And Zion said, The ETERNAL hath forsaken me, and the Lord hath forgotten me. 15. Can a woman forget her sucking child, not to have compassion on the son of her body? yea, should these even forget, yet would I not forget thee. 16. Behold, upon the palms of my hands have I engraved thee; thy walls are continually before me. 17. Thy

- 17 נְנְהֵּי הָמִיר : מְהַרָּוּ בָּגֵיְךְ מְהֶרְרַפִּיִּךְ וּמְחַרִיבַיִּךְ 18 מִמֶּךְ וֵצֵאוּ: שְׁאִׁי סְבֵיב צַנַיִּךְ וְרְאִי בָּלֶּם נְקְבְּצִּוּ
- באורק הייאני נאָפריה עניף וּרָאִי בְּלֶם בַעֲרָי תִּלְבְּשִׁי פַּבֶּים נִקְבְּצְּיּי בְּלֶם בַעֲרָי תִלְבְּשִׁי
- 19 וּרְעַקְשָׁרִים כַּכַּלְּה: כִּי חָרְבֹתַּיִדְ וְשַּׁמְמֹתִּידְ וְאֶבִיץ הַרְסָרֶעָדְ כִּי עַחָּהֹ רִגְצְרֵי מִיוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְעִידְ:
- 20 עור וְאִמְרֵוּ בָּאָוְנִּוּךְ בְנֵּיְ שִׁבְּאֶבִייִךְ צַר-לִי רַוּפְּקוֹם
- ²¹ גְשָּה־לִּי וְאֵשֵּבָה: וְאָמַרְתְּ בִּלְבְבֹּךְ מִי יְלַר־לִי אֶת־ אֵלֶה וַאָנִי שְׁכוּלֶה וְנַלְמוּרֶה גֹּלֶה וּ וְסוּרָה וְאֵּלֶה מִי
- בּבְּל הַן אָני נִשְּאַרָתִּי לְכַבְּי אֵלֶה אִיפְּה הַם : כְּה־
 שְּׁפֵׂר אֲרֹנִי יֶהוֹה הַנָּה אָשָּא אֶל־גוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים
 אָכֵר אֲרֹנִי יֶהוֹה הַנָּה אָשָּא אֶל־גוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים
 אָרֵים נָסֶי וְהַבְיֵאוּ בָנַיִּךְ בְּהֹצֶן וּבְנִירָזִיְךְ עַל־כָרְתִף
- ילַחֶכוּ וְיָדַּ עַרְהֹ בִּי־אֲנִי יְהוֹּה אֲשֶׁר לֹא־יֵבְשוּ קוֹיִן: מִינִיקוֹלֵייְךְ אַפַּׁיִם אֶבֶין יִשְׁרַתְחָוּי־לֹךְ וְעַפָּר רַנְּיָדִיּיְהְ יַלַחֵכוּ וְיָדַ עַרְהֹ בִּי־אֲנִי יְהוֹּה אֲשֶׁר לֹא־יֵבְשוּ קוֹיִן: יְלַחֵכוּ וְיָדַ עַרְהֹ בִּי־אֲנִי יְהוֹּה אֲשֶׁר לֹא־יֵבְשוּ קוֹיִן:
- יִּפֶּבֶלְט וְאֶת־יְרִיבֶּךְ אָנֹכֵי אָלִיב וְאֶת־בָּנִיךְ אָנֹכִי אָלִיב וְאֶת־בָּנִיךְ אָנֹכִי אָלִיב וְאֶת־בָּנִיךְ אָנֹכִי אָלִיב וְאֶת־בָּנִיךְ אָנֹכִי אָלִיב וְאֶת־בָּנִיךְ אָנֹכִי
- יבְּשְׁרֶם וְשְׁבֶּלְתֵּי אֶת־מוֹנֵיְךְ אֶת־בְּשְׁרֶם וְבֶעָסִים 26 אוֹשִׁיעַ: וְהַאֲבַלְתֵּי אֶת־מוֹנֵיְךְ אֶת־בְּשָּׁרְם וְבֶעָסִים בּיּשְׁבֶּרְוּן וְיִרְעוּ כָל־בָּשָּׂר בִּי אֲנֵי יְהוָה מִוֹשִׁיעֵׁךְ דְּעוּ כָל־בָּשָּׂר בִּי אֲנֵי יְהוָה מִוֹשִׁיעֵׂךְ בְּיוֹ
- י וְגְּאֲלֵךְ אֲבִיר יָעַקְב: כָּה וּ אָמֵר יְהֹנָה אֵי יֶּה סַפֶּר רְיִתְוּר אִפְּכֶם אֲשֶׁר שׁלַחְרִֹּזִיהְ אָאוֹ מֵי מִנוֹשֵׁי כְּרִיתָוּר אִפְּכֶם אֲשֶׁר שׁלַחְרִֹּזִיהְ אָאוֹ מֵי מִנּוֹשֵׁי

children come in haste; thy destroyers and they that made thee waste shall go away from thee. 18. Lift up thy eyes round about, and see: they all are assembled together, they come to thee; as I live, saith the LORD, thou shalt surely clothe thee with them all, as with an ornament, and bind them on thee, as a bride. 19. For thy ruins and thy desolate places, and thy wasted land,-yea now shall it be too narrow by reason of the inhabitants, and thy destroyers shall be far away. 20. Yet again shall say before thy ears the children of whom thou wast deprived, The place is too narrow for me; make room for me that I may dwell. 21. And thou shalt say in thy heart, Who hath born me these, seeing I had lost my children, and was desolate, a captive, and outcast? and who hath brought up these? Behold, I was left alone; these, where have they been? 22. Thus saith the Lord Gon, Behold, I will lift up my hand to the nations, and raise up high my standard to the people; and they shall bring thy sons in (their) arms, and thy daughters shall be carried upon shoulders. 23. And kings shall be thy nursing fathers, and their princesses thy nursing mothers; with their face toward the earth shall they bow down to thee, and the dust of thy feet shall they lick up: and thou shalt know that I am the LORD; who will not suffer to be ashamed those who hope in me. 24. Shall the prey be taken from the mighty, or shall the captive of the victor escape? 25. But thus saith the Lord, Even the captive of the mighty shall be taken away, and the prey of the powerful shall escape; and with thy opponents will I contend, and thy children will I save. 26. And I will feed thy oppressors with their own flesh; and as with new wine shall they be made drunk with their own blood: and all flesh shall know that I the ETERNAL am thy Saviour, and thy Redeemer the Mighty One of Jacob. 1. Thus CHAP. L. saith the Lord, Where is your mother's bill of

אַשֶּׁר־מָבַרְהִי אֶתְבֶם לְוֹ הַן בַּעוֹנְהַנִיכֶם נִמְבַּרְשֶּׁם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֶׁלְחָה אִפְּכֶם: מַדּוּעַ בְּאֹתִי וְאֵין אִישׁ קַרָּאתִי וְאֵין עוֹנֶה הַקָּצוֹר קַצְרָה יָדִי מִפְּרוּת וְאִם־ אַין־בִּי כִּחַ לְהַצִּיל הַוֹן בְּגַעָרָתִֿי אַחֲרֵיב יָם אָשִׂים נָהָרוֹת מִרְבָּר תִּבְאַשׁ דְנָתָם מֵאֵין מַיִּם וְרָמְהֹ בַצָּמָא: אַרְבִּישׁ שָׁמַיִם קַרְרָוּת וְשַׂק אָשִׂים כְסוּהֶם: אֲדֹנֵי יֶהוֹה נָתַן לִי לְשֵׁון לִפּוּדִים לְרָעֵה לָעִוּת אֶת־יָאֵף דָּבֶר יָעֵיר ו בַּבַּׂמֶר בַּבֹּקֶר יָעָיר לִּוֹ אֹזֶן לשָׁמְעַ כַּלְּמוּדִים: אֲרֹנֵי יֶהוֹהֹ בְּתַח־לִי אֹנֶן וְאָנֹכִי לָא מֶרֶיתִי אָחֻוֹר לָא נְסוּגְתִי: גֵוִי נְתַתִּי לְמַבִּים וּלְחָיַי לְמְרְמֶים פָנֵי לִא הִסְהַּרְתִי מִכְּלְמְוֹת וָרְק: וַארֹנָי וֶהוֹר־הֹ יַעַזָר־לִּי עַל־בֵּן לָא נִכְלְמְהִי עַל־בֵּן שַּׂמְרִּזִי פָּנֵי בַּחַלָּמִישׁ וָאֵדֵע בִּי־לְא אֵבְוּש: קְרוֹבֹ מַצְרִילִי מִי־יָרִיב אַרְּיִי נַעַמְרָרו יָחֲר מִי־בַער מְשְׁפָּטִי יַגָשׁ אֵלֶי: הָן אֲרֹנֵי יֶהוֹהֹ יַעַנְר־לִּי מִי־הְוּא יַרְשִׁיצֶנִי הַן בָּלָם בַבֶּנֶד יִבְלוּ צָשׁ יְאַכְבֵּם: מֵי בָכֶם 10 יַרְשִׁיצֶנִי הַן בָּלָם יָרָא יְהֹוָה שֹׁמֵע בְּקוֹל עַבְדֵּוֹ אֲשֶׁרוּ הָרָלְךְ חֲשׁבִּים וּן וָאֵין נֹגַהֹּ לוֹ יִבְטַהֹ בְשֵׁם יְהוָֹה וִישָּׁאַן בֵאלֹהָיו: הַן בְּלְבֶם קְּדְחֵי אֵשׁ מְאַזְרֵי זִיקְוֹת לְבִוּוּ בְּאַוּר אֶשְׁבֶּם וּבְזִיקוֹת בָּעַרְהֶּם מִיָּרוֹ הָיְתָה־וָאֹת לָבֶּם לְמַעַצֵבָה לְאַ הַשְּבֶבְוּן: שִּמְעָוּ אֵלֵי רְדְפֵּי צֶרֶק מְבַקְּשֵׁי יְהוְרֶה

VOL. V.

divorcement, wherewith I have put her away? or who of my creditors is it to whom I have sold you? behold, for your iniquities were ye sold, and for your transgressions was your mother put away. 2. Why did I come and no man was there present, did I call, with none to answer? hath my hand become too short for redeeming? or is there no power in me to deliver? behold, through my rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness: their fish stinketh for want of water, and dieth for thirst. 3. I clothe the heavens with blackness, and I make sackcloth their garment.-4. The Lord Gop hath given me a tongue for teaching, that I should know how to strengthen the weary with the word: he wakeneth morning by morning, he wakeneth my ear to listen like those who come to learn. 5. The Lord God hath opened my ear, and I resisted not, I turned not backward. 6. I gave my back to the smiters, and my cheeks to those that plucked off the hair: my face I hid not from abuse and spitting. 7. But the Lord God will help me; therefore shall I not be confounded; therefore have I rendered my face like a flint, and I know that I shall not be ashamed. 8. He that justifieth me is near; who will contend with me? let us stand forward together: who hath a dispute with me? let him come near to me. 9. Behold, the Lord God will help me; who is he that will condemn me? lo, they all shall wax old as a garment; the moth shall eat them up. 10. Who is among you that feareth the LORD, that listeneth to the voice of his servant? though he have walked in darkness, and had no light: let him trust in the name of the Lord, and stay himself upon 11. Behold, all ye that kindle fire, that urge on the flames: walk in the light of your fire, and by the flames ye have kindled; from my hand had you this; in sorrow shall ye lie down. 1. Hearken to me, ye that pursue righteousness, that seek the LORD: look 19

בַּבִּיטוֹ אֶל־צִוּר חָצַבְּהֶּם וְאֶל־מַקֶּבֶר בְּוֹר נְקַרְתָּם: בַבִּיטוֹ אֶל־אַבְרָתָם אֲבִיכֶּם וְאֶל־שָׂרֶה הְחְוֹלֶלְכֵּם בּיִנִיםוֹ אֶל־אַבְרָתָם אֲבִיכֶּם וְאֶל־שָׂרֶה

מורה וְלִוֹל וִמְרָה:

מורה וְלִוֹל וִמְרָה:

מורה וְלִוֹל וִמְרָבָה:

מורה וְלִוֹל וִמְרָה:

מורה וְלִוֹל וִמְרָה:

הפטרת ראה

אם הוא ר"ח או מחר חרש יש קהלות נוהגין להפטיר בר"ח או מ"ח אבל בהרכה קהלות רוחין של מ"ח אבל של ר"ח אינן רוחין ויש קהלות דוחין גם של ר"ח

בישעיה סימן נ"ר

ין עניֶרה קֹעָרָה לָא נָחֶמָה הַנֵּה אָנבִי מַרְבָּיץ בַּפּוּךְ 11

יַשְׁמְשׁרַעִיךְ וְיִסַרְהָּעִיךְ בַּפַּפִּירִים : וְשַּׂמְהָּעִי בַּרְכֹּדֹּ שְׁמְשׁרַעִיךְ וִיִּסַרְהָּעִיךְ בַּפַּפִּירִים : וְשַׂמְהָּעִי בַּרְכֹּדֹּ

13 לְצַאְבָנִי־חֵפֶּץ: וְבָל־בָּנַיִךְ לִפּוּרֵי יְהוֹוֶח וְרַב שְׁלְוֹם

יילָא תִירָאָר בּצְרָקָה תִּכּוֹגָגִי רַחֲקָי מֵעַשֶּׁלְ כִּי־לָא תִירָאִי 🛂 🛂

15 וּמָּמְחַתָּה בִּי לְא־חִקְרָב אֵלֵיִךְ: הַן נְּוֹר יָנְוּר אֶבֶּס

ים מאותי מי־גר אַתָּךְ עַלַיִּךְ יִפְּוֹל : חַוְּ, אָנְכִּוֹ בְּרַאתִי דְּרָשׁ נַפַּׁחַ בְּאֵשׁ פָּחָם וַמוֹצִיא כְלִי לְמִעֲשֵׁחוּ וְאָנְכֵי

17 בָּרֶאתִי מַשְׁחִית לְחַבְּל: כָל־כְּלְּלֵּי יוּצַר עַלַיִּךְּ לֵא יִצְלָּח וְכָל־לָשֶׁוֹן תָּקוּם־אִתֶּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת הנה קרי * unto the rock whence ye were hewn, and to the hole of the pit whence ye were dug. 2. Look unto Abraham your father, and unto Sarah that bore you: for he was one when I called him, and I blessed him, and I increased him. 3. Yea, the Lord comforteth Zion; he comforteth all her ruins; and he maketh her wilderness like Eden, and her desert like the garden of the Lord; joy and gladness shall be found therein, thanksgiving, and the voice of song.

HAPHTORAH OF REAY.

ISAIAH liv. 11.

[The Portuguese say this though it be New Moon day, or the day before the new moon; other congregations say then the appropriate Haphtorah, others only that of the new moon. The Portuguese add the proper verses of the respective Haphtorahs.]

11. O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will lay thy stones with fair colours, and lay thy foundations with sapphires. 12. And I will make of rubies thy battlements, and thy gates of carbuncles, and all thy borders of precious stones. 13. And all thy children are taught of the LORD; and great is the peace of thy chil-14. In righteousness shalt thou be established: thou shalt be far from oppression, for thou shalt not fear; and from terror, for it shall not come near thee. 15. Behold, they that assemble together, are nothing without me: whosoever shall assemble together against thee shall fall under thy power. 16. Behold, I have created the smith that bloweth the coals in the fire, and that bringeth forth an instrument for his work; and I have created the waster to destroy. 17. No weapon that is formed against thee shall prosper; and every tongue that shall rise against thee in לְּהֹ נֵחֲלֵת עַבְרֵי יְהָוֹה וְצִּדְּלָתֶם מֵאִהָּי נְאֶם־יְהְוְה: הַוֹּי בָּל־צָמֵא לְכִּוּ לַבִּּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לְוּ בָּסֶף לְכָּוּ שִׁבְרוּ נֵאֶבֹלוּ וּלְכִוּ שִׁבְרוּ בְּלְוֹא־כֶּסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יֵין וְחָלֵב: לְשָּׁבְעֶרה שִׁמְעוּ שְׁמְוֹע אֵלֵי וְאִבְלוּ־טוֹב וְתִרְעַנְּנְ לְשָּׁבְעֶרה שִׁמְעוּ שְׁמְוֹע אֵלֵי וְאִבְלוּ־טוֹב וְתִרְענְנְּנְ בַּבֶּשׁן נַפְשְׁבֶם: הַפִּוּ אָזְנְבֶם וּלְכַוּ אֵלֵי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁבֶם וְאָבְרְרָדֵּוֹח לָבֶם בְּרֵית עוֹלְם חַסְבֵּי דְוָר נַפְשְׁבֶם וְאֶבְרְרָדֵּוֹח לָבֶם בְּרֵית עוֹלְם חַסְבֵּי דְוָר

לְאָמִים: תַּן נְּזִי לְא־תֵרַעׁ תִּקְלָּא וְנְוֹי לְא־יְרָעִוּך אֵלֵיךְ: יָרָוּצוּ לְמַעוֹ יְהֹנָה אֱלֹהֶיךּ וְלִקְרָוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פַּאָרָך:

הפטרת שופטים

בישעיה סימן נ"א

12 אָנְבֶּי אָנְבֶי הָוּא מְנַחֶמְבֶם מִי־אַהְ וְהִיּרְאִי מֵאֶנְוֹשׁ מִּמְת וּמִבֶּן־אָדֶם חָצִיר יִנְתֵן: וַתִּשְׁבַּח יְהְוָה עִשֶּׁךְּ מִמְת וּמִבֶּן־אָדֶם חָצִיר יִנְתֵן: וַתִּשְׁבַּח יְהְוָה עִשֶּׁךְ מְפְנֵי חֲמַר שָׁמֵּיִם וְיֹםֵר אָבֶרְץְ וַתְּפַחֵּר תְּמִיר כָּל-הַיּוֹם מְפְנֵי חֲמַר הַמֵּצִיק בַּצְּשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחֵיר וְאַיָּרוֹ מְפְנֵי חָמַר הָמֵּצִיק: מִרְדִר צֹעֶר וֹיִנְתוֹן לְהַשְּׁחֵיר וְאַנִּים וֹיִם וְלֹא-יָמָוּר וֹיִנְתוֹן וֹיִם מְיִר בָּבְּי

15 בַשְּׁחַרת וִלְאִריֵחְמֵר לַחְמָּוֹ: וְאֵבְנֹכְיֹ יְהוַרה אֱלֹהֶיִהְ

judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, and their due reward of me, saith the CHAP. LV. Lord. 1. Ho, every one that thirsteth, come ve to the water, and he that hath no money; come ye, buy, and eat; yea, come, buy without money and without price wine and milk. 2. Wherefore do ye spend money for that which is not bread? and your labour for that which satisfieth not? hearken then unto me, and eat ye what is good, and let your soul delight itself in fatness. 3. Incline your ear, and come unto me; hear, and your soul shall live; and I will make with you an everlasting covenant, the promised mercies of David, which are sure. 4. Behold, for a witness unto nations have I appointed him, a leader and commander to nations. 5. Behold, a people thou knowest not thou shalt call, and a nation that knew not thee shall run unto thee; because of the Lord thy God, and for the Holy One of Israel, for he hath glorified thee.

HAPHTORAH OF SHOPHETIM.

ISAIAH li, 12.

12. I, I am he that comforteth you; who art thou, that thou shouldest be afraid of a man that must die, and of the son of man who will wither as the grass? 3. And thou forgottest the Lord, thy Maker, who hath spread out the heavens, and laid the foundations of the earth; and thou dreadedst continually, all the day, before the fury of the oppressor, whenever he aimed to destroy? and where is (now) the fury of the oppressor? 14. The captive will be speedily set free; and he shall not die in the dungeon, and his bread shall not fail. 15. For I am the Lord thy

רֹגַע הַיָּם נַיֶּהֶהְמִּוּ גַּלֶּיִו יְחֹנֶרה צְּבָאוֹרת שְׁמִוּ : נָאָשָׂם דְּבָרֵי בְּפִּירָ, יִרְי בִּפִּירָ, יִרְי בִּיּרִי בְּיִּבְירִ יִּרְיִםְרֹּ

יַםְמָתֵוֹ אֶת־קְבְּׁעַת כָּוֹםְ הַתַּרְעֵלֶּה שָׁהָירָ מְצִירְ מְצִירְ קוּמִי יְרִוּשָׁבִּים אֲשֶׁר שָׁרֶעִירָ מִיָּר יְהֹּוָּה אֶת־־כָּוֹם קוּמִי יְרִוּשָׁבִים אֲשֶׁר שָׁרֶעִירָ מִיָּר יְהֹּוָּה אֶת־־כָּוֹם קוֹמִי יְרִוּשָׁבִים אֲשֶׁר שָׁרֶעִירָ, מִיָּר יְהֹּנְיִרְ אֶּרִיּיִם מְצִירְ.

18 אין מְנַהָּל לָה מִכָּל-בָּנִיִם יָלֶדָה וְאֵין מַחֲזִיקֹ בְּיִרָּה

יניור לֶלְ הַשָּׁר וִהַשָּׁבָר וִהָּרֹאֵב וִהַחָּרֵב מִי אַנְּחַם: מַּבְּרַ-בָּצִּים וּבְּבָּח: שְׁנַּזִים בַינּּבַן לְּרָאִיְיִנְ מִי יִּ

20 בְּנַיִךְ עֻלְפָּוּ שֶׁבְבֶּוּ בְּרָאשׁ בָרֹי-חוּצְוֹרת בְּתַוֹא מִכְמֶּר 20

ין בְּקַלְאִים חָמַרת־יְהוָה גַּעַרָת אֱלֹהָוְךְ: לָבֵן שִׁמְעִי־ 21

יְהְנָה תֵּאְלָה וִשְׁבָרָת וְלְאֹ מִיְיִן: בְּהֹ־אַמַּר אֲבְרָת וְלְאֹ מִיְיִן: בְּהֹ־אָמַר אֲבְרָת יְלְאֹ מִיְיִן: בְּהֹ־אָמַר אָרַר יְהַנְּה תֵאלהַיִּךְ יָרִיב עַפּוֹ הִנֶּרה לְקָחְהִי מִיְּהֵךְ אֶרִר בְּיֹם הַמָּרְיִי לְאַ־תוֹמִיפִּי בִּיּ בִּיֹם הַמַּרְעַלְה אֶת־קַבַּערוֹ כְּוֹם חֲמָרְיִי לְאַ־תוֹמִיפִּי

יין בְשָׁתְּוֹרֶ, הְשְׁמְהִּיהָ בְּיֵרַ מוֹנִיךְ אֲשֶׁר־אָמְרִוּ לְנַבְּשֵׁךְ שְׁחֵי וְנַגַעבְרָרוּ וַהָּזְשִׂימִי כָאָּרִץ גַּוֹּךְ וְכַחְוּץ לְנַבְּשֵׁךְ שְׁחֵי וְנַגַעבְרָרוּ וַהָּזִשִּימִי כָאָּרִץ גַּוֹּךְ וְכַחְוּץ

תְּפְאַרְהֵיתְרְ יְרִוּשָׁלֵבוֹ עִירְ הַלְּבֶשׁי עֻזֵךְ צִיּיוֹן לִּבְשֵׁי וּ בִּנְבֵי תְּפְאַרְהֵיתְרְ יְרוּשָׁלֵבוֹ עֵיר הַלְּבֶשׁ כִי לֹא יוֹסֶיף יָבְאֹ־

יְרוּשָׁלֶם הֶרְעפַּהְ וְטָמֵא: הִרְענֵעֵרִי מֵעפָּר קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלֶם הֶרְעפַּהְּחָׁוֹ מִוֹסְרֵי צַוָּאֵרֵךְ שְׁבִיָּח בַּת־צִיּוֹן:

כי־כה אָמַר יִהוָה חָנָם נִמְכַּרְהֶתֶם וְלְּאֹ בְבֶּסֶף

אַ הַנָּבְּלֹוּ: כֵּי כָּה בִּּבְּמֵר אֲדֹנָי יֶהוֹּה מִצְרֵיִם יְרַדּ־עַמְּי * המפחחי פרי בּבּבּעמָר אֲדֹנָי יֶהוֹּה מִצְרֵיִם יְרַדּ־עַמְּי *

God, who stirreth up the sea that its waves roar; the LORD of hosts is his name. 16. And I have put my words in thy mouth, and with the shadow of my hand have I covered thee; to plant the heavens, and to lay the foundations of the earth, and to say to Zion, Thou art my people. Rouse up, rouse up, arise, O Jerusalem, thou who hast drunk from the hand of the LORD the cup of his fury; the deep cup of confusion thou hast drunk, thou hast drained. 18. There is none to guide her, from all the children whom she hath born; and there is none that taketh her by the hand, from all the children whom she hath brought up. 19. Two things they are which have befallen thee, who will be sorry for thee? desolation and destruction, and famine and the sword—with whom shall I comfort thee. 20. Thy children have fainted, they lie at the corners of all the streets, as a wild bull caught in a net, who are full of the fury of the LORD, the rebuke of thy God. 21. Therefore hear now this. O thou afflicted; and drunk, but not with wine. Thus saith thy Lord, the ETERNAL, and thy God, who pleadeth for his people, Behold, I have taken out of thy hand the cup of confusion, the deep cup of my fury; thou shalt no more drink it again. 23. And I will put it in the hand of those who afflicted thee, that have said to thy soul, Bend thee down, that we may pass over; and thou madest like the earth thy back, and like the street for those that went over. 1. Awake, awake, put on thy strength, O

Zion; put on thy beautiful garments, O Jerusalem, holy city; for no more shall come into thee henceforth the uncircumcised and unclean. 2. Shake thyself free from the dust, arise, sit down, O Jerusalem; loosen thyself from the bands of thy neck, O captive, daughter of Zion. 3. For thus saith the Lord, For naught were you sold, and without silver shall ye be redeemed. 4. For thus saith the

- יַהְילִילוּ נְאָם־יִהנָּה נְיִהְשׁיר בְּאֶפֶם ְעִשְׁקוּ: וְעַהְּהְ מַרוּ־לִּיפּה נְאָם־יִהנָּה כִּי־לְּלַקְח עַמָּי חִנְּם מְשְׁלָוֹ יִרְילִילוּ נְאָם־יִהנָּה וְתָמִיר כָּל-הַיִּוֹם שְׁמִי מִנּאָץ:
- לַבֶן יַרָע עַמָּי שְׁמֶי לָבֵן בַּיִּוֹם הַהֹּוֹא בְּי־אֲנִי־הָוּא בִּי־אֲנִי־הָוּא בִּי־אֲנִי־הָוּא
- י הַמְרַבֶּרָ הִגְנִי: מַה־נָּאוֹוּ עַל־הֶהָרִים רַגְלַי מְבַשֵּׁר מִשְׁמִיעַ יְשׁנְעָרה מַשְׁמִיעַ יְשׁנְעָרה מַשְׁמִיעַ יְשׁנְעָרה
- יַחְבֵּו יַרְצָּנוּ כִּי אַין בְּעַיּוֹ יִרְאָּוּ בְּשִּׁוֹב יְרִיּנְוֹ גְּשִּׁיאוּ קוֹל אַמְר רְּצִּיוֹן מָלַךְ אֲרְבָּיִרְ: קוֹל צֹכִּיִּךְ גְּשִּׁיאוּ קוֹל
- פּאֹטוּ דַנְּנוּ יַטְבָּוּ טַרְבֹוּרִי יְרְוּשִׁבֶּׁ כִ בִּי-נִטַּ
- ין יְדוֹע קְרְשׁוֹ לְצֵינֵי כָל־הַגּוֹיֶם וְרָאוֹ כָּל־אַפְּםִי־אֶּרֶץ זְרָוֹע קְרְשׁוֹ לְצֵינֵי כָל־הַגּוֹיֶם וְרָאוֹ כָּל־אַפְּםִי־אֶּרֶץ
- אָת יְשׁוּעָת אֱלֹהֵינוּ: סַוּרוּ סוֹרוֹ צְאָוּ מִשְּׁם טָמֵאַ 11
- לא בְחַפָּזוֹן תֵעֵצְאוּ מִתּוֹלָהּ הַבֶּּרוּ נְשְׁצֵי כְּלֵי יְהַוְּה: כִי לֹא בְחִפְּזוֹן תֵעֵצְאוּ וּבִמְנוּסָרה לָא רֵעַלֵכְוּן בִּי־הֹלֵךְ יִלְא בְחִפְּזוֹן תֵעֵצְאוּ וּבִמְנוּסָרה לָא רֵעַלֵכְוּן בִּי־הֹלֵךְ יִהְלָה וּמְאַפִּבְּכֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת כי תצא

בישעיה סימן נ"ר

יַבְנִי עָקְרָה לַא יָבֶלְרָה פִּצִּחִי רְנָּה וְצְהַלִּי לְא-חְלָה בּיִרנִי עָקְרָה לִא-חְלָה

וש קהלות שמנהגם לרחות עניה סערה מפני הפטרת ר"ח או מ"ח
 נוהגין להיסיף כאן עניה סערה אם שהיתה נדחת מפ' ראה:
 משליו קרי

Lord God, Into Egypt went my people down aforetime, and Asshur oppressed it without cause. 5. And now what have I here, saith the LORD, since my people hath been taken away for naught? its rulers vaunt, speaketh the LORD, and continually, all the day, is my name blasphemed. 6. Therefore shall my people know my name, thereforeon that day, that I am he that speaketh; here am I. 7. How beautiful are upon the mountains the feet of the messenger of good tidings, that publisheth peace, that announceth tidings of happiness, that publisheth salvation, that saith unto Zion, Thy God reigneth. 8. The voice of thy watchmen,—they raise their voice, together shall they shout; for eye to eye shall they see, when the LORD returneth unto Zion. 9. Break forth (in song), shout together, ye ruins of Jerusalem; for the LORD hath comforted his people, he hath redeemed Jerusalem. 10. The LORD hath made bare his holy arm before the eyes of all the nations; and all the ends of the earth see the salvation of our God. 11. Depart ye, depart ye, go out from there, touch no unclean thing; go ye out from the midst of it; cleanse yourselves, ye bearers of the vessels of the Lord. 12. For not in haste shall ye go out, and not in flight shall ye go; for before you goeth the LORD, and your rearward is the God of Israel.

HAPHTORAH OF KI TETZAY.

ISAIAH liv. 1.

[Some congregations add the Haphtorah of Reay if it is omitted for Rosh Chodesh, or Machar Chodesh.]

CHAP. LIV. 1. Sing, O barren, thou that hast not born; break forth into singing, and rejoice aloud,

בּי־רַבְּים בְּנִי־שְוֹמֵמֶח מִבְּנֵי בְעוּלֶח אָפְרוּתְיוּך יְהוָה: בּרְחַיִּבִיוּ מְלָּפִוֹם אָהָלֵׁךְ נִיִרִיעֲוֹת מִשְׁכְּנוֹתְיוָךְ יַמְוּךְ יִּיִּרִיעֲוֹת מִשְׁכְּנוֹתְיוָךְ חַזֵּקִי: אַל־תַּחְשָׁבִי הַאְּרִיבִי מִירָתַרִּוּךְ וִיבִּרֹרַתָּיִךְ חַזֵּקִי:

נייָלשׁ וְעָרֵים 🤻 בִּי־יָמָין וּשְׂמָאוֹל הִּפְּרֶצִי וְזֵרַעֵּךְ גּוֹיֵם יִיְרָשׁ וְעָרֵים 3

4 נְשַׁמְּוֹרת יוֹשִּׁיבוּ : אֵרֹי-תְּיְרְאִיּ כִי־לְּא תֵּבְשִׁי וְאֵּל־ תַּבֶּלְמִי כִּי לָא תַחְמֵּיִרִי כִּי בַשָּׁת עֲלוּמַׂיִךְּ תִּשְּבָּחִי

יְםֶרְפָּת אַלְמְנוּרָתִיִךְ לֹא תִוְכְּרִי־עְוֹר : כֵּי בְעַבַּ'יִךְ עשֵׁיִךְ יְחֹנֶח צְּבָאוֹרת שְׁמֵוֹ וְגְאֲלֵהְ קְרָוֹשׁ יִשְׂרָאֵׁל

6 אֱלֹהֵי כָלֹ־הָאָרֶץ יָקְרֵא: כְּ־כְאִשֶּׁה עֲוּבְּה וַעֲצִּוּבַת קַיַּ הָפָאָם אָמֵר רָוּחַ קָרָאַךְ יְהַנָּה וְאֲשֶׁת נעוּרֵים כִּי הִפָּאָם אָמֵר

יעוברה וברחים וְדּלִים בְּלִים בְּלִים בְּרֹלִים בְּרֹלִים בְּרֹלִים

אַקַבְּצֵךְ: בְּשֶׁצֶף כָּוֹצֶף הִסְתֹּרְרִתִי פָנֵי בֶּנַעׁ מִפֵּׁרְ 🔞 אָקַבְּצֵךְ: בְּשֶׁצֶף

יראליגל בו דּהְבּׁאַניה מַקְּלְּף עָבְלִיךְ יְהּנְּח : בּי־מֵי (חַ זָאת לִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲלָר מֵי־נְח עוֹד עַל־ נֹחַ זָאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲלָר מֵי־נְח עוֹד עַל־

10 בִּי הֶרָהִיםֹ יָמֹוּשׁוּ וְרַהַגְּבָעֻוֹרת הְמוּמֶינָרה וְחַכְּדִּי מֵאָתְּדָךְ לְאִ־יָמוּשׁ וּבְרֵית שְׁלוֹמִיּ לְאַ תָמוּט אָמֵר מַרַחָמֵךְ יְהַנָּה:

thou that hast not travailed; for more are the children of the desolate than the children of the married wife, saith the LORD. 2. Enlarge the place of thy tent, and let them stretch forth the curtains of thy habitations,—spare not; lengthen thy cords, and strengthen thy stakes; 3. For thou shalt break forth to the right hand and to the left; and thy seed shall inherit nations, and re-people desolate cities. 4. Fear not; for thou shalt not be ashamed; and be not confounded, for thou shalt not be put to shame; for the shame of thy youth shalt thou forget, and the reproach of thy widowhood shalt thou not remember any more. 5. For thy husband is thy Maker, the Lord of hosts is his name; and thy Redeemer the Holy One of Israel, The God of the whole earth shall he be called. 6. For as a woman forsaken and grieved in spirit did the LORD call thee back, and as a wife of youth, that was refused, saith thy God. 7. For a small moment have I forsaken thee; but with great mercies will I gather thee. 8. In a little wrath did I hide my face for a moment from thee; but with everlasting kindness will I have mercy on thee; saith the LORD thy Redeemer. 9. For as the waters of Noach is this unto me; as I have sworn that the waters of Noach should no more go over the earth; so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee. 10. For the mountains may depart, and the hills may be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the LORD that hath mercy on thee.

בישעיה סימן ס'

קוֹמִי אַוֹרִי כִּי־בָא אוֹבֶךְ וּכְכִוֹד יְהוֹּה עָלַיִּךְ זָבְח: בְּיַרִנְּלָה הַחֹשֶׁךְ יְכַפֶּח־שֶׁבֶץ וְעַרְפֶּל דְשְׁמְּיִם וְעָבַיִּיךְ יִזְרָח יְהֹּנָה וּכְבוֹרָוֹ עָבַיִיךְ יִרְאֶה: וְהָלְכְנּ גוֹיָם לְאוֹבֶךְ וּמְלָבִים לְנְגַה זַרְחַךְ: שְּׂאִי סְבֵּיב עינַיִּהְ וּרָאִי בָּלֶם נִקְבְּצִוּ בָאוּ־קֶלְהְ בָּנַיִּהְ מֵרְחַוּק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צֵר תֵּקאָמֵנָה: אָז תִּרְאִיּ וְנָהַרְתְּ וּפָתַר וְרָחָב לְבָבֶר בִּי־יֵחָפֵּך עַלִילְ הַמַּוֹן יָם תֵיל גוֹיִם יָבְאוּ לֶךְ: שִׁפְעַת נְמֵלִּים תְּבַמֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָּה כָּלֶם מִשְבָא יָבֶאוּ זְהָב וּלְבוֹנָה יִשְּׁאוּ וּהְרִהֹלְוֹת יְהוֹוָה יְבַשֵּׂרוּ: כָּל־צָאן מַדָר יָקּבְצוּ לְּךְ אֵילֵי נְבָיִוֹרת יְשֶׁרְהֶנֶךְ יְעַלַוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אֲפָּאֵר: מִי־אֵלֶה כָּעֲב תְעוּבֶּינָה וְבֵיוֹגֵים שֶּל־יָאֶרְבְּהֵיהֶם: כִּי־לֵיו אִיִּים יְקוֹּוּ וָאָנִיְוֹת תַּרְשִׁישׁ בָרָאשׁנָּרה לְהָבִיא בָנַיִּךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּוְהָבֶם אָתֶם לְשֵׁם יְהנָה אֱלֹהַיִּךְ וְלִקְרְוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בִּי פַּאָבֶרָך: וּבָנִוּ בְנִי־נַבָר חְמֹרֹבִיוּךְ וּמַלְבֵיהָם יְשְׁרַבֶּענֶךְ 11 בַּי בְקצְפִי הִבִּיהִין וּבִרְצוֹגִי רְחַמְהְיךְ: וּפִּרְּאוֹנִי שָעבַיִר הָמֶיר יוֹמֶם וָלַיִּלָה לָא יִפְּגְרוּ לְהָבָיא אַלַיִּדְׂ חיל גולם ומלביהם גהוגים: בייהגוי והפמדלבה

HAPHTORAH OF KI TAHBO.

Isaiah lx. 1.

1. Arise, shine, for thy light is come; and the CHAP, LX. glory of the Lord is risen upon thee. 2. For behold, the darkness shall cover the earth, and a gross darkness the people; but over thee will the LORD rise, and his glory will be seen over thee. 3. And nations shall walk by light, and kings by the brightness of thy shining. 4. Lift up thy eyes round about and see, they all are assembled, they come to thee, thy sons shall come from afar, and thy daughters are brought along in arms. 5. Then wilt thou see and be filled with light, and thy heart will dread and be enlarged; because unto thee shall be turned the abundance of the sea, the riches of nations shall come unto thee. 6. The multitude of camels shall cover thee, the dromedaries of Midian and Ephah; they all from Sheba shall come; gold and frankincense shall they carry, and the praises of the LORD shall they announce. 7. All the flocks of Kedar shall be assembled unto thee, the rams of Nebayoth shall minister unto thee; they shall come with acceptance (unto me) upon my altar, and the house of my glory will I glorify. 8. Who are these that fly like a cloud, and like the doves to their windows? 9. Yea, unto me (the inhabitants of) the isles shall hasten, and the ships of Tarshish at first, to bring thy sons from afar, their silver and their gold with them; unto the name of the LORD thy God, and to the Holy One of Israel, because he hath glorified thee. 10. And the sons of the stranger shall build up thy walls, and their kings shall minister unto thee; for in my wrath did I smite thee, but in my favour have I had mercy on thee. 11. And thy gates shall stand open continually, day and night shall they not be closed, to bring VOL. V. 20

יאָשֶר דְלְאִיַעְבָּרְוְּךְ יאָבֵרוּ וְרַיִּגוּיָכִי חָרְב יֶחֲרָבוּ :

יַחְבֶּוֹ רְפָּאָר מְקָוֹךְ אָלַיִךְ יְבוֹא בְּרוֹשׁ הִיְרְהָר וּרְאַשְּוּר יִחְבְּיִי יִחְבְּוֹ רְבְּיִלִּי אָלְבִּבְּר יִבְאַשְּוּר יִחְבְּיִּי וְמְקוֹם בִּוְלֵי אָלַבְּבִּר יִבְּאַשְׁוּר יִחְבְּיִּר וּרְתַאַשְׁוּר יִחְבְּיִּר וּרְתַאַשְׁוּר יִחְבְּיִּר וּרְתַאַשְׁוּר

רַגְלֵיהְ בָּל-מְנַאֲצֵיהְ נְבָרְאוּ בֶּלְהְ וְהְשְׁתְּחָנִוּ עַל-כַּפְּוֹת רַגְלֵיהְ בָּל-מְנַאֲצֵיהְ נָקְרְאוּ בֶּלֹךְ עֵיר יְרֹּלְירֹה צִיּוֹן

יוֹבֶר וְשַׂרָאֵל: תַּחַרת הֶיוֹבֶךְ צַווּבֶר וּשְׂנוּאָה וְאַין עוֹבֶּר וְשַׂרָאֵל: תַּחַרת הֶיוֹבֶךְ בַּיוֹב עוֹבֶר וְשַׂמְרִתִּיךְ רִּלְּגְּאַוֹן עוֹלֶם מְשִׁוֹשׁ דּוֹר וְרִוֹר:

16 וְיָנַקְּרְל חֲלֵב גוֹיִם וְשִׁר מְלָבִים תִּינְגְקִי וְיָבַעַרְ בִּי

יַנְי יְהוָה מְוֹשִׁיעֵׁךְ וְגְאֲכֵּיךְ אֲבֶיר הַבְּרְנֶל אָבִיא כֶּסֶף הַגְּחִשֶּׁת הָצֵים נְחְשָׁת וְחָחַת הַבּּרְנֶל אָבִיא כֶּסֶף וְהַחַת הָצֵצִים נְחְשֶׁת וְחָחַת הַאֲבָנִים בַּרְנֶל וְשַׂמְתֵּי

יוֹסָס בְּאַרְצֵׁךְ שָׁר וָשֶׁבֶר בּנְבוּלֵיִךְ וְקָרָארת יְשׁוּעָה קּבְּלְּיִךְ וְקָרָארת יְשׁוּעָה וּ בְּלְבוּלִיִרְ וְקָרָארת יְשׁוּעָה וּ בְּלְבוּלִיִרְ וְקָרָארת יְשׁוּעָה וּ בְּלְבוּלִיִרְ וְקָרָארת יְשׁוּעָה וּ בּוּבוּלִיִרְ וְקַרָארת יְשׁוּעָה וּ בּוּבוּלִיִרְ וְקַרָארת יְשׁוּעָה וּ בּוּבוּלִיִרְ וְקַרָארת יְשׁוּעָה וּ

יוְבְיָה־לֶךְ יְשְׁעָרָיִךְ הְאָתְלֶּכְוּ וְשְׁעָרָיִךְ הְאָתְלֶּכְוּ וְשְׁעָרָיִךְ הְאָרִיּלֶּרְ עוֹלֶכִּ וְאִלֹהַיִּךְ לְאִבְּיִבְּרְ עְוֹלְכִּ וְאִלֹהַיִּךְ לְאִבְּיִבְּרְ לְּרִּ

בי יְרֹא יָנִר שִׁמְשֵׁרְ וִירֵחֵךְ לֵא יֵאְמֵלְ כִּי יְרֹּוֹרְיִי בְּי יְרֹּוֹרְיִי בְּי יְרֹּוֹרְיִי

יוְהָיֶרְהְּלֶּךְ לְּצְּלֵּוֹרְ עוֹלֶּם וְשֶׁלְמִוּ יְמֵי שֶּבְּלֵךְ: וְעַמֵּךְ בְּיִרְיִם בְּעוֹלֶם יִיִרְשׁוּ יִבֶּרֶץ גַּגֶירְ מַשְּעֵּוֹ בְּלָם צַּרִילִוִם רְעוֹלֶם יִיִרְשׁוּ יִבֶּרֶץ גַּגֶּיר מַשְּעֵּוֹ * מִטְעִי קרי *

unto thee the wealth of nations, and their kings led (captive). 12. For the nation and the kingdom that will not serve thee shall perish; and the nations shall be utterly wasted. 13. The glory of Lebanon shall come unto thee, the fir, the cypress, and the pine together, to adorn the place of my sanctuary, and the (resting) place of my feet will I glorify. 14. And then shall come unto thee bent down the sons of those who afflicted thee, and all thy revilers shall bow themselves down at the soles of thy feet; and they shall call thee, The city of the LORD, Zion of the Holy One of Israel. 15. Instead that thou wast forsaken and hated, without one to pass through (thee), will I make thee an excellency of everlasting, a joy of all generations. 16. And thou shalt suck the milk of nations, and the breast of kings shalt thou suck; and thou shalt know, that I the LORD am thy Saviour, and thy Redeemer, the Holy One of Israel. 17. Instead of the copper will I bring gold, and instead of the iron will I bring silver, and instead of wood copper, and instead of stones iron; and I will set peace as thy authority, and righteousness as thy taskmasters. There shall not be heard any more violence in thy land, wasting and destruction within thy boundaries; but thou shalt call, Salvation, thy walls, and thy gates, Praise. The sun shall not be unto thee any more for a light by day, and for brightness shall the moon not give light unto thee; but the LORD will be unto thee for a light of everlasting, and thy God as thy glory. 20. Thy sun shall not go down any more, and thy moon shall not be withdrawn; for the LORD will be unto thee for a light of everlasting, and ended shall be the days of thy mourning. 21. And thy peoplethey all will be righteous, for ever shall they possess the land, the scion of my planting, the work of my hands, that

22 מַעשֵׂה יָדֵי לְהִרְזִפָּאֵר: הַקְּטוֹ זְהָיֶה לָאֶּלֶף וְהַצָּאִיר לְנְוֹי עָצְוֹם אֲנִי יְהוָה בְּעִתָּה אֲחִישֶׁנָּה:

הפטרת אתם נצבים

בישעיה סימן ס"א

I may be glorified. 22. The little one shall become a thousand, and the small a mighty nation; I the LORD will hasten it in its time.

HAPHTORAH OF NITZABIM.

Isaiah lxi. 10.

10. I will greatly rejoice in the Lord, my soul shall be joyful in my God; for he hath clothed me with the garments of salvation, he hath covered me with the robe of righteousness; as a bridegroom decketh himself with ornaments; and as a bride adorneth herself with her bridal array. 11. For as the earth bringeth forth her growth, and as a garden causeth its seed to spring forth: thus will the Lord God cause righteousness and praise to spring forth in the presence of all the nations. 1. CHAP, LXII. For the sake of Zion will I not be silent, and for the sake of Jerusalem will I not rest; until its righteousness go forth as the brightness (of light), and its salvation 2. And nations shall see thy righteousburn as a torch. ness, and all kings thy glory; and thou shalt be called by a new name, which the mouth of the LORD shall pronounce. 3. And thou shalt be a crown of glory in the hand of the LORD, and a royal diadem in the hand of thy God. 4. Thou shalt not be termed any more Forsaken, and thy land shall not be termed any more Desolate; for thou shalt be called, My delight in her (Chephzi-bah), and thy land, Espoused (Beülah); for the Lorp will have delight in thee, and thy land shall be espoused. 5. For as a young man espouseth a virgin, so shall thy sons espouse thee; and as the bridegroom rejoiceth over the bride, so will rejoice over thee thy God. 6. Over thy walls, O Jerusalem,

פּל־הַיְּדְ : עַל־חִוּמ<u>ֹת</u>ִיּדְ יְרְוּשָׁבֵּדׁם הִפְּלַּרְתִּיּ שְּׂמְרִים בָּל־הַיְּוֹם וְכָלְ־הַלֶּיִלְהְ תָּמִיד ְלֵא יֵחֱשְׁוּ הַפִּּוְבִּירִיםׂ

יכוגן וער־יִשִּׁים אֶת־יְרוּשָׁרֶם הְתִהְלָה בָּאָרֶץ:

אָר־דְּנְגֵּׁךְ אָמִינְוֹ וּכְוְרָוֹעַ עָזְוֹ אִם־אֶתֵּן ּ אֶת־דְּנְגַּׁרְ פִּימִינְוֹ וּכְוְרָוֹעַ עָזְוֹ אִם־אֶתֵּן ּ אֶת־דְּנְגַּרְ אַירוֹשֵׁךְ עוֹר מַאֲבָל לְאִיְבִּיךְ וְאִם־יִשְׁרַעוּ בְנִי־גַכָּל חְירוֹשֵׁךְ

י אָשֶׁר יָגָעַהְ בְּוֹ: בֵּי מְאָסְפִּיוֹ יְאֹכְלְהוּ וְהְלַלְוּ אֶת־ 9

יהוֶרה וּמְקַבְּצִיו יִשְׁהֶתהוּ בְּחַצְרוֹרת קָרְשִׁי: עבְרָוּ עבְרוּ בַּשְּעִרִים פַּנִּוּ דָּרֶךְ הָעֶם סִלּוּ כַּלּוּ הַמְסִּלָּה

יהנָה יְהנָה יְהנָה בּלְּי מַלֶּבֶן הָרִימוּ גָס עַלֹּ־הָעַמְּים: הַנָּה יְהנָה יִהנָה הִשְּׁמִיעַ אֶל־קְצָה הָאָבֶץ אִמְרוּ לְבַרת־צִיּוֹן הִנְּרִה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצָה הָאָבֶץ

יִשְׁאָךְ בֵּא הַנֵּח שְּׁכָרוֹ אָהֹוּ וּפְּעָלָתוּ לְּפָנֵיו: וְקְרְאִוּ לִי יִשְׁאַךְ בָּא הַנָּח שְׁכָרוֹ אָהׁוּ וְפְעַלָתוֹ לְבָּנְיו: וְקְרְאוּ לַיִּ

בְּגָרִים אָיר לְאׁ גֵעֶזְבֶּה: מִי־עֵה וּ בָּאֹ מֵאֶדוֹם חֲמַוּץ בְּגָרִים מְבָּצְרָה זֶה הָרָוּר בִּלְבוּשׁוּ צֹעֶה בְּרָב כֹּחְוּ אֲנֵי מָבָּצְרָה זֶה הָרָוּר בִּלְבוּשׁוּ צֹעֶה בְּרָב כֹּחְוּ אֲנֵי

בְּבָרָקָה בִּצְרָקָה בִב לְהוֹשִיע: מַרוּעַ אָרִם לִלְבוּשֶׁרְ בּיִּבְרָקָה בִּצְרָקָה בִּיִּבְיִי

יְּבְנֶּהֶיהְ בְּרֵרֶהְ בְּגַת: פּוּרֶהוּ דְּרֵכְתִי לְבַדִּי וּמְעַמִיםׂ אֵין־אֵישׁ אִהִּי וְאֶרְרְבֶם בְּאַפִּׁי וְאֶרְמְםֵם בַּחֲמָתִיּ אֵישׁ אִהִּי וְאֶרְרְבֶם בְּאַפִּׁי וְאֶרְמְםֵם בַּחֲמָתִיּ

יום על־בְּנָדֵי וְכָל־מֵלְבּוּשֵׁי אֶנְאֵלְתִּי: כֵּי יִוֹם 4

בּלְבֶּי וֹשְׁנַת נְאוּלֵי בָאָה: וְאַבִּים וְאֵין עוֵֹר וְאָדִּים וְאֵין כוֹמֵך וַתְּוֹשַׁע לֹי וְרוֹעִי וַחֲמָתִי הִיא וְאֶשְׁתוֹמֵם וְאֵין כוֹמֵך וַתְּוֹשַׁע לֹי וְרוֹעִי וַחֲמָתִי הִיא

have I set watchmen, all the day and all the night, continually, shall they not be silent; ye that make mention of the Lord, take ye no rest. 7. And give him no rest, until he establish, and until he make Jerusalem a praise on the earth. 8. The Lord hath sworn by his right hand, and by the arm of his strength, I will not give thy corn any more as food for thy enemies, and the sons of the stranger shall not drink thy young wine for which thou hast laboured; 9. But they who gather it shall eat it, and praise the LORD; and they who bring it together shall drink it in the courts of my holiness. 10. Pass, pass through the gates, make clear the way of the people, cast up, cast up the highway, remove away the stones, lift up a banner over the nations. 11. Behold, the Lord hath caused to be proclaimed unto the ends of the earth, Say ye to the daughter of Zion, Behold thy salvation cometh, behold his reward is with him, and his recompense before him. 12. And they shall call them, The holy people, The redeemed of the Lord; and thou shalt be called, Sought for, (Derusha,) The city not for-CHAP. LXIII. saken. 1. Who is this that cometh from Edom, dved red in his garments from Bozrah? this-glorious in his apparel, moving along in the greatness of his strength? I who speak in righteousness, mighty to save. 2. Why is redness on thy apparel, and (why are) thy garments as of one that treadeth the winepress? 3. I have trodden the press alone, and of the nations there was no man with me; and I trod them in my anger, and I trampled them down in my fury; and their blood was sprinkled on my garments, and all my raiments have I stained. 4. For the day of vengeance was in my heart, and the year of my redeemed was come. 5. And I looked, and there was none to help, and I gazed astonished, and there was none to support; and then my own arm aided

יַסְמָבֶרְתָנִי: וְאָבָוּס עַמִּים בְּאַבִּׁי וַאֲשַׁבְּרֵם בַּחֲמָתְי 6

יְהוֹרֶיד לְאָרֶץ נִצְחָם: חַסְבֵּי יְהוְהַ וּ אַוְכִּיר הְּהְלְּוֹת יְהוֹנֶה וְרַב־טוּב לְבֵית יְהוֹנֶה וְרַב־טוּב לְבֵית

יִשְׂרָאֵׁל אֲשֶׁר־נְּמָלֶם כְּרַחֲמֶיו וּכְרָב חֲסָדֵיו: וַיּאֹמֶר * אַדְ־עַמִּי הַמָּה בָּנִים לָא יְשֵׁקֵּרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ:

פּ בְּכָל־יָמֵי עוֹלֶם: בְּאַלֶּם וַיְנַשְּׁלֵם וְיְנַשְּׁלֵם וֹיְנַשְּׁלֵם וְיְנַשְּׁלֵם וְיְנַשְּׁלֵם וְיְנַשְּׁאֵם כָל־יָמֵי עוֹלֶם:

הפטרת וילך

כמנהג ספרדים כשהפרשיות נפרדות אכל כמחוברין מפטירין שוש אשיש ומפטירין שובה בשכת האזינו - וכני אשכנז אומרים עד ופושעים יכשלו בם ואח"כ אומרים תקעו שופר וגו'

בהושע סימן י"ר

י שַּוּבָה וִשְּׂרָאֵל עַר יְהוָה אֱלֹהֶיךְ כִּי כְשַׁלְתָּ בַּעוֹגֶךְ: 2

ין עמֶכֶם דְבָרִים וְשֻׁוּבוּ אֶל־יִהוֹּה אִמְרוּ אֵלְיוּ בּּרִים עְּמֶבוּ אַלְיוּ בּּרִים שְׁפָּהֵינוּ : בָּל־תִּשֵּׁא עָוֹן וְקַח־מוֹב וּנְשֵׁלְמֵה פָּרִים שְׂפָהֵינוּ :

לא יְוֹשִׁיעֵׁנוּ עַל־סוּס לְאׁ נְרְבֶּּב וְלְא־נְאמֵר 4 אַשְׁוּרוֹ לָא יְוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לְאׁ נִרְבָּב וְלְא־נָאמֵר 4 עוֹד אֶלהִינוּ לְמִעֲשֵׂח יַבְינוּ אֲשֶׁר־בְּּךְ יֶרחָם יְתוֹם:

לו קרי אָרָבָּר אָרָים אְרָּבָם נְרָבֶר בֶּי שֶׁב אַפִּי מָמֶנוּ : * לו קרי me, and my fury—that upheld me. 6. And I stamped down nations in my anger, and I made them drunk in my fury, and brought down to the earth their blood. 7. The loving-kindnesses of the Lord will I mention, the praises of the Lord, according to all that the Lord hath bestowed on us, and the great goodness toward the house of Israel, which he hath bestowed on them according to his mercies, and the abundance of his loving-kindness. 8. And he said, Surely they are my people, children that will not lie; and he became to them a Saviour. 9. In all their affliction he was afflicted, and the angel of his presence saved them; in his love and in his pity he redeemed them, and he bore them, and he carried them all the days of old.

HAPHTORAH OF VAYELECH,

[According to the custom of the Portuguese Jews, when Nitzabim and Vayelech are read in separate weeks; but when they are read together this Haphtorah is read on Sabbath Haazeenu. In Frankfort they only read till "fall therein," and then say "Blow the Cornet," which see.]

Hosea xiv. 2.

2. Return, O Israel, unto the Lord thy God; for thou hast fallen by thy iniquity. 3. Take with you words, and turn unto the Lord; say unto him, Pardoner of the iniquity of all men, accept our return to God; and let us repay the steers (of sacrifice with the prayer of) our lips. 4. Asshur shall not help us; upon horses will we not ride, and we will no more say, Ye are our gods, to the work of our hands; for in thee alone the fatherless obtaineth mercy. 5. I will heal their backsliding, I will love them freely; for my anger

- אַרְשָׁיִר בַפַּלֹי לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַשְׁוֹשַׁנְּחְ וְיֵךְ שֶׁרְשָׁיוּ
- בּלְבָנְוֹן: גַרְּבֹנ וְוֹנְקוֹלְיוֹ וִיתִי בַזַּיִרת חוֹדֵוֹ וְנִים לְוֹ
- בַּלְבָנְון: יָשָׁבוּ יִשְבֵי בְצִלּוֹ יְחַיִּוּ דְגָן וְיִפְרְחַוּ כַנְגֶפֶן 🛚 בַּ
- ין אָבְרוֹ בְיֵיון לְבָנְוֹן: אֶפְרַיִּים מַה־לִּי עוֹר לַעַצַבְּים אָבְיִּ עְנִירִזִי וַאֲשׁוּלָנוּ אָבִיּ בִּבְרַוֹשׁ רַעַנִּן מִמֶּנִּי פֶּרְיְךְּ
- יבֶשֶלוּ בָם: יִשֶּלוּ בָם: יִבֶשְלוּ בָם:
- אַר עוֹן וְעֹבֵר עַל־ פְמוֹךְ נִשַֻּׂאַ עוֹן וְעֹבֵר עַל־ פּ פָּשַע לִשְאַרִירת נַחֲלְרֶתוֹ לֹא־הֶחְוַיָּק לְעַר אַפּֿוֹ בִּי־ פָּשַע לִשְאַרִירת נַחַלְרֶתוֹ לֹא־הָחוַיָּק
- ינינו יַבְקשׁ אָסֶר הְזוּא: יָשַׁוֹב יְבְחֲמֵנוּ יִבְבָּשׁ אֲוֹנְבֹּעֵינוּ 19
- 20 וְרַזִּשְׁלֵיךְ בִּמְצֻּלְוֹרת יָם כָּל-חַפּאֹחָם: תִּהַזְן אֱמֶרתׁ לְיֵעַלְבֹ חֶסֶר דְאַבְרָהָם אֲזֹשֶׁר-גִשְׁבַּעְרָה לַאֲבֹרֵתִינוּ מִימִי הֶרֶם:

הפטרת וילך

כמנהנ אשכנז כשהפריות נפרדות

בישעיה סימן נ"ה

- דַרְשׁוּ יְרֹנֶוֶרוֹ בְּהִפְּנְצְאֵוֹ קְרָאָהוּ בְּרְיוֹרְנוֹ כָּןרוֹב:
- יַעַלַב רָשָע דַּרְבּוֹ וְאָמִישׁ אָטֶן מַחְשְׁבֹרֶתֵיו וְיָשְׂב אֶלֹ־ זְיַ

is turned away from him. 6. I will be as the dew unto Israel; he shall blossom as the lily, and he shall strike his roots as (the forests of) Lebanon. 7. His suckers shall spread, and his beauty shall be as the olive tree, and his smell as Lebanon. 8. They shall return that sat under his shadow; they shall revive as corn, and blossom as the vine, the scent of which shall be as the vine of Lebanon. 9. Ephraim (shall say), What have I to do any more with idols? I have heard and I will observe him; I am like a green fir-tree; through me is thy fruit to be found. 10. Who is wise that he may understand these things? prudent, that he may know them? for righteous are the ways of the Lord, and the just shall walk therein, but the transgressors shall fall therein.

MICAH vii. 18.

18. Who is a God like unto thee, pardoning iniquity, and passing by transgression, to the residue of his heritage? he retaineth not his anger for ever; because he delighteth in mercy. 19. He will again have compassion on us, he will suppress our iniquities; yea, thou wilt cast into the depths of the sea all their sins. 20. Thou wilt show faithfulness unto Jacob, and mercy unto Abraham, which thou hast sworn unto our fathers from the days of old.

HAPHTORAH OF VAYELECH, ACCORDING TO THE GERMAN JEWS,

[When Nitzabim and Vayelech are read together; and this is also the Haphtorah for the fast days in the afternoon, according to the custom of the same.]

ISAIAH IV. 6.

6. Seek ye the Lord, while he may be found, call ye upon him, while he is near. 7. Let the wicked forsake his way, and the man of unrighteousness his thoughts; and

אַלְהַיִּנוֹ פִי־יַרְבֶּה לִסְלְוֹחַ: כִּי יְהְּוָהוֹ וִיבַחֲמֵּהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוֹ בִּי־יַרְבֶּה לִסְלְוֹחַ: כִּי
 בְּאֵ מַחְשְׁבוֹתֵוֹ מַחְשְׁבִּוֹתֵוֹ מָמְחְשְׁבְרֹתֵוֹ מֵאֲרֶץ בֵּן גַּבְּהוּ דְרָבִיֹ
 מַדְּרְבֵיבֶּם יְחַוֹּח: בִּי־גַבְּתוּ שְׁמַיִם מֵאֶרֶץ בֵּן גַּבְהַוּ דְרָבִיֹ
 מַדְּרְבִיבֶּם וִמַחְשְׁבֹרַתוּ שְׁמַיִם מְאֶרֶץ בֵּן גַּבְהַוּ דְרָבַיֹּ
 מַדְרְבֵיבֶּם וְהַשָּׁלֶג מִן-הַשָּׁמִים וְשָׁפָּחֹ לָא יָשׁוּב בֻּיּ
 יֵבר הַנִּשָׁם וְהַשָּׁלֶג מִן-הַשָּׁמִים וְשָׁפָּחֹ לָא יָשׁוּב בָּי

אָם־רִירְנָה אָרִא־הָאָרֶץ וְהְוֹלִידָה וְהִצְמִיחֶהּ וְנָרָדֵן אַם־רִירְנָה אָרִא־הָאָרֶץ וְהְוֹלִידָהּ וְהַצְמִיחֶהּ וְנָרָדֵן וֹ וָרַע לַזֹּבֵּע וְלֶחֶם לָאֹבֶל: בַּן יִהְיֵה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא יִ זְּצָא

בְּפִּי לְא־יָשִׁוּב אֵבלִי בִיֶּלְם בֵּי אִם־עָשָּׁה אֶרֹּג־אָשֶׁר בּי בִּשְּׂמְחָרִי וּ בִּי־בִּשְּׂמְחָרִי יִּבְּיִּחָ אֲשֶׁר שְׁלַחְרְזִיו: בִּי־בִּשְּׁמְחַרִי 12

תַצְּאוּ וּכְשָּלְום תְּוּכָלְוּן הֶהָרֵים וְהַנְּכָעוֹת יִפְצְחַוּ דּ לִפְנֵיכֶם רִנְּה וְכָל-עֲצֵי הַשָּׁרֶה יִמְחֵאוּ־כֵּף: תַּחַת דַנַּעֲצוּץ יִעָלֵה כְלוֹשׁ ְרַתִחַת הַסִּרְפַּר יְעָלֵה הְרֵסְ

לי וְהָיָרָה לִיהֹוָה לְשֵׁם לְאוֹרת עוֹלָם לְא יִכָּבְרת: כָּה אָמָר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשִׂוּ צְרָקָה בִּי־קְרוֹבֶה בי־קרוֹבֶה

יְשְׁוּעֲרִי לְבֹּוֹא וְצִרְקָרְהִי לְהִנְּלְוֹרֹ : אַשְׁרֵי אֶנוֹשׁ יַעֲשֶׁרֹוֹאֹת וּבָּן־אָרָקָרְהִי לְהִנְּלְוֹרֹת : אַשְׁרֵי אֱנִוֹשׁ

מַחַלְּלֵּיוֹ וְשׁמֵר יָדְוֹ מֵעֲשְׁוֹרת בְּלִי -רֶּע: וְאַל-יאמַר בְּלְנִי בְּלִי יִבְּעֹנִי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנָי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנִי בְּלְנִי יִהְוָה אֱבֹּל יִהְנָה בְּלֵנִי יִהְנָה מַעַל עַמְּוֹ וְאֵל-יאמֵר הַפְּרִים הֵן אֲנִי עֵץ יָבְשׁ: יִהְנָה מַעַל עַמְּוֹ וְאֵל-יאמֵר הַפְּרִים הֵן אֲנִי עֵץ יָבְשׁ:

4 כִּי־כָהו אָמֵר יְהוָּהוֹ לַפְרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־ * ותחת קרי

him, and to our God, for he will abundantly pardon. For not my thoughts are your thoughts, and not your ways are my ways, speaketh the Lord. 9. For as high as the heavens are above the earth, so high are my ways above your ways, and my thoughts above your thoughts. 10. For as the rain and the snow come down from heaven. and return not thither, but water the earth, and render it fruitful, and cause it to bring forth plants; and give seed to the sower and bread to the eater: 11. So shall be my word which goeth forth from my mouth, it shall not return unto me without effect; but it accomplisheth what I desire, and it prospereth in that whereto I have sent it. 12. Yea, in joy shall ve go out, and in peace shall ve be brought home; the mountains and the hills shall break forth before you into song, and all the trees of the field shall clap their hands. 13. Instead of the thorn shall come up the fir-tree, and instead of the brier shall come up the myrtle; and it shall be unto the Lord for a name, for a sign of everlasting that shall not be cut off. 1. Thus saith the CHAP, LVI. LORD, Keep ye equity, and do justice; for near is my salvation to come, and my righteousness to be revealed. 2. Happy is the man that doth this, and the son of man that layeth hold on it; that keepeth the sabbath not to pollute it, and keepeth his hand from doing any evil. 3. And let not say the son of the stranger, that hath joined himself to the Lord, saying, Surely the Lord will separate me from his people: nor let the eunuch say, Behold, I am a dry tree. 4. For thus saith the Lord unto the eunuchs that keep my sabbaths, and make choice of what pleaseth

a Man must not measure his forgiveness by that of the LORD; for our God is infinite in goodness as he is immeasurably greater than man in wisdom.

שַּבְּתֹהֵי וּבְּחָרוּ בַּצְּשֶׁר חָפָּצְתּי וּמְחַזִּיקִים בִּבְרִיתִי:

1 וְנְתַתִּי לְהָם בְּבִיתִי וּבְחְזֹמֹתֵי זֶר וְשֵׁם טִוֹב מִבְּנֵים

1 וּמִבְּגוֹת שֵׁם עוֹלָם שֶׁתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לְאׁ יִבְּבָת: וּבְנֵי הַבּּגְיֹת עִּלְיִים עַל־יְהוֹה לְשֵּׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה שֵּבָּה מֶחַלְלוֹ זְיִבְּיִם בָּל־שִׁמֵר שַבָּה מֶחַלְלוֹ זְיִבְּיִם בְּלִיתוֹ לְוֹ דְּעֲבָרְים כָּל־שֹׁמֵר שַבָּה מֶחַלְלוֹ זְיִבְּיִם בְּבִיתוֹ חְבָּבִיאוֹרִי, ים אָל־תַר קְרְשִׁי זְּבְּתְה מִקְלְלוֹ זְיִבְּיִם בְּבִיתוֹ חְבִּבְיאוֹרְתִים אָל־תַר קְרְשִׁי וְנִבְּחֵים וְזִבְּחֵה לְבִיתוֹ בְּיִבְיתוֹ בִּיתוֹ בִּיבִיתוֹ מִלְּבָּרְ זִבְּיִבְּיתוֹ בִּי בִיתִּי בִּית־תְּפִּלְּה יִּקְרָא לְבָל־ לְבָל־ לְבָלּן עַל־כִּוֹבְּתְי בִּי בִיתִּי בִּיתִיתְּפִּלָּה יִנְּבָּרָא לְבָל־

אָרְנֵי יִשְרָאֵל אַרְנֵי יִשְרָאֵל אַרְנֵי יִשְרָאֵל אַרְעַי יִשְרָאֵל אַרָעִי יִשְרָאֵל עָלָיו לְנִקְבָּצֵיו:

הפטרת האזינו

באשכנז מפטירין שוכה ישראל עד ופושעים יכשלו בם ואח"כ הקעו ביואל בימן ב'

יים קועו שופר בּצְיוֹן קַדְשוּ־צְוֹם קרְאָנוּ עֲצָרָר. בּל הבעי הבעי אחמי אוללים ווילים אחמי שופי עוללים וויים אחמי אוללים וויים אחמי אוללים וויים אחמי אוללים וויים אחמי אוללים אחמי אולים אחמי אוללים אחמי אולים אוללים אחמי אוללים אחמי אוללים אוללים אחמי אולים אוללים אוללים אחמי אולים אוללים אוללים אוללים אוללים אחמי אוללים אוללים אולים אול

16 אִסְפוּ־עָّם קַדְשַׁוּ בָקָהָלֹ קבְצָוּ זְבַלְנִים אִסְפוּ עוּלְלִים

ין וְיְנְגָקִי שָׁרֵיִם יֵצְא חָתָן מְחֶדְלוֹ וְכַלֶּח מְחֻפְּתָהּ: בֵּין בְּלְחַרְבְּים יִצְא חָתָן מְחֶדְלוֹ וְכַלֶּח מְשֶׁרְרֵתִי יְתְּלֶּח וְלְפִּוֹ בְּחַלְּחְרָּ בְּיִלְם וְלְפִּוֹ בְּחָבְּים עִלְּיַבְּים עִּשֶּׁרְרֵתִי יְתְּלֶּח וְאִמְרוּ בְּעַמִּים אַיֵּהְ לְחֶרְבָּח לְמְשָׁל-בָּם גוֹיִם לְפָּה יְאִמְרִוּ בְעַמִּים אַיֵּהְ לְחֶרְבָּח לִמְשָׁל-בָּם גוֹיִם לְפָּה יְאִמְרִוּ בְעַמִּים אַיֵּה

me, and take hold of my covenant; 5. For I will give unto them in my house and within my walls a place and a name better than sons and daughters: an everlasting name will I give them, that shall not be cut off. 6. Also the sons of the stranger, that join themselves to the Lord, to serve him, and to love the name of the Lord, to be unto him as servants, every one that keepeth the sabbath not to pollute it, and those who take hold of my covenant: 7. Even them will I bring to my holy mountain, and make them joyful in my house of prayer; their burnt-offerings and their sacrifices shall be accepted upon my altar; for my house shall be called a house of prayer for all the nations. 8. Thus speaketh the Lord God who gathereth the outcasts of Israel, Yet will I gather (others) to him, beside his own gathered (outcasts).

HAPHTORAH OF HAAZEENU,

[According to the German Jews. First say "Return, O Israel," then]

JOEL ii. 15.

15. Blow the cornet in Zion, sanctify a fast, call a solemn assembly: 16. Gather the people, sanctify the congregation, assemble the elders, gather the children, and those that suck the breasts: let the bridegroom go forth out of his chamber, and the bride out of her closet. 17. Between the porch and the altar let the priests, the ministers of the Lord, weep, and let them say, Spare, O Lord, thy people, and give not thy heritage to reproach, that nations may not make a by-word of them; wherefore should they say

יוַקנא יְהוֹה לְאַרְצְוֹ וַיַּחְמָל עַל-עַמְוֹ: אֶלְהֵיהֶם: אַלְהֵיהֶם: 18 יוֹען יְהוֹּה וַיָּאמֶר לְעַפֹּוֹ הִנְנִי שׁלֵחַ לָכֵם אַת-הַבְּנֹן 19 וְהַתִּירַוֹשׁ וְהַיִּצְלֶּר וּשְׂבַעְהֶם אֹתְוֹ וְלֹא־אֶהֵּן אֶרְכֶם עוֹר הֶרְפָּה בַּגּוֹיִם: וְאֶת־הַצְפוֹנִי אַרְחַיק מְעַלִיכָּם 20 וָהַדְּחָתִיוֹ אֶל־אֶבֶץ צִיָּה וּשְׁמְמָה אֶת־פָּנִיו אֶל־הַיָם הַקּרְמֹנִי וְמֹפָּוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחְרָוּן וְעָלָה בָאְשׁׁוּ יוֹעל צַחֲנָתוֹ כִי הִנְדֵיל לֵעֲשְוֹת: אַל־תִּירְאִי אֲדָמֶה 21 צּירָשׁי וּשְּׂבֶּׁחִי בִּי־הִגְּדִּיל יְהוָה לֵוְעִשְׂוֹת: אַל־תְּירְאוֹּ 22 בַּהֲמַוֹת שָׁבַי בִּי בֶשְאוּ נְאַוֹת מִרְבֶּר כִּי־עֵץ נְשָׂא בּרְיוֹ תִאַנֶה וָנֶפֶן נָתְנִוּ חֵילֶם: וּכְנֵי צִיּוֹן נֵילוּ וְשִּׁמְחוּ 23 בִיהוָה אֱלְהֵיכֶּם בִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַפּוֹנֶה לִצְרָקָה יוֹנֶרֶד לָבֶּם נֶגֶשֶׁם מוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשִׁון: וּמָרְלֹאִוּ 24 בַּגָרְנְוֹרת בֶּּר וְהַשִּׁיקוּ הַיְּקְבִים הִירְוֹשׁ וְיִצְהָר: יַּבְּלֹ הָאַרְבֶּׁה אָשֶׁרֹ אָכֵל הָאַרְבֶּׁה אָשֶׁרֹ אָכֵל הָאַרְבֶּׁה 25 בַנֶּלֵק וְהֶחָפֵיל וְהַנָּזֶם חֵילִי הַנָּרוֹל אֲשֶׁר שָׁלַחְתִי 26 בָבֶם: וַאֲכַלְהֶם אָכוֹל וְשְׂבוֹעַ וְהַלַּלְהָם אֶת־שֵׁם יְרוּוָהֹ אֱלְהֵילֶם אֲשֶׁר־עָשֶׂה עִפֶּבֶם לְהַפְּלֶיִא וְלֹאִר יוָירַאָהֶׁם כִּי בְקַרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי בּיָבְשׁוּ עַפִּי לְעוֹלָם : וְיַרַאְהָם כִּי בְקַרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי 27

ּנְאָנִי יְהוָה אֱלְהֵיכֶם וְאֵין עֲוֹר וְלְא־יֵבְשׁוּ עַמָּי לְעוֹלֶם:

among the people, Where is their God? 18. And the LORD was jealous for his land, and he had pity for his people. 19. And the Lord answered and said unto his people, Behold, I will send you corn, and young wine, and oil, and ye shall be satisfied therewith; and I will not make you any more a reproach among the nations: 20. And the host of the north will I remove far away from you, and I will banish it into a land barren and desolate, with its advance toward the east sea, and its rereward toward the western sea, and its stink shall ascend, and its ill savour shall come up, because it hath done great things. 21. Fear not, O land; be glad and rejoice; for the LORD hath done great things. 22. Be not afraid, ye beasts of the field; for the pastures of the wilderness have become green, for the tree beareth its fruit, the fig-tree and the vine yield their 23. And ye children of Zion, be glad, and restrength. joice in the LORD your God; for he hath given you the first rain in beneficence, and he hath caused to come down for you the rain, the first rain, and the latter rain in the first month. 24. And the thrashing-floors shall be full of corn, and the vats shall overflow with young wine and oil. And I will restore to you the years (in) which the locust hath eaten (all), with the cankerworm, and the caterpillar, and the palmerworm, my great army, which I had sent against you. 26. And ye shall eat in plenty, and be satisfied, and praise the name of the LORD your God, who hath dealt wondrously with you; and my people shall not be ashamed unto eternity. 27. And ye shall know that I am in the midst of Israel, and that I am the LORD vour God, and none else; and my people shall not be ashamed unto eternity.

כמנהג ספרדים כשחל האזינו בין יום כפור לסכות

בשמואל ב' סימן כ"ב

וַיָרַבֶּר דְּוֹד לֵיחֹוָה אֶרת־דְּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזְאַרת בְּיוֹם	1
רוציל יחורה ארתו מבף ברל-איביו ומבף שיקול:	
ניאמֶר יְהוֶרה סַרְלִעִי וּמְצְרָהִי וּמְבַּרְּלֹטִי־לִי: אֱלֹהֵי	$\frac{2}{3}$
צוּרֵי אֶחֱפֶה־בְּוֹ מָגִנִּי וְלֵבֶרוֹ יִשְׁעִׁי מִשְׁנַבּי וּמְנוּהִי	
קשׁעִّי מַחָמָס רְזִשִׁעֵנִי: מְהָלָּל אֶּקְרָא יְהוֹנֶה וּמַאִּיְבַי	4
אָנְשֵׁע: כִּי אָפָּפָנִי מִשְׁבְּרֵי־מֶנֶרת נַחֲבֵּי בְרִיֹּיֻעַל	5
יָבַעַרָאני: חָבָלֵי שְאַוֹל פַבֶּנִי קְרְמָנִי מְקְשֵׁי־מֶּוֶרת:	6
בַצַר־רִשׁי אֶקְרָא יְרֹשׁלָרוּ וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִשְׁמֵע	7
מַהִיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָרָהִי בְּאָקוְנָוֹ : וַיִּבְעְשׁ וַרִּאַרְעִשׁ	8
היאָרין מוֹסְרוֹרת הַשָּׁמֵים יִרְגָּוֹי וַיְרְגָּעֲשִׁי בִּי־חָרָרוֹ	
לו: עלה עשו באפו ואש מפיו תאבל נחלים בערו	9
מְמֶנוֹ : וַיָּט שָׁמִים וַיַּרֶד וַעַרְבֶּל תַחַת רַגְּלָיוֹ : וַיִּרְבָּב	10 11
על־בָּרוֹב נַיָּעָף נַיָּרָא על־בָּנְפֵי־רוֹחַ: נַיָּשָׁת חָשֵׁהְ	12
סְבְיבֹרָ,יוֹ סְבָּוֹרֹת חַשְּׁרֵת־מֵיִם עָבֵי שְׁחָקִים: מִנְגַה	13
נגדו בערו בחלי־אש: ירעם מן־שמים יהוה ועליון	14
יִבֶּען קוֹרְ וֹיִ נִיִשְׁלַח חִצִים וַיְפִיצֵם בָּרֶק וַיִּרְוֹמם :	15
וַיֵּרָאוֹ אֲפִיַקִי יָם יִנָּלָוּ מְוֹסְרַוֹת הֵבֵל בְּוְעַרַת יְהוָה	16
ויהם ק' * ויהם ק' * ויהם ק' * ויהם ק' * ויהם ק'	

HAPHTORAH OF HAAZEENU ACCORDING TO THE PORTUGUESE JEWS,

[When it happens between Kippur and Succoth.]

2 SAMUEL XXII. 1.

1. And David spoke unto the Lord the words CHAP, XXII. of this song, on the day that the LORD had delivered him out of the hand of all his enemies, and out of the hand of Shaul. 2. And he said, Lord, my rock, my fortress, and my deliverer; 3. God, my rock, on whom I trust; my shield, and the horn of my salvation, my high tower, and my refuge, my saviour, from violence thou savest me. 4. Praised, I cried, be the LORD, and from my enemies was I saved. 5. For the waves of death encompassed me, the floods of destruction made me afraid; 6. The bonds of hell encircled me, the snares of death seized me. 7. (When) in my distress I called upon the Lord, and cried to my God; and he heard from his temple my voice, and my cry (entered) into his ears. 8. Then the earth shook and trembled; the foundations of the heavens were moved; and they shook because he was wroth. 9. Smoke went up from his nostrils, and consuming fire out of his mouth, coals flamed forth from him. 10. And he bent the heavens. and came down, and thick darkness was under his feet. 11. And he rode upon a cherub, and flew along, and he was seen upon the wings of the wind. 12. And he made darkness around about him into pavilions, heavy masses of waters, thick clouds of the skies. 13. From the brightness before him flamed forth coals of fire. 14. The LORD thundered from heaven, and the most High uttered his voice. 15. And he sent out arrows, and scattered them; lightnings, and discomfited them. 16. And then were seen the channels of the sea, there were laid open the foundations of the world; at the rebuke of the Lord, through the

מֹנְשְׁמַרת רוּחַ צִּלּפוּ: יִשְׁרָח מִפָּרוּם יִבְּחַוְנִי יַמְשֵׁנִי מַמַיִם רַבְּים: יַצִּילֵנִי מַאְיָבִי עֵז מְשַּׂנְלֵּי בִּי אָמְצְוּ מָמֶנִי: יְבַרְמֶנִי בְּיָוֹם בִירִי וַיְבִיי יְהוְרָה מִשְּׁאָן לִי: 19 ניצא דלפרחב ארתי יְחַלְצֵנִי בִּי־חָפֵץ בִּי: יִנְסְלֵנִי 20 בּיֹבּ בּיִבְּיִבְנִי בִּי יַבִי יְשִׁיב לְי: בִּי שָׁמַרְתִּי בְּבָר יָדַי יְשִׁיב לְי: בִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְבֵי • יִיּיִי יְשִׁיב לְי: יְהוָרֶה וְלִא רָשַׁעְרִנִי מְאֱלֹהֵי: כִּי כָל־מִשְׁפְּטָוֹ לְנֶנְרֵי וֹשׁפִרָּנוּ לְאַ־אָסִוּר מִפֶּנִּרוּ: וֹאֶהְנֶּרוּ רָמִים בְּוֹ וָאֶשְׁתַּפְּרָה מֵצֵעוֹנִי: וַיְּשֶׁב יְהוָרה לִּי כְּצִרְקָתְי כְּבֹרִי לְגָנֶר צִינָיו: עִם־חָסִיר תִּרְתחַפֶּר עִם־נִּבְּוֹר תָּמִים י אָפּרָבֶּל יּ וְאֶרִת־ מָתָבֶר וְעִם־עִקְשׁ תִּרַתְבָּל יּ וְאֶרִת־ 27 הַתָּבָּר יִ עִקרי מִּתְבָּל יִ וְאֶרִת־ עָם עני תוּשִׁיעַ וְעִינֶיךָ עַלֹּ־רָמִים תַּשְׁפִּיל: כִּי־אַתָּה גירִי יְהֹנֶה וַיהֹנֶה יַנִּיהַ חָשְׁכִּי: כִּי בְכָה אָרִוּץ נְּדְוּר 30 באלהַי אֲדַלֶּג־שְוּר: הָאֵל הָמֵים דַּרְכָּו אַמְרַח יַהוָה צְרוּפָּה מָגֵן הוּא לְכָל הַחֹמִים בְּוֹ: כִּי מִי־אֵל 32 מִבַּרְ־עָבֵי יְהוָרָה וּמִי־צָּוּר מִבַּלְעַבִי אֱלֹבֵינוּ: הָאֵל שְׁעוּזִי חָיֶל וַיַתֵּר תָּמִים דַּרְבָּוֹ: מְשׁוָה בִּגְלַיִוֹ בָּאַבּיָלֶוֹת יַעָמִיבֵנִי: מְלַמֵּר יָבִי לַמִּלְחָמֶה וְנְחַת 35 קּשֶׁת־נְחוּשָׁה וְרֹעֹהֵי: וַהִּשֶּׁן־לִּי מָנֵן יִשְׁעָה וַעַנְהְהַ 36

* דרכי ק׳

* משפטיו ק'

blast of the breath of his nostrils. 17. He stretched out from above (his hand), he took me; he drew me out of mighty waters. 18. He delivered me from my enemy, the strong, from those that hated me, when they were too powerful for me. 19. They overcame me on the day of my calamity; but the Lord became my stay; 20. And he brought me forth into a large space; he delivered me, because he delighted in me. 21. The LORD rewarded me according to my righteousness; according to the purity of my hands did he recompense me. 22. For I had kept the ways of the Lord, and had not wickedly departed from my God. 23. For all his judgments were before me, and from his statutes I did not depart. 24. I was also upright before him, and I guarded myself from my iniquity. 25. Therefore did the Lord recompense me according to my righteousness, according to my purity before his eyes. 26. With the merciful thou wilt show thyself merciful; with the upright mighty man thou wilt show thyself upright. 27. With the pure thou wilt show thyself pure; and with the perverse thou wilt deal perversely. 28. And the afflicted people thou wilt save; but thy eyes are upon the haughty (that) thou mayest bring (them) down. 29. For thou art my lamp, O Lord; and the Lord will enlighten my darkness. 30. For by thee I run through a troop; by my God I leap over a wall. 31. As for God-his way is perfect; the word of the LORD is tried; he is a shield to all those that trust in him. 32. For who is God, save the LORD? and who is a rock, save our God? 33. God is my strength and power; and he rendereth free from obstruction my way. 34. He maketh my feet like those of the hinds, and causeth me to stand upon my high places. 35. He teacheth my hands for the war, so that a brazen bow is bent by my arms. 36. And thou gavest me the shield of the salvation;

הַרְבֵּנִי: הַרְחִיב צַעָּרִי הַחְהֵּנִי וְלֹא בְּעַרָוּ קַרְסְלֵּי: יוּבֶי נָאַשְׁמִירֵם וְלֹא אָשִׁוּב עַר־כַּלוּתָם: 😘 אֶרְדְּפֶּה אִיבִי נָאַשְׁמִירֵם 39 וָאֲבַלֵּם וָאֶמְהָצֵם וְלָא יְקוּמֶוּן וַיִּפְּלָוּ תַּחַת רַגְּלָי: י נַתַּוְרֵנִי חַיָּל לַפְּלְחָמֶה תַּכְרִיעַ קָמֵי תַּחְתֵּנִי: וְאַיְבֹי 40 תַּתָּה לֻּי עֶרֶף כְשַּׂנְאַי וָאַצְכִיתֵם: יִשְׁעַוּ וְאֵין כּוּשֶׁיַע 42 -אֶכֶיץ בְּטִיט־ אֶל־יְהוָה וְלָא עָנֶם: וְאֶשְׁחָקֵם בַּעַפַר־אָכֶיץ בְּטִיט־ אַרָקעם: וַרְתַפַּלְטֵׁנִי מֵרִיבֵי עַמֶּי 44 חוּצְוֹת יְבָּרָקם אֶרָקעם: רִישְׁמְרֵנִי לְרָאש גּוּיִם עָם לְא־יָרְעָרִי יַעַבְּרְנִי: בְנֵי נֵבֶר יִתְבַּחְשׁוּ־לֶי לִשְׁמִוֹעַ אְֹנֶן יִשְּׁמְעוּ לֵי: בְּנֵי נַבֶּר יִבֶּר יִבְּר יְיַחְגְּרָוּ מְמִּסְגְרוֹתָם: חֵי־יִחוָה וּבָרוּך צוּרֵי וַיִּרֶם בֶּלֹהֵי צִוּר יִשְׁעִי: הָאֵּל הַנֹּתֵן נְקָכְּוֹת 48 לָי ומֹרִיר עַפִּים תַּחְתֵּנִי: וּמְוֹצִיאִי מֵאִיְבֵי וּמְקָמֵיּ הַרוֹמֲמֵנִי מֵאָישׁ חֲמָסִים תַּצִילֵנִי: עַל־בָּן אְוֹרְהָ יהוָה בַּגוֹיֶם וְלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר: מִנְדִּיֹל יְשׁוּעַוֹת מֵלְבְּוֹ ּ וְעְשֶּׁה־חֱסֶר לִּמְשִׁיחֶוֹ לְדָוָר וְלְזַרְעוֹ עַר־עוֹלֱם

ויש מפטירין אותה ביחזקאל סימן י"ו

and thy correction hath made me great. 37. Thou enlargest my steps under me, so that the joints of my feet did not slip. 38. I pursue my enemies and destroy them; and I turn not again until I have made an end of them. 39. And I make an end of them, and I crush them, that they cannot rise; and they fall under my feet. 40. For thou hast girded me with strength for the war; thou subduest my opponents under me. 41. And my enemies thou causest to turn their back to me; those that hate me,—that I may destroy them. 42. They turn, but there is none to help; unto the Lord-but he answereth them not. 43. And I beat them small as the dust of the earth, as the mire of the street I stamp them, I tread them down. 44. Thou hast also delivered me from the strivings of my people; thou preservest me to be the head of nations, a people which I know not shall serve me. 45. The children of the stranger shall submit themselves unto me; as soon as they hear they shall be obedient unto me. 46. The children of the stranger shall fade away, and come forth tottering out of their close places. 47. The Lord liveth, and blessed be my Rock; and exalted be the God, the Rock of my salvation. 48. The God, that avengeth me, and bringeth down nations under me, 49. And that bringeth me forth from my enemies; also above them that rise up against me thou liftest me up, from the man of violence thou deliverest me. 50. Therefore will I give thanks unto thee, O LORD, among the nations, and unto thy name will I sing praises. 51. (To) the tower of salvation of his king, and who showeth mercy to his anointed, to David and his seed for ever.

HAPHTORAH OF HAAZEENU, ACCORDING TO OTHERS.

EZEKIEL XVII. 22.

22. Thus said the Lord God, I also will take of the highest branch of the high cedar, and will preserve it; from

יִשְׂרָצֵּלֹ צִשְׁרָדֶלֶנוּ וְנָשָּׂא עָנָף וְעַשָּׁה פָּׁרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַבֶּיר וְשֶׁבְנִוּ תַחְמִּיו כַּל צִפְּוֹר כָּל־כָּנְף בְּצֵל יַנְיֶרְעוֹי הַשְּׁבְּנָה: וְיֵרְעוֹי כְּלֹּיְעֲצֵי הַשְּׁדֶּה כֵּי אֲנְיַ בַּי יָהוָהֹ הִשְּבַּרְלִתִי עֵץ נָבֹהַ הִנְבַּהְהִוּי עֵץ שָׁבָּׁר רוֹבַשְׁרִזי עֵץ לָּח וְהִפְּרַחְתִּי עֵץ יָבֶשׁ אֲנִי יְהוָה דַבַּרְתִּי וְעָשְׂיתִי: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלֵי לֵאמְר: מַה־ לָבֶּם אַתֶּם מְשַׁלִים אֶת־הַמָּשָׁל הַנֶּה עַל־אַדְמַת יִשְּׂרָאַל לֵאמֶר אָבוֹרֹוֹ נִאֹכְלוּ בֹּטֶר וְשִׁנֵי הַבָּנִים הַּקְהֶינָה: חַי־אָנִי נְאָם אֲרֹנֵי יֶהוֶה אִם־יִהְיָּה לָבֶׁם עור מְשֶׁל הַמָּשֶׁל הַוֶּה בְּיִשְׂרָאֵל: הַן כָל-הַנְּבָּשׁוֹת לֵי הַנָּה כְנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָה הַנֶּפֶשׁ בַּחֹמֵאת הָיא הָמְוּת: וְאָישׁ כִּי־יְהְוֶה צַּדִּיק וְעָשֶׂה מִשְפָט וּצְדָקָה: אֶל־הֶהָרִיםֹ לָא אָבֶּל וְעֵינִיוֹ לָא נָשָּׁא אֶל־גִּלוּלֵי בַּירת יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רַעֵּהוּ לְא פַּפָּא וְאֶל־אִשֶּׁה נָדָרה לְא יִקְרָב: וְאִישׁ לְא יוֹנֶרה חַבְּלֶרְתוֹ חוֹב יָשִּׁיב גְוֵלֶה לֵא יִגְזֶל לַחְמוֹ לְרָעֵב יִבֹּון וְעֵירָם יְכַפֶּח־בָּגֶר: בַּגָּשֶׁךְ לְא־יִהֵאן וְתַרְבִּיתֹ לְא יָּלֶּח מֵעֶעֶר יָשִׁיב יָרְוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶרוֹ יְעַשֶּׁה בִּין אִישׁ לְאִישׁ: בְּחָקוֹרַתִי יְהַלֵּךְ וּמִשְׁפְּטֵי שָׁמֵר בְּלְעֲשׁוֹרת אָפֶת צַּדִּיק הוּאַ חָיָה יָחְיֶּה נָאֶם אֲרֹנִי יֶהוְה: וְהוֹגֶליר בֶּן־פָּרָיץ שׁבֵּךְ דֶּכִם וְעֲשָׁרוֹ אָח מְצִיחַר

one, and I will plant it upon a high and eminent mountain: 23. On the mountain of the height of Israel will I plant it; and it shall bring forth boughs, and bear fruit, and become a goodly cedar; and under it shall dwell all fowls, every thing that hath wing; in the shadow of its branches shall they dwell. 24. And all the trees of the field shall know that I the LORD have brought down the high tree, have exalted the low tree, have dried up the green tree, and have caused to flourish the dry tree: I the LORD have spoken and have done it .-- 1. And the word CHAP. XVIII. of the Lord came unto me, saying, 2. What mean ye, that ye use this proverb concerning the land of Israel, saying, The fathers have eaten sour grapes, and the teeth of the children are set on edge? 3. As I live, saith the Lord God, ye shall not have occasion any more to use this proverb in Israel. 4. Behold, all the souls are mine; as the soul of the father, so also the soul of the son, mine are they: the soul that sinneth alone shall die. 5. But if a man be just, and do what is lawful and right; 6. Upon the mountains he hath not eaten, and his eyes he hath not lifted up to the idols of the house of Israel, and the wife of his neighbour he hath not defiled, and unto a woman in her separation he cometh not near; 7. And no man he overreacheth, his pledge for a debt he restoreth, a robbery he committeth not, his bread he giveth to the hungry, and the naked he covereth with a garment; 8. Upon interest he giveth not forth, and increase he doth not take, from wrong he withdraweth his hand, true judgment he executes between man and man; 9. In my statutes he walketh; and my ordinances he keepeth to deal truly: he is righteous, he shall surely live, speaketh the Lord Gop. 10. If he (now) beget a dissolute son, that sheddeth blood, and doth to (his)

יו מַבְאַלֶּה: וְהַּוָּא אֶת־כָל־אֵלֶה לְא עַשְׂה כִּי נַכַם אֶל־ 11

12 הָּהָרִים אָבַּל וְאֶרת־אֵשֶׁרת רֵעָהוּ טִמֵּא: עָנְי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה נְזַלְוֹת נָזָל חֲבָל לָא יָשֶׁיב וְאֶל־רַהְּנְּלוּלִים נְשָּׂא הוֹנָה נְזַלְוֹת נָזָל חֲבָל לָא יָשֶׁיב וְאֶל־רַהְּנְלוּלִים נְשָׂא

ימְינִיו מְוֹעָבֶה עָשֶׂה: בַּנָּשֶׁך נְתָן וְתַרְבִּירת לָקַח וָחֶי לָא יָחְיֶּה אֵרת בָּל-הַרְתוֹעֵבָוֹרת הָאֵּלֶה עָשָּׁה מַוֹרת

יוּכְּׁת דָּמָיו כָּוֹ יִהְיֶה: וְהַנֵּהֹ הוֹלֵיר בֵּן וַיַּיְרְא אֶת־כָּלֹ־ הַפָּאִרת אָבִיו אָשֶׁר עָשֶׂה וַיִּרְאֶה וְלְא יַעֲשֶׂה כָּהֵן:

15 עַל־הֶּדָרִים לָא אָבֶּל וְעֵינִיוֹ לָא נָשָּׁא אֶלֹ־גִּלּוּלֵי בֵּיַת

יִשְׂרָאֵּל אָרִת־אָשֶׁרת בַערווּ לְאׁ טִמְא: וְאִישׁ לְאׁ הוֹנָה חָבל לָא חָבָּל וּנְזֵלָה לָא נָזֶל לַחְמוֹ לְרָעַב נָהָו

זי וְעֵרָם בִּפְּח־בְּגֶּר : מֵעְנִּי הַשֵּיב יָּדּוֹ נְשֶׁךְ וְתַּרְבִּיתׁ לֵא לָלָח מִשְּׁפִּמִי עָשָּׁה בְחֶקוֹתִי הָלֶּךְ הֹוּא לְא

¹⁸ יָמֶוּת בַּעַוֹן אָבֶיוֹ חָיָה יְחָיֵה: אָבִּיוֹ בִּי-עַשַק עֹשֶׂק ¹⁸ בְּנֵוֹר יָמֶוּת בַּעַקְיוֹ וְחָנֵה־ בָּנַוֹר עָמֶיוֹ וְחָנֵה־ בָּנַוֹר עָמֶיוֹ וְחָנֵה־ בָּנַוֹר עַמֶּיוֹ וְחָנֵה־

ים בֶּעוֹנְוֹ: וַאֲפַמְרְהֶּחם מַדֶּע לְאִינְשָּׁא הַבָּן בַעַנוֹ הָאֶב וְהַבֵּן מִשְּבָּט וּצְּרָקָה עָשָׂה אַת כְּלֹּ־חָקּוֹתִי

י שְׁמֶר וֹיְעַשֶּׁה אֹהֶ, ם חָיָה יְחְיֶה: הַנְּבֶּשׁ הַחֹמֵאׁת הֵיא הָמֶרת בֵּן לֹא־יִשָּׁא וּ בַּעַוֹן הָאָב וְאָב לְא יִשָּא הַ בַּעוֹן הַאָּב וְאָב לְא יִשָּא בּבְעוֹן הָאָב וְאָב לְא יִשָּא בּבְעוֹן הַבָּן דָרָקַת הַצַּדִּיק עַלֵּיו הְּהְיֶּה וְרִשְעַת יְּרָשֶּע

אַשֶּר זְשְׁמֵר אָתְרָשָּׁע כֵּי יָשׁוּב מִכְּלֹ־חַטּאּרְּזְ זְּאֲשֶׁר וּ עֲלֶיו מְּתְּיָהְה יְשְׁמֵר אָת־כָּלֹ־חָקּוֹהֵי וְעָשְׁה מִשְׁפָּט וּצְּדָקְה אַ מִּשְׁה יִשְׁמֵר אָת־כָּלֹ־חָקּוֹהֵי וְעָשְׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקְה * הרשע קרי

brother any one of these things; 11. And he is one that doth not any of these (duties); but upon the mountains he hath eaten, the wife of his neighbour he hath defiled; 12. The poor and needy he hath overreached, robberies he hath committed, the pledge he hath not restored, and to the idols he hath lifted up his eyes, abominations he hath done; 13. Upon interest he hath given forth, and increase he hath taken: and he should live? he shall not live, all these abominations hath he done, he shall surely die; his blood shall be upon him. 14. And behold, if he beget a son, and he seeth all the sins of his father which he hath done, and he considereth, and doth not the like of them; 15. Upon the mountains he hath not eaten, and his eyes he hath not lifted up to the idols of the house of Israel, the wife of his neighbour he hath not defiled; 16. And no man hath he overreached, a pledge he hath not withholden, and a robbery he hath not committed, his bread he hath given to the hungry, and the naked he hath covered with a garment; 17. From the poor he hath taken off his hand, interest and increase he hath not taken; my judgment he hath executed, in my statutes hath he walked:—he shall not die for the iniquity of his father, he shall surely live. 18. His father, because he unjustly withheld (wages), committed robbery on his brother, and did that which is not good among his people, lo, he died in his iniquity. 19. Yet say ye, Why, doth not the son bear the iniquity of the father? when the son hath done what is lawful and right, all my statutes he hath kept, and hath done them, he shall surely live. The soul that sinneth, alone shall die; the son shall not help to bear the iniquity of the father, and the father shall not help to bear the iniquity of the son: the righteousness of the righteous shall be upon him, and the wickedness of the wicked shall be upon him. 21. And the wicked, when he

יַרְעָשֶׁר עָשֶּׁה לָא יָמְוּת: כָּל־פְּשָׁעִיוֹ אֲשֶׁר עָשֶּׂה לָא בּיַ

23 יַזְּכְרוּ לֵוֹ בְּצִרְּקָתוּ אֲשֶׁר-עָשֶׂה יַחְיֶּהְ: הֶחְפַּץ אֶחְפּיץ מות רִשְׁע נְאֶם אֲרֹנֵי יֶהוֹגָה הַלְּוֹא בְּשוּכְוֹ מִדְּרָבֵוֹ

גרליבון אָשָר-אָשָׁרן לָא עוֹלְּלְנָרו בּמֵּאַלְן אָשָׁר-הַרְּזִּאַע יִּלְּשָׁר-אָשָׁר בִּרְשָׁע יִּאַשֶּׁר וְחָי כָּרְ-וֹחָיָה: וּבְשִּׁוּב צַּבִּיל מִצִּרְלָרוּוּ וְגַּעְשָׁה עָׁנֶּל בְּכְּלְ

בּס יָמִוּת: וְאָמְמְרּהָשֶׁאִתוּ אֲשֶׁר־חָטָא בָּס יָמִוּת: וְאָמְמְרְהֶּהְ בָּס יִמְוּת: וְאָמְרְהָּהְּהֹּ כִּיּת יִשְׂרָאֵל הַדַּרְכִּיּ לֹא יִתָּבֵן דָּרָךְ אָרֹנָי שִׁמְעוּ־נָאֹ בֵית יִשְׂרָאֵל הַדַּרְכִּיּ

יִרְבִּיבֶּיק לְא יִרְעָלָוֹ וְגַעִּשְׁרוּ אָנֶל וֹפֵּרת וְעַבִּיקּם לְא יִרְּעָנְלוּ אֲשֶׁר־ מִצְּרְקָרְתוּ וְגָעִשָּׁרוּ אָנֶל וֹפֵּרת וְעַבִּיהֶם בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־ מִצְּרְקָרְתוּ וְגָעִשָּׁרוּ אָנֶל וֹפֵּרת וְעַבִּיהֶם בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־

יַחְיָר יִחְיָר חָיִי יִחְיָר מָבֶּל־בְּשָׁעִיוֹ אָבְשֶׁרְ עָשֶׂרוֹ חָיִוֹ יִחְיֶרוֹ יִחְיֶרוֹ יִחְיֶרוֹ יִחְיֶרוֹ

לא יָמְוּת: וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵׁל לְא יִתְּכֵן דֶּרֶךְ אֲרֹנְיִי בִּיְרָבַי לָא יִהָּלְנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל רְיִלְא דַרְכֵיכֶם

ישְרָאֵל נְאָה אָבְל יְאָה בְּרְרָלִיוֹ אֶשְׁפְּט אֶּתְכֶם בִּירׁת ישְרָאֵל נְאָה אָבֹן אָבִישׁ בִּרְרָלִיוֹ אֶשְׁפְט אֶתְכֶם בִּירֹת

אילא־יִהְיֶה לְבֶבֶם לְמִבְשׁוּל עְרוֹ: הַשְּׁרֵיכוּ מְעִבִּיבׁ בְּשׁעִיבֶם לְמִבְשׁוּל עְרוֹ: הַשְּׁרֵיכוּ מְעֵבִיכּם מֶּת-בָּר פִּשְּׁעִיכֶם אָבֶשְׁר פְשַׁעִּהָם בְּם וְעַשְׁוּ לָבֶבֶם לֶבְכם הָרָשׁ וְרָוּחַ חֲרָשֶׁר וְלָפֶּה רִעָּמְתוּ וְלָפֶּה רִעָּמִוּ

* מדרכיו קרי * צדקתיו ק' * וישב ק

turneth from all his sins that he hath committed, and keepeth all my statutes, and doth what is lawful and right, shall surely live, he shall not die. 22. All his transgressions which he hath committed, shall not be remembered unto him; in his righteousness that he hath done shall he live. 23. Have I then any pleasure in the death of the wicked? saith the Lord GoD: and not that he should return from his ways, and live? 24. But when the righteous turneth away from his righteousness, and committeth wrong, and doeth according to all the abominations that the wicked man doeth, shall he live? all his righteousness that he hath done shall not be remembered: in his trespass which he hath committed, and in his sin that he hath done. for them shall he die. 25. Yet ye say, The way of the Lord is not equitable; hear now, O house of Israel, Is not my way equitable? is it not your ways which are not equitable? 26. When a righteous man turneth away from his righteousness, and committeth iniquity, and dieth therefor: for his iniquity that he hath done must he die. Again, when the wicked turneth away from his wickedness which he hath committed, and doeth what is lawful and right: he will preserve his soul alive. 28. Because he hath considered, and turned away from all his transgressions which he had committed; he shall surely live, he shall not die. 29. Yet say the house of Israel, The way of the Lord is not equitable; are not my ways equitable. O house of Israel? is it not your ways which are unequitable? Therefore every one according to his ways will I judge you, O house of Israel, saith the Lord Gon; return ve, and cause others to return from all your transgressions; that iniquity shall not become your ruin. 31. Cast away from yourselves all your transgressions, whereby ye have transgressed; and make yourselves a new heart and a new

מפטיר לשבת ראש חדש

אַרנָי יֶשֹּׁרָאֵל: כִּי לְא אֶחְפֹּץְ בְּמַוֹּת הַמֵּּת נְאֶם ﴿ בִּית יִשְּׂרָאֵל: כִּי לְא אֶחְפֹּץְ בְּמַוֹּת הַמֵּּת נְאֶם

קריאה למפטיר בשבת ר״ח

וְבְיוֹם הַשַּׁבֶּרת שְׁגִי־-כְבָשִׂים בְגִי-שָנָה הְמִימֶם
 וְשְׁנֵי עֻשְׂרֹנִים סְּלֶּרת מְנְחָה בְּלוּלֶרה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבְּוֹ :

יו עלרת שַבַּרת בְשַבַּרְתוֹ עַרל-עלֵרת הַתְּמִיד וְנִסְבָּה:

וּ וּבְרָאשׁי חָרְשִׁיבֶּׁם תַּקְרָיבוּ עֹלֶהְ לִיהוֹוֶה פָּרִים בְּגֵי־ בָקָר שְׁנִּיִם וְאַיִּר אֶּחָר בְּבָשִׂים בְּגֵי־שָׁגָה שִׁבְעָרה

י מְמִימֶם: וּשְׁלֹשָה עֵשְׂרנִים סְּלֶּת מְנְחָה בְּשֶׁמֶן דַ-פָּר הָשָּׁנֵי עֲשְׂרנִים סְלֶּת מְנְחָה

¹³ בְּלוּלֶה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחֶר: וְאַשְּׁרֵן אַשְּׂרוּן סְּלֶּר. מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַבֶּבֶשׁ הָאָחֶר עֹלָה בֵיחַ נִיחֹחַ

יַּבְּיהָם חֲצִי הַהִין יְּבְּּכְר וּשְּלִישְׁת הַתָּין לַבָּבְיה לַפְּר וּשְלִישְׁת הַתָּין לַבָּבִי יְיֵן לַאַת עלַרִּת הַהָין לַבֶּבֶש יְיֵין לַאַת עלַרִּת

יה אָנֶים אָתֶר ינְיְבְשִׁי הַשְּׁנָרְה: וּשְׂעִּיר עַזִּים אֶתֶר וּבְּבָרְה: וּשְׂעִּיר עַזִּים אֶתֶר יַנְבְּבְּוּ: יַבְּשָׁה וְנִכְּבְוּ: יַבְּשָׁה וְנִכְבְּוּ: יַבְּשָׁה וְנִכְבְּוּ:

spirit; for why will ye die, O house of Israel? 32. For I have no pleasure in the death of him that dieth, saith the Lord God; therefore turn yourselves, and live.

READING OF THE LAW FOR THE MAPHTERE ON SABBATH ROSH CHODESH.

Numbers xxviii. 9.

- 9. And on the sabbath day two lambs of the first year without blemish, and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof. 10. This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and its drink-offering.
- 11. And on the beginnings of your months ye shall offer a burnt-offering unto the LORD; two young bullocks, and one ram, seven lambs of the first year without blemish. 12. And three tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one bullock; and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one ram; 13. And a tenth-part of fine flour mingled with oil for a meat-offering for every lamb; as a burnt-offering of sweet savour, a sacrifice made by fire unto the LORD. And their drink-offerings shall be half a hin of wine for the bullock, and the third-part of a hin for the ram, and a fourth-part of a hin for the lamb: this is the burnt-offering of every month throughout the months of the year. 15. And one young kid for a sin-offering unto the LORD shall be offered, beside the continual burnt-offering, with his drink-offering.

הספררים מפטירין בעני' סערה אפילו בר"ח ומ"ח ואומרים אז פסוק כה אמר עס והיה · ופסוק הראשון והאחרון של הפט' מ"ח

בישעיה סימן כ"ו

- י בָה אָמֶר יְהוְּה הַשְּׁמֵים בִסְאִׁי וְהָאָרֵץ הַרָּם רַגְלֶי בָּה אָמֶר יְהוְּה הַבְּנוּרלִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנִוּחָרְתִי:
- יְתְּוֶת וְשֶּׁל-זֶבוֹ אַבִּיט אֶל-עָנִי וּנְבֵה־לּוּחַ וְחָבֵר עַל- יִּתְוֹת וְשָׁלְה וְאֶלֶה נְאֶם־ יִתְוֹת וְשָּׁל-זָבוֹ אַבִּיט אֶל-עָנִי וּנְבֵה־לּוּחַ וְחָבֵר עַל-
- דְבֶרְי : שׁוֹחֵפׁ רַשׁוֹר מַבֵּה־אִישׁ זוֹבַחַ הַשֶּׁהֹ עַוֹבֵף בֶּבֶרב מֵעֵלֵה מִנְחָרוֹ דַּם־חֲוֹיר מַוְכִיר לְבֹנָה מְבָבְךְ אָוֵן נַם־הַּפָּה בָּחֲרוֹ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשָׁקוּצִיהֶם נַבְּשָׁם
- שָׁמֵעוּ וַיִּ'עשַׁוּ דִרַעַ בְּעִינִּי וּבַאֲשֶׁר דְאַ-חָפַצְּתִּי וְלָא אָבִיא דָ־הֶּם יַּאַן קֹלָארִיּי וְאַבִּין עוֹנְּה דִּבַּרְתִּי וְלָא חָפֵּצָּה: נַם־אָּנִי שֶּׁלְחַר בְּתַעֵּלְבֹייִהֶּם וּמְנִוּרֹתָם
- ל בָּחֶרוּ: שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבְרְוּ אֵמְרוּ הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבְרְוּ אֵמְרוּ הַחֲרֵבִים אֶלִּאִיבֶּם שְׂנָאֵיבֶם לְמַעוּ שְׁמִי יִכְבַּר יְהוְּה
- ין וּנְרָאֶחה בְשְּׁמְחַרְתְבֶם וְתַּם ְיִבְשׁוּ : קּוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר 6
- קול מָהַיבֶל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵם וְּמְוּל לְאִיְבֵּיו: בְּמֶּרֶם קחִיל יָבֶלָרָה בְּטָּרֶם יָבִוֹא חָבֶל לָה וְהִמְלִיטָה זָבְר:
- פּ מִי־שָׁמַע כְּוֹאַת מֵי רָאָה בְּאֵלֶה הַיַיַחַל אֶּרֶץ בְּיִם פּ אַהָּד אִם־יִיָּלֶד גִּוּי פַּעַם אֶחָת כִּי־חָלֶה גַּם-יָלֶדֶה בָּי־חָלֶה אָם-יָלֶדֶה
- יְהוֹנֶה אִם־בָּגְיִה: הַאֲבִי יִבְשְׁבְּיִר וְלְא אוֹרֶשׁיר יֹאמֵר יִּאְלַהְיִּךְ: יִאמֵר יִּאַלְהָיִךְ: יִאמֵר יִּאַלְהָיִךְ: יִאמֵר יִּאַלְהָיִךְ:
- ישישוּ אָת־יִרוּשָׁרָשׁ וְגִילוּ בָהּ כָּל־אְּהַבֶּיהָ שִׁישׁוּ

HAPHTORAH OF SABBATH ROSH CHODESH.

When the new moon is on Sabbath, they say generally the following Haphtorah from Isaiah lxvi.

1. Thus saith the LORD, The heaven is my CHAP. LXVI. throne, and the earth is my footstool; where is a house that ye can build unto me? and where is the place of my rest? 2. For all these things hath my hand made, and all these things came into being, saith the LORD; but upon such one will I look, to the poor and to him who is of a contrite spirit, and trembling at my word. 3. He that killeth the ox slays a man; he that sacrificeth a lamb, breaks the neck of a dog; he that offereth an oblation, offereth swine's blood; he that burneth incense, blesseth an idol; yea, have they chosen their own ways, and their soul doth delight in their abominations. 4. So I also will choose their delusions, and what they fear will I bring upon them; because I called, and none did answer; I spoke, and they did not hear; and they did what is evil in my eyes, and chose that in which I delighted not. 5. Hear the word of the LORD, ye that tremble at his word; Your brethren that hated you, that cast you out for the sake of my name, said, Let the LORD be glorified; but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed. 6. A voice of tumult from the city, a voice from the temple, a voice of the LORD that rendereth recompense to his enemies. 7. Before she travailed she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child. 8. Who hath heard the like? who hath seen such things? Shall a land be made to travail in one day? or shall a nation be born at once? that Zion hath travailed, also brought forth her children? 9. Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the Lord; shall I who cause to bring forth, now shut

אַהָהֹ בִשׁוֹשׁ בָּל-הַמֶּחְאַבְּלִים עָלֶיהָ: לְפַעַן הִינְקוֹ 11 אָהָהֹ בָשׁוֹשׁ בָּל-הַמֶּחְאַבְּלִים וּשְׂבַעֶהֶם מִשִּׁר תַּנְחָמֶיהָ לְמַעַן הָמֶצוּ וְהִתְענַגְהֶם ים מינז כְבוֹדָה: כִּי־כָהו אָמֵר יְהוָה הִנְנֵי נשָׁה־אֵׁלֶּיהִ בְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שוֹמֵף בְּכָוֹד גוֹיָם וְינַקְתֶּם עַל־ 13 צַד ֹ תִנְשֵּׁאוּ וְעַל־בִּרְבַּיִם תְּשֶׁעָשֵׁעוּ: כְאִישׁ אֲשֶׁר אפו הנהשמנו פו אנכן אינטמפט וכירושבם אַ הְגָחָמוּ: וּרְאִיהֶםֹ וְשֵּׁשׁ לִבְּבֶּם וְעַצְמְוֹתִיבֶם בַּדֶּשָׁא 14 הפַרַחְנָה וְנוֹרָעָה יַר־יְהוָהֹ אֶת־עַבָּלִיו וְזָעַם אֶת־ אַיְבְיו: בִּי־הִגַּה יְהֹוָהֹ בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכַפּוּפָה מַרְבְּבֹתְיוֹ 15 יַבּי־אֵש: בִּי בְּחֵמָרוֹ אַפֿוּ וְגַעֲרָרְוּוֹ בְּלֵרְוַבִי־אֵשׁ: בִּי לְּהָשִׁיב בְּחַמָּרוֹ אַפֿוּ בָצֵלשׁ יְהנָרֵה נִשְׁפְּׁט וּבְחַרְבֻּוֹ אֶרת־כָּל־בָּשֶׂר וְרַבְּוּ 17 חַלְלֵי יְהוָח: הַמִּהְקַךְשִׁים וְהַמְּפַּוְהַרִים אֶל־הַנֵּנוֹת אַחַר אַחַדָּ בִּּהְּעֶךְ אְכְלֵי בְשֵׁר הַוְחֲוֹיר וְהַיּשֶּבֶןץ וּ וְרָהַעַרְבֶּרְ יַחְבָּו יָסֶפּוּ נְאֶם־יְהוְה: וְאַנֹכִי מִעְעשׁיהֶם 18 וּמַחְשָׁבָּהֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־בָּלֹ־הַגוֹיָם וְהַלְשׁגְוֹת 19 ובָאוּ וָרָאָוּ אֶת־כְבוֹדִי: וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתֵי מֶהֶםוּ פְּלֵיטִּים אֶלֹ־הַגּוֹיִם הַרְשִּׁישׁ פִּוּל וְלָוּד מְשְׁבֵי קשֶׁת תּוּבָל וְיָגֶן הָאיִים הַרְחֹלִים אֲשֶׁר לְא־שָׁמְעַוּ אֶת־שִּׁמְעוֹ וְלֹא־רָאַוּ אֶת־כְּבוֹרִי וְהִגְּידוּ אֶת־כְּבוֹרֵי

20 בַּגּוֹיִם: וְהֵבִּיאוּ אֶת־בְּלּ־אֲחֵיכֶםוּ מִבְּלּ-הַגּוֹיַםוּ מְגָחָה לִיהֹוָה בַּסּוּסִים וּבְנְּרָרִים * אחת קרי

the womb? saith thy God. 10. Rejoice ye with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her; rejoice with her for joy, all ye that mourn for her. 11. That ye may suck, and be satisfied with the breast of her consolations; that ve may milk out, and be delighted with the abundance of her glory. 12. For thus saith the LORD, Behold, I will extend to her peace like a river, and the glory of the nations like a flowing stream, that ve may suck; upon the arm shall ve be borne, and upon knees shall ve be dandled. 13. As one whom his mother comforteth, so will I comfort you; yea in Jerusalem shall ye be comforted. 14. And ye shall see this, your heart shall rejoice, and your bones like an herb shall flourish; and known will be the hand of the LORD toward his servants, and he will be indignant toward his enemies. 15. For, behold, the Lord will come with fire, and his chariots are like the whirlwind, to send forth his anger with fury, and his rebuke with flames of fire. 16. For by fire will the Lord plead, and by his sword with all flesh: and many shall be the slain of the LORD. They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, they who eat swine's flesh, and the abomination, and the mouse, together shall they be consumed, saith the LORD. 18. And I, because of their works and their thoughts, will let it come to pass to gather all the nations and tongues; and they shall come, and see my glory. 19. And I will set a sign among them, and I will send from them those that escape unto the nations, Tarshish, Pul, and Lud, that draw the bow, Tubal, and Yavan, the isles afar off, that have not heard my fame, and have not seen my glory; and they shall proclaim my glory among the nations. 20. And they shall bring all your brethren out of all nations as an offering unto the LORD, upon horses, and in chariots, and in litters, and upon קלב הפטרה לערב ר"ח שחל בשבת

וּבַבּרְבָּרוֹרת עַל תַר קְרְשֵׁי וְרְוּשָׁרֵם אָמֵר יְהוֹרְה בַּאָשֶׁר יָבִּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טְהְוֹר

21 בִית יְהַוֶּה: וְגַם־מֵהֶם אֲקָח לַּכְהַנִים לַלְוּיָם אָמָר

ירוּלָה: כֵּי בְּאֲבֶשֵׁר הַשָּׁמֵים וֹבְיחָרְשִּׁים וְהָאָּבֶץ عֵּ יְרֹּלֶה הַשְּׁמֵים לְפָנֵי נְאֶם־יְהְוֶה הַחֲרָשָׁה אֲשֶּׁר אֲנִי עשֶׁה עִמְרִים לְפָנֵי נְאֶם־יְהְוֶה

יִּמְבֵּי שַׁבָּרת בְּשַׁבַּרְתוֹ יָבָוֹא כָל־בָּשֶׂר לְהִשְּמְחָוֹת

לְפָנֵי אָמֵר יְרֹּנֶוֹרוֹ: וְיָצְאַוּ וְרָאוּ בְּפִנְרֵיּ הָאָזְשִׁׁם לְא תְמוּרת וְאִשָּׁם לְא תְמוּרת וְאִשָּׁם לְא תִמוּרת וְאִשָּׁם לְא

והיה מרי חרש כחרשו ונו' ער לפני אמר יהוה*

* ואם הוא מחר חרש הספררים מוסיפין הפסוק הראשון והאחרון של הפטרת מ"ח רבסמוך:

הפטרה לערב ר"ח שחל בשבת בשמואל א' סימן כ'

זוֹאַפֶּר-לָן יְהְוֹנָהָן מָחָר חֶבֶשׁ וְנִפְּלַרְהָּ כִי יִפְּקֵר

אָשֶׁר־נִסְתַּוְרָתָּ שָּׁם בְּיַוֹם מַמֵּעשֶׂה וְיַשַּׁבְּהָּ אֵצֶל מִיּשֶׁבְּהָּ אֵצֶל מִיּשֶׁבְּהָּ אֵצֶל מִיּשֶׁבְּהָּ אֵצֶל מִיּשֶׁבְּהָּ אֵצֶל מִיּשְׁבְּהָּ אֵצֶל

יש לאצון : וְאַנִּי שְׁרְשׁׁח בֹּחִצִּים צְּבָּח אוֹבֶה 🕫 בּהָ

מַצֵּא אָת-טַטִּאָים אִם-אַמר אַמָּר רַנַּער טִנְּר הַנְּר הַנְּר הַנְּר הַנְּר בְּלְּמִלְחּלִי לְמַטְּרָה: וְהִנִּה אֶשְׁבַח אֶתּיַטְּנְּער בְּלְּתר בְּלְּתר בִּרְ

mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the Lord. 21. And of them also will I take for priests and for Levites, saith the Lord. 22. For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the Lord, so shall remain your seed and your name. 23. And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to prostrate themselves before me, saith the Lord. 24. And they shall go forth, and look upon the carcasses of the men that have transgressed against me; for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched: and they shall be an abhorring unto all flesh. [Repeat verse 23.]

[WHEN THE FIRST DAY IS ALSO NEW-MOON DAY, THE PORTU-GUESE JEWS ADD THE VERSES 18 AND 42 OF CHAP. XX. OF 1 SAMUEL.]

HAPHTORAH OF MACHAR CHODESH.

When the first day of the moon is on the first day of the week, the following Haphtorah is read from 1 Samuel xx. 18.

18. Then Jonathan said to David, To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, because thy seat will be left empty. 19. And when thou hast stayed till the third day, then thou shalt go down greatly, and come to the place where thou didst hide thyself on the work day, and shalt remain by the stone Ezel. 20. And I will shoot three arrows on the side thereof, as though I shot at a mark. 21. And, behold, I will send a lad, saying, Go, find out the arrows; if I expressly say unto the lad, Behold, the arrows are on this side of thee, then take him and come; for there

a "From the nations that bring, and the Israelites that are brought, will I take those again who are priests and Levites, but who are now vol. v.
23

הַחִצִים ו מִפְּךָ וָהַנָּה קָחֶנוּ ו וָבֶאָה בִּי־שָׁלְוֹם לְךָּ וְאֵין דָבֶר חַי־יְהֹוֶה: וְאִם־כָּה אֹמֵר לְעֶׁלֶם הִנָּה הַחִאִים מִפְּהָ נָהֶלְאָה בֵּיֹך כִי שִׁלְחָה יְהֹנָה: וְהַהַּבְּר אֲשֶׁר דּבַּרֵנוּ אָנִי וָאֶתָּה הִנֵּה יְהוֹּה בִּינִי וּבִינְהַ עַר־עוֹלֶם: ַנִיִּסְתֵּר דָּוָד בַשְּׁרֶה וַיְהַי הַחֹּדֶשׁ וַיִּשֶׁב הַמֶּבֶּדְ עָּׁרֹ- 24 י הַלֶּחֶם לֶאָבְוֹר : וַיָּשֶׁב הַמֶּׁלֵךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ בְפַעַם י 🤒 הַלֶּחֶם לֶאָבְוֹר בְּפַּעם אֶל־מוֹשֵב הַהָּיר וַיָּכְם יְהַוֹנֶרָין וַיִּשֶב אַבְנֵר פּב מצַר שָאָוּל וַיִּפָּקָר מְקוֹם דִּוֹר: וְלְא־דִּבֶּר שָאָוּל 26 מְאִוּמָה בַּיַוֹם הַהְוֹא כֵּי שָׁמַר מִקְרֶה הוֹא בּלְהִיי 27 טָרֶזוֹר הָוּא כִּי־לְא טָהְוֹר: וַיְיֹהִי מִמֶּחְרַרת הַחֹדֶשׁ הַשֵּנִי וַיִּפָּקָר מְקוֹם דָּוֹר וַיַּאמֶר שָׁאוּרֹל אֶרֹביְיְהוֹנְתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לְאַ־בָּא בֶּן־יִשֵּׁי נַם־הְעְמִוֹל נַם־הַיִוֹם אֶל־ 28 הַלְּחֶם: וַיַּעַן יְהְוֹנָהָן אֶרת־שָׁאָוּל נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דְּוֶר מַעִפָּרָי עַר־בֵּירת לָחֶם: נַיֹּאמֶר שַׁלְחֵנִי נָּא כִּי זֶּבַח 🕰 מָעַפָּרָי מִשְׁפָּחָה לְנוּ בָּעִיר וְהַוּא צוָה־לִיּ אָחִי וְעַהָּח אִם־ מָצָאַרִתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אִפֶּלְטָה נָאַ וְאֶרְאֶרה אֶת־אֶחָי עַל־בֵן לֹא־בָּא אֶל־שָלְחַן הַמֵּלֶה: וַיְחַר־אַף שָאוּל` בִיהַוֹנָהָן וַיַּאמֶר לוֹ בֶּן־גַעֲוַתְ הַפַּרְדִּוּת הַלַּוֹא יָבֹעְהִנִי בִי־בֹחֵר צַּתָּרוֹ לְבֶּן־יִשַּׁי לְבָּשְׁרְתִּדְּ וּלְבָשֶׁרת עֶרְוַרת אָפֶּןה: כִי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בָּן־יִשַׁיֹ חַי עַל־הַאֲרָמָה לא הבון אַהָּח וּמַלְכוּהֶדְ וְעַהָּח שְׁלַח וְקַחָ אֹתוֹ

אַלֵי כִּי בֶּן־מָוֶת הָוּא: וַיַּעַן יְהַוֹּנָהָן אֶת־שָׁאִוּל אָבֵיו

* אל קרי

is peace to thee, and no danger; as the Lord liveth. 22. But if I say thus unto the young man, Behold, the arrows are beyond thee; go thy way, for the Lord hath sent thee away. 23. And touching the matter which thou and I have spoken of, behold, the Lord is between me and thee for ever. 24. So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king set himself down to eat 25. And the king sat upon his seat, as at other times, upon a seat by the wall; and when Jonathan arose, Abner seated himself by the side of Shaul, and David's place was left empty. 26. Nevertheless Shaul spoke not the least on that day; for he thought, Something hath befallen him, he is not clean; because he hath not yet purified himself.² 27. And it came to pass on the morrow, the second day of the new moon, that David's place was left empty: and Shaul said unto Jonathan his son, Wherefore came not the son of Jesse, neither yesterday, nor to-day, to the meat? 28. And Jonathan answered Shaul, David earnestly asked leave of me to go to Beth-lechem: 29. And he said, Let me go, I pray thee; for we have a family sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me to be there: and now, if I have found favour in thy eyes, let me get away, I pray thee, and see my brothers, therefore hath he not come unto the king's table. 30. And the anger of Shaul was kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of perverseness and rebellion, do I not know that thou hast chosen the son of Jesse to thy own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness? 31. For as long as the son of Jesse liveth upon the ground, thou wilt not have any permanence with thy kingdom, wherefore now send

mingled up with the nations through compulsion, and they shall serve before me."—Rashi.

² RASHI.

ניָאפֶר אֵלָיו לָפָה יוּמַרו מֶה עָשֶׂה: וַיָּטֶל שִׁאָּוּר 33 אֶת־הַחָנִית עָקָליו לְהַכּוֹתֶוֹ וַיַּבַעׁ יְתַוֹנְלָן כִּי־כֶּלְרֹה יהְיא מֵעָם אָבִיו לְהָמֵית אֶת־דָּוְר: וַיְּקָם יְהְוֹנָתֶן 34 מֵּצֶם הַשֶּׁרְּחָן בָּחֲרִי-אָף וְלְאִ־אָכֵּר בִּיִּיִם-הַחְּרֵשׁ חַשֵּׁנִוֹ לֶּחֶם כִּי נֶעָצַב אֶל־דָּוֹד כִּי הַכְּלֹמְוֹ אָבִיו: וַיְהַי בַבֹּבֶר וַיִּצְא יְהְוֹנָרָבֶן הַשְּׁבֶה לְמוֹעֵר דָּוֹרְ וְנַעַר בְּסְּוֹ עפון: וַיָּאמֶר רְלַנַעַרוֹ רִץ מִצְא־נָא אֵרת־הַחָּצִּים אָשֶׁר אָנֹכִי מוֹנֶרָה הַנַּעַר רָץ וְהְוּא־יָרָה הַחַאָי לַרָּוְעָבִרוֹ : וַיָּבָא הַנַּער עַר־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָדה 37 יְהְוֹנֶרֶתֵן וַיִּקְרָא יְהְוֹנָאָן אַחֲרֵי הַנַּער וַיֹּאמֶר הַלְוֹא יהונהן אַחַרִי הַנַּעַר ፣ וַיִּקְרָא יְהוֹנָהָן אַחַרִי הַנַּעַר 38 הַחֵצִי מִפְּךָ מְהַרָה חִוּשָה אַל־הַיְעַמֶּר וַיְלַאֵּט נַעַר יְהְוּנָהָן אֶת־ פּ רַהַחִצִּי וַיָּבָא אֶל־אֲרֹנָיו: וְהַנַּעַר לְא־יָרַע מְאָוּמָרה 39 40 אַך יְהוֹנָתוֹ וְדַוֹּר יָדְעוּ אֶת־הַדְּבֶר: וַיִּתֵּן יְהוֹנָתוֹ אֶת־בֶּלָיו אֶל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־לְוֹ וַיָּאמֶר לוֹ לֵךְ הָבֵיא 41 דָּהְעִיר: הַנַּער בָּא וְדָוֹר כָּם מֵאַצֶּל דַהַנֶּגָב וַיִּפֹּל לְאַפִּיו אָרְצָה וַיִּשְׁהַחוּ שָׁלְשׁ פְּעָמִים וַיִּשְּׁקָוּוּ אָישׁ : אֶרֹת־רֵעָהוּ וַיִּבְכּוּ אֵיִשׁ אֶת־רֵעַהוּ עַר־דָּוָר הִנְּדִיל עַיָּאמֶר יְרְוֹנֶרֶין לְרָוָר לֵךְ לְשָׁלְוֹם אֲשֶׁר נִשְבַּעְנוּ 42 שְׁנִינוּ אֲנַחְנוּ בְשֵׁם יְהֹנָהֹ לֵאמֹר יְהוֹנָה יִהְיֵה וּ בּינִי וּבִינֶּךָ וּבֵין זַרְעֵי וּבֵין זַרְעַךָּ עַר־עוֹלָם:

* החצים קרי

and fetch him unto me, for he' shall surely die. 32. And Jonathan answered Shaul his father, and said unto him, Wherefore shall be be slain? what hath he done? 33. And Shaul cast his javelin at him to smite him: whereby Jonathan knew that it was determined by his father to slay David. 34. And Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no meat the second day of the new moon; for he was grieved for David, because his father had done him shame. 35. And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field to the place appointed with David, and a little lad was with him, 36. And he said unto his lad, Run, find out now the arrows which I shoot; and the lad ran, and he shot an arrow beyond him. 37. And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow beyond thee? 38. And Jonathan cried after the lad, Make speed, haste, stay not; and Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master. 39. But the lad knew not the least; only Jonathan and David knew the matter. 40. And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him, Go, carry them to the city. 41. And as soon as the lad was gone, David arose from the south side of the stone, and fell on his face to the ground, and bowed himself three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded. 42. And Jonathan said to David. Go in peace; what we have sworn both of us in the name of the Lord, saying, The Lord be between me and thee, and between my seed and thy seed for ever (shall be kept).

^a HeB. "He is a son of death."

אלה הם צורות הנגינות הנקראות בשם טעמים או מלכים

ង់ អំងង់ងំង្ងស់ងំង្ងង់ដំងូរ ង់ងូងុង

ואלה הם צורות הננינות הנקראות בשם משרתים

ואלה חלופי שמותם וכירורם

א זרקאיא סגול (שרי) אן מונח לגרמי' אן מוגח (שופר הולן עלוי) א רביע א מהפך (שופר מהופך) א פשטא (קרמא) אן יתיב (שופר יתיב) א זקף קטן א זקף גדול א מרכא (מאריך) (א מרכ' כפולה תרין חוטרין) א טפחא (טרחא) אן אתנחתא א פזר א תלישא תרין חוטרין) א טפחא (טרחא) אן אתנחתא א פזר א תלישא גדולה (תרצא) א תלישא קטנה (תלשא תרסא) אא קדמא ואזלא א אזלא גרש א גרשים (תרין גרשין) אן דרגא אן תביר אן טפחא א אזלא גרש א גרשים (תרין גרשין) אן דרגא אן תביר אן טפחא טומדות) א טילוק (הוא כוק פסוק ונהגו הסופרים לנקד אחריו ב' נקודות עומדות) א שלשלת א ירח בן יומו א א קרני פרה :

ועור סימנים להיישרת הקריאה א מתנ (נעיא) כגון הַיְּרָתה הַרְקִיע מקף (סמיך) אוא פסיק:

ותשלם מלאכת הספר הזה ביום ב' ז' לחדש טבת שגת תו"ר לפ"ק

CONTENTS.

VOL. I.

I.	Beres	hith -			-		-	2-14
	1.	Haphtora	h of Ber	eshith -				133-136
II.	Noac	h -			-		-	14-25
	2.	Haphtora	h of No	ach -				136-138
III.	Lech	Lecha		-	-		-	25-36
	3.	Haphtora	h of Lec	h Lecha		-		138—140
IV.	Vaye	ra -	-				-	36-49
	4.	Haphtora	h of Vay	rera -		-		140-143
V.	Chay	é Sarah	-	-				49—57
	5.	Haphtora	h of Cha	yé Sarah	1	-		143-146
VI.	Toled	oth -	-				-	58-66
	6.	Haphtora	h of Tol	edoth -		-		146—148
VII.	Vaye	tzay -		52.00	-			67—79
	7.	Haphtora	h of Vay	etzay -		-		149—152
VIII.	Vayis	shlach	•		-		-	79—91
	8.	Haphtora	h of Vay	ishlach -		•		152—154
IX.	Vaye	sheb -	-	-	-		-	91-101
	9.	Haphtora	h of Vay	esheb -		-		154—156
X.	Micke	etz -	-		-		•	101-113
	10.	Haphtora	h of Mic	ketz -		-		156—157
XI.	Vayig				-		-	114—122
	11.	Haphtora	h of Vay	iggash -		-		158—159
VOI	r., V.			24				

	CONTENTS.	137
ХII	Vayechee	122-130
AII.	12. Haphtorah of Vayechee -	159—160
	a Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Hanuckah	161—163
	* Haphtorah of Sabbath Hanuckah -	164—166
	b Reading on the Second Sabbath Hanuckah	166168
	* Haphtorah of Second Sabbath Hanuckah	168—169
	c Reading for the Maphtere on Sabbath Rosh	
	Chodesh · · ·	169—170
	* Haphtorah of Sabbath Rosh Chodesh	170-173
	d Haphtorah of Machar Chodesh .	173—175
	1	
	the second secon	
	VOL. II.	
XIII.	Shemoth	415
	13. Haphtorah of Shemoth	117—121
XIV.	Vaayrah	15-26
	14. Haphtorah of Vaayrah	121—124
XV.	Во	26-36
	15. Haphtorah of Bo	124—125
XVI.	Beshallach · · · ·	36—47
	16. Haphtorah of Beshallach -	126—130
XVII.	Yithro	47—54
	17. Haphtorah of Yithro	130—132
VIII.	Mishpatim	54—64
	18. Haphtorah of Mishpatim -	133—135
XIX.	Terumah	64-72
	19. Haphtorah of Terumah -	135—137
XX.	Tetzavveh ·	72—81
	20. Haphtorah of Tetzavveh -	137—139
XXI.	Ki Tissah	81—94
	21. Haphtorah of Ki Tissah -	139—143
XXII.	Vayakhel	94-105
	22. Haphtorah of Vayakhel -	143146

CONTENTS.

XXIII.	Pekuday	105—113
	23. Haphtorah of Pekuday -	146-148
	a Haphtorah of Shekalim	149-151
	b Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Zachor	151
	* Haphtorah of Sabbath Zachor -	152-155
	c Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Parah	155-157
	* Haphtorah of Sabbath Parah -	157-159
	d Haphtorah of Sabbath Hachodesh	160-162
	· e Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Rosh Chodesh	163
	* Haphtorah of Sabbath Rosh Chodesh	163-166
	f Haphtorah of Machar Chodesh -	166—16 8
	VOL. III.	
	VOL. III.	
XXIV.	Vayikralı	4—15
	24. Haphtorah of Vayikrah	87—89
XXV.		16—25
	25. Haphtorah of Tzav	90-92
XXVI.	Sheminee	25—33
	26. Haphtorah of Sheminee -	92-96
XXVII.	Tazreeang	33-39
	27. Haplitorah of Tazreeang -	96-98
XXVIII.	Metzorang	39—4 8
	28. Haphtorah of Metzorang -	99—101
XXIX.	Acharay Moth	4856
	29. Haphtorah of Acharay Moth	101-102
XXX.	Kedoshim	56-61
	30. Haphtorah of Kedoshim	103-106
XXXI.	Emore	61—7 2
	31. Haphtorah of Emore	106-108

	CONTENTS.	159
XXXII.	Behar	72-77
	32. Haphtorah of Behar	108-110
XXXIII.	Bechuckotay	77—84
	33. Haphtorah of Bechuckotay -	110-112
	a Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Zachor	112
	* Haphtorah of Sabbath Zachor -	112-115
	b Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Parah	116-118
	*Haphtorah of Sabbath Parah -	118—120
	c Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Hachodesh	120—122
	* Haphtorah of Sabbath Hachodesh -	122-125
	d Haphtorah of Sabbath Haggadole	126—128
	e Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Rosh Chodesh	128
	* Haphtorah of Sabbath Rosh Chodesh	129—131
	f Haphtorah of Machar Chodesh -	131—133
	g The Book of Esther	134—153
	NOI IN	
	VOL. IV.	
VVVIV	Bemidbar	4—18
AAAAIV.	34. Haphtorah of Bemidbar	120—122
XXXV.	-	18—33
23.23.23. 7.	35. Haphtorah of Nahsso	122—124
XXXVI	Behangalotecha	34-46
212121 V 1.	36. Haphtorah of Behangalotecha	125—126
XXXVII.	Shelach	46—56
	37. Haphtorah of Shelach	127—129
XXVIII.	Korach	56-65
	38. Haphtorah of Korach	129—132
XXXIX.	Chuckath	66-74
	39. Haphtorah of Chuckath	132—135
		195-199

CONTENTS.

XL.	Balak	74—83
	40. Haphtorah of Balak -	136-137
XLI.	Pinechas	83—97
	41. Haphtorah of Pinechas -	137-139
XLII.	Mattoth	97—107
	42. Haphtorah of Mattoth -	140-142
XLIII.	Massay	107-117
	43. Haphtorah of Massay -	142-144
	a Haphtorah of Sabbath Rosh Chodesh	144-147
	b Haphtoralı of Machar Chodesh	147—149
	VOL. V.	
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	
3/F 13/	n : :	
ALIV.	Debarim	4—14
VIV	44. Haphtorah of Debarim	103—105
ALV.	Vaetchannan	14—27
VIVI	45. Haphtorah of Vaetchannan	105—107
XLVI.	· ·	27—39
VI WII	46. Haphtorah of Aykeb	107—110
XLVII.	· · · · ·	39—52
V T 37111	47. Haphtorah of Reay	110—111
ALVIII.	Shophetim	52-62
377 137	48. Haphtorah of Shophetim -	111—113
ALIA.	Ki Tetzay	62-73
	49. Haphtorah of Ki Tetzay	113—114
Lı.	Ki Tahbo	73—85
т т	50. Haphtorah of Ki Tahbo -	115—119
LI.	Nitzabim	8589
T 11	51. Haphtorah of Nitzabim	117—119
LII.	Vayelech	89—93
T 717	52. Haphtorah of Vayelech	119—122
LIII.	Haazeenu	93—97
	53. Haphtorah of Haazeenu	122—130
	24*	

	CONTENTS.	141
LIV.	Vezote Haberachah	97-100
	a Reading for the Maphtere on Sabbath	
	Rosh Chodesh	130
	* Haphtorah of Sabbath Rosh Chodesh	131-133
	b Haphtorah of Machar Chodesh	133-135

.

DIRECTIONS FOR THE READING OF THE LAW.

THE whole five Books of the Law are divided into fifty-four sections, called by the Germans Sidrahs, and the Portuguese Pahrassas (Parashiyoth), one or two of which are read every Sabbath, so as to finish the reading of the whole once in every year. These sections are called, as indicated at the head of the pages of the present edition, from the first distinctive word therein, as Bereshith, ("In the beginning,") Noach, Lech Lecha, ("Go thou,") &c. The first of them is read on the first Sabbath after the Feast of Tabernacles, which is hence called Sabbath Bereshith, and the last on the ninth day of that festival, and as it is thus the day when the Law is concluded, it is called Simchath Torah, "the Rejoicing of the Law." On the great festivals, viz.: the Passover, Pentecost, the New Year, the Day of Atonement, and the Feast of Tabernacles, as also on the fasts, the festivals of Purim and Hanucka and New Moon days, suitable parts (but not entire sections) are read: these will be found indicated in all the collections of prayers, both of the Portuguese and German customs. Each weekly section is divided into seven lessons, which vary according to the customs of the different congregations, and will be found marked in the present edition. Before the reading of every such part a person is called up to the law, (the first in rule being a Cohen, the second a Levite, and the other five Israelites,) who says the blessings indicated in the prayer book, whereas the minister, not the person called up, except on special occasions, reads aloud the particular part, whilst the person called up should repeat the words to himself in a low tone. When two sections are read on a Sabbath, it is always customary so to arrange the portions as to read parts of both sections to the fourth (Rebeengy) called up. When the seventh portion is concluded, the minister recites Kaddish Le-ayla, or half Kaddish as it is called among the Germans.

On every Sabbath (as also on the festivals) a section from one of the prophetic writings, to wit, Joshua, Judges, the two books of Samuel, the two books of Kings, Isaiah, Jeremiah, Ezekiel, and the twelve minor prophets, analogous to the section, or to the particular institution of the day, is read by the MAPHTERE; this is the one called as the eighth, when at least three verses of the last portion are read. Before and after reading the section from the prophet, called HAPHTORAH, the Maphtere says the blessings which are found in the proper place in all these volumes. When two sections are read, the Haphtorah of the second is always read, except on Nitzabim and Vayelech, when the Portuguese read the first as one of the seven Haphtorahs of Consolation, which are all those belonging to Deuteronomy, after the first to that of Vayelech. So also when New Moon happens on the Sabbath, (Sabbath Rosh Chodesh,) or if it be the day before the New Moon, (Sabbath Machar Chodesh,) or Sabbath Hachodesh, when the respective Haphtorah of the day is read to the exclusion of all others.

On Sabbath Rosh Chodesh, Hanuckah, Shekalim, Zachor, Parah, and Hachodesh, two law-books are taken out of the ark; out of the first the usual seven sections are read, when Kuddish Le-ayla is recited, whilst out of the second the proper section of the day is read. The Germans do not say Kaddish after the second Sepher (law-book), but the Portuguese recite it also after the Maphtere. On Sabbath Rosh Chodesh and Hanucka, or Shekalim, or Hachodesh, which is not of frequent occurrence, three law-books are taken out; out of the first are read six portions from the section of the week, reading the sixth and seventh parts together, and the book is left on the desk, till the reading of the seventh is finished; out of the second is read from Numb. xxviii. 9-15, (the sacrifices for the Sabbath and New Moon) to the seventh person called up, when Kaddish is said over both the books; and out of the third is then read, for the Maphtere, the portion for Hanucka, Shekalim or Hachodesh, as given in this work; the Portuguese, as usual, saying Kaddish after the Maphtere.

In either case, the Haphtorah is always that of the occasion which is of the least frequent occurrence, which is also always that which is read for the Maphtere. But the Portuguese add the verses indicated in this edition of the Haphtorahs of Rosh Chodesh and Machar Chodesh, on all days when these are omitted, which is on the above occasions, and the Sabbaths of Massay and Reay. There are perhaps some other local differences which it is impossible to detail all in this notice; but the main directions are all given.

The only weekly section which is not read on Sabbath, is that of Vezote Haberachah, as it is the order of the day for Simchat Torah, which never happens on the Sabbath.

On Sabbath afternoon, and on Monday and Thursday, the first portion of the next week's section is read to three persons, a Cohen, a Levite, and Israelite. Should this part be less than ten verses, or not readily divided into three proper divisions, a part of one or more of the next portions must likewise be added. Kaddish is not said in the afternoon, either on Sabbath, festival, or fast day; but it is recited on Monday and Thursday. Of the first section, Bereshith, only the first, second, and third days' history of the Creation is read, and at the last the Germans also terminate the first portion on the Sabbath, as indicated in this edition.

At the termination of the last section of any book the Germans merely say חוק ווק חוק הוק וואמין; the Portuguese חוק וואמין מון לבכם כל המיחלים לה'

The sections which are read together are-

In Exodus: Vayakhel and Pekuday.

In Leviticus: Tazreeang and Metzorang; Acharay Moth and Kedoshim, and Behar and Bechuckotay.

In Numbers: Chuckath and Balak, and Mattoth and Massay.

In Deuteronomy: Nitzabim and Vayelech.

All these are generally joined in common years; but separate in leap years: the exceptions are indicated in the Calendars.

POSTSCRIPT.

THE public is presented here with the work which the Editor announced about eight years ago, and which was delayed from time to time, by circumstances which it is needless to detail. The Editor hopes that his labour will meet with a candid and an indulgent judgment, and that he may not be hastily condemned, if the reader should not find in it all that he expects. Only those who have undertaken similar works can at all appreciate the painful toil in minute and apparently unimportant details, no less than in the greater and more evident parts, which is demanded to insure any thing like accuracy; and hence if some errors should be discovered, as the Editor supposes that they naturally will, he asks as a matter of justice for some indulgence, especially as he flatters himself that but few errors of importance, either in the translation or the Hebrew text will be probably discovered. A strict critical analysis will detect errors in the best works; and not rarely is the author himself the first to discover them, when it is too late to apply a correction. Every one knows the great skill with which Mendelssohn executed the translation of the Pentateuch and the Psalms; and still scholars of the present day have pointed out many inaccuracies more or less important in those excellent works, the first in modern times which led to the revival of biblical literature among the Jews. To such a degree is this the case, that the learned Ottensosser has appended a list of these errors to the edition of the Pentateuch which he superintended, and there are thus, for instance, shown to be forty-seven in the first nine chapters of Exodus, and so in proportion in the others. To expect, therefore, that all inaccuracies could have escaped him, is asking more of the Editor of this edition than can reasonably be expected.

As regards the Hebrew it has been printed from the text of the late Wolf Heidenheim, whose reputation, as an accurate scholar and profound biblical critic, is too well established to need any commendation at this late day. No pains were spared to make the present a careful transcript where it was correct, and to correct it where a few errors were discovered; and if the reader should find that some of the points are differing from the copies which he is accustomed to use, he should at least pause before he pronounces a judgment of condemnation upon the work before him.

It is very likely that some accidents have happened to the points after the Editor had finished his part with the proof-sheets, and some may have been broken off in working at the press; especially as the margin had to be changed to the larger or the smaller edition as the case may have been. Still an inspection of Genesis, the only volume which it was in the Editor's power to examine at all after it was done, enables him to say that if such errors are found, they will be discovered to be at best but unimportant. Should he however be deceived in this expectation, he will give public notice in such a manner, as to counteract any evil which might arise therefrom.

As respects the translation, he feels it his duty to acknowledge that he has received the greatest aid from the Pentateuch of Arnheim, and the Bible of Zunz, even to a greater degree than from the works of Mendelssohn, Hochstätter, Johlson, Heineman, and several anonymous contributors to our biblical literature. The work of Arnheim, which appeared at Glogau, in 5600, is indeed unrivalled, for the ingenuity displayed in a happy development of the meaning of the sacred text; and it has been often a matter of regret to the Editor, that he could not follow implicitly the new views exhibited to him, and he had thus to follow either

ancient authorities when they were accessible, or occasionally prefer the common English version.

The Editor deems it his duty to state that his collection of books of reference quoted in the notes which he has appended, wherever there was space, to this work, is not complete, and that he occasionally copied the authorities from the excellent commentary to the Mendelssohnian work printed in Fürth, above referred to; but he is sure that the honesty of the authors of that great work is undoubted, and he therefore did not hesitate to make use of the same when required. The commentary of Rashi has been of the utmost service in this work, as it has been to all previous ones, and the authority of the Neginoth (the musical accents) were also adhered to wherever practicable, it being the oldest and best among us.

It has been the Editor's endeavour to furnish as nearly as possible, a literal transcript of the Hebrew, and any harshness which may have hence resulted, he trusts, will be kindly overlooked for the fidelity to the original. It is possible that if the present effort is successful, he may appear hereafter again in the same field of literature, and translate other portions of Scripture; but of this he is at present unable to make any positive announcement.

Of one thing he can assure the public, that he has not laboured carelessly; and it is his earnest prayer that this work may in a small measure contribute to the good of Israel, and the glory of their God and King.

PHILADELPHIA,

Tebeth 10th, 5606. January 8th, 1846.

